

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2024

Όθωνος 8, Αθήνα 105 57
eurobankholdings.gr, Τηλ.: 214 40 61000
Αρ. Γ.Ε.ΜΗ.: 000223001000

Το παρόν έγγραφο αποτελεί απόσπασμα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης σε μορφή "pdf", η οποία έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της Eurobank Holdings.

Πίνακας Περιεχομένων των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων	Σελίδα
Ενοποιημένος Ισολογισμός	1
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	2
Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος	3
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	4
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	5

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Γενικές πληροφορίες	6
2 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και ουσιώδεις λογιστικές αρχές	6
2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων	6
2.2 Ουσιώδεις λογιστικές αρχές	11
3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών	48
4. Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων	60
5. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων	63
5.2.1 Πιστωτικός Κίνδυνος	66
5.2.2 Κίνδυνος αγοράς	102
5.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας	107
5.2.4 Κίνδυνοι βιωσιμότητας	111
5.3 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων	113
6. Καθαρά έσοδα από τόκους	118
7. Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	119
8. Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	120
9. Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών και επενδυτικών τίτλων	120
10. Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	121
11. Λειτουργικά έξοδα	122
12. Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα αναδιάρθρωσης	123
13. Φόρος εισοδήματος	123
14. Κέρδη ανά μετοχή	128
15. Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	129
16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και λοιπές πληροφορίες για την κατάσταση ταμειακών ροών	129
17. Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	130
18. Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	131
19. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	131
20. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	136
21. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	141
22. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	143
23. Σύνοψη του Ομίλου	146

23.1 Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες	146
23.2 Ενοποίηση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας	150
23.3 Έναρξη της διαδικασίας συγχώνευσης μεταξύ της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. και της Τράπεζας Eurobank Α.Ε.	154
24. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	155
25. Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης.....	158
26. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	161
27. Επενδύσεις σε ακίνητα	162
28. Άυλα πάγια στοιχεία.....	164
29. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	165
30. Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση και σχετιζόμενες υποχρεώσεις και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	166
31. Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες.....	167
32. Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.....	167
33. Υποχρεώσεις προς πελάτες	167
34. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.....	167
35. Λοιπές υποχρεώσεις.....	170
36. Υποχρεώσεις/(Απαιτήσεις) ασφαλιστηρίων συμβολαίων και απαιτήσεις από συμβόλαια αντασφάλισης.....	171
37. Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία	173
38. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές	175
39. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	177
40. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών	178
41. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	179
42. Μισθώσεις.....	181
43. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις	182
44. Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα	183
45. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	188
46. Συνδεόμενα μέρη	188
47. Εξωτερικοί Ελεγκτές	190
48. Διοικητικό Συμβούλιο.....	191
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Γνωστοποιήσεις βάσει του Νόμου 4261/ 2014.....	192

Ενοποιημένος Ισολογισμός

		31 Δεκεμβρίου	
		2024	2023
	Σημείωση	€ εκατ.	€ εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	15	16.131	10.943
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	17	2.196	2.354
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	18	285	379
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	838	881
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	20	50.953	41.545
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	22	22.184	14.710
Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	203	541
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	26	975	773
Επενδύσεις σε ακίνητα	27	1.404	1.357
Άυλα πάγια στοιχεία	28	415	334
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	13	3.780	3.991
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	29	1.695	1.767
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	30	91	206
Σύνολο ενεργητικού		101.150	79.781
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	31	-	3.771
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32	2.800	3.078
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	1.120	1.450
Υποχρεώσεις προς πελάτες	33	78.593	57.442
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	34	7.056	4.756
Λοιπές υποχρεώσεις	35	2.682	1.385
Σύνολο υποχρεώσεων		92.251	71.882
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	38	809	818
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	38	1.145	1.161
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	39	6.945	5.920
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		8.899	7.899
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		101.150	79.781

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 191 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων

		Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
	Σημείωση		
Τόκοι έσοδα		5.096	4.454
Τόκοι έξοδα		(2.589)	(2.280)
Καθαρά έσοδα από τόκους	6	2.507	2.174
Έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		705	570
Έξοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		(144)	(123)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	7	561	447
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	8	105	97
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	9	94	71
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	9	13	57
Λοιπά έσοδα/(έξοδα)	10	61	68
Λειτουργικά έσοδα		3.341	2.914
Λειτουργικά έξοδα	11	(1.099)	(915)
Λειτουργικά κέρδη προ απομειώσεων, προβλέψεων για κινδύνους και εξόδων αναδιάρθρωσης		2.242	1.999
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	21	(303)	(412)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα	12	(60)	(96)
Έξοδα αναδιάρθρωσης	12	(168)	(37)
Αναλογία κερδών από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	161	88
Κέρδη προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.872	1.542
Φόρος εισοδήματος	13	(361)	(261)
Καθαρά κέρδη από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.511	1.281
Καθαρές ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	30	(7)	(153)
Καθαρά κέρδη		1.504	1.128
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν σε τρίτους		56	(12)
Καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους		1.448	1.140
		€	€
Κέρδη ανά μετοχή			
-Βασικά κέρδη ανά μετοχή	14	0,40	0,31
-Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	14	0,39	0,31
Κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	14	0,40	0,34

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 191 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Συνολικού Αποτελέσματος

	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά κέρδη	1.504	1.128
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση:		
Ποσά που αναταξινομήθηκαν ή ενδέχεται να αναταξινομηθούν μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων:		
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών		
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	21	19
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	(22)	(21)
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση		
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους (σημ. 22)	58	188
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους (σημ. 22)	(36)	(104)
Συναλλαγματικές διαφορές		
- συναλλαγματικές διαφορές δραστηριοτήτων εξωτερικού	0	1
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, λόγω της ρευστοποίησης θυγατρικής εταιρείας εξωτερικού (σημ. 23.1)	-	122
Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες		
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους (σημ.24)	(9)	(4)
Ποσά που δε θα αναταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων:		
- Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, μετά από φόρους	(8)	18
- Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρεώσεων για παροχές στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους	(2)	(2)
- Μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους	1	0
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	3	217
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο που αναλογεί σε:		
Μετόχους		
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	1.458	1.371
- από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(7)	(15)
Δικαιώματα τρίτων		
- από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	56	0
- από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	(11)
Συνολικό αποτέλεσμα	1.507	1.345

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 191 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης

	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Υπέρ το άρτιο € εκατ.	Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον € εκατ.	Δικαιώματα τρίτων € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	816	1.161	4.660	95	6.732
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)	-	-	1.140	(12)	1.128
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	216	1	217
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023	-	-	1.356	(11)	1.345
Μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	-	(83)	(83)
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1	0	7	-	8
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών	-	-	(100)	-	(100)
Λοιπά	-	-	(3)	-	(3)
	1	0	(96)	(83)	(178)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023 ⁽¹⁾	818	1.161	5.920	0	7.899
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2024	818	1.161	5.920	0	7.899
Καθαρά κέρδη	-	-	1.448	56	1.504
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	3	0	3
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024	-	-	1.451	56	1.507
Μερίσματα (σημ. 39)	-	-	(342)	-	(342)
Ενοποίηση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας (σημ. 23.2)	-	-	-	696	696
Μεταβολή στο ποσοστό συμμετοχής/ενοποίησης θυγατρικών εταιρειών	-	-	(134)	(753)	(887)
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 40)	3	0	18	-	20
Αγορά/πώληση και ακύρωση ιδίων μετοχών (σημ. 38 και 39)	(12)	(16)	33	-	5
	(9)	(16)	(426)	(56)	(507)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2024⁽¹⁾	809	1.145	6.945	0	8.899
	Σημ. 38	Σημ. 38	Σημ. 39		

⁽¹⁾ Τα υπόλοιπα που παρουσιάζονται, δεν συμφωνούν ακριβώς με το άθροισμα των μεταβολών της καθαρής θέσης λόγω στρογγυλοποιήσεων.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 191 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

		Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2024	2023
		€ εκατ.	€ εκατ.
Σημείωση			
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		1.872	1.542
Προσαρμογές για:			
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	21	303	412
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα αναδιάρθρωσης	12	228	133
Αποσβέσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	11	135	120
Λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	16	(123)	(70)
Αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	10	(17)	(6)
Λοιπές προσαρμογές	16	(253)	(153)
		2.145	1.978
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες			
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες		(344)	104
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε τίτλους εμπορικού χαρτοφυλακίου		125	(260)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		556	(447)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες		(3.476)	(1.517)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε λουπά στοιχεία ενεργητικού		(18)	158
Καθαρή (αύξηση)/μείωση σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		(290)	(62)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα		(4.140)	(3.637)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε υποχρεώσεις προς πελάτες		6.166	1.730
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε λουπές υποχρεώσεις		(286)	(313)
		(1.707)	(4.244)
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε		(142)	(64)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		296	(2.330)
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες			
Απόκτηση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	26,27,28	(197)	(140)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	26,27	42	33
(Αγορές)/πωλήσεις και λήξεις επενδυτικών τίτλων		(1.807)	(1.287)
Απόκτηση θυγατρικών, μετά από αποκτηθέντα ταμειακά διαθέσιμα	23	5.500	(440)
Απόκτηση συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου	24	(284)	(73)
Πώληση θυγατρικών, μετά από πωληθέντα ταμειακά διαθέσιμα	10,23,30	11	(425)
Πώληση/εκκαθάριση συμμετοχών σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	24	-	3
Μερίσματα από επενδυτικούς τίτλους, συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	16,24	20	15
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		3.285	(2.314)
Ταμειακές ροές από συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
(Αποπληρωμές)/ εισπράξεις από πιστωτικούς τίτλους	16	1.860	1.048
Αποπληρωμή υποχρεώσεων από μισθώσεις	42	(38)	(40)
Συναλλαγές με NCI (Δικαιώματα τρίτων)		(6)	-
Μερίσματα που πληρώθηκαν		(342)	-
(Αγορά)/πώληση ιδίων μετοχών και άσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών	38	8	(99)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		1.482	909
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες		5.063	(3.735)
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) μη συνεχιζόμενες λειτουργικές δραστηριότητες		-	148
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) μη συνεχιζόμενες επενδυτικές δραστηριότητες		-	44
Καθαρές ταμειακές ροές από/(σε) μη συνεχιζόμενες χρηματοδοτικές δραστηριότητες		-	(1)
Επίπτωση διακύμανσης συναλλαγματικών ισοτιμιών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		-	1
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		-	192
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	16	10.845	14.388
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης		15.908	10.845

Οι σημειώσεις στις σελίδες 6 έως 191 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**1. Γενικές πληροφορίες**

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings»), η οποία είναι η μητρική εταιρεία της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα») και οι θυγατρικές της συνιστούν τον Όμιλο, ο οποίος περιλαμβάνει κυρίως τον Όμιλο της Τράπεζας. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, διαχείρισης περιουσίας και κεφαλαίων, treasury και κεφαλαιαγορών καθώς και στην παροχή άλλων υπηρεσιών και έχει παρουσία κυρίως στην Ελλάδα, την Βουλγαρία, την Κύπρο και το Λουξεμβούργο (σημ. 44). Η Εταιρεία έχει συσταθεί στην Ελλάδα, με διεύθυνση της έδρας της την Όθωνος 8, Αθήνα 105 57, και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Οι εν λόγω ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν και το Παράρτημα, εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 7 Μαρτίου 2025. Η Έκθεση Ελέγχου του Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή περιλαμβάνεται στην ενότητα Ε.Ι της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των ενοποιούμενων, μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο θυγατρικών της Εταιρείας, συμπεριλαμβανομένων των εκθέσεων ελέγχου των Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των εκθέσεων διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών αυτών, αναρτώνται στον ιστότοπο: eurobankholdings.gr.

2 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων και ουσιώδεις λογιστικές αρχές

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί στη βάση της συνέχισης της δραστηριότητας του Ομίλου και σύμφωνα με τις ουσιώδεις λογιστικές αρχές όπως αναφέρονται παρακάτω:

2.1 Πλαίσιο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), και ειδικότερα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εκδοθεί και είναι σε ισχύ κατά την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή έχουν εφαρμοστεί, νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI), τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων), τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και των επενδυτικών ακινήτων τα οποία επιμετρώνται με την μέθοδο της εύλογης αξίας.

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου εφαρμόστηκαν με συνέπεια για τις χρήσεις 2024 και 2023 λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις των ΔΠΧΑ όπως αυτές περιγράφονται στην σημείωση 2.1.1 (α) «Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2024». Επιπλέον, όπου είναι απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα χρήση.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης, οι οποίες επηρεάζουν τα λογιστικά υπόλοιπα των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα υπόλοιπα των εσόδων και εξόδων της περιόδου αναφοράς. Παρά το γεγονός ότι οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στη βέλτιστη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τις τρέχουσες συνθήκες και γεγονότα, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το συναλλακτικό νόμισμα της μητρικής εταιρίας. Εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά, τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε ευρώ έχουν στρογγυλοποιηθεί στο πλησιέστερο εκατομμύριο. Τα αθροίσματα των στοιχείων που παρατίθενται στις σημειώσεις μπορεί να μην συμφωνούν ακριβώς με τα σύνολα που παρουσιάζονται λόγω στρογγυλοποιήσεων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Εκτιμήσεις για τη συνέχιση της δραστηριότητας του Ομίλου

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern), η οποία κρίθηκε ως κατάλληλη από το Διοικητικό Συμβούλιο, αξιολογώντας τα ακόλουθα:

Το 2024, παρά τις προκλήσεις του διεθνούς περιβάλλοντος, οι μακροοικονομικές συνθήκες που επικράτησαν στις τρεις βασικές αγορές του Ομίλου ήταν ευνοϊκές. Πιο συγκεκριμένα, οι οικονομίες της Ελλάδας, της Βουλγαρίας και της Κύπρου παρέμειναν σε τροχιά μεγέθυνσης, επιτυγχάνοντας υψηλότερη απόδοση έναντι των περισσότερων εταίρων τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), το πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας αυξήθηκε κατά 2,3% σε ετήσια βάση το πρώτο εννεάμηνο του 2024 –έναντι 0,5% στην Ευρωζώνη (στοιχεία Eurostat)– οδηγούμενο από την κατανάλωση των νοικοκυριών και την συσσώρευση αποθεμάτων. Ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός βάσει του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) μειώθηκε στο 3,0% το 2024 από το 4,2% το 2023, ενώ το μέσο μηνιαίο ποσοστό ανεργίας μειώθηκε στο 10,1% από το 11,1% το 2023, το χαμηλότερο της τελευταίας 15-ετίας. Στις φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις της (Νοέμβριος 2024), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕπ) αναμένει τον ρυθμό μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ στην Ελλάδα στο 2,1% το 2024 και στο 2,3% το 2025 (2023: 2,3%). Ο ρυθμός αύξησης του ΕνΔΤΚ αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 2,4% το 2025 και το ποσοστό ανεργίας να υποχωρήσει στο 9,8% αντίστοιχα. Στο δημοσιονομικό πεδίο, η ΕΕπ αναμένει πρωτογενές πλεόνασμα 2,9% του ΑΕΠ το 2024 και το 2025, αυξημένο σε σχέση με το 2,1% του ΑΕΠ το 2023. Ο λόγος του δημόσιου χρέους ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί στο 153,1% το 2024 και στο 146,8% το 2025, από 163,9% το 2023, λόγω της σημαντικής αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ από το συνδυασμό της πραγματικής οικονομικής μεγέθυνσης και του υψηλού πληθωρισμού.

Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές Οικονομικές Προβλέψεις της ΕΕπ, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στη Βουλγαρία το 2024 αναμένεται στο 2,4%, με ήπια επιτάχυνση το 2025 στο 2,9% (2023: 1,8%), ενώ ο ΕνΔΤΚ προβλέπεται να μειωθεί στο 2,5% το 2024 και στο 2,3% το 2025 (2023: 8,6%). Στην Κύπρο, η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ προβλέπεται σε 3,6% και 2,8% το 2024 και το 2025, αντίστοιχα (2023: 2,5%), ενώ ο ΕνΔΤΚ εκτιμάται σε 2,2% το 2024 και 2,1% το 2025 (2023: 3,9%).

Σημαντική ώθηση στην ανάπτυξη στην Ελλάδα, όπως και στη Βουλγαρία και την Κύπρο, αναμένεται να δοθεί από τα έργα και τις μεταρρυθμίσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Η Ελλάδα θα λάβει συνολικά € 36 δις (€ 18,2 δις σε επιδοτήσεις και € 17,7 δις σε δάνεια) έως το 2026 από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), το μεγαλύτερο μέσο χρηματοδότησης του Προγράμματος “Next Generation EU” (NGEU), εκ των οποίων € 18,2 δις (€ 8,6 δις σε επιδοτήσεις και € 9,6 δις σε δάνεια) είχαν εκταμιευτεί από την ΕΕ έως το τέλος του 2024. Επιπλέον πόροι € 40 δις θα εισρεύσουν μέσω του μακροπρόθεσμου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΠΑΠ), εκ των οποίων € 20,9 δις θα χρηματοδοτήσουν το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021–2027).

Το 2024, το Ελληνικό Δημόσιο άντλησε € 9,55 δις από τις διεθνείς χρηματαγορές μέσω του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) με την έκδοση δύο νέων ομολόγων (ενός 10ετούς με απόδοση 3,478% τον Ιανουάριο και ενός 30ετούς με απόδοση 4,241% τον Απρίλιο) και την επανέκδοση 11 παλαιότερων τίτλων με ληκτότητες 5 και 10 ετών. Στα τέλη του 2024, τα ταμειακά διαθέσιμα του Ελληνικού Κράτους ανέρχονταν σε περίπου € 33 δις. Ως αποτέλεσμα μιας σειράς αναβαθμίσεων του αξιόχρεου του Ελληνικού Δημοσίου το δεύτερο εξάμηνο του 2023, οι μακροχρόνιοι πιστωτικοί τίτλοι του κατατάσσονταν στην επενδυτική βαθμίδα σύμφωνα με τέσσερις εκ των πέντε οίκων Εξωτερικής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης που είναι αποδεκτοί από την ΕΚΤ (DBRS: BBB(χαμηλή), Θετική προοπτική, Fitch: BBB-, σταθερή προοπτική, Score: BBB, σταθερή προοπτική, S&P: BBB-, Θετική προοπτική) και μία βαθμίδα κάτω της επενδυτικής από τον πέμπτο οίκο, τη Moody’s (Ba1 με θετική προοπτική), στις 31 Δεκεμβρίου 2024. Στο πεδίο της νομισματικής πολιτικής, μετά από 10 διαδοχικές αυξήσεις των επιτοκίων το 2022 και το 2023 και με βάση την βελτιωμένη προοπτική για τον πληθωρισμό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αποφάσισε πέντε μειώσεις επιτοκίων από τον Ιούνιο 2024 έως τον Ιανουάριο 2025, μειώνοντας το επιτόκιο διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων κατά 125 μονάδες βάσης συνολικά.

Αναφορικά με τις οικονομικές προοπτικές για τους επόμενους 12 μήνες, οι κυριότεροι μακροοικονομικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες στην Ελλάδα και στην περιοχή μας σχετίζονται με: (α) τις γεωπολιτικές εντάσεις που προκαλούνται κυρίως από τον πόλεμο στην Ουκρανία και την εύθραυστη κατάσταση στη Μέση Ανατολή, τις συνέπειές τους για την περιφερειακή και την παγκόσμια σταθερότητα και ασφάλεια και τις επιπτώσεις τους στην παγκόσμια και την ευρωπαϊκή οικονομία, (β) μια διακοπή ή ακόμα και αντιστροφή της αποπληθωριστικής τάσης που παρατηρήθηκε τους τελευταίους 24 μήνες, με επιπτώσεις στην οικονομική μεγέθυνση, την απασχόληση, τα δημόσια οικονομικά, τον προϋπολογισμό των νοικοκυριών, το κόστος παραγωγής των επιχειρήσεων, το εξωτερικό εμπόριο και την ποιότητα ενεργητικού των τραπεζών, καθώς και τυχόν κοινωνικές ή/και πολιτικές επιπτώσεις που μπορεί το ανωτέρω να επιφέρει, (γ) το χρονοδιάγραμμα τυχόν περεταίρω μειώσεων επιτοκίων της ΕΚΤ και της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, καθώς η επιμονή σε υψηλότερα επιτόκια για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ενδέχεται να συνεχίσει να ασκεί πίεση στο κόστος δανεισμού του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα και στους ισολογισμούς ορισμένων

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ενώ μια πρόωγη μείωση των επιτοκίων εμπεριέχει τον κίνδυνο ανάκαμψης του πληθωρισμού, (δ) την προοπτική οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Ελλάδας και της Βουλγαρίας, ιδίως η Ευρωζώνη, να εισέλθουν σε οικονομική στασιμότητα ή και σε προσωρινή ύφεση, (ε) την αυξημένη πολιτική και οικονομική αβεβαιότητα που πηγάζει από τη διεθνή εξωτερική και εμπορική πολιτική της νέας κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών, (στ) το επίμονο υψηλό έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το οποίο διαφαίνεται ότι εξελίσσεται ξανά σε δομικό χαρακτηριστικό της ελληνικής οικονομίας, (ζ) την ικανότητα αξιοποίησης των πόρων του ΝΓΕΥ και του ΠΔΠ και την προσέλκυση νέων επενδύσεων στις χώρες παρουσίας του Ομίλου και ειδικότερα στην Ελλάδα, (η) την αποτελεσματική και έγκαιρη εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι και τα ορόσημα του ΤΑΑ και να ενισχυθούν η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα και η ανθεκτικότητα και (θ) την επιδείνωση των φυσικών καταστροφών λόγω της κλιματικής αλλαγής και τις επιπτώσεις τους στο ΑΕΠ, την απασχόληση, το δημοσιονομικό ισοζύγιο και τη βιώσιμη ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Η επέλευση των ανωτέρω κινδύνων θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στο δημοσιονομικό σχεδιασμό του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς θα μπορούσε να επιβραδύνει τον αναμενόμενο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης, στη ρευστότητα, στην ποιότητα του ενεργητικού, στην κεφαλαιακή επάρκεια και στην κερδοφορία των ελληνικών τραπεζών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου παρακολουθούν συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό, χρηματοοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο καθώς και την εξέλιξη των βασικών δεικτών αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού και της ρευστότητας του Ομίλου (Key Performance Indicators - KPIs). Επίσης, έχουν διατηρήσει υψηλό το επίπεδο ετοιμότητάς τους ως προς τη λήψη αποφάσεων, πρωτοβουλιών και διαμόρφωση πολιτικών για την προστασία του κεφαλαίου, της ποιότητας ενεργητικού και της ρευστότητας του Ομίλου καθώς και την εκπλήρωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό, των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο για την περίοδο 2025-2027.

Για το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους, μετά την ενσωμάτωση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας από το τρίτο τρίμηνο του 2024, ανήλθαν σε € 1.448 εκατ. (2023: € 1.140 εκατ.). Τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη, μη συμπεριλαμβανομένων α) των εξόδων αναδιάρθρωσης ποσού € 121 εκατ. (μετά φόρου) τα οποία αφορούν κυρίως το Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου (Voluntary Exit Scheme - VES) (σημ. 12), β) του κέρδους € 99,5 εκατ. που προέκυψε από την απόκτηση επιπλέον συμμετοχής 26,28% στην Ελληνική Τράπεζα τον Ιούνιο του 2024 (σημ. 23.2), γ) της πρόβλεψης € 19 εκατ. (μετά φόρου) για συνεισφορά της Τράπεζας στο πρόγραμμα του Ελληνικού Δημοσίου για ανακαινίσεις σχολικών κτιρίων (σημ. 11), δ) του αντιλογισμού πρόβλεψης € 11 εκατ. (μετά φόρου) σχετικά με το έργο «Leon» (σημ. 21) και ε) της καθαρής ζημίας € 7 εκατ. από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30), ανήλθαν σε € 1.484 εκατ. (2023: € 1.256 εκατ.), εκ των οποίων € 709 εκατ. κέρδη αφορούν στις διεθνείς δραστηριότητες (2023: € 468 εκατ. κέρδη). Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι δείκτες συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας (CAD) και κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1) του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης της διανομής μερίσματος σε μετρητά στους μετόχους η οποία εγκρίθηκε από την Ετήσια Γενική Συνέλευση τον Ιούλιο του 2024 και της ενσωμάτωσης του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, διαμορφώθηκαν σε 19,5% (31 Δεκεμβρίου 2023: 19,4%) και 16,8% (31 Δεκεμβρίου 2023: 16,9%) αντίστοιχα. Οι pro-forma δείκτες CAD και CET1 με την πρόβλεψη διανομής μερίσματος στους μετόχους το 2025 (υπόκειται σε εποπτικές εγκρίσεις), την ολοκλήρωση του έργου «Solar» καθώς και την επιβεβαίωση, από την ΕΚΤ, της αναγνώρισης μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (significant risk transfer-SRT) για το δανειακό χαρτοφυλάκιο «Leon» και το έργο “Wave IV”, θα ήταν, την 31 Δεκεμβρίου 2024, 18,5% και 15,7% αντίστοιχα (σημ. 4).

Όσον αφορά την ποιότητα του ενεργητικού, ο σχηματισμός των νέων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE formation) του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης της Ελληνικής Τράπεζας, ήταν θετικός κατά τη διάρκεια του έτους κατά € 222 εκατ. (τέταρτο τρίμηνο 2024: € 47 εκατ. θετικός) (2023: € 138 εκατ. θετικός). Συνολικά, το υπόλοιπο των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) του Ομίλου διαμορφώθηκε σε € 1,5 δις, μη συμπεριλαμβανομένων των NPE της Ελληνικής Τράπεζας ύψους € 0,2 δις, που καλύπτονται από το Πρόγραμμα Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων (Asset Protection Scheme - APS) (31 Δεκεμβρίου 2023: € 1,5 δις), οδηγώντας το δείκτη των NPE στο 2,9% την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: 3,5%). Ο δείκτης κάλυψης των NPE βελτιώθηκε σε 88,4% (31 Δεκεμβρίου 2023: 86,4%) (σημ. 20).

Αναφορικά με τη ρευστότητα, την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι καταθέσεις του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της επίδρασης από την ενοποίηση της Ελληνικής Τράπεζας η οποία προσέθεσε € 15,8 δις, διαμορφώθηκαν σε € 78,6 δις (31 Δεκεμβρίου 2023: € 57,4 δις), οδηγώντας το δείκτη δανείων (μετά από προβλέψεις) προς καταθέσεις (L/D) του Ομίλου σε 64,8% (31 Δεκεμβρίου 2023: 72,3%). Η χρηματοδότηση από τις στοχευμένες πράξεις μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ (targeted longer-term refinancing operations - TLTRO III) αποπληρώθηκε πλήρως εντός του έτους (31 Δεκεμβρίου 2023: € 3,8 δις) (σημ. 31), ενώ οι υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους του Ομίλου αυξήθηκαν κατά € 2,3 δις (σημ. 25). Την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 28,22% του σταθμισμένου ενεργητικού, υψηλότερα από τον ενδιάμεσο μη δεσμευτικό στόχο MREL

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

του 25,62% που ισχύει από τον Ιανουάριο του 2025 (σημ. 4). Ο δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR) του Ομίλου διαμορφώθηκε σε 188,2% (31 Δεκεμβρίου 2023: 178,6%). Στο πλαίσιο της Εσωτερικής Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Ρευστότητας (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process - ILAAP) για το 2024, τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας (stress test) κατέδειξαν ότι η Τράπεζα διαθέτει επαρκές απόθεμα ρευστότητας για να αντιμετωπίσει τις πιθανές εκροές που θα μπορούσαν να συμβούν σε όλα τα σενάρια σε βραχυπρόθεσμη (σε ορίζοντα 1 μηνός), 3 μηνών και μεσοπρόθεσμη βάση (σε ορίζοντα 1 έτους).

Την 18 Δεκεμβρίου 2024, το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings αποφάσισε να προχωρήσει σε συγχώνευση της Eurobank Holdings με την Τράπεζα με απορρόφηση της πρώτης από τη δεύτερη, προκειμένου να επιτευχθεί λειτουργική αποδοτικότητα και πιο απλή διάρθρωση του Ομίλου. Η συγχώνευση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση του Ομίλου και η ολοκλήρωσή της τελεί υπό την αίρεση των κατά Νόμο απαιτούμενων εγκρίσεων (σημ. 23.3).

Εκτίμηση για τη συνέχιση της δραστηριότητας

Το Διοικητικό Συμβούλιο, αναγνωρίζοντας τους γεωπολιτικούς, μακροοικονομικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους στην οικονομία και το τραπεζικό σύστημα και λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες σχετικά με (α) τις προοπτικές ανάπτυξης στην Ελλάδα, Βουλγαρία και Κύπρο βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους για το τρέχον και τα επόμενα έτη, που υποστηρίζονται επίσης από την αξιοποίηση της χρηματοδότησης της ΕΕ κυρίως μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA), και (β) την ικανότητα του Ομίλου για δημιουργία κερδών προ προβλέψεων, την ποιότητα ενεργητικού, την επάρκεια κεφαλαίων, και τη θέση ρευστότητάς του, έκρινε ότι οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου μπορούν να συνταχθούν με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (going concern).

2.1.1 Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες**(α) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις σε πρότυπα που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο την 1 Ιανουαρίου 2024**

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις σε πρότυπα, που είναι σχετικές με τις δραστηριότητες του Ομίλου, όπως εκδόθηκαν από το ΣΔΛΠ και υιοθετήθηκαν από την ΕΕ, είναι σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2024:

ΔΛΠ 1, Τροποποιήσεις, Ταξινόμηση Υποχρεώσεων σε Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες & Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με Ρήτρες

Οι τροποποιήσεις, οι οποίες δημοσιεύτηκαν τον Ιανουάριο 2020, εισαγάγουν τον ορισμό του διακανονισμού μίας υποχρέωσης, ενώ ταυτόχρονα αποσαφηνίζουν ότι η ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες, θα πρέπει να βασίζεται σε δικαιώματα που υπάρχουν στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι η αξιολόγηση που διενεργείται στη λήξη της περιόδου αναφοράς σχετικά με την ταξινόμηση των υποχρεώσεων, δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες που δημιουργούνται σχετικά με πιθανά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς και ως προς το εάν η οικονομική οντότητα θα εξασκήσει το δικαίωμα της να αναβάλλει τον διακανονισμό μίας υποχρέωσης. Διευκρινίστηκε επίσης από το ΣΔΛΠ ότι στην ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες από μία οικονομική οντότητα, δεν λαμβάνονται υπόψη εκείνα τα δικαιώματα μετατροπής που κατηγοριοποιούνται στα ίδια κεφάλαια.

Τον Οκτώβριο 2022, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τις «Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις με Ρήτρες (Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1)» σχετικά με τις υποχρεώσεις μίας οικονομικής οντότητας για τις οποίες το δικαίωμα για αναβολή του διακανονισμού για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία αναφοράς, υπόκειται στην τήρηση συγκεκριμένων συνθηκών μετά την περίοδο αναφοράς («μελλοντικές ρήτρες»). Οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ορίζουν πως οι σχετικές ρήτρες που απαιτείται να τηρούνται μετά την ημερομηνία αναφοράς δεν επηρεάζουν την ταξινόμηση του χρέους ως Βραχυπρόθεσμο ή Μακροπρόθεσμο κατά την ημερομηνία αναφοράς. Ωστόσο, οι τροποποιήσεις ορίζουν πως απαιτείται η γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με αυτές τις ρήτρες στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 16, Τροποποιήσεις, Υποχρεώσεις από Μισθώσεις από συναλλαγή Πώλησης και Επαναμίσθωσης

Οι τροποποιήσεις ορίζουν πως σε μία συναλλαγή πώλησης και επαναμίσθωσης, ο πωλητής-μισθωτής απαιτείται να πραγματοποιήσει την μεταγενέστερη επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αναγνωριστεί κέρδος ή ζημιά σχετιζόμενο με το δικαίωμα χρήσης που διατηρεί. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά σχετικό με τον τερματισμό (εξ ολοκλήρου ή μερικώς) της μίσθωσης, συνεχίζει να αναγνωρίζεται την στιγμή που πραγματοποιείται. Η τροποποίηση δεν αλλάζει τον λογιστικό χειρισμό για τις μισθώσεις που δεν σχετίζονται με συναλλαγές πώλησης και επαναμίσθωσης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η υιοθέτηση της τροποποίησης δεν είχε επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

(β) Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων που δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από τον Όμιλο

Ένα πλήθος νέων προτύπων και τροποποιήσεων σε υπάρχοντα πρότυπα θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2024, δεδομένου ότι δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την ΕΕ, ή ο Όμιλος δεν τα έχει υιοθετήσει νωρίτερα από την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής τους. Αυτά που ενδέχεται να είναι σχετικά με τον Όμιλο έχουν ως ακολούθως:

ΔΠΧΑ 18, Παρουσίαση και Γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2027, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Τον Απρίλιο 2024, το ΣΔΛΠ εξέδωσε το νέο πρότυπο ΔΠΧΑ 18 «Παρουσίαση και Γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις» που θα αντικαταστήσει το ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων». Το νέο πρότυπο καθορίζει τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και τις γνωστοποιήσεις αυτών, με έμφαση στην κατάσταση αποτελεσμάτων και την αναφορά της χρηματοοικονομικής απόδοσης, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν την σχετική πληροφόρηση που απεικονίζει πιστά τη χρηματοοικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές μιας οικονομικής οντότητας.

Συγκεκριμένα, το νέο πρότυπο περιλαμβάνει ανανεωμένες οδηγίες σχετικά με την δομή της κατάστασης αποτελεσμάτων, καθώς και απαιτήσεις γνωστοποίησης σχετικά με Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης καθοριζόμενους από την Διοίκηση ("MPMs"). Επιπλέον, παρέχει βελτιωμένες οδηγίες για την ομαδοποίηση και την ανάλυση πληροφοριών στην όψη και στις σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων, ενώ καθορίζει γενικές απαιτήσεις για την ταξινόμηση και την παρουσίαση περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων, ιδίων κεφαλαίων, εσόδων και εξόδων.

Το νέο πρότυπο τίθεται σε ισχύ για τις ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2027, ενώ επιτρέπεται η πρόωρη υιοθέτηση του, ενώ θα εφαρμόζεται επίσης στην συγκριτική πληροφόρηση προηγούμενων περιόδων.

Ο Όμιλος, επί του παρόντος αξιολογεί την επίπτωση του ΔΠΧΑ 18 στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΔΛΠ 21, Τροποποιήσεις, Έλλειψη Ανταλλαξιμότητας (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2025)

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 21 «Οι Επιπτώσεις των Αλλαγών στις Συναλλαγματικές Ισοτιμίες», καθορίζουν τον τρόπο που μία οικονομική οντότητα μπορεί να προσδιορίσει εάν ένα νόμισμα είναι ανταλλάξιμο σε κάποιο άλλο νόμισμα κατά την ημερομηνία επιμέτρησης και σε περίπτωση που δεν είναι, την τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί. Επιπλέον, όταν ένα νόμισμα δεν είναι ανταλλάξιμο, μία οικονομική οντότητα απαιτείται να γνωστοποιήσει την απαραίτητη πληροφόρηση που θα διευκολύνει τους χρήστες των οικονομικών της καταστάσεων να κατανοήσουν τις σχετικές επιπτώσεις και κινδύνους, καθώς και τα εκτιμώμενες συναλλαγματικές ισοτιμίες και τις αντίστοιχες τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να επηρεάσει τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

ΔΠΧΑ 9 & ΔΠΧΑ 7, Τροποποιήσεις στην Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Μέσων (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2026, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)

Τον Μάιο του 2024, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τις «Τροποποιήσεις στην Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Μέσων – Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 7». Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τις απαιτήσεις που σχετίζονται με την αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που διακανονίζονται μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων πληρωμών, παρέχουν πρόσθετες οδηγίες σχετικά με την αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών σύμφωνα με μια βασική συμφωνία δανεισμού (SPPI κριτήριο) των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με συμβατικούς όρους που ενδέχεται να μεταβάλουν τις συμβατικές ταμειακές ροές σε περίπτωση πραγματοποίησης ενός καθοριζόμενου ενδεχόμενου γεγονότος («ενδεχόμενα χαρακτηριστικά»), των στοιχείων χωρίς δικαίωμα αναγωγής, καθώς επίσης και των συναλλαγών που αντιπροσωπεύουν συμβατικά συνδεδεμένα χρηματοοικονομικά μέσα.

Επιπροσθέτως, οι τροποποιήσεις εισάγουν απαιτήσεις γνωστοποίησης πληροφόρησης σχετικά με χρηματοοικονομικά μέσα που περιέχουν συμβατικούς όρους σχετικούς με ενδεχόμενα χαρακτηριστικά, καθώς και για τις επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που έχουν προσδιοριστεί ως FVOCI.

Οι τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ για ετήσιες περιόδους αναφοράς που ξεκινούν την ή μετά από την 1η Ιανουαρίου 2026, με δυνατότητα πρόωρης εφαρμογής.

Ο Όμιλος, επί του παρόντος αξιολογεί την επίπτωση των τροποποιήσεων στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**Ετήσιες Βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ – Τόμος 11 (σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2026, δεν έχει υιοθετηθεί από την ΕΕ)**

Τον Ιούλιο του 2024, το ΣΔΛΠ εξέδωσε τροποποιήσεις σε διάφορα πρότυπα, οι οποίες προέκυψαν από τη διαδικασία ετήσιων βελτιώσεων του Συμβουλίου. Αυτός ο τόμος περιλαμβάνει δευτερεύουσες τροποποιήσεις για τα παρακάτω πρότυπα:

- ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς» σχετικά με διευκρινίσεις για τη λογιστική αντιστάθμισης για τις επιχειρήσεις που την εφαρμόζουν πρώτη φορά,
- ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» και τις συνοδευτικές Οδηγίες για την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 7 στις γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με την αποαναγνώριση, την εύλογη αξία και τον πιστωτικό κίνδυνο,
- ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» σχετικά με διευκρινίσεις για την αποαναγνώριση των υποχρεώσεων μίσθωσης από τον μισθωτή και τον ορισμό της τιμής συναλλαγής κατά την αρχική μέτρηση των εμπορικών απαιτήσεων,
- ΔΠΧΑ 10 «Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις» σχετικά με τον προσδιορισμό ενός 'De Facto Agent', και
- ΔΛΠ 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών» σχετικά με τον ορισμό της μεθόδου κόστους.

Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2.2 Ουσιώδεις λογιστικές αρχές**2.2.1 Ενοποίηση****(i) Θυγατρικές εταιρείες**

Θυγατρικές είναι όλες οι εταιρείες που ελέγχονται από τον Όμιλο. Ο Όμιλος ελέγχει μια εταιρεία όταν έχει έκθεση, ή δικαιώματα, σε μεταβλητές αποδόσεις από την ανάμειξη του με την εταιρεία και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του πάνω στην εταιρεία. Ο Όμιλος ενοποιεί μια εταιρεία μόνο όταν συνυπάρχουν και τα τρία παραπάνω στοιχεία που συνιστούν έλεγχο.

Η εξουσία πάνω σε μια εταιρεία μπορεί να προκύψει μέσω δικαιωμάτων ψήφου από συμμετοχικούς τίτλους όπως οι μετοχές, ή σε άλλες περιπτώσεις, μπορεί να προέρχεται από συμβατικές συμφωνίες.

Όταν τα δικαιώματα ψήφου είναι σχετικά, ο Όμιλος θεωρείται ότι έχει έλεγχο όταν κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, περισσότερα από τα μισά δικαιώματα ψήφου μιας εταιρείας, εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις ότι κάποιος άλλος επενδυτής έχει στην πράξη την δυνατότητα να διευθύνει μονομερώς τις συναφείς δραστηριότητες.

Ο Όμιλος μπορεί να έχει εξουσία ακόμα και όταν κατέχει λιγότερα από την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρείας μέσω συμβατικής συμφωνίας με άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου, δικαιωμάτων που προκύπτουν από άλλες συμβατικές συμφωνίες, ουσιαστών δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, κατοχής του μεγαλύτερου ποσοστού των δικαιωμάτων ψήφου σε μια κατάσταση όπου τα υπόλοιπα δικαιώματα είναι ευρέως διασκορπισμένα («εκ των πραγμάτων εξουσία»), ή μέσω συνδυασμού των παραπάνω. Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον ο Όμιλος διαθέτει εκ των πραγμάτων εξουσία, λαμβάνονται υπόψη όλα τα σχετικά γεγονότα και συνθήκες, περιλαμβανομένου του σχετικού μεγέθους των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει ο Όμιλος και της διασποράς των δικαιωμάτων που κατέχονται από άλλους κατόχους δικαιωμάτων ψήφου, προκειμένου να καθοριστεί αν ο Όμιλος έχει στην πράξη την δυνατότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητες.

Για να αξιολογηθεί το κατά πόσον ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να επηρεάζει το ύψος των αποδόσεων από την ανάμειξη του με την εταιρεία, ο Όμιλος καθορίζει αν κατά την άσκηση των δικαιωμάτων λήψης αποφάσεων ενεργεί ως εντολοδόχος ή ως εντολέας. Ο Όμιλος ενεργεί ως εντολοδόχος όταν ενεργεί για λογαριασμό και προς όφελος ενός άλλου μέρους και ως εκ τούτου δεν ελέγχει την εταιρεία. Συνεπώς, σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος δεν ενοποιεί την εταιρεία. Για την παραπάνω αξιολόγηση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη το εύρος της εξουσίας λήψης αποφάσεων επί της εταιρείας, τα δικαιώματα που κατέχονται από άλλα μέρη, την αμοιβή που δικαιούται ο Όμιλος από την ανάμειξη του, και την έκθεση του στη μεταβλητότητα των αποδόσεων από άλλες συμμετοχές του σε αυτή την εταιρεία.

Ο Όμιλος έχει συμμετοχές σε εταιρείες που έχουν δομηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε τα δικαιώματα ψήφου δεν αποτελούν τον κύριο παράγοντα στην απόφαση ποιος ελέγχει την εταιρεία, όπως όταν τα δικαιώματα ψήφου σχετίζονται μόνο με θέματα διοικητικής φύσεως και οι συναφείς δραστηριότητες διευθύνονται μέσω συμβατικών δικαιωμάτων. Για να αξιολογηθεί το κατά πόσον ο Όμιλος έχει έλεγχο πάνω σε τέτοιου είδους οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, λαμβάνονται υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες:

- Ο σκοπός και ο σχεδιασμός της εταιρείας,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Αν ο Όμιλος κατέχει συγκεκριμένα δικαιώματα που του παρέχουν την δυνατότητα να διευθύνει μονομερώς τις σχετικές δραστηριότητες της εταιρείας, ως επακόλουθο των υφιστάμενων συμβατικών συμφωνιών από τις οποίες απορρέει η εξουσία να ορίζει την διακυβέρνηση της οντότητας και να διευθύνει τις δραστηριότητές της.
- Σε περίπτωση που χορηγούνται δικαιώματα λήψης αποφάσεων σε κάποια άλλη οντότητα, ο Όμιλος αξιολογεί το κατά ποσό αυτή ενεργεί ως εκπρόσωπος (agent) του Ομίλου ή ως άλλος επενδυτής.
- Η ύπαρξη ειδικής σχέσης με την εταιρεία, και
- Ο βαθμός έκθεσης του Ομίλου στην μεταβλητότητα των αποδόσεων από την ανάμειξή του με την εταιρεία και εάν ο Όμιλος έχει την δυνατότητα να επηρεάζει αυτήν τη μεταβλητότητα, περιλαμβανομένης και της έκθεσης στην μεταβλητότητα από τις εκδόσεις ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης για σκοπούς τιτλοποίησης καθώς και αυτής των δανείων μειωμένης εξασφάλισης ή και άλλων μέτρων πιστωτικής ενίσχυσης που παρέχονται στην εταιρεία.

Πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης του Ομίλου παρατίθενται στην σημ. 25.

Ο Όμιλος επαναξιολογεί το κατά πόσον ελέγχει μια εταιρεία αν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι υπάρχουν μεταβολές σε ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία που συνιστούν έλεγχο. Περιλαμβάνονται και οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες τα δικαιώματα που κατέχονταν από τον Όμιλο, και τα οποία επρόκειτο να είναι προστατευτικής φύσεως, μετατρέπονται σε ουσιώδη δικαιώματα λόγω της παραβίασης ρητρών ή της αθέτησης πληρωμών σε μια δανειακή σύμβαση και έχουν ως αποτέλεσμα ο Όμιλος να έχει εξουσία πάνω στην εταιρεία.

Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά δικαίωμα ελέγχου, και παύουν να ενοποιούνται την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος παύει να έχει δικαίωμα ελέγχου. Το σύνολο των συνολικών εσόδων λογίζεται κατά αναλογία στους ιδιοκτήτες της μητρικής και στα δικαιώματα τρίτων, ακόμη και αν το υπόλοιπο που αναλογεί στα δικαιώματα τρίτων είναι χρεωστικό.

Προκειμένου να καθορίσει την αναλογία των αποτελεσμάτων και των μεταβολών στην καθαρή θέση που αντιστοιχούν στον Όμιλο και στα δικαιώματα τρίτων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τα υφιστάμενα ποσοστά συμμετοχής, περιλαμβανομένων και των κατ' ουσίαν υφιστάμενων ποσοστών συμμετοχής, αφού αξιολογήσει και την τελική εξάσκηση τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου και λοιπών παραγώνων, τα οποία επί του παρόντος στον Όμιλο πρόσβαση στις αποδόσεις που σχετίζονται με ένα ποσοστό συμμετοχής.

Μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής του Ομίλου που δεν επιφέρουν απώλεια ελέγχου στις θυγατρικές εταιρείες αναγνωρίζονται ως συναλλαγές στην καθαρή θέση και η διαφορά μεταξύ του τιμήματος και της συμμετοχής στη νέα καθαρή θέση της θυγατρικής που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Κέρδη ή ζημιές από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής που δεν επιφέρουν απώλεια ελέγχου της θυγατρικής αναγνωρίζονται επίσης απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Για πωλήσεις του ποσοστού συμμετοχής που επιφέρουν απώλεια ελέγχου, ο Όμιλος αποαναγνωρίζει τα στοιχεία ενεργητικού και τις υποχρεώσεις της θυγατρικής και τυχόν δικαιώματα τρίτων και λοιπών στοιχείων ιδίων κεφαλαίων και αναγνωρίζει κέρδη και ζημιές στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Όταν ο Όμιλος παύσει να έχει τον έλεγχο μιας θυγατρικής, τυχόν συμμετοχικά δικαιώματα που απομένουν επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους με όλες τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη την τελική εξάσκηση τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου και λοιπών παραγώνων και εάν παρέχουν επί του παρόντος στον Όμιλο πρόσβαση στις αποδόσεις που σχετίζονται με το ποσοστό συμμετοχής που απομένει, προκειμένου να καθορίσει αν αυτό το ποσοστό συμμετοχής θα πρέπει να αποαναγνωριστεί ή όχι.

Ενδοεταιρικές συναλλαγές, ενδοεταιρικά υπόλοιπα και ενδοομιλικά κέρδη που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται, όπως επίσης απαλείφονται και οι ενδοομιλικές ζημιές, εκτός αν η εν λόγω συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

(ii) Συνενώσεις εταιρειών

Η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το μεταβιβασθέν αντάλλαγμα της απόκτησης ελέγχου υπολογίζεται βάσει της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που μεταφέρονται, τους συμμετοχικούς τίτλους που εκδίδονται ή ανταλλάσσονται ή των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία εξαγοράς, συμπεριλαμβάνοντας την εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων που απορρέουν από μία ρύθμιση ενδεχόμενου ανταλλάγματος. Το σχετιζόμενο με τις αποκτήσεις κόστος θα λογιστικοποιείται ως έξοδο εντός των περιόδων κατά τη διάρκεια των οποίων ο αποκτών ανέλαβε το κόστος. Τα αναγνωρίσιμα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρώνται αρχικά κατά την ημερομηνία απόκτησης στην εύλογη αξία τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής των δικαιωμάτων τρίτων. Εάν υπήρχαν ήδη συμμετοχικά δικαιώματα στον αποκτώμενο, αυτά επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης και ενδεχόμενο κέρδος ή ζημιά αναγνωρίζεται στην κατάσταση

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αποτελεσμάτων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει κατά περίπτωση, την απόκτηση δικαιωμάτων τρίτων στον αποκτώμενο είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων του αποκτώμενου.

Το υπερβάλλον του συνόλου του μεταφερθέντος ανταλλάγματος, των δικαιωμάτων τρίτων και της εύλογης αξίας προηγούμενων συμμετοχικών δικαιωμάτων στον αποκτώμενο κατά την ημερομηνία απόκτησης, επί της εύλογης αξίας των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε, λογιστικοποιείται ως υπεραξία. Αν το σύνολο των παραπάνω είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν η αρχική λογιστικοποίηση μιας συνένωσης εταιρειών δεν έχει ολοκληρωθεί έως την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία αυτή πραγματοποιήθηκε, ο Όμιλος γνωστοποιεί τις προσωρινές αξίες. Οι ανωτέρω προσωρινές αξίες, κατά την διάρκεια της περιόδου επιμέτρησης, αναπροσαρμόζονται αναδρομικά ώστε τα στοιχεία εκείνα για τα οποία η λογιστικοποίηση δεν έχει ολοκληρωθεί να αντικατοπτρίζουν τις νέες πληροφορίες που λήφθηκαν για τα γεγονότα και τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς και οι οποίες, εάν ήταν γνωστές κατά την ανωτέρω ημερομηνία, θα είχαν επηρεάσει αντίστοιχα τις αξίες που αναγνωρίστηκαν. Οι αναπροσαρμογές της περιόδου επιμέτρησης, όπως αναφέρεται ανωτέρω, επηρεάζουν αντίστοιχα το ποσό της υπεραξίας που υπολογίστηκε αρχικά ενώ η περίοδος επιμέτρησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς.

Δεσμεύσεις για αγορά δικαιωμάτων τρίτων, μέσω παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, στα πλαίσια μιας συνένωσης εταιρειών λογιστικοποιούνται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση, χωρίς να αναγνωρίζονται δικαιώματα τρίτων. Η χρηματοοικονομική υποχρέωση επιμετράται στην εύλογη αξία της, χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης που βασίζονται στις πιο κατάλληλες εκτιμήσεις, διαθέσιμες στη Διοίκηση. Κάθε διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την αρχική της αναγνώριση και της ονομαστικής αξίας του μεριδίου των δικαιωμάτων τρίτων στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζεται ως μέρος της υπεραξίας. Μεταγενέστερες αναθεωρήσεις στην αποτίμηση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμφωνίες για την αγορά/πώληση μετοχών μιας οικονομικής οντότητας που θα διακανονιστούν σε μελλοντική ημερομηνία και θα έχουν ως αποτέλεσμα τη συνένωση εταιρειών, λογιστικοποιούνται από τον Όμιλο ως εκτελεστές συμβάσεις και όχι ως παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, βάσει των σχετικών λογιστικών προτύπων. Η διάρκεια τέτοιων συμφωνιών δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν μια εύλογη περίοδο που είναι συνήθως απαραίτητη για την απόκτηση οποιονδήποτε εγκρίσεων και την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

Για αποκτήσεις θυγατρικών εταιρειών που δεν ικανοποιούν τον ορισμό της «επιχείρησης», ο Όμιλος κατανέμει το τίμημα στα μεμονωμένα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις βάσει των σχετικών εύλογων αξιών τους την ημερομηνία εξαγοράς. Τέτοιου τύπου συναλλαγές ή γεγονότα δεν δημιουργούν υπεραξία.

Οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας παρουσιάζονται στη σημ. 23.

(iii) Συνενώσεις εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη» και δεδομένου ότι οι συνενώσεις εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις εταιρειών», οι εν λόγω συναλλαγές λογιστικοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με τη μέθοδο της συνένωσης συμφερόντων, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πρόσφατες εκδόσεις άλλων φορέων θέσπισης λογιστικών προτύπων, οι οποίοι χρησιμοποιούν παρόμοιο εννοιολογικό πλαίσιο και συμμορφώνονται με τις γενικές αρχές που διέπουν τα ΔΠΧΑ, καθώς και τις αποδεκτές πρακτικές του κλάδου.

Στο πλαίσιο της μεθόδου συνένωσης συμφερόντων, ο Όμιλος αναγνωρίζει το ενεργητικό και τις υποχρεώσεις της αποκτώμενης εταιρείας στις λογιστικές αξίες προ συνένωσης προερχόμενες από το υψηλότερο επίπεδο κοινού ελέγχου, χωρίς οποιαδήποτε προσαρμογή στην εύλογη αξία. Ενδεχόμενη διαφορά μεταξύ του κόστους της συναλλαγής και της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται λογιστικοποιείται στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου.

Το κόστος συμμετοχής των συνενώσεων αυτών, όπως αναγνωρίζεται από τον Όμιλο, είναι η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε, δηλαδή το ποσό των μετρητών που καταβλήθηκαν ή των μετοχών που εκδόθηκαν, ή αν αυτό δεν μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης εταιρείας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**Ίδρυση νέας εταιρείας του Ομίλου για τη πραγματοποίηση μιας συνένωσης εταιρειών**

Οι συναλλαγές μεταξύ εταιρειών που τελούν υπό κοινό έλεγχο και οι οποίες περιλαμβάνουν την ίδρυση μιας νέας εταιρείας του Ομίλου με σκοπό την πραγματοποίηση μιας επιχειρηματικής συνένωσης, συνενώνοντας δύο ή περισσότερες εταιρείες κάτω από την νέα εταιρεία του Ομίλου, λογιστικοποιούνται επίσης με τη μέθοδο της συνένωσης συμφερόντων.

Άλλες συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων που τελούν υπό κοινό έλεγχο και περιλαμβάνουν την απόκτηση μιας υφιστάμενης εταιρείας του Ομίλου ή ενός ομίλου επιχειρήσεων από μια νέα εταιρεία που δημιουργήθηκε για αυτό τον σκοπό λογιστικοποιούνται ως κεφαλαιακές αναδιοργανώσεις, καθώς δεν υφίσταται κάποια συνένωση επιχειρήσεων ή κάποια ουσιώδης οικονομική μεταβολή στον Όμιλο. Σε μια κεφαλαιακή αναδιοργάνωση, ο αποκτών ενσωματώνει το ενεργητικό και τις υποχρεώσεις της αποκτώμενης εταιρείας στις λογιστικές αξίες όπως παρουσιάζονται στα βιβλία της αποκτώμενης, αντί αυτών που προέρχονται από το υψηλότερο επίπεδο κοινού ελέγχου. Η διαφορά ανάμεσα στο κόστος της συναλλαγής και τη λογιστική αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια της νέας εταιρείας. Οι κεφαλαιακές αναδιοργανώσεις δεν έχουν κάποια επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

(iv) Συγγενείς εταιρείες

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες λογίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συγγενείς είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν έχει έλεγχο.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, το μερίδιο του Ομίλου επί των ετήσιων κερδών ή ζημιών των συγγενών εταιρειών, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Στον ισολογισμό παρουσιάζεται το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή επιχείρηση ως το μερίδιό του στην καθαρή θέση της συγγενούς επιχείρησης πλέον οποιαδήποτε υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά μετά την αφαίρεση τυχόν συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Εάν το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς επιχείρησης είναι ίσο ή μεγαλύτερο από το μερίδιο συμμετοχής του σε αυτή, τότε παύει να αναγνωρίζει το μερίδιό του επί των επιπλέον ζημιών, εκτός εάν έχει υφιστάμενες υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης.

Εάν ο Όμιλος αποκτήσει ή παύσει να έχει ουσιώδη επιρροή σε μια επιχείρηση, τυχόν συμμετοχικά δικαιώματα που προϋπήρχαν ή απέμειναν επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους και όλες οι μεταβολές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες όπου μια συμμετοχή σε συγγενή επιχείρηση μετατρέπεται σε συμμετοχή σε κοινοπραξία, οπότε και το συμμετοχικό δικαίωμα που απομένει δεν επιμετρώνται εκ νέου και συνεχίζει η χρήση της μεθόδου της καθαρής θέσης.

(v) Από κοινού συμφωνίες

Μια από κοινού συμφωνία είναι μια συμφωνία βάσει της οποίας ο Όμιλος έχει από κοινού έλεγχο μαζί με ένα ή περισσότερα άλλα μέρη. Από κοινού έλεγχος είναι η συμβατικώς συμφωνηθείσα κοινή άσκηση ελέγχου και υφίσταται μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις σημαντικές δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συναίνεση των μερών που ασκούν από κοινού τον έλεγχο. Ο Όμιλος εξετάζει τους συμβατικούς όρους των από κοινού συμφωνιών για να καθορίσει αν μια από κοινού συμφωνία αποτελεί κοινοπραξία ή από κοινού δραστηριότητα. Όλες οι από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετέχει ο Όμιλος αποτελούν κοινοπραξίες.

Όπως και οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες, οι συμμετοχές του Ομίλου σε κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συνεπώς, η λογιστική αρχή που περιγράφεται στη σημ. 2.2.1(iv) ισχύει και για τις κοινοπραξίες.

Οι συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημ. 24.

2.2.2 Ξένο νόμισμα**(i) Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού**

Τα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων των θυγατρικών εταιρειών εξωτερικού μετατρέπονται στο συναλλακτικό νόμισμα του Ομίλου με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ενώ τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με βάση τη μέση τιμή συναλλάγματος για την περίοδο αναφοράς. Συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τη μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε μια θυγατρική του εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών απαιτήσεων ή υποχρεώσεων από θυγατρικές, οι οποίες δε σχεδιάζεται ή δεν αναμένεται να τακτοποιηθούν και αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού, αναγνωρίζονται στην «Κατάσταση συνολικών εσόδων». Οι συναλλαγματικές διαφορές από τις θυγατρικές του Ομίλου στο εξωτερικό μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση τους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(ii) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα**

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές (κέρδη/ζημιές) που προκύπτουν κατά το διακανονισμό των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που είναι σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει σε κάθε περίοδο αναφοράς και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός από εκείνες που προκύπτουν από τη μετατροπή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα που αντισταθμίζουν την καθαρή επένδυση σε θυγατρικές εξωτερικού ή τις ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, οι οποίες μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, εκτός από τα μη χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που αποτιμώνται σε εύλογη αξία και τα οποία μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία που προσδιορίστηκε η εύλογη αξία. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ή απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI), βάσει της κατηγοριοποίησης του μη χρηματικού στοιχείου.

2.2.3 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ξένου συναλλάγματος (foreign exchange contracts), προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις ("forward currency agreements") και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων και αγοράς και πώλησης συναλλάγματος - που πωλήθηκαν και αγοράστηκαν ("interest rate & currency options - written and purchased"), καθώς και ανταλλαγές συναλλάγματος και επιτοκίων ("currency and interest rate swaps"). Τα παράγωγα, αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης των συμβολαίων, και ακολούθως επαναμετρώνται στην εύλογη αξία τους. Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις.

Οι αρχές επιμέτρησης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, περιγράφονται στις σημ. 3.2 και 5.3.

Ενσωματωμένα παράγωγα

Τα ενσωματωμένα παράγωγα είναι στοιχεία υβριδικών συμβολαίων τα οποία περιλαμβάνουν επίσης κύρια συμβόλαια που έχουν ως αποτέλεσμα μερικές από τις ταμειακές ροές αυτών των συνδυασμένων μέσων να μεταβάλλονται παρόμοια με τα απλά παράγωγα.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που εμπεριέχουν ενσωματωμένα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό στην ολότητα τους στην κατάλληλη κατηγορία ταξινόμησης, ακολουθώντας την αξιολόγηση των συμβατικών ταμειακών ροών και επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, όπως περιγράφεται στη σημ. 2.2.9.

Αντιθέτως, ορισμένα παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε χρηματοοικονομικά στοιχεία του παθητικού, όπως ομόλογα που εκδίδονται από τον Όμιλο, αναγνωρίζονται ως διακριτά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους αξιολογούνται ότι δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα αυτά παράγωγα, παρουσιάζονται διακριτά στον ισολογισμό και λογίζονται όπως τα απλά παράγωγα, επιμετρώνται στην εύλογη αξία, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Παράγωγα που κατέχονται για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης

Η χρήση παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενσωματωμένη στις δραστηριότητες του Ομίλου και στοχεύει πρωτίστως στην αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων του.

Συνεπώς, ο Όμιλος, στα πλαίσια της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων του, δύναται να πραγματοποιήσει συναλλαγές με εξωτερικούς αντισυμβαλλόμενους ώστε να αντισταθμίσει μερικώς ή πλήρως την έκθεση που έχει αναφορικά με τα επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, τιμές μετοχών και άλλους παράγοντες της αγοράς που δημιουργείται από τις δραστηριότητες του.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι στόχοι της αντιστάθμισης με την χρήση παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων περιλαμβάνουν:

- Την μείωση της επιτοκιακής έκθεσης που υπερβαίνει το αποδεκτό επίπεδο των επιτοκιακών ορίων που έχει θέσει ο Όμιλος,
- Την αποτελεσματική διαχείριση του επιτοκιακού κινδύνου και επίτευξη της βελτιστοποίησης και σταθεροποίησης που προκύπτει από την εξέλιξη του καθαρού περιθωρίου κέρδους και καθαρών εσόδων από τόκους μέσω της παρακολούθησης της εξέλιξης των επιτοκίων και περιθωρίων και της αντιστάθμισης των μεταβολών των επιτοκίων αναφοράς με βάση τα εκάστοτε επιτόκια αναφοράς,
- Την διαχείριση της έκθεσης στις μεταβολές της εύλογης αξίας των συναλλαγών που έχουν εκκαθαριστεί ή θα εκκαθαριστούν στο μέλλον,
- Την μείωση της μεταβλητότητας που προκύπτει από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των παραγώγων που εμπεριέχονται στα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού,
- Την διαχείριση μελλοντικών μεταβλητών ταμειακών ροών,
- Την μείωση του συναλλαγματικού ή πληθωριστικού κινδύνου,
- Την μείωση της μεταβλητότητας του ανταλλάγματος που θα πληρωθεί/εισπραχθεί για την αγορά/πώληση ενός χρεωστικού τίτλου στα πλαίσια μιας προθεσμιακής συναλλαγής,
- Την μείωση της μεταβλητότητας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου που προκύπτει από την μετατροπή μίας καθαρής επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού σε διαφορετικές συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Λογιστική αντιστάθμισης

Ο Όμιλος επέλεξε, ως πολιτική που επιτρέπεται από το ΔΠΧΑ 9, να συνεχίσει να εφαρμόζει λογιστική αντιστάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, όπως έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (IAS 39 “carve out”). Το 2023, ο Όμιλος παρουσίασε μια νέα στρατηγική διαχείρισης κινδύνου, η οποία είναι η αντιστάθμιση εύλογης αξίας των βασικών καταθέσεων που διακρατούνται στην Ελλάδα και την Κύπρο σε χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικό. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος εφάρμοσε για πρώτη φορά τις προβλέψεις του IAS 39 carve-out που επιτρέπουν στις οντότητες να προσδιορίζουν τις βασικές καταθέσεις ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία σε αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, όπως περιγράφεται περαιτέρω στις παρακάτω ενότητες. Σύμφωνα με την έκδοση του IAS 39 carve-out, ορισμένες απαιτήσεις που σχετίζονται με την λογιστική αντιστάθμισης έχουν διαγραφεί, για να διευκολύνουν α) την εφαρμογή της αντιστάθμισης της εύλογης αξίας σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging) για διαρθρωτικές αντισταθμίσεις συμπεριλαμβανομένων και των καταθέσεων όψεως και β) την αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης επιτρέποντας την χρήση της μεθόδου «του κατώτερου επιπέδου» (bottom layer approach) για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του στοιχείου που αντισταθμίζεται ως προς τον επιτοκιακό κίνδυνο.

Για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης, ο Όμιλος σχηματίζει μια σχέση αντιστάθμισης μεταξύ ενός μέσου αντιστάθμισης ή ενός συνόλου μέσων αντιστάθμισης και ενός σχετικού στοιχείου ή ομάδας στοιχείων που πρόκειται να αντισταθμιστούν. Το μέσο αντιστάθμισης αποτελεί ένα προσδιορισμένο παράγωγο ή σύνολο παραγώγων είτε κάποιο άλλο προσδιορισμένο μη-παράγωγο χρηματοοικονομικό μέσο του ενεργητικού ή χρηματοοικονομική υποχρέωση, του οποίου η εύλογη αξία ή οι ταμειακές ροές εκτιμάται πως συμψηφίζουν τις αλλαγές στην εύλογη αξία ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζουν. Συγκεκριμένα ο Όμιλος προσδιορίζει ορισμένα παράγωγα ως: (α) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου των μεταβολών της εύλογης αξίας αναγνωρισθέντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, μεμονωμένα ή σε επίπεδο χαρτοφυλακίου ή προθεσμιακών συναλλαγών που θα εκκαθαριστούν στο μέλλον ή των μη αναγνωρισθέντων βέβαιων δεσμεύσεων (αντιστάθμιση εύλογης αξίας), (β) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισθέντα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων ή από προθεσμιακές συναλλαγές που θα εκκαθαριστούν στο μέλλον ή από πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές (αντιστάθμιση ταμειακών ροών) ή (γ) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής της αξίας καθαρής επένδυσης σε θυγατρική εξωτερικού που σχετίζεται με τη μετάφραση των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της επένδυσης στο νόμισμα βάσης του Ομίλου (αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης).

Για την εφαρμογή λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων συγκεκριμένα κριτήρια πρέπει να πληρούνται. Συνεπώς, κατά την έναρξη της σχέσης αντιστάθμισης, ο Όμιλος τεκμηριώνει τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου που εξυπηρετείται μέσω της σύναψης διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης και την μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της σχέσης αντιστάθμισης. Επίσης, ο Όμιλος στοιχειοθετεί την εκτίμησή του, κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, για την αποτελεσματικότητα των παραγώγων - που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης - στο να συμψηφίζουν μεταβολές στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζουν και εάν τα πραγματικά αποτελέσματα της κάθε

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αντιστάθμισης κυμαίνονται μεταξύ 80-125%. Εάν μία σχέση αντιστάθμισης δεν πληροί τα ανωτέρω κριτήρια αποτελεσματικότητας, ο Όμιλος διακόπτει την λογιστική αντιστάθμιση με μελλοντική ισχύ. Ομοίως, όταν το παράγωγο αντιστάθμισης εκπνέει ή πωλείται, διακόπτεται ή εξασκείται, ή όταν ο αντισταθμιστικός προσδιορισμός ανακαλείται, τότε η λογιστική αντιστάθμισης διακόπτεται με μελλοντική ισχύ.

ι) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση εύλογης αξίας κυρίως για να αντισταθμίσει τις εκθέσεις του έναντι των μεταβολών της εύλογης αξίας που οφείλονται στον επιτοκιακό, σχετικό με το εφαρμοστέο επιτόκιο αναφοράς καθώς και στον συναλλαγματικό κίνδυνο.

Στοιχεία που αντισταθμίζονται

Τα στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις για λογιστική αντιστάθμισης της εύλογης αξίας περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, όπως :

- επενδυτικοί τίτλοι σταθερού επιτοκίου που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος ή την εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)
- προθεσμιακές καταθέσεις και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους σταθερού επιτοκίου που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος
- χαρτοφυλάκια δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου και χρεωστικοί τίτλοι που ενσωματώνουν συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων (όπως τίτλοι παραγώγων κατώτατου επιτρεπόμενου επιτοκίου), που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος
- χαρτοφυλάκια τοκοχρεωλυτικών δανείων σταθερού επιτοκίου (αντιστάθμιση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου) συμπεριλαμβανομένων ομολόγων για σκοπούς τιτλοποίησης που εκδόθηκαν και διακρατούνται από τον Όμιλο που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος
- χαρτοφυλάκια στοιχείων παθητικού (αντιστάθμιση σε επίπεδο χαρτοφυλακίου) και συγκεκριμένα καταθέσεων όψεως με επιτόκια που έχουν προσδιοριστεί από τον Όμιλο και ανακοινωθεί στην τιμολογιακή του λίστα (τρεχούμενες ή ταμειυτηρίου), οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως υποχρεώσεις μη ευαίσθητες στις εξελίξεις των επιτοκίων, που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος. Συγκεκριμένα, οι καταθέσεις όψεως αποτελούν υποχρεώσεις οι οποίες δεν έχουν συμβατική λήξη και οι πελάτες έχουν την ευελιξία να αποσύρουν οποιαδήποτε στιγμή. Ανεξάρτητα από τους συμβατικούς τους όρους και λόγω της φύσης τους, μέρος των καταθέσεων όψεως, συμπεριφέρεται σαν ένα χαρτοφυλάκιο που αποτελείται από μακράς διάρκειας σταθερού επιτοκίου υποχρεώσεις, λόγω του ότι παραμένουν μη ευαίσθητες στις μετακινήσεις των επιτοκίων. Αυτή η κατηγορία των καταθέσεων όψεως αντιπροσωπεύει τις βασικές (core) καταθέσεις.

Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την τεχνική ανάλυσης παλινδρόμησης ή τη μέθοδο «dollar-offset» ώστε να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης της εύλογης αξίας ανά χαρτοφυλάκιο ή ανά σχέση αντιστάθμισης, στην έναρξη της (αξιολόγηση των προοπτικών αντιστάθμισης) και σε συνεχή βάση (αναδρομική αξιολόγηση). Συγκεκριμένα, η τεχνική ανάλυσης παλινδρόμησης αποτελεί την εξ'ορισμού μέθοδο αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας η οποία εφαρμόζεται σε όλες τις μεμονωμένες σχέσεις αντιστάθμισης εύλογης αξίας και αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging) και επιδεικνύει εάν υπάρχει υψηλή συσχέτιση, ιστορικά και προσδοκώμενη μεταξύ του επιτοκιακού κινδύνου του στοιχείου που έχει προσδιοριστεί για αντιστάθμιση και του επιτοκιακού κινδύνου του μέσου αντιστάθμισης. Εάν ο συντελεστής παλινδρόμησης της εξίσωσης που αντιπροσωπεύει την αναλογία αποτελεσματικότητας, κυμαίνεται από -0,8 μέχρι -1,25, η σχέση αντιστάθμισης αναμένεται να είναι «εξαιρετικά αποτελεσματική», το οποίο υποστηρίζεται και από τον συντελεστή προσδιορισμού (R²) που πρέπει να είναι μεγαλύτερος από το 80% για να επιβεβαιώσει το στατιστικό επίπεδο που δηλώνει υψηλή αποτελεσματικότητα. Για τις σχέσεις αντιστάθμισης όπου η τεχνική ανάλυσης παλινδρόμησης δεν είναι διαθέσιμη, η μέθοδος «dollar-offset» μπορεί να χρησιμοποιηθεί η οποία αποτελεί μια ποσοτική μέθοδο που περιλαμβάνει την σύγκριση της αλλαγής στην εύλογη αξία του μέσου αντιστάθμισης με την αλλαγή στην εύλογη αξία του στοιχείου αντιστάθμισης που οφείλεται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται. Η προαναφερθείσα σύγκριση αντιπροσωπεύει τον δείκτη «dollar-offset» ο οποίος απαιτείται να βρίσκεται εντός του εύρους 80-125% ώστε η αντιστάθμιση να θεωρείται «εξαιρετικά αποτελεσματική».

Ο Όμιλος μπορεί να εφαρμόσει επίσης την «μέθοδο υποθετικού παραγώγου», μία προσέγγιση της μεθόδου «dollar-offset», όπου ο αντισταθμιζόμενος κίνδυνος σχηματίζεται από υποθετικά παράγωγα, τα οποία αναπαράγουν το εν λόγω ενσωματωμένο παράγωγο. Η εύλογη αξία του υποθετικού παραγώγου χρησιμοποιείται ως ένδειξη της καθαρής παρούσας αξίας των

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αντισταθμισμένων μελλοντικών ταμειακών ροών με τις οποίες πραγματοποιείται σύγκριση της μεταβολής της αξίας του πραγματικού μέσου αντιστάθμισης, ώστε να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα και να επιμετρηθεί η επακόλουθη αναποτελεσματικότητα αντιστάθμισης. Αναποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης δύναται να προκύψει σε περίπτωση πιθανών διαφορών στους κρίσιμους όρους μεταξύ του στοιχείου που αντισταθμίζεται και του μέσου αντιστάθμισης, όπως η ληκτότητα, η συχνότητα που μηδενίζεται το επιτόκιο και οι καμπύλες προεξόφλησης, καθώς και διαφορών μεταξύ των αναμενόμενων και των πραγματικών ταμειακών ροών.

Επιπροσθέτως, στις σχέσεις αντιστάθμισης όπου οι κρίσιμοι όροι του στοιχείου που αντισταθμίζεται, όπως το επιτόκιο, η ληκτότητα και η συχνότητα αποπληρωμής, συμπίπτουν με τους αντίστοιχους του μέσου αντιστάθμισης, τεκμαίρεται ότι εκ κατασκευής της σχέσης αντιστάθμισης η αποτελεσματικότητά της αναμένεται να είναι εξαιρετικά αποτελεσματική.

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τις ακόλουθες πηγές αναποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης:

- Διαφορές στη συχνότητα επανατιμολόγησης του επιτοκίου μεταξύ των στοιχείων που αντισταθμίζονται και των μέσων αντιστάθμισης,
- Η χρήση διαφορετικών καμπυλών προεξόφλησης στην προεξόφληση των στοιχείων που αντισταθμίζονται και των μέσων αντιστάθμισης,

Αναπροσαρμογές της αντιστάθμισης εύλογης αξίας και παύση της λογιστικής αντιστάθμισης

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών», όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων που αντισταθμίζονται, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται (αναπροσαρμογές αντιστάθμισης εύλογης αξίας). Οι προαναφερθείσες αναπροσαρμογές στα στοιχεία που αντισταθμίζονται επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και αναγνωρίζονται ως μέρος της λογιστικής αξίας στον ισολογισμό, με εξαίρεση τις αναπροσαρμογές στα χαρτοφυλάκια στοιχείων σταθερού επιτοκίου στα πλαίσια αντιστάθμισης σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging) (βλ. παρακάτω).

Ο Όμιλος παύει τη λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων με μελλοντική εφαρμογή σε περίπτωση που το μέσο αντιστάθμισης λήξει ή πωληθεί, διακοπεί ή ασκηθεί, η σχέση αντιστάθμισης δεν πληροί εφεξής τα κριτήρια εφαρμογής της λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνων, ή όταν ανακαλείται η αντισταθμιστική σχέση. Σε αυτές τις περιπτώσεις, κάθε αναπροσαρμογή της λογιστικής αξίας του στοιχείου που αντισταθμίζεται για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα «καθαρά έσοδα από τόκους» κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Η απόσβεση ξεκινάει όχι αργότερα από την στιγμή που το στοιχείο που αντισταθμίζεται σταματήσει να αναπροσαρμόζεται λόγω των αλλαγών στην εύλογη αξία του που οφείλονται στον αντισταθμισμένο κίνδυνο. Εάν το στοιχείο που αντισταθμίζεται αποαναγνωρισθεί, το αναπόσβεστο ποσό της αναπροσαρμογής της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging)

Σχετικά με την αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, ακολουθείται μία δυναμική στρατηγική αντιστάθμισης σύμφωνα με την οποία ο Όμιλος εκουσίως ορίζει και αποπροσδιορίζει την σχέση αντιστάθμισης σε μηνιαία βάση.

Για τα χαρτοφυλάκια στοιχείων ενεργητικού, ο Όμιλος καθορίζει το ποσό που πρέπει να αντισταθμιστεί μέσω της εύρεσης χαρτοφυλακίων ομοειδών στοιχείων ενεργητικού σταθερού επιτοκίου βασιζόμενος στα συμβατικά επιτόκια, στην λήξη και άλλα χαρακτηριστικά κινδύνου. Τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στα χαρτοφυλάκια κατανέμονται σε περιόδους επανατιμολόγησης με βάση τις ημερομηνίες επανατιμολόγησης/λήξης ή πληρωμής τόκου και με τις αντίστοιχες παραδοχές όσον αφορά τις αναμενόμενες σχετικές προπληρωμές/αποπληρωμές κεφαλαίου. Τα μέσα αντιστάθμισης αφορούν ομάδες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων που προσομοιάζουν στο σύνολο τους τον τρόπο απόσβεσης των στοιχείων του ενεργητικού και ορίζονται σύμφωνα με την εκάστοτε ενδεδειγμένη περίοδο επανατιμολόγησης. Σε συνέχεια του επιμερισμού σε «χρονικές κατηγορίες», προσδιορίζεται το καθοριζόμενο ονομαστικό ποσό και το επακόλουθο ποσοστό του χαρτοφυλακίου που αντισταθμίζεται (δείκτης αντιστάθμισης) για κάθε χρονική κατηγορία.

Για τα χαρτοφυλάκια των βασικών καταθέσεων, ο Όμιλος καθορίζει τα συγκεντρωτικά υπόλοιπα και τα επιμερίζει σε χρονικές κατηγορίες εφαρμόζοντας προσέγγιση που προκύπτει μέσω μοντέλων και βασίζεται σε εποπτικά πρότυπα. Συγκεκριμένα, το χαρτοφυλάκιο των βασικών καταθέσεων το οποίο αντισταθμίζεται προσδιορίζεται από ένα εσωτερικό μοντέλο συμπεριφοράς το οποίο αξιοποιεί διάφορες παραδοχές που αφορούν στην συμπεριφορά και εξέλιξη των υπολοίπων των καταθέσεων όψεως, οι οποίες αξιολογούνται, παρακολουθούνται και καταγράφονται σύμφωνα με το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει τον επιμερισμό των καταθέσεων όψεως σε υπο-κατηγορίες βάσει της φύσης τους, δηλ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής και επιχειρηματικό, της ανάλυσης της ιδιάζουσας συμπεριφοράς ανά χαρτοφυλάκιο, της ευαισθησίας στην εξέλιξη των επιτοκίων και του μοτίβου ανάληψης των καταθέσεων και αναμενόμενο προφίλ ληκτότητας το οποίο αναλύεται σε χρονικές κατηγορίες με μέγιστη περίοδο των δέκα ετών. Επιπρόσθετα, το μοντέλο πραγματοποιεί έλεγχο για την επάρκεια των καταθέσεων για κάθε χρονική κατηγορία έτσι ώστε να εξασφαλίσει ότι υπάρχει επάρκεια στο αποσβεσμένο κεφάλαιο των καταθέσεων που αντισταθμίζεται σε σύγκριση με το κεφάλαιο των μέσων αντιστάθμισης έτσι ώστε το δεύτερο να μην υπερβαίνει το πρώτο (overhedge).

Έναντι αυτής της έκθεσης στον επιτοκιακό κίνδυνο, ο Όμιλος χρησιμοποιεί σαν μέσα αντιστάθμισης ομάδες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων με λήξη μέχρι τα δέκα χρόνια τα οποία λαμβάνουν σταθερό επιτόκιο και πληρώνουν κυμαινόμενο επιτόκιο βάσει του επιτοκίου αναφοράς που αντισταθμίζεται. Οι ομάδες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων εναλλάσσονται έτσι ώστε να καλύπτουν διαφορετικές χρονικές περιόδους αναπαράγοντας την εκτιμώμενη απόσβεση κεφαλαίου των αντισταθμιζόμενων βασικών καταθέσεων για κάθε χρονική κατηγορία. Επιπρόσθετα, ο όγκος τους επανεκτιμάται σε μηνιαία βάση. Μετά τον επιμερισμό σε χρονικές κατηγορίες, ο Όμιλος καθορίζει το κεφάλαιο που προσδιορίζεται για αντιστάθμιση και το ποσοστό του χαρτοφυλακίου που αντισταθμίζεται (ποσοστό αντιστάθμισης) για κάθε χρονική κατηγορία.

Για σκοπούς αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης, η τεχνική ανάλυσης παλινδρόμησης χρησιμοποιείται για να επιδείξει εάν υπάρχει υψηλή συσχέτιση, ιστορικά και προσδοκώμενη μεταξύ του επιτοκιακού κινδύνου του στοιχείου που έχει προσδιοριστεί για αντιστάθμιση και του επιτοκιακού κινδύνου του μέσου αντιστάθμισης, όπως περιγράφεται παραπάνω.

Οι αναπροσαρμογές που σχετίζονται με την αντιστάθμιση της εύλογης αξίας δεν επηρεάζουν την λογιστική αξία των στοιχείων που αντισταθμίζονται, αλλά παρουσιάζονται σε διακριτή γραμμή σαν μέρος των γραμμών ισολογισμού «Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες» και «υποχρεώσεις σε πελάτες», αντίστοιχα. Λαμβάνοντας υπόψιν πως η διαδικασία ορισμού/αποπροσδιορισμού για την αντιστάθμιση έναντι του επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου πραγματοποιείται σε μηνιαία βάση, η απόσβεση των σχετικών αναπροσαρμογών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στην γραμμή «αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών», ξεκινάει τον μήνα που πραγματοποιήθηκαν και αποσβένεται ανά χρονική κατηγορία με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης μέχρι τη λήξη της τελευταίας χρονικής κατηγορίας που έχει οριστεί.

Επιπροσθέτως, η διαχείριση της ομάδας των μέσων αντιστάθμισης πραγματοποιείται με δυναμικό τρόπο και συνεπώς όταν προστίθενται νέα παράγωγα στην ομάδα των μέσων αντιστάθμισης, συμπεριλαμβάνονται στην αξιολόγηση αποτελεσματικότητας της αμέσως επόμενης περιόδου. Επομένως, η αλλαγή της εύλογης αξίας του νέου παραγώγου τον μήνα που ξεκίνησε η αντιστάθμιση, επηρεάζει τα αποτελέσματα. Αντίστοιχα, όταν αποπροσδιορίζονται υπάρχουσες συμβάσεις παραγώγων ανταλλαγής, ώστε να βελτιωθεί η σχετική αποτελεσματικότητα αντιστάθμισης, είτε λόγω ρευστοποίησης του μέσου, οι αντίστοιχες μεταβολές στην εύλογη αξία τους από την ημερομηνία του αποπροσδιορισμού ή της ρευστοποίησης τους μέχρι την επόμενη ημερομηνία επαναπροσδιορισμού αντιστάθμισης κινδύνου, επηρεάζουν τα αποτελέσματα.

(iii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση ταμειακών ροών ώστε να αντισταθμίσει την έκθεση στην μεταβλητότητα των ταμειακών ροών που οφείλεται κυρίως στον επιτοκιακό και συναλλαγματικό κίνδυνο που συνδέεται με ένα αναγνωρισμένο στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρεώσεων ή με μια πολύ πιθανή προσδοκώμενη συναλλαγή. Επιπρόσθετα, η αντιστάθμιση ταμειακών ροών μπορεί να εφαρμοστεί στην αντιστάθμιση της μεταβλητότητας του ανταλλάγματος που θα πληρωθεί για την αγορά στοιχείων ενεργητικού στα πλαίσια μιας προθεσμιακής συναλλαγής η οποία θα εκκαθαριστεί στο μέλλον (All-In-One Cash flow hedge).

Τα στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις για αντιστάθμιση ταμειακών ροών περιλαμβάνουν αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων όπως καταθέσεις κυμαινόμενου επιτοκίου ή δάνεια που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος, υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου, δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου σε ξένο νόμισμα και χρεωστικούς τίτλους σταθερού ή κυμαινόμενου επιτοκίου οι οποίοι θα αγορασθούν στα πλαίσια προθεσμιακών συναλλαγών οι οποίες θα εκκαθαριστούν στο μέλλον. Ο κίνδυνος επιτοκίου αναφορικά με το κατάλληλο επιτόκιο αναφοράς μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος και συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος. Η μεταβλητότητα του ανταλλάγματος που θα πληρωθεί για την αγορά στοιχείων ενεργητικού στα πλαίσια προθεσμιακών συναλλαγών οι οποίες θα εκκαθαριστούν στο μέλλον μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας προθεσμιακούς χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι αναγνωρίζονται σαν παράγωγα και θεωρούνται επιλέξιμα αντισταθμιστικά στοιχεία.

Επιπροσθέτως, η αντιστάθμιση ταμειακών ροών χρησιμοποιείται για πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές, όπως οι προσδοκώμενες μελλοντικές ανανεώσεις των βραχυπρόθεσμων καταθέσεων ή συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων που

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος. Συγκεκριμένα, οι μελλοντικές πληρωμές κυμαινόμενου τόκου μια σειράς από προσδοκώμενες ανανεώσεις αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων υποχρεώσεων αντισταθμίζονται ως σύνολο όσον αφορά τις αλλαγές στα επιτόκια αναφοράς, εξαλείφοντας την μεταβλητότητα των ταμειακών ροών. Επιπλέον, η αντιστάθμιση ταμειακών ροών εφαρμόζεται για την αντιστάθμιση του συναλλαγματικού κινδύνου από πιθανές προβλεπόμενες πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού ή τον διακανονισμό των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα.

Εάν το στοιχείο που αντισταθμίζεται έχει καταχωρηθεί ως μελλοντική συναλλαγή, ο Όμιλος αξιολογεί και επιβεβαιώνει ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα αυτή η συναλλαγή να πραγματοποιηθεί.

Προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων ταμειακών ροών του επιτοκιακού κινδύνου, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την τεχνική ανάλυσης παλινδρόμησης που επιδεικνύει εάν υπάρχει υψηλή συσχέτιση, ιστορικά και προσδοκώμενη μεταξύ του επιτοκιακού κινδύνου του στοιχείου που έχει προσδιοριστεί για αντιστάθμιση και του επιτοκιακού κινδύνου του μέσου αντιστάθμισης. Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των αντισταθμίσεων ταμειακών ροών του συναλλαγματικού κινδύνου και χρεωστικών τίτλων στα πλαίσια προθεσμιακών συναλλαγών οι οποίες θα εκκαθαριστούν στο μέλλον, ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο «dollar-offset», όπως περιγράφεται στην ενότητα (i) παραπάνω.

Η αποτελεσματική αναλογία της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται και πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να χαρακτηριστούν ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ η μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

Ποσά που έχουν συσσωρευτεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημιά (π.χ. όταν πραγματοποιείται η προβλεπόμενη πώληση του στοιχείου που αντισταθμίζεται).

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης λήγει ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληροί πλέον τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημιές που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη παραμένουν στα ίδια κεφάλαια μέχρι οι ταμιακές ροές που αντισταθμίζονται να επηρεάσουν την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημιά που είχε καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Ο Όμιλος εφαρμόζει αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης για να αντισταθμίσει τις εκθέσεις στη μεταβλητότητα της αξίας μιας καθαρής επένδυσης σε εταιρείες εξωτερικού συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών στοιχείων που σχηματίζουν μέρος της καθαρής επένδυσης, όπως ξένες θυγατρικές, συγγενείς εταιρείες και λοιπές επιχειρήσεις του εξωτερικού, ως επακόλουθο της μετατροπής της λογιστικής αξίας της επένδυσης στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου.

Οποιοσδήποτε συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή παραμένουν στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση έως ότου η καθαρή επένδυση πωληθεί ή ρευστοποιηθεί οπότε και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Η συναλλαγματική έκθεση σε ξένο νόμισμα που δημιουργείται από τις μεταβολές των τρεχουσών ισοτιμιών μεταξύ του λειτουργικού νομίσματος της καθαρής επένδυσης εταιρείας του εξωτερικού και του νομίσματος παρουσίασης του Ομίλου, μπορεί να αντισταθμιστεί χρησιμοποιώντας, προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος και ανταλλαγής συναλλάγματος και ισοδύναμων μέσων, όπως επίσης και μέσω χρηματικών διαθεσίμων.

Η αποτελεσματικότητα των αντισταθμίσεων καθαρής επένδυσης αξιολογείται με την μέθοδο «Dollar-Offset» όπως περιγράφεται παραπάνω για τις αντισταθμίσεις καθαρής αξίας.

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε θυγατρικές εξωτερικού, λογίζεται με τρόπο παρόμοιο με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά στο μέσο αντιστάθμισης σχετικά με την αποτελεσματική αναλογία της αντιστάθμισης, αναγνωρίζεται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση, ενώ το κέρδος ή η ζημιά σχετικά με τη μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πώληση της θυγατρικής εξωτερικού σαν μέρος του κέρδους ή της ζημιάς από την πώληση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**Παράγωγα τα οποία δεν έχουν καταχωρηθεί ως μέσα αντιστάθμισης για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης**

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία πραγματοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς ή ως μέσα οικονομικής αντιστάθμισης περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων ή καθαρής θέσης, σύμφωνα με τους στόχους αντιστάθμισης του Ομίλου και τις πολιτικές διαχείρισης κινδύνου, τα οποία ενδέχεται να μην πληρούν τα κριτήρια για λογιστική αντιστάθμιση, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες παραγώγων μέσων που διακρατούνται για εμπορικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένων αυτών που διακρατούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης, καθώς και αυτών που αφορούν λογιστική αντιστάθμιση, παρουσιάζονται στη σημ. 19.

2.2.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν και μόνον όταν, ο Όμιλος έχει επί του παρόντος νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού των αναγνωρισμένων ποσών, και παράλληλα προτίθεται είτε να προβεί σε διακανονισμό του καθαρού υπολοίπου, είτε να εισπράξει το ποσό της απαίτησης του περιουσιακού στοιχείου εξοφλώντας ταυτόχρονα την υποχρέωση.

2.2.5 Κατάσταση αποτελεσμάτων**(i) Έσοδα και έξοδα από τόκους**

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Πραγματικό είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά την αναμενόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου ή, σε μικρότερη περίοδο όπου κρίνεται κατάλληλο, στην λογιστική αξία προ απομείωσης ή στη λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων αντίστοιχα. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, εκτός των αγορασμένων ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (POCI), ο Όμιλος υπολογίζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου εξαιρώντας τις αναμενόμενες ζημιές από πιστωτικό κίνδυνο. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν χαρακτηριστεί ως POCI ο Όμιλος υπολογίζει εκείνο το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο (credit-adjusted EIR) το οποίο κατά την αρχική αναγνώριση, προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εισροές ή εκροές (συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών) στην εύλογη αξία του στοιχείου του ενεργητικού που έχει χαρακτηριστεί ως POCI.

Το αποσβέσιμο κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρεώσεων είναι το ποσό στο οποίο επιμετρώνται κατά την αρχική αναγνώριση, αφαιρώντας αποπληρωμές κεφαλαίου, προσθέτοντας ή αφαιρώντας σωρευμένες αποσβέσεις που έχουν υπολογιστεί με την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (όπως περιγράφεται παραπάνω) και για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αφαιρώντας τις προβλέψεις αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Η λογιστική αξία προ απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ισούται με το αποσβέσιμο κόστος του προ απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Ο υπολογισμός του πραγματικού επιτοκίου περιλαμβάνει τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, το κόστος συναλλαγών, και άλλες επαυξήσεις ή εκπτώσεις. Το κόστος συναλλαγών περιλαμβάνει επιπλέον έξοδα τα οποία συνδέονται άμεσα με την απόκτηση ή έκδοση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης.

Ο Όμιλος υπολογίζει τα έσοδα και έξοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου στην προ απομείωσης λογιστική αξία των μη απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (ανοίγματα σε Στάδιο 1 και 2) και αντίστοιχα στο αποσβέσιμο κόστος των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Για τα πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο Στάδιο 3, ο Όμιλος υπολογίζει τα έσοδα από τόκους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR) επί του αποσβέσιμου κόστους των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού προσαρμοσμένο με τις προβλέψεις των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Εάν το στοιχείο του ενεργητικού σταματήσει να θεωρείται πιστωτικά απομειωμένης αξίας, το EIR εφαρμόζεται εκ νέου στην προ προβλέψεων λογιστική αξία, με εξαίρεση τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που έχουν χαρακτηριστεί ως POCI, για τα οποία τα έσοδα από τόκους δεν υπολογίζονται εκ νέου με βάση την προ απομείωσης λογιστική αξία.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Για τα χρηματοοικονομικά μέσα που συνδέονται με δείκτη πληθωρισμού ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδα και έξοδα από τόκους αναπροσαρμόζοντας το πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate - EIR), σε κάθε περίοδο αναφοράς, λόγω της αλλαγής των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών με την ενσωμάτωση της μεταβολής των προσδοκιών αναφορικά με τον πληθωρισμό κατά τη διάρκεια αυτών των χρηματοοικονομικών μέσων. Το αναπροσαρμοσμένο πραγματικό επιτόκιο εφαρμόζεται ώστε να υπολογιστεί ή νέα προ απομείωσης λογιστική αξία σε κάθε περίοδο αναφοράς.

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους παρουσιάζονται ξεχωριστά στη κατάσταση αποτελεσμάτων για όλα τα τοκοφόρα χρηματοοικονομικά μέσα στα καθαρά έσοδα από τόκους.

(iii) Αμοιβές και προμήθειες

Οι αμοιβές και προμήθειες που εισπράττονται ή καταβάλλονται και οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού ή μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης περιλαμβάνονται στο πραγματικό επιτόκιο.

Τα λοιπά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες, όπως η εξυπηρέτηση λογαριασμών και οι αμοιβές διαχείρισης χαρτοφυλακίων (περιλαμβανομένων και αμοιβών βάσει απόδοσης) αναγνωρίζονται στην πάροδο του χρόνου καθώς οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται στον πελάτη, στον βαθμό που θεωρείται πολύ πιθανό ότι δεν θα προκύψει σημαντικός αντιλογισμός του ποσού του εσόδου που αναγνωρίστηκε. Οι αμοιβές που προκύπτουν από συναλλαγές όπως αγοραπωλησίες συναλλάγματος, εισαγωγές/εξαγωγές, εμβάσματα, τραπεζικά έξοδα και χρηματιστηριακές δραστηριότητες, αναγνωρίζονται κατά τη δεδομένη χρονική στιγμή που διενεργούνται οι εν λόγω συναλλαγές. Τα λοιπά έξοδα από αμοιβές και προμήθειες αφορούν κυρίως αμοιβές από συναλλαγές και υπηρεσίες, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδα καθώς λαμβάνονται οι σχετικές υπηρεσίες.

Στην περίπτωση σύμβασης με πελάτη που έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, το οποίο ενδέχεται να εμπίπτει μερικώς στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και μερικώς στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος εφαρμόζει πρώτα το ΔΠΧΑ 9 για να διαχωρίσει και να επιμετρήσει το μέρος της σύμβασης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 και ακολούθως εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 15 στο εναπομένον μέρος.

2.2.6 Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και επενδύσεις σε ακίνητα**(i) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία**

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση του παγίου. Έξοδα μεταγενέστερα της ημερομηνίας κτήσης ενσωματώνονται στο κόστος του παγίου, μόνο όταν ο Όμιλος είναι πιθανό να έχει οικονομικά οφέλη στο μέλλον και είναι δυνατή η αξιόπιστη μέτρηση της αξίας του παγίου. Όταν προκύπτουν έξοδα επισκευών και συντήρησης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης βάσει της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής των παγίων, προκειμένου να μειωθεί το κόστος κτήσης των παγίων στην τελική υπολειπόμενη αξία τους ως ακολούθως:

- Γήπεδα: μηδενική απόσβεση
- Κτίρια: 40-50 έτη και μέχρι 70 έτη (για συγκεκριμένα ακίνητα στρατηγικού χαρακτήρα, τα οποία κατασκευάστηκαν ή ανακαινίστηκαν σε μεγάλο βαθμό εφαρμόζοντας βέλτιστες πρακτικές των αιφώρων κατασκευών και ανακαινίσεων και με βάση σχεδιασμό και υλικά που παρέχουν ανθεκτικότητα.
- Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων: κατά τη διάρκεια του συμβολαίου εκμίσθωσης ή της ωφέλιμης ζωής του παγίου εάν είναι μικρότερη
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και τα σχετικά ενσωματωμένα λογισμικά προγράμματα: 4-10 έτη
- Λοιπά έπιπλα και εξοπλισμός: 4-20 έτη, και
- Οχήματα: 5-7 έτη

(ii) Επενδύσεις σε ακίνητα

Ακίνητα τα οποία διακρατούνται για μακροχρόνιες αποδόσεις ενοικίων ή/και για ανατίμηση κεφαλαίου και δε χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο κατηγοριοποιούνται ως επενδύσεις σε ακίνητα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών άμεσων εξόδων κτήσης και στη συνέχεια σε εύλογη αξία, με τις μεταβολές της εύλογης αξίας να καταχωρούνται στη γραμμή της κατάστασης αποτελεσμάτων «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)».

Μεταγενέστερες δαπάνες προστίθενται στη λογιστική αξία του ακινήτου μόνο όταν είναι πιθανόν ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που σχετίζονται με το εν λόγω ακίνητο, θα εισρεύσουν στον Όμιλο και ότι τα σχετικά κόστη μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Τέτοιου είδους δαπάνες περιλαμβάνουν βελτιώσεις που προσauξάνουν την αξία του περιουσιακού στοιχείου και την μελλοντική του προοπτική να αποφέρει έσοδα καθώς και το κόστος συμμόρφωσης με περιβαλλοντικές ή άλλες νομικές απαιτήσεις. Τα έξοδα επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Ενδεχόμενο κέρδος ή ζημιά από την πώληση (υπολογιζόμενο ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος πώλησεως και της λογιστικής αξίας του ακινήτου) αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Εάν μια επένδυση σε ακίνητο μεταβληθεί σε ιδιοχρησιμοποιούμενο πάγιο, τότε αναταξινομείται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και η εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία της αναταξινόμησης ορίζεται ως το κόστος κτήσης του, για λογιστικούς σκοπούς. Εάν ένα πάγιο περιουσιακό στοιχείο αναταξινομηθεί από τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία στις επενδύσεις σε ακίνητα, λόγω αλλαγής στη χρήση του, όποια ζημιά από αποτίμηση προκύψει μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς του, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ενώ όποιο κέρδος από αποτίμηση προκύψει, τότε το κέρδος αυτό αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο βαθμό που αντιλογίζει μια προγενέστερη ζημία απομείωσης, ενώ τυχόν υπόλοιπο κέρδους αναγνωρίζεται στα Λοιπά Αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση αυξάνοντας το αποθεματικό αναπροσαρμογής στα Ίδια Κεφάλαια.

Αν ένα ανακτηθέν ακίνητο ταξινομηθεί στις επενδύσεις σε ακίνητα, τυχόν προκύπτουσα διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του ακινήτου, κατά την ημερομηνία ταξινόμησης, και της λογιστικής του αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Μεταφορές μεταξύ των ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων, των ανακτηθέντων ακινήτων και των επενδύσεων σε ακίνητα μπορεί να πραγματοποιηθούν όταν υπάρχει αλλαγή στο σκοπό της χρήσης των στοιχείων αυτών. Επιπρόσθετα, οι «επενδύσεις σε ακίνητα» μπορεί να μεταφερθούν στη κατηγορία «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση» στη περίπτωση κατά την οποία πληρούνται οι προϋποθέσεις που περιγράφονται στη σημ. 2.2.25.

2.2.7 Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία**(i) Υπεραξία**

Η υπεραξία που προκύπτει από συνενώσεις εταιρειών, περιλαμβάνεται στα «άυλα πάγια στοιχεία» και επιμετράται στο κόστος μετά την αφαίρεση συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης.

Η υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά συγγενών και από κοινού ελεγχόμενων επιχειρήσεων δεν γνωστοποιείται ούτε ελέγχεται ξεχωριστά για απομείωση, αλλά περιλαμβάνεται στις «συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες» και στις «συμμετοχές σε από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες».

(ii) Λογισμικά προγράμματα

Τα λογισμικά προγράμματα επιμετρούνται στο κόστος μετά την αφαίρεση συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Το κόστος που σχετίζεται με τη συντήρηση υφιστάμενων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν προκύπτει. Το κόστος που σχετίζεται με την ανάπτυξη αναγνωρίσιμων λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται ως άυλο πάγιο στοιχείο όταν αναμένεται ότι τα στοιχεία αυτά θα επιφέρουν οφέλη τα οποία μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα. Τα λογισμικά προγράμματα τα οποία έχουν δημιουργηθεί από τον Όμιλο αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο σε 4-15 έτη εκτός των κύριων λειτουργικών συστημάτων όπου η ωφέλιμη ζωή τους μπορεί να παραταθεί μέχρι τα 20 έτη.

(iii) Λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι πάγια στοιχεία που είναι διαχωρίσιμα ή προκύπτουν από συμβατικά ή άλλα νομικά δικαιώματα και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει άυλα πάγια στοιχεία που αποκτώνται από εξαγορές και συγχωνεύσεις εταιρειών.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία έχουν ωφέλιμη ζωή αορίστου διάρκειας δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται ετησίως για απομείωση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**2.2.8 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού****(i) Υπεραξία**

Η υπεραξία ελέγχεται για απομείωση σε ετήσια βάση ή συχνότερα, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει προκύψει απομείωση. Ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη εξωτερική πληροφόρηση, όπως δυσμενείς οικονομικές συνθήκες, συνεχή ύφεση στις χρηματοοικονομικές αγορές, αστάθεια στις αγορές και μεταβολές στα επίπεδα του κινδύνου αγοράς και του συναλλαγματικού κινδύνου, μια μη αναμενόμενη πτώση στην εμπορική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή περιπτώσεις όπου η αγοραία αξία κεφαλαιοποίησης είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης, μαζί με μια επιδείνωση σε εσωτερικούς δείκτες απόδοσης, προκειμένου να αξιολογήσει αν υπάρχει κάποια ένδειξη απομείωσης.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που αποκτήθηκε σε μια συνένωση επιχειρήσεων κατανέμεται σε εκείνες τις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών, οι οποίες αναμένεται να έχουν οφέλη από τις συνέργειες της συνένωσης επιχειρήσεων.

Το μοντέλο ελέγχου απομείωσης που χρησιμοποιεί ο Όμιλος συγκρίνει τη λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδας μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών με το ανακτήσιμο ποσό τους. Η λογιστική αξία μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών βασίζεται στα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων της μονάδας. Το ανακτήσιμο ποσό καθορίζεται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών ή ομάδα μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών. Οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων που αντιπροσωπεύει τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς σχετικά με την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που είναι συναφείς με το περιουσιακό στοιχείο ή τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και τις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών.

Ζημιά απομείωσης προκύπτει αν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι ζημιές απομείωσης δεν αντισταθμίζονται μεταγενέστερα. Ο υπολογισμός των κερδών και των ζημιών από την πώληση μιας εταιρείας περιλαμβάνει και τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην εταιρεία που πωλείται.

Η υπεραξία που προκύπτει σε μια συνένωση εταιρειών δεν ελέγχεται για απομείωση κατά την περίοδο επιμέτρησης διάρκειας μέχρι ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς που προβλέπεται για την ολοκλήρωση της λογιστικοποίησης με τη μέθοδο της εξαγοράς και τον επιμερισμό της υπεραξίας, εκτός και αν έχει προκύψει κάποιο γεγονός, ή αλλαγές σε γεγονότα και περιστάσεις τα οποία υποδεικνύουν ότι η αποκτηθείσα υπεραξία ενδέχεται να έχει απομειωθεί, ακόμα και εάν η διαδικασία επιμερισμού δεν έχει ολοκληρωθεί.

(ii) Λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, περιλαμβανομένων των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και των λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων, ελέγχονται για ενδείξεις απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές πηγές πληροφοριών, όπως μία σημαντική μείωση της αξίας του περιουσιακού στοιχείου και στοιχεία ότι η οικονομική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου είναι ή θα είναι χειρότερη από την αναμενόμενη. Όταν κάποια γεγονότα ή μεταβολές σε συνθήκες υποδεικνύουν ότι η λογιστική τους αξία ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη, αναγνωρίζεται ζημιά απομείωσης για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο ανάμεσα στην εύλογη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου μείον το κόστος πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης του. Για σκοπούς εκτίμησης της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στα χαμηλότερα επίπεδα όπου μπορούν να προσδιοριστούν ξεχωριστές ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών). Τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, εκτός της υπεραξίας, για τα οποία έχει αναγνωριστεί ζημιά απομείωσης σε προηγούμενες περιόδους, εξετάζονται για πιθανό αντισταθμιστικό της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Οι ζημιές απομείωσης που προκύπτουν από τις συγγενείς εταιρείες και τις κοινοπραξίες του Ομίλου υπολογίζονται σύμφωνα με την παρούσα λογιστική πολιτική.

2.2.9 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού**Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού – Ταξινόμηση και επιμέτρηση**

Ο Όμιλος ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου διαχείρισης αυτών των στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών τους. Κατά συνέπεια, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ενεργητικού ταξινομούνται κατά την αρχική αναγνώριση τους σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες επιμέτρησης: αποσβέσιμο κόστος, εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ή εύλογης αξίας μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, την ημερομηνία δηλαδή κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα δάνεια που προέρχονται από τον Όμιλο αναγνωρίζονται τη στιγμή της εκταμίευσης.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος ("AC")

Ο Όμιλος κατατάσσει και επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και επιπλέον δεν προσδιορίζεται ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

(α) το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού διατηρείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect" - HTC) και

(β) βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά αυτά στοιχεία του ενεργητικού αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής και εισπραχθέντων προμηθειών που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου (EIR), (όπως περιγράφεται στην σημείωση 2.2.5).

Τα έσοδα από τόκους, τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημιές από την παύση αναγνώρισης και οι μεταβολές στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από στοιχεία του ενεργητικού ταξινομημένα στο αποσβέσιμο κόστος, περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στη εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση ("FVOCI")

Ο Όμιλος ταξινομεί και αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθες προϋποθέσεις και επιπλέον δεν προσδιορίζεται ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων:

(α) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού διακρατείται στο πλαίσιο ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος επιτυγχάνεται τόσο με την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και με την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (επιχειρηματικό μοντέλο "hold-to-collect-and-sell" – HTC&S) και

(β) Βάσει των συμβατικών όρων που διέπουν το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, δημιουργούνται σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (SPPI).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που πληρούν αυτά τα κριτήρια είναι χρεωστικά μέσα και επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, πλέον/μείον των άμεσων και πρόσθετων εξόδων συναλλαγής που μπορούν να καταλογιστούν στην αγορά αυτών των χρηματοοικονομικών στοιχείων.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρεωστικά μέσα εύλογης αξίας μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση επιμετρώνται εκ νέου στην εύλογη αξία τους μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, εκτός από τα έσοδα από τόκους, τα συναφή κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές και τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, τα οποία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα συσσωρευμένα κέρδη και ζημιές που είχαν αναγνωριστεί προηγουμένως στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όταν το χρεωστικό μέσο παύει να αναγνωρίζεται.

Συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση

Ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα συμμετοχικό τίτλο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση. Αυτός ο χαρακτηρισμός, εάν επιλεγεί, γίνεται κατά την αρχική αναγνώριση και ανά τίτλο. Τα κέρδη και οι ζημιές από αυτά τα μέσα, περιλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού που έχουν παύσει να

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αναγνωρίζονται, καταχωρούνται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν επαναταξινομούνται στη συνέχεια στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα μερίσματα που εισπράττονται καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ("FVTPL")

Ο Όμιλος ταξινομεί και επιμετρά όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που δεν ταξινομούνται σε αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων με τις αλλαγές στην εύλογη αξία να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός εάν έχουν καταχωρηθεί ως μέσα αντιστάθμισης, όπου στην περίπτωση αυτή οι απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 για την λογιστική αντιστάθμισης ισχύουν (όπως περιγράφεται στην σημείωση 2.2.3).

Επιπλέον, ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού που πληροί τους ανωτέρω όρους για να ταξινομηθεί σε αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, μπορεί να οριστεί από τον Όμιλο ως επιμετρούμενο στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση, εάν με τον τρόπο αυτό εξαλείφεται ή μειώνεται σημαντικά μια λογιστική ανακολουθία που θα ανέκυπτε σε διαφορετική περίπτωση.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε FVTPL αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και τυχόν μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν λόγω μεταβολών στην εύλογη αξία περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου και συμβατικών χαρακτηριστικών

Η αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος διαχειρίζεται μια ομάδα στοιχείων του ενεργητικού για να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Δηλαδή, αν ο σκοπός του Ομίλου είναι μόνο να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές από τα στοιχεία του ενεργητικού, να πραγματοποιήσει ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού ή να εισπράξει συμβατικές ταμειακές ροές καθώς και ταμειακές ροές από την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Επιπρόσθετα, το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζεται μετά την συγκέντρωση των στοιχείων του ενεργητικού σε ομάδες (επιχειρηματικές γραμμές), η διαχείριση των οποίων γίνεται με παρόμοιο τρόπο, αντί για τον καθορισμό σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Ο καθορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου πραγματοποιείται από τα βασικά μέλη της Διοίκησης σύμφωνα με το λειτουργικό μοντέλο του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο διαχείρισης των στοιχείων του ενεργητικού για τη δημιουργία ταμειακών ροών, τους στόχους και τον τρόπο παρακολούθησης και απεικόνισης της απόδοσης κάθε χαρτοφυλακίου και οποιαδήποτε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με το ιστορικό πωλήσεων και της στρατηγικής μελλοντικών πωλήσεων, όπου είναι εφαρμόσιμο.

Κατά συνέπεια, κατά την ανωτέρω αξιολόγηση, ο Όμιλος εξετάζει ορισμένους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που συνδέονται με την απόδοση του επιχειρηματικού μοντέλου και του τρόπου αξιολόγησης και διαχείρισης αυτών των κινδύνων, της σχετικής αποζημίωσης προσωπικού και της συχνότητας, του όγκου και των λόγων για τις πωλήσεις του παρελθόντος, καθώς και τις προσδοκίες για τις μελλοντικές πωλήσεις.

Τύποι επιχειρηματικών μοντέλων

Τα επιχειρηματικά μοντέλα του Ομίλου εμπίπτουν σε τρεις κατηγορίες, οι οποίες είναι ενδεικτικές των βασικών στρατηγικών που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία κερδών.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη (HTC) έχει ως στόχο τη διακράτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού για την είσπραξη των συμβατικών ταμειακών ροών. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο περιλαμβάνουν επενδυτικούς τίτλους, δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβανομένων και εκδιδόμενων τίτλων ομολόγων για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο και ενοποιούνται στον ισολογισμό του, και επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος. Οι πωλήσεις σε αυτό το μοντέλο παρακολουθούνται ανά τύπο χρηματοοικονομικού στοιχείου και μπορούν να πραγματοποιηθούν για λόγους που δεν είναι συμβατοί με το εν λόγω επιχειρηματικό μοντέλο. Ειδικότερα, πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που σχετίζονται με την αύξηση του πιστωτικού κινδύνου καθώς και πωλήσεις που γίνονται κοντά στη λήξη του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρούνται συμβατές με το σκοπό διακράτησης για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ανεξάρτητα από τη συχνότητα και την αξία τους. Πωλήσεις που πραγματοποιούνται για άλλους λόγους δύναται να θεωρηθούν συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο, όπως πωλήσεις για τις ανάγκες ρευστότητας σε οποιοδήποτε σενάριο ακραίων καταστάσεων ή πωλήσεις που πραγματοποιούνται για τη διαχείριση υψηλού επιπέδου

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

συγκέντρωσης πιστωτικού κινδύνου. Αυτές οι πωλήσεις παρακολουθούνται και αξιολογούνται ανάλογα με τη συχνότητα και την αξία τους ώστε να καθοριστεί εάν είναι συμβατές με το HTC επιχειρηματικό μοντέλο.

Το επιχειρηματικό μοντέλο διακράτησης για είσπραξη και διάθεση (HTC&S) έχει ως στόχο τόσο την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών όσο και την πώληση στοιχείων του ενεργητικού. Δραστηριότητες όπως η διαχείριση της ρευστότητας, η απόδοση των τόκων και η διάρκεια είναι σύμφωνες με αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο, ενώ οι πωλήσεις στοιχείων του ενεργητικού αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του επιχειρηματικού μοντέλου για την επίτευξη των στόχων του. Τα χρηματοοικονομικά μέσα ενεργητικού που ταξινομούνται σε αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, με την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI.

Τα λοιπά επιχειρηματικά μοντέλα περιλαμβάνουν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού των οποίων η διαχείριση και επιμέτρηση γίνεται σε εύλογη αξία, καθώς και χαρτοφυλάκια που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς. Πρόκειται για μια υπολειμματική κατηγορία χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που δεν πληρούν τα κριτήρια των επιχειρηματικών μοντέλων HTC ή HTC&S, ενώ η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών έχει παρεπόμενο χαρακτήρα όσον αφορά την επίτευξη του στόχου του επιχειρηματικού μοντέλου.

Ο Όμιλος διενεργεί την επαναξιολόγηση των επιχειρηματικών του μοντέλων τουλάχιστον ετησίως, ή νωρίτερα εάν προκύψει η ανάγκη αξιολόγησης λόγω πωλήσεων ή εάν υπάρχουν αλλαγές στην στρατηγική της Τράπεζας ή στις κύριες δραστηριότητες της, όπως προκύπτει από το επιχειρηματικό σχέδιο και τον προϋπολογισμό της Τράπεζας καθώς και την στρατηγική της σχετικά με τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα.

Αξιολόγηση χαρακτηριστικών των ταμειακών ροών

Για να επιμετρηθεί ένα χρηματοπιστωτικό μέσο ενεργητικού στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, οι συμβατικοί όροι του πρέπει να δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου (SPPI).

Για τον σκοπό αυτής της αξιολόγησης, ως κεφάλαιο ορίζεται η εύλογη αξία τους στοιχείου ενεργητικού κατά την αρχική αναγνώριση, ενώ ως τόκος το αντάλλαγμα για την διαχρονική αξία του χρήματος, τον πιστωτικό κίνδυνο, λοιπούς βασικούς κινδύνους δανεισμού και ένα περιθώριο κέρδους.

Συγκεκριμένα, κατά την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, αξιολογείται εάν αυτό περιέχει συμβατικούς όρους που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν το ποσό ή το χρονοδιάγραμμα των συμβατικών ταμειακών ροών με τρόπο που να μην είναι συμβατός με την παραπάνω προϋπόθεση. Ο Όμιλος εξετάζει την ύπαρξη διαφόρων χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων των, συμβατικά συνδεδεμένων όρων, πρόωρων αποπληρωμών, αναβαλλόμενων πληρωμών τόκων επί των οποίων δε λογίζεται πρόσθετος τόκος, δικαιωμάτων επέκτασης της διάρκειας του χρέους και μετατροπής του σε μετοχικό κεφάλαιο, όρων που εισάγουν μόχλευση, συμπεριλαμβανομένων πληρωμών συνδεδεμένων με την πορεία ενός δείκτη καθώς και χαρακτηριστικών συνδεδεμένων με τομείς περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης (ESG), που μεταβάλλουν το συμβατικό επιτόκιο εάν ο δανειολήπτης επιτύχει ή όχι συγκεκριμένους στόχους επιδόσεων του ως προς τη βιωσιμότητα. Όταν οι συμβατικοί όροι εισάγουν έκθεση σε κίνδυνο ή μεταβλητότητα που είναι ασύμβατοι με μια βασική δανειακή σύμβαση, το σχετικό χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται ότι αποτυγχάνει στην αξιολόγηση του SPPI και ως εκ τούτου θα επιμετρηθεί στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Επιπροσθέτως, η κατάταξη ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού δεν επηρεάζεται αν ο αντίκτυπος κάποιου συμβατικού όρου στις ταμειακές ροές είναι ήσσονος σημασίας. Επιπλέον, ένα χαρακτηριστικό συμβατικών ταμειακών ροών θεωρείται από τον Όμιλο ότι δεν είναι «πραγματικό» (non-genuine) όταν επηρεάζει τις ταμειακές ροές μόνο στην περίπτωση που προκύψει κάποιο εξαιρετικά σπάνιο, ιδιαίτερα ασυνήθιστο και καθόλου πιθανό γεγονός. Σε αυτήν την περίπτωση, το χαρακτηριστικό αυτό των συμβατικών ταμειακών ροών δεν επηρεάζει την κατάταξη του χρηματοοικονομικού μέσου.

Επιπλέον, όσον αφορά τους κατεχόμενους από τον Όμιλο χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού για σκοπούς τιτλοποίησης, κατά την αξιολόγησή τους, εξετάζονται τόσο τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ροών των τίτλων όσο και της ομάδας των τιτλοποιημένων στοιχείων καθώς και ο βαθμός έκθεσης πιστωτικού κινδύνου που εμπεριέχεται σε κάθε σειρά ομολόγων (tranche) έναντι του αντίστοιχου κινδύνου του συνόλου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που απαρτίζουν την υποκείμενη ομάδα (underlying pool).

Στην περίπτωση αξιολόγησης του κριτηρίου SPPI μιας δανειακής συμφωνίας ειδικού τύπου όπως οι δανειακές συμφωνίες χωρίς δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη πολλούς παράγοντες όπως την φύση του δανειολήπτη και της δραστηριότητάς του,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

την τιμολόγηση των δανείων, εάν συμμετέχει στην απόδοση του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και το κατά πόσο οι εξασφαλίσεις αντιπροσωπεύουν όλο ή σημαντικό μέρος του ενεργητικού του δανειολήπτη. Επιπλέον, για τα δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη την κεφαλαιακή επάρκεια του δανειολήπτη για την απορρόφηση ζημιών αξιολογώντας από κοινού κριτήρια όπως την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, τους δείκτες δανείου προς Αξία Εξασφάλισης (LTV (Loan-to-Value)) και κάλυψης της εξυπηρέτησης χρέους (ADSCR (Average Debt-Service-Coverage Ratio)) καθώς επίσης και την ύπαρξη εταιρικών και προσωπικών εγγυήσεων.

Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όταν το στοιχείο της διαχρονικής αξίας του χρήματος έχει τροποποιηθεί (modified time value of money element) ώστε το επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού να αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα, αλλά η συχνότητα της εν λόγω αναπροσαρμογής να μην αντιστοιχεί στη διάρκεια του επιτοκίου ή όταν το επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα σύμφωνα με το μέσο όρο συγκεκριμένων βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιτοκίων, πραγματοποιείται μία ποσοτική αξιολόγηση ("Benchmark Test") για να αποφασιστεί κατά πόσον οι συμβατικές ταμειακές ροές αντιπροσωπεύουν αποκλειστικά αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Ειδικότερα, ο Όμιλος αξιολογεί τις συμβατικές ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου» (real instrument), το επιτόκιο του οποίου αναπροσαρμόζεται με συχνότητα που δεν αντιστοιχεί στη διάρκεια του επιτοκιακού δείκτη αναφοράς, συγκρίνοντάς τις με τις ταμειακές ροές του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς» (benchmark instrument) οι οποίες είναι καθ' όλα όμοιες, με εξαίρεση τη χρονική διάρκεια του επιτοκίου αναφοράς η οποία εν προκειμένω ταυτίζεται με τη συχνότητα αναπροσαρμογής του επιτοκίου. Εάν οι μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου» διαφέρουν σημαντικά από τις (μη προεξοφλημένες) ταμειακές συμβατικές ροές του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς» λόγω της τροποποίησης του στοιχείου της διαχρονικής αξίας του χρήματος, τότε το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού δεν ικανοποιεί το κριτήριο του SPPI. Κατά την αξιολόγηση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τόσο την επίδραση του τροποποιημένου στοιχείου της διαχρονικής αξίας του χρήματος σε κάθε περίοδο αναφοράς όσο και κατά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου σωρευτικά. Σε ότι αφορά τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου, αυτό επιτυγχάνεται συγκρίνοντας τις σωρευτικές προβλεπόμενες μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές του «πραγματικού χρηματοοικονομικού μέσου», με τις αντίστοιχες του «χρηματοοικονομικού μέσου αναφοράς». Σε κάθε τριμηνιαία περίοδο αναφοράς, οι προβλεπόμενες μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές των δυο χρηματοοικονομικών μέσων συγκρίνονται βάσει προκαθορισμένων ορίων.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί αξιολόγηση του SPPI ανά δανειακό προϊόν για το χαρτοφυλάκιο λιανικής και για ένα μέρος του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, όπου οι συμβάσεις είναι τυποποιημένης μορφής, ενώ για το εναπομείναν επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, των τίτλων ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες είτε συστήθηκαν από τον Όμιλο ή από τρίτους και τους διακατέχει ο Όμιλος, καθώς και για τους χρεωστικούς τίτλους, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε ατομική βάση.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος αποαναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές του εκπνέουν ή τα δικαιώματα είσπραξης αυτών των ταμειακών ροών μεταβιβάζονται μέσω οριστικής πώλησης που ουσιαστικά έχει ως αποτέλεσμα την μεταβίβαση όλων των κινδύνων και των ωφελειών που απορρέουν από την κυριότητα του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Επιπροσθέτως, ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αποαναγνωρίζεται ακόμη και αν τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών διακρατούνται αλλά ταυτοχρόνως ο Όμιλος αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει τις εισπραχθείσες ταμειακές ροές χωρίς ουσιαστική καθυστέρηση ('pass through agreement') ή εάν ουσιαστικά οι κίνδυνοι και οι ωφέλειες ούτε μεταβιβάζονται ούτε διατηρούνται αλλά ο Όμιλος έχει μεταφέρει τον έλεγχο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Ο έλεγχος έχει μεταφερθεί, εάν και μόνον αν, ο αποδέκτης έχει πρακτικώς την δυνατότητα να πωλήσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο σύνολό του σε ένα τρίτο και είναι σε θέση να ασκήσει αυτή τη δυνατότητα μονομερώς και χωρίς να επιβάλλει πρόσθετους περιορισμούς στη μεταφορά.

Οι κύριες συναλλαγές που υπόκεινται στους παραπάνω κανόνες αποαναγνώρισης αφορούν σε συναλλαγές τιτλοποίησης, συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων καθώς και συναλλαγές δανεισμού τίτλων. Στην περίπτωση που η αξιολόγηση αφορά σε συναλλαγές τιτλοποίησης, ο Όμιλος εφαρμόζοντας τις προαναφερθείσες αρχές αποαναγνώρισης, λαμβάνει υπ' όψιν τη δομή της συναλλαγής περιλαμβανομένης της έκθεσής του στους μειωμένες εξασφάλισης εκδιδόμενους τίτλους των ομολόγων, την παροχή προς τα οχήματα ειδικού σκοπού των καλούμενων μέτρων πιστωτικής ενίσχυσης (credit enhancements), καθώς και τους συμβατικούς όρους της τιτλοποίησης, βάσει των οποίων ο Όμιλος θα μπορούσε να διατηρεί τον έλεγχο επί των τιτλοποιημένων απαιτήσεων. Σε ό,τι αφορά τις συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων και τις συναλλαγές δανεισμού τίτλων, οι τιτλοποιημένες

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

απαιτήσεις δεν αποαναγνωρίζονται, διότι σύμφωνα με τους όρους που διέπουν τη συναλλαγή, ο Όμιλος διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτές.

Κατά την από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του αθροίσματος (α) του εισπραχθέντος τιμήματος (περιλαμβανομένου κάθε νεοαποκτηθέντος στοιχείου του ενεργητικού μείον κάθε νέας αναληφθείσας υποχρέωσης) και (β) των σωρευτικών κερδών ή ζημιών τα οποία αναγνωρίστηκαν μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων (FVOCI), εκτός των σωρευτικών κερδών και ζημιών από μετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, τα οποία δεν επαναταξινομούνται από τα λοιπά αποτελέσματα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την ημερομηνία της αποαναγνώρισης.

Τροποποιήσεις που μπορούν να οδηγήσουν σε αποαναγνώριση

Επιπροσθέτως, από-αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού προκύπτει όταν οι συμβατικές ταμειακές ροές τροποποιούνται και η τροποποίηση θεωρείται τόσο σημαντική ώστε το αρχικό χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να από-αναγνωριστεί και να αναγνωριστεί ένα καινούργιο. Οι σημαντικές τροποποιήσεις που οδηγούν σε από-αναγνώριση, μπορούν να περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, την αλλαγή πιστούχου, αλλαγή νομίσματος αποτίμησης του, την ενοποίηση οφειλών μη εξασφαλισμένων καταναλωτικών δανείων σε ένα ενιαίο εξασφαλισμένο δάνειο. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το τροποποιημένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ως «νέο χρηματοοικονομικό στοιχείο» σε εύλογη αξία, συμπεριλαμβάνοντας οποιαδήποτε επιλέξιμα κόστη της συναλλαγής και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του παλιού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση.

Ο Όμιλος δύναται να τροποποιήσει τις συμβατικές ροές ενός δανειακού ανοίγματος είτε ως παραχώρηση ευνοϊκότερων όρων σε πελάτη που αντιμετωπίζει ή πρόκειται να αντιμετωπίσει οικονομικές δυσχέρειες ή λόγω διαφόρων παραγόντων όπως μεταβολές στις συνθήκες της αγοράς, ανταγωνισμού ή διατήρησης του πελάτη.

Επιπροσθέτως, ο Όμιλος μπορεί περιστασιακά να εισέλθει, στα πλαίσια των τροποποιήσεων των δανείων, σε συναλλαγή ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχικού κεφαλαίου. Οι συναλλαγές αυτές, στις οποίες οι όροι του δανείου επαναδιαπραγματεύονται, έχοντας ως αποτέλεσμα ο δανειολήπτης να εκδώσει μετοχές (με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου) ώστε να διαγραφεί μέρος ή όλη η δανειακή του υποχρέωση στον Όμιλο. Αυτού του τύπου οι συναλλαγές, μπορεί να εμπεριέχουν δικαιώματα εξάσκησης μετατροπής σε μετατρέψιμα ή ανταλλάξιμα ομόλογα και όρους ενεργοποίησης ενεχύρου επί αυτών των μετοχών.

Στις συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, το τροποποιημένο δάνειο αποαναγνωρίζεται, ενώ οι μετοχές που λαμβάνονται σε αντάλλαγμα αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους, με τυχόν προκύπτον κέρδος ή ζημία να αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

2.2.10 Αναταξινόμησης χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ο Όμιλος αναταξινομεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μόνο όταν αλλάζει το επιχειρηματικό του μοντέλο για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Γενικά, μια αλλαγή στο επιχειρηματικό μοντέλο αναμένεται να είναι σπάνια και συμβαίνει όταν ο Όμιλος ξεκινά ή παύει να ασκεί μια δραστηριότητα που είναι σημαντική για τις λειτουργικές δραστηριότητές του, για παράδειγμα, όταν μια επιχειρηματική γραμμή αποκτάται, πωλείται ή τερματίζεται. Στο σπάνιο γεγονός όπου υπάρχει αλλαγή του υπάρχοντος επιχειρηματικού μοντέλου, η νέα αξιολόγηση εγκρίνεται από τις αρμόδιες επιτροπές του Ομίλου και η αλλαγή παρουσιάζεται κατάλληλα στο επιχειρηματικό και προϋπολογιστικό πλάνο του Ομίλου.

Οι αλλαγές στην πρόθεση του Ομίλου που σχετίζονται με συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (ακόμη και υπό συνθήκες σημαντικών μεταβολών στις συνθήκες της αγοράς), η μη ύπαρξη προσωρινά μιας συγκεκριμένης αγοράς χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού ή η μεταβίβαση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού μεταξύ εταιρειών/επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου με διαφορετικά επιχειρηματικά μοντέλα, δε θεωρούνται από τον Όμιλο αλλαγές στο επιχειρηματικό μοντέλο.

Η αναταξινόμηση εφαρμόζεται με μελλοντική ισχύ, συνεπώς τα κέρδη ή ζημιές που έχουν αναγνωρισθεί προγενέστερα της ημερομηνίας αναταξινόμησης (συμπεριλαμβανομένων ζημιών απομείωσης) ή οι τόκοι δεν αναμορφώνονται.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**2.2.11 Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις***Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις - Ταξινόμηση και Επιμέτρηση*

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL).

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν δύο υποκατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που προσδιορίζονται ότι επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, οι οποίες περιλαμβάνουν θέσεις πώλησης (short positions) ομολόγων (που έχουν πωληθεί αλλά δεν κατέχονται ακόμη), είναι υποχρεώσεις τις οποίες ο Όμιλος πρωτίστως αναλαμβάνει με σκοπό την επαναγορά στο εγγύς μέλλον για βραχυπρόθεσμο κέρδος ή στα πλαίσια στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης ομάδων περιουσιακών στοιχείων ή/και υποχρεώσεων ή καθαρών θέσεων, για τις οποίες δεν εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος μπορεί επίσης, κατά την αρχική αναγνώριση, αμετάκλητα να προσδιορίσει χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ως επιμετρήσιμες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν ισχύουν συγκεκριμένα κριτήρια.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς ή έχουν προσδιοριστεί ως FVTPL αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, με εξαίρεση τις μεταβολές στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί ως FVTPL που οφείλονται σε μεταβολές πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου, οι οποίες αναγνωρίζονται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν επαναταξινομούνται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των υποχρεώσεων. Ωστόσο, αν αυτός ο χειρισμός δημιουργεί ή διευρύνει μια λογιστική ανακολουθία στην κατάσταση αποτελεσμάτων, όλα τα κέρδη ή οι ζημιές αυτής της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιδράσεων από τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο, θα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει. Όταν η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση του Ομίλου αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο με ουσιωδώς διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται ουσιωδώς, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης και η όποια διαφορά προκύπτει αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι οι όροι είναι ουσιωδώς διαφορετικοί, όταν η προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών σύμφωνα με τους νέους όρους, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε αμοιβών που πληρώθηκαν καθαρών από αμοιβές που ελήφθησαν προεξοφλημένες χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο, διαφέρει κατά τουλάχιστον 10% από την προεξοφλημένη παρούσα αξία των ταμειακών ροών που απομένουν από την αρχική χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Αν μια ανταλλαγή χρεωστικών τίτλων ή τροποποίηση όρων αντιμετωπιστεί λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιήθηκε αναγνωρίζεται ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας επί της εξόφλησης. Αν η ανταλλαγή ή τροποποίηση δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά ως εξόφληση, κάθε κόστος ή αμοιβή που πραγματοποιείται αναπροσαρμόζει τη λογιστική αξία της υποχρέωσης και αποσβένεται κατά την εναπομένονσα διάρκεια της τροποποιημένης υποχρέωσης.

Ομοίως, όταν ο Όμιλος επαναγοράζει οποιοδήποτε χρεωστικά μέσα που έχουν εκδοθεί από τον Όμιλο, λογιστικοποιεί αυτές τις συναλλαγές ως διαγραφή χρέους.

2.2.12 Επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών μέσων

Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων είναι η τιμή που θα λαμβανόταν κατά την πώληση ενός στοιχείου ενεργητικού ή κατά τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης, σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων, στην κύρια, ή, ελλείψει αυτής, στην πλέον συμφέρουσα αγορά όπου ο Όμιλος έχει πρόσβαση, κατά την ημερομηνία επιμέτρησης σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς. Η εύλογη αξία μιας υποχρέωσης αντανάκλα τον κίνδυνο μη εκπλήρωσης υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος επιμετράει την εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου, χρησιμοποιώντας την επίσημη χρηματιστηριακή τιμή σε μία ενεργό αγορά για το χρηματοοικονομικό αυτό μέσο, όταν αυτή είναι διαθέσιμη. Μία αγορά θεωρείται ενεργός εάν οι συναλλαγές

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για το στοιχείο ενεργητικού ή την υποχρέωση λαμβάνουν χώρα με επαρκή συχνότητα και όγκο ώστε να παρέχονται συνεχώς πληροφορίες τιμολόγησης. Όταν δεν υπάρχει διαθέσιμη επίσημη χρηματιστηριακή τιμή, σε μία ενεργό αγορά, τότε ο Όμιλος χρησιμοποιεί άλλες τεχνικές αποτίμησης που μεγιστοποιούν την χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιούν τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Η επιλεγμένη τεχνική αποτίμησης περιλαμβάνει όλους τους παράγοντες που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη για την τιμολόγηση μία συναλλαγής.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να χρησιμοποιεί μέσες τιμές αγοράς ως ένα πρακτικό μέσο επιμέτρησης της εύλογης αξίας εντός του περιθωρίου ζήτησης-προσφοράς.

Η βέλτιστη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου κατά την αρχική αναγνώριση είναι συνήθως η τιμή συναλλαγής, δηλαδή η εύλογη αξία του τιμήματος που δόθηκε ή λήφθηκε, εκτός εάν ο Όμιλος θεωρεί ότι η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση διαφέρει από την τιμή συναλλαγής. Σε αυτή την περίπτωση, εφόσον η εύλογη αξία αποδεικνύεται από διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά για πανομοιότυπο στοιχείο ενεργητικού ή υποχρέωση (δηλ. τιμή Επιπέδου 1) ή βάσει τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας κατά την αρχική αναγνώριση και της τιμής συναλλαγής αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά. Στην περίπτωση κατά την οποία η εύλογη αξία αποδεικνύεται βάσει μίας τεχνικής αποτίμησης που χρησιμοποιεί μη παρατηρήσιμα δεδομένα, τότε το χρηματοοικονομικό μέσο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία προσαρμοσμένη ώστε να αναβάλλει την αναγνώριση στην κατάσταση αποτελεσμάτων της διαφοράς ανάμεσα στην εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση και την τιμή συναλλαγής ('day one gain or loss'). Στη συνέχεια το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημιά αποσβένεται με κατάλληλο τρόπο κατά τη διάρκεια της ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή αναγνωρίζεται νωρίτερα εφόσον υπάρξει διαθέσιμη διαπραγματεύσιμη τιμή σε ενεργό αγορά ή παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς ή όταν το χρηματοοικονομικό μέσο πουληθεί.

Όλα τα στοιχεία ενεργητικού και οι υποχρεώσεις, των οποίων η εύλογη αξία επιμετράται ή γνωστοποιείται στις οικονομικές καταστάσεις, κατηγοριοποιούνται εντός της ιεραρχίας εύλογης αξίας, με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που είναι σημαντικά για την συνολική επίτευξη της επιμέτρησης.

Για στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία σε επαναλαμβανόμενη βάση, ο Όμιλος αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός της ιεραρχίας εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου εντός του οποίου η μεταφορά χρηματοοικονομικού μέσου πραγματοποιήθηκε.

2.2.13 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (ECL) που αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στην πιστωτική ποιότητα από την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται σε αποσβέσιμο κόστος και στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, συμπεριλαμβανομένων δανείων και τίτλων ομολογιών που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού, οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, χρεωστικών τίτλων, καθώς και συμβολαίων χρηματοοικονομικής εγγύησης και δανειακών δεσμεύσεων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αποτελούν μία σταθμισμένη, βάσει πιθανοτήτων, μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανακλά τη διαχρονική αξία του χρήματος. Κατά την αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων που εμπίπτουν στην πολιτική απομείωσης, ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δώδεκα μηνών, που είναι οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από γεγονότα αδυναμίας πληρωμής που είναι πιθανό να συμβούν μέσα στους επόμενους δώδεκα μήνες. Στη συνέχεια, για τα χρηματοοικονομικά μέσα για τα οποία ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση, αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, η οποία προκύπτει από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά κατά την αναμενόμενη διάρκεια του μέσου. Εάν κατά την αρχική του αναγνώριση το χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού πληροί τον ορισμό του αγορασθέντος ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένου χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού (POCI), η πρόβλεψη απομείωσης βασίζεται στις μεταβολές των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια του στοιχείου ενεργητικού.

Οι προβλέψεις απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις από δραστηριότητες πλην χορηγήσεων επιμετρώνται πάντα στο ποσό που ισούται με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους. Για όλα τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού για τα οποία υπολογίζονται προβλέψεις απομείωσης, εφαρμόζεται η γενική προσέγγιση τριών σταδίων.

Κατά συνέπεια, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας μια προσέγγιση τριών σταδίων που βασίζεται στην έκταση της υποβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας από την αρχική αναγνώριση του χρηματοοικονομικού μέσου:

- Στάδιο 1 – Όταν δεν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση ενός χρηματοοικονομικού μέσου, αναγνωρίζεται ένα ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου. Οι

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές δωδεκαμήνου χρηματοοικονομικού μέσου ή ομάδας χρηματοοικονομικών μέσων αντιπροσωπεύουν ένα μέρος των ζημιών που θα αναγνωρίζονταν καθ' όλη τη διάρκεια τους, οι οποίες προκύπτουν από γεγονότα αθέτησης που είναι πιθανά εντός των επόμενων 12 μηνών μετά την ημερομηνία αναφοράς και είναι ίσες με τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών καθ' όλη τη διάρκεια τους, λόγω πιθανών ζημιολογικών γεγονότων εντός των επόμενων 12 μηνών. Μη πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση, καθώς και αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού μετά από ουσιωδώς σημαντική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση, ταξινομούνται αρχικώς στο Στάδιο 1.

- Στάδιο 2 – Όταν σε ένα χρηματοοικονομικό μέσο επέλθει σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική του αναγνώριση, αλλά δε θεωρείται ότι βρίσκεται σε κατάσταση αθέτησης, περιλαμβάνεται στο Στάδιο 2. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου αντιπροσωπεύουν τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές που προκύπτουν από όλα τα πιθανά συμβάντα αθέτησης κατά την αναμενόμενη διάρκεια του.
- Στάδιο 3 – Στο παρόν Στάδιο περιλαμβάνονται τα χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ότι έχουν υποστεί γεγονός αθέτησης. Όπως και στο Στάδιο 2, η πρόβλεψη για τις πιστωτικές ζημιές αντικατοπτρίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου.
- POCI – Τα αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού είναι στοιχεία του ενεργητικού που κατά την αρχική τους αναγνώριση θεωρούνται πιστωτικά απομειωμένα. Δεν υπόκεινται σε κατάταξη ανά στάδιο και πάντοτε επιμετρούνται βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου. Συνεπώς, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που υπάρχει μεταγενέστερη μεταβολή στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου. Οποιαδήποτε θετική αλλαγή στις αναμενόμενες ταμειακές ροές αναγνωρίζεται ως αντιστοίχιση απομείωσης (κέρδος) στην κατάσταση αποτελεσμάτων ακόμη και εάν το ύψος των νέων αναμενόμενων ταμειακών ροών ξεπερνούν τις εκτιμώμενες ταμειακές ροές της αρχικής αναγνώρισης. Στα POCI χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού εκτός από τα αγορασμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού απευθείας από την αγορά ή μέσω συνενώσεων εταιρειών, μπορούν να συμπεριληφθούν και χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ως νέα στοιχεία του ενεργητικού μετά από μία ουσιωδώς σημαντική τροποποίηση που έχει λογιστικοποιηθεί ως από-αναγνώριση (βλ. σημ. 2.2.9).

Ορισμός αθέτησης

Για τον προσδιορισμό του κινδύνου αθέτησης, ο Όμιλος εφαρμόζει έναν ορισμό αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς, ο οποίος είναι σύμφωνος με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα και με τον ορισμό αθέτησης για εποπτικούς σκοπούς όπως εφαρμόστηκε από τον Όμιλο από 1 Ιανουαρίου 2021 (βλ. σημείωση 5.2.1.2 (α)). Ο ορισμός αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς είναι σύμφωνος επίσης με τον ορισμό που χρησιμοποιείται εσωτερικά για σκοπούς διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού θεωρείται πιστωτικά απομειωμένο όταν έχουν συμβεί ένα ή περισσότερα γεγονότα που έχουν αρνητική επίπτωση στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές της εν λόγω έκθεσης:

- Ο δανειολήπτης αντιμετωπίζει σημαντική δυσκολία στην εκπλήρωση των οικονομικών του υποχρεώσεων.
- Υπήρξε παραβίαση της σύμβασης, όπως αθέτηση ή καθυστέρηση πληρωμών για διάστημα μεγαλύτερο των 90 συνεχόμενων ημερών, για ποσά που υπερβαίνουν τα καθοριζόμενα επίπεδα σημαντικότητας.
- Ο Όμιλος, για οικονομικούς ή συμβατικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του δανειολήπτη, έχει προχωρήσει σε διευκόλυνση ή διευκολύνσεις που ο Όμιλος δεν θα εξέταζε σε διαφορετική περίπτωση.
- Υπάρχει πιθανότητα ο δανειολήπτης να περιέλθει σε διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση.
- Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που ανήκουν στην κατηγορία POCI, η αγορά ή αναγνώριση τους με μεγάλη έκπτωση η οποία αντανάκλα το βαθμό των πραγματοποιηθεισών πιστωτικών ζημιών θεωρείται επιζήμιο γεγονός. Ο Όμιλος αξιολογεί το κριτήριο που σχετίζεται με τη μεγάλη έκπτωση ακολουθώντας μια προσέγγιση βασισμένη σε συγκεκριμένες αρχές, με σκοπό να συμπεριλάβει όλη την πληροφορία που θεωρείται λογική και υποστηρικτική ώστε να αποδώσει τις συνθήκες της αγοράς που υπήρχαν τη στιγμή της αξιολόγησης αυτής.

Για τους χρεωστικούς τίτλους, ο Όμιλος καθορίζει τον κίνδυνο αδυναμίας πληρωμής χρησιμοποιώντας μια βαθμίδα εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης. Ο Όμιλος, χαρακτηρίζει τους χρεωστικούς τίτλους ως πιστωτικά απομειωμένους εάν η εσωτερική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου αντιστοιχεί στην διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's) ή η εξωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση του εκδότη/ αντισυμβαλλόμενου την ημερομηνία αναφοράς αντιστοιχεί σε διαβάθμιση «C» (βαθμίδα Moody's) και η εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση δεν είναι διαθέσιμη.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις*Σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) και κατανομή σε στάδια*

Ο προσδιορισμός του εάν μια πρόβλεψη απομείωσης θα πρέπει να βασίζεται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές διάρκειας 12 μηνών ή σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, των δανειακών δεσμεύσεων και των χρηματοοικονομικών εγγυήσεων, εξαρτάται από το αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR) από την αρχική τους αναγνώριση.

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσο ο κίνδυνος αθέτησης για την αναμενόμενη υπολειπόμενη διάρκεια του ανοίγματος έχει αυξηθεί σημαντικά έναντι του αναμενόμενου κινδύνου αθέτησης που υπολογίστηκε στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά την αρχική αναγνώριση.

Η αξιολόγηση για τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά κριτήρια που βασίζονται σε λογικές και βάσιμες πληροφορίες που είναι διαθέσιμες χωρίς υπερβολικό κόστος ή προσπάθεια, συμπεριλαμβανομένης μελλοντικής πληροφόρησης, μακροοικονομικών σεναρίων καθώς και ιστορικών δεδομένων. Επιπλέον, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου με βάση τα παραπάνω κριτήρια, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρείται ότι έχει αυξηθεί σημαντικά όταν οι συμβατικές πληρωμές υπερβαίνουν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Ως κύριο κριτήριο για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, συγκρίνεται η πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού μέσου σε κάθε ημερομηνία αναφοράς με την πιθανότητα αθέτησης (PD) που αναμενόταν για την υπολειπόμενη διάρκειά του στο συγκεκριμένο χρονικό σημείο κατά την αρχική του αναγνώριση.

Ο Όμιλος μπορεί επίσης να θεωρήσει ότι προκαλείται αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, όταν η πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια σε κάθε ημερομηνία αναφοράς υπερβαίνει κάποιες προκαθορισμένες τιμές. Το κριτήριο αυτό μπορεί να εφαρμοστεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη περιπτώσεις όπου η σύγκριση της σχετικής πιθανότητας αθέτησης δεν έχει ως αποτέλεσμα την αναγνώριση της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, ενώ η απόλυτη τιμή της πιθανότητας αθέτησης είναι σε επίπεδα που θεωρούνται υψηλά με βάση το αποδεκτό επίπεδο ανάληψης κινδύνου του Ομίλου.

Η εσωτερική πιστοληπτική διαβάθμιση (σε επίπεδο δανειολήπτη), η οποία ενσωματώνει συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη, χρησιμοποιείται επίσης ως βάση για τον προσδιορισμό της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσον αφορά στα χρηματοδοτικά ανοίγματα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου. Ειδικότερα, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη τις αλλαγές των εσωτερικών πιστοληπτικών διαβαθμίσεων βάσει συγκεκριμένων βαθμίδων. Επιπρόσθετα, η είσοδος στη λίστα παρακολούθησης (Watchlist) θεωρείται επίσης από τον Όμιλο ότι συνιστά αύξηση του πιστωτικού κινδύνου. Τα μοντέλα εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης ενσωματώνουν συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη αλλά και πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία σχετικά με τις προοπτικές του κλάδου στον οποίο ο δανειολήπτης δραστηριοποιείται.

Όσον αφορά τους χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, η αξιολόγηση για τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση των τιτλοποιημένων στοιχείων ενεργητικού (underlying pool), ενώ το επίπεδο των αναμενόμενων ταμειακών ροών αντιπαραβάλλεται με την λογιστική αξία των εκδοθέντων χρεωστικών τίτλων. Επιπροσθέτως, η αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου για τους χρεωστικούς τίτλους πραγματοποιείται σε ατομική βάση και βασίζεται στον αριθμό των βαθμίδων της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης που έχει υποβαθμιστεί ο χρεωστικός τίτλος από την ημερομηνία αρχικής του αναγνώρισης.

Τα μέτρα ρύθμισης των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού όπως παρακολουθούνται από τον Όμιλο θεωρούνται κριτήρια αύξησης του πιστωτικού κινδύνου και συνεπώς τα εν λόγω στοιχεία κατανέμονται στο Στάδιο 2 μετά τη ρύθμιση, εκτός εάν θεωρούνται ως πιστωτικά απομειωμένα ή η διαφορά της παρούσας αξίας των ταμειακών ροών πριν και μετά την ρύθμιση ξεπερνά το όριο του 1%, οπότε ταξινομούνται στο Στάδιο 3. Επιπλέον, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αύξησης του πιστωτικού κινδύνου με βάση τα παραπάνω κριτήρια, ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού θεωρείται ότι έχει αυξηθεί σημαντικά όταν οι συμβατικές πληρωμές υπερβαίνουν τις 30 ημέρες καθυστέρησης.

Επιπλέον, η Διοίκηση μπορεί να εφαρμόζει προσωρινές συνολικές προσαρμογές όταν καθορίζει εάν ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση σε ανοίγματα που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου ώστε να αντικατοπτρίζουν μακροοικονομικούς ή άλλους παράγοντες που δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς από τα τρέχοντα μοντέλα πιστωτικού κινδύνου. Αυτοί οι παράγοντες μπορεί να εξαρτώνται από πληροφορίες όπως ο τύπος του ανοίγματος, οι συγκεκριμένες πληροφορίες του αντισυμβαλλομένου και τα χαρακτηριστικά του χρηματοοικονομικού μέσου, ενώ παράλληλα η εφαρμογή τους απαιτεί σημαντική κρίση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις*Μεταφορά από το Στάδιο 2 στο Στάδιο 1*

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού, το οποίο κατατάσσεται στο Στάδιο 2 λόγω της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, θα επαναταξινομηθεί στο Στάδιο 1, εφόσον δεν πληροί πλέον κανένα από τα κριτήρια του Σταδίου 2.

Σε περίπτωση που έχουν εφαρμοστεί μέτρα ρύθμισης, ο Όμιλος χρησιμοποιεί μία δοκιμαστική περίοδο δύο ετών, προκειμένου να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις για να γίνει μεταφορά στο Στάδιο 1. Εάν στο τέλος της προαναφερθείσας δοκιμαστικής περιόδου, οι οφειλέτες έχουν πραγματοποιήσει συνολικές πληρωμές μεγαλύτερες ενός σημαντικού ποσού, δεν υπάρχουν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και τα δάνεια δεν είναι πιστωτικά απομειωμένα αλλά ούτε πληρείται κάποιο άλλο κριτήριο σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου, τα δάνεια ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Μεταφορά από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού μεταφέρεται από το Στάδιο 3 στο Στάδιο 2, όταν τα κριτήρια βάσει των οποίων χαρακτηρίστηκε ως πιστωτικά απομειωμένο, δεν ισχύουν πλέον και η σχετική περίοδος επιτήρησης του για τον επαναχαρακτηρισμό του ως μη απομειωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, που κυμαίνεται μεταξύ τριών και δώδεκα μηνών, έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς.

Κριτήρια για την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου

Η εκτίμηση της πρόβλεψης απομείωσης πραγματοποιείται είτε σε ατομική βάση είτε σε συλλογική για ομάδες παρόμοιων στοιχείων με ομοιογενή χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Ο Όμιλος εφαρμόζει τις ίδιες αρχές για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση κατά την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε συλλογική ή ατομική βάση.

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τα δανειακά ανοίγματά του με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, τόσο για την αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και για τη μέτρηση της πρόβλεψης για ζημιές από δάνεια σε συλλογική βάση. Οι διαφορετικές κατηγορίες αποσκοπούν να αποτυπώσουν τις διαφορές στην πιθανότητα αθέτησης και τα ποσοστά ανάκτησης σε περίπτωση αθέτησης.

Τα κοινά χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιούνται για την κατάτμηση των ανοιγμάτων περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία όπως: ο τύπος χρηματοοικονομικού μέσου, ο τύπος χαρτοφυλακίου, η κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου, ο τύπος προϊόντος, ο κλάδος, η αρχική οντότητα, η διαβάθμιση πιστοληπτικής αξιολόγησης, η υπολειπόμενη διάρκεια έως τη λήξη, η γεωγραφική θέση του δανειολήπτη, η αξία εξασφαλίσεων του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, το καθεστώς ρύθμισης και οι ημέρες καθυστέρησης.

Ο Όμιλος προσδιορίζει τα μεμονωμένα σημαντικά ανοίγματα και πραγματοποιεί τη μέτρηση αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς βάσει των συγκεκριμένων ιδιαίτερων πληροφοριών του κάθε δανειολήπτη τόσο για τα χαρτοφυλάκια λιανικής τραπεζικής όσο και για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Η εν λόγω μέτρηση διενεργείται σε επίπεδο δανειολήπτη, συνεπώς τα κριτήρια ορίζονται σε αυτό το επίπεδο, ενώ λαμβάνονται υπόψη τόσο οι ποιοτικοί όσο και οι ποσοτικοί παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τις μελλοντικές εξελίξεις.

Για τα υπόλοιπα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής και δανείων σε επιχειρήσεις, η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά επιμετρύεται σε συλλογική βάση. Με την προσέγγιση αυτή ενσωματώνονται συγκεκριμένες πληροφορίες για τον δανειολήπτη, και ιστορικά δεδομένα ζημιών σε συλλογική βάση και μελλοντική πληροφόρηση. Για τους χρεωστικούς τίτλους καθώς και τίτλους ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο, η επιμέτρηση των ζημιών απομείωσης πραγματοποιείται σε ατομική βάση.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών είναι μια αμερόληπτα καθορισμένη και σταθμισμένη βάσει πιθανοτήτων μέση εκτίμηση των πιστωτικών ζημιών που αντανάκλα την διαχρονική αξία του χρήματος, η οποία καθορίζεται μέσω της αξιολόγησης μιας σειράς πιθανών εκβάσεων. Ως πιστωτική ζημιά ορίζεται η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών που είναι απαιτητές από τον Όμιλο σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού στοιχείου και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος προσδοκά ότι θα εισπράξει προεξοφλημένες με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο (EIR) του στοιχείου του ενεργητικού, ή με το προσαρμοσμένο στον πιστωτικό κίνδυνο πραγματικό επιτόκιο (credit-adjusted EIR) σε ό,τι αφορά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που χαρακτηρίστηκαν ως POCI. Για την επιμέτρηση των αναμενόμενων ζημιών από πιστωτικό κίνδυνο, ιστορικά δεδομένα, τρέχουσες συνθήκες καθώς και λογικές και βάσιμες προβλέψεις σχετικά με τις μελλοντικές συνθήκες θα πρέπει να λαμβάνονται

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

υπόψη. Για τις μη εκταμιευμένες δανειακές δεσμεύσεις, ως αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ορίζεται η παρούσα αξία της διαφοράς μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών που οφείλονται εάν η δανειακή δέσμευση εκταμιεύονταν και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει, ενώ για τις χρηματοοικονομικές εγγυήσεις ως αναμενόμενη πιστωτική ζημιά ορίζεται η διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων πληρωμών αποζημίωσης του κάτοχου του συμβολαίου και τυχόν ποσά που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει.

Ο Όμιλος εκτιμά τις αναμενόμενες υστερήσεις ταμειακών ροών από όλες τις πιθανές πηγές λαμβάνοντας υπόψη τις εξασφαλίσεις, τις εγγυήσεις και άλλες πιστωτικές ενισχύσεις που εμπεριέχονται στους συμβατικούς όρους και τα οποία δεν αναγνωρίζονται διακριτά. Στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού με εξασφαλίσεις, η εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών που σχετίζονται με την εξασφάλιση αποτυπώνει το ποσό των ταμειακών ροών και τη χρονική στιγμή που αυτές αναμένεται να εισπραχθούν από την διαδικασία ρευστοποίησης μετά την αφαίρεση των προεξοφλημένων εξόδων απόκτησης και εκποίησης της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από το εάν η ρευστοποίηση είναι πιθανή.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογίζονται για τη διάρκεια της μέγιστης συμβατικής περιόδου κατά την οποία ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, ο οποίος προσδιορίζεται με βάση τους ουσιαστικούς όρους του χρηματοοικονομικού μέσου, ή σε περίπτωση ανακυκλούμενων πιστώσεων λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η αναμενόμενη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου και τις προγενέστερες πρακτικές του Ομίλου.

Απαιτήσεις από πελάτες, οι οποίες προκύπτουν από τις μη χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου, περιλαμβάνονται στα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού και είναι κυρίως βραχυπρόθεσμες. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη ότι τέτοιου είδους χρηματοοικονομικά μέσα συνήθως δεν εμπεριέχουν σημαντικό σκέλος χρηματοδότησης, η πρόβλεψη για πιστωτική ζημιά επιμετράται σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια τους, σύμφωνα με την απλοποιημένη προσέγγιση.

Βασικές παράμετροι προσδιορισμού των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζεται στις καμπύλες της πιθανότητας αθέτησης (probability of default - PD), της ζημιάς ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (loss given default - LGD), της έκθεσης κατά την αθέτηση (exposure at default - EAD) και άλλων παραμέτρων όπως ο συντελεστής μετατροπής των εκτός ισολογισμού πιστωτικών ανοιγμάτων σε χρηματοδοτικά ανοίγματα (credit conversion factor - CCF) και το ποσοστό προπληρωμής (prepayment rate). Γενικά, ο Όμιλος αντλεί αυτές τις παραμέτρους από εσωτερικώς αναπτυγμένα στατιστικά μοντέλα, ιστορικά δεδομένα συγκεκριμένης χρονικής στιγμής (point-in-time) και παρατηρήσεις, αξιοποιώντας τις υφιστάμενες υποδομές που έχει αναπτύξει σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο και τις πρακτικές διαχείρισης κινδύνου.

Το PD αντιπροσωπεύει την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης που εκτιμάται με βάση τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες κατά την ημερομηνία αναφοράς, προσαρμοσμένη ώστε να λαμβάνει υπόψη τις εκτιμήσεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών που ενδέχεται να επηρεάσουν τον κίνδυνο αθέτησης, σε δεδομένο χρονικό ορίζοντα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί Point in Time (PiT) PDs για να εξαλείψει οποιαδήποτε υποκειμενικότητα προς τα ιστορικά δεδομένα, με στόχο να αντικατοπτρίζει την άποψη της διοίκησης για το μέλλον κατά την ημερομηνία αναφοράς, ενσωματώνοντας σχετικές μελλοντικές πληροφορίες συμπεριλαμβανομένων των μακροοικονομικών σεναρίων.

Δυο τύποι πιθανοτήτων αθέτησης (probability of default - PD) χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς:

- PD 12 μηνών που είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης που προκύπτει μέσα στους επόμενους 12 μήνες (ή για την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, εάν αυτή είναι μικρότερη από 12 μήνες). Χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών δωδεκαμήνου για το Στάδιο 1.
- PD καθ' όλη τη διάρκεια (lifetime PD) που είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης που προκύπτει κατά την υπολειπόμενη διάρκεια του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού. Χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Σταδίου 2, Σταδίου 3 και των αγορασθέντων ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού (POCI).

Για τους χρεωστικούς τίτλους, οι πιθανότητες αθέτησης (probability of default - PD), λαμβάνονται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης που χρησιμοποιούν μεθοδολογίες αξιολόγησης κινδύνου, μεγιστοποιώντας τη χρήση αντικειμενικών μεταβλητών και δεδομένα αγοράς. Ο Όμιλος ορίζει εσωτερικά αναπτυγμένες πιστωτικές διαβαθμίσεις σε κάθε εκδότη/αντισυμβαλλόμενο βάσει αυτών των PDs. Στις περιπτώσεις αντισυμβαλλόμενων που δεν υπάρχει τέτοια διαθέσιμη πληροφορία, ο Όμιλος ορίζει PDs χρησιμοποιώντας εσωτερικά μοντέλα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η έκθεση κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD) είναι μια εκτίμηση χρηματοδοτικού ανοίγματος σε μια μελλοντική ημερομηνία αθέτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες μεταβολές του ανοίγματος μετά την ημερομηνία αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των αποπληρωμών κεφαλαίου και τόκων και των αναμενόμενων εκταμιεύσεων δανειακών δεσμεύσεων. Το EAD περιλαμβάνει τόσο τα ανοίγματα εντός όσο και εκτός ισολογισμού. Η εντός ισολογισμού έκθεση αντιστοιχεί στο συνολικό ποσό που έχει αναληφθεί και είναι απαιτητό προς πληρωμή, το οποίο περιλαμβάνει το οφειλόμενο κεφάλαιο, τους δεδουλευμένους τόκους και τα ληξιπρόθεσμα ποσά. Η εκτός ισολογισμού έκθεση αντιπροσωπεύει την πίστωση που είναι διαθέσιμη προς ανάληψη, επιπροσθέτως της έκθεσης εντός ισολογισμού.

Επιπλέον, ο συντελεστής μετατροπής (CCF) χρησιμοποιείται για την μετατροπή των πιστωτικών γραμμών και άλλων εκτός ισολογισμού ανοιγμάτων σε ποσά έκθεσης κατά την αθέτηση υποχρέωσης (EAD). Πρόκειται για μια παραδοχή η οποία προκύπτει μέσω μοντέλων και αντιπροσωπεύει το ποσοστό του μη αναληφθέντος ποσού που αναμένεται να ληφθεί πριν από την εκδήλωση ενός γεγονότος αθέτησης.

Επιπροσθέτως, το ποσοστό προπληρωμής (prepayment rate) είναι μια εκτίμηση πρόωρων αποπληρωμών ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος οι οποίες υπερβαίνουν τις συμβατικές αποπληρωμές βάσει του χρονοδιαγράμματος εξόφλησης, εκφράζεται δε ως ποσοστό επί του EAD σε κάθε περίοδο αναφοράς έχοντας ως αποτέλεσμα την μείωση του EAD.

Η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) εκφράζει την έκταση της ζημιάς που ο Όμιλος αναμένει για ανοίγματα τα οποία είναι σε κατάσταση αθέτησης και ορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών κι εκείνων που ο Όμιλος προσδοκά να εισπράξει συμπεριλαμβανομένων των ποσών από τη ρευστοποίηση εξασφαλίσεων. Η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD), το οποίο εκφράζεται συνήθως ως ποσοστό του EAD, διαφέρει σύμφωνα με τον τύπο του αντισυμβαλλόμενου, τον τύπο και την προτεραιότητα της απαίτησης, την ύπαρξη εξασφαλίσεων και άλλων πιστωτικών ενισχύσεων. Ο Όμιλος διακρίνει τα δανειακά χαρτοφυλάκια του σε δύο μεγάλες κατηγορίες, δηλ. αυτά που καλύπτονται με εξασφαλίσεις και αυτά χωρίς εξασφαλίσεις. Ο Όμιλος εκτιμά τη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) χρησιμοποιώντας ποσοστά αποκατάστασης (cure rate) που αντικατοπτρίζουν εισπράξεις μετρητών, εκτιμώμενες προσόδους από την ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, εκτιμήσεις για το χρόνο ρευστοποίησης, κόστος υλοποίησης, κλπ. Όπου οι συνιστώσες της ζημιάς δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD), εξαρτώνται από μακροοικονομικά δεδομένα, οι εξαρτήσεις αυτές αντανακλώνονται ενσωματώνοντας πληροφορίες σχετικά με το μέλλον, όπως οι προβλεπόμενοι δείκτες τιμών στα αντίστοιχα μοντέλα. Η εκτίμηση των προαναφερθέντων συνιστωσών στο LGD αντικατοπτρίζει τα διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα που καλύπτουν μια εύλογη περίοδο, δηλ. έναν πλήρη οικονομικό κύκλο.

Για τα ομόλογα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, η ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) βασίζεται κυρίως σε ιστορικά δεδομένα τα οποία προκύπτουν από έρευνες οίκων αξιολόγησης αλλά επίσης μπορεί να καθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες αναμενόμενες υποχρεώσεις του οφειλέτη καθώς και το μακροοικονομικό περιβάλλον.

Επιπροσθέτως, στη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD) λαμβάνονται υπόψη η προτεραιότητα του χρεωστικού τίτλου, τυχόν εξασφαλίσεις του οφειλέτη ή οποιαδήποτε άλλης μορφής κάλυψη.

Πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία (forward looking information)

Προκειμένου να γίνει η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για κάθε στάδιο και η εκτίμηση των σημαντικών αυξήσεων του πιστωτικού κινδύνου, λαμβάνονται υπόψη πληροφορίες σχετικά με λογικές και βάσιμες προβλέψεις μελλοντικών γεγονότων και μακροοικονομικών συνθηκών. Η εκτίμηση και η εφαρμογή πληροφοριών αναφορικά με το μέλλον απαιτεί σημαντική κρίση.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τρία μακροοικονομικά σενάρια (δηλαδή βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο) για να επιτύχει το στόχο της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά τρόπο που να αντικατοπτρίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων αποτέλεσμα. Το βασικό σενάριο αντιπροσωπεύει το πιο πιθανό σενάριο και εναρμονίζεται με τις πληροφορίες που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για σκοπούς στρατηγικού σχεδιασμού και προϋπολογισμού.

Τα σενάρια αντικατοπτρίζονται στις παραμέτρους ρίσκου, και συγκεκριμένα στο PD 12 μηνών, στο PD καθ' όλη τη διάρκεια και στη ζημιά δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (LGD). Επομένως χρησιμοποιούνται 3 ζεύγη από κάθε μία από αυτές τις παραμέτρους, σύμφωνα με τα σενάρια που αναπτύσσονται.

Στη συνέχεια, ο Όμιλος προβαίνει στον υπολογισμό των σταθμίσεων για κάθε σενάριο, που αντιπροσωπεύουν την πιθανότητα πραγματοποίησης καθενός σεναρίου. Αυτές οι σταθμίσεις εφαρμόζονται στα 3 ζεύγη υπολογισμού των παραμέτρων προκειμένου να παραχθεί ένα μοναδικό σενάριο με σταθμισμένες παραμέτρους κινδύνου, το οποίο στη συνέχεια χρησιμοποιείται τόσο στην

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αξιολόγηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ενσωματώνει μελλοντικές μακροοικονομικές μεταβλητές, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμών αύξησης του ΑΕΠ, των δεικτών τιμών κατοικιών, των ποσοστών ανεργίας, των επιτοκίων, πληθωρισμού κλπ. Για να αντικατοπτριστούν οι σημαντικές μη γραμμικότητες στο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών όσο αφορά τα σημαντικά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αξιολογούνται σε ατομική βάση, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη σχετική πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία για συγκεκριμένες ομάδες δανειοληπτών κυρίως βάσει του επιχειρηματικού κλάδου όπου ανήκουν καθώς και άλλους παράγοντες πιστωτικού κινδύνου (εάν υπάρχουν).

Τροποποιημένα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού

Στις περιπτώσεις που οι συμβατικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχουν τροποποιηθεί (για τα κριτήρια αποαναγνώρισης, βλέπε «Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην σημ. 2.2.9) και η τροποποίηση θεωρηθεί σημαντική, η ημερομηνία τροποποίησης θεωρείται ως η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης για σκοπούς υπολογισμού απομείωσης, συμπεριλαμβανομένου και του προσδιορισμού του αν έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου. Το τροποποιημένο περιουσιακό στοιχείο ταξινομείται συνήθως σε Στάδιο 1 για σκοπούς επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, μετά από μια τροποποίηση που έχει ως αποτέλεσμα την αποαναγνώριση του αρχικού χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, ενδέχεται να υπάρξουν ενδείξεις ότι το νέο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού είναι πιστωτικά απομειωμένο κατά την αρχική του αναγνώριση και συνεπώς το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται ως αγορασμένο ή κατά την αρχική αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού (POCI).

Στις περιπτώσεις όπου οι συμβατικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχουν τροποποιηθεί και η τροποποίηση δεν θεωρείται σημαντική, ο Όμιλος υπολογίζει εκ νέου την λογιστική αξία προ απομείωσης του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζει τη διαφορά ως κέρδος ή ζημιά από τροποποίηση, η οποία περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης και καθορίζει εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, συγκρίνοντας τον κίνδυνο αθέτησης που υπήρχε κατά την αρχική αναγνώριση βάσει των αρχικών μη τροποποιημένων συμβατικών όρων και τον κίνδυνο αθέτησης που προέκυψε κατά την ημερομηνία αναφοράς, βάσει των τροποποιημένων συμβατικών όρων.

Παρουσίαση της πρόβλεψης απομείωσης

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, η πρόβλεψη απομείωσης μειώνει την λογιστική τους αξία στον ισολογισμό. Για τα χρεωστικά μέσα που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση, η πρόβλεψη απομείωσης αναγνωρίζεται στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση και δεν μειώνει τη λογιστική αξία των χρεωστικών τίτλων στον ισολογισμό. Για τα εκτός ισολογισμού χρηματοοικονομικά στοιχεία που προκύπτουν από δανειοδοτικές δραστηριότητες, η πρόβλεψη απομείωσης εμφανίζεται στις Λοιπές Υποχρεώσεις. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των παραπάνω χρηματοοικονομικών στοιχείων αναγνωρίζονται στη γραμμή «Ζημιές από απομείωση».

Διαγραφές χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Όταν ο Όμιλος δεν έχει πια εύλογες προσδοκίες για ανάκτηση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου εξ ολοκλήρου ή μερικώς, μειώνει άμεσα την λογιστική του αξία προ πρόβλεψης εξ ολοκλήρου ή μερικώς έναντι της πρόβλεψης απομείωσης του. Τα ποσά που έχουν διαγραφεί θεωρούνται από-αναγνωρισμένα. Υπόλοιπα τα οποία είχαν διαγραφεί και ανακτήθηκαν σε μεταγενέστερο στάδιο μειώνουν το ύψος της ζημιάς απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι διαγραφές των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού εξακολουθούν να υπόκεινται σε διαδικασίες ανάκτησης σύμφωνα με τις διαδικασίες ανάκτησης οφειλών του Ομίλου.

2.2.14 Συμφωνίες πώλησης, επαναγοράς και δανεισμού χρεογράφων

(i) Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς

Τα χρεόγραφα που πωλούνται με βάση συμφωνίες επαναγοράς («repos») συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ενοποιημένο ισολογισμό του Ομίλου, δεδομένου ότι ο Όμιλος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτά, ενώ η σχετική υποχρέωση ανάλογα με το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στα οφειλόμενα ποσά σε άλλες τράπεζες, ή σε πελάτες και επιμετράται στο αποσβέσιμο κόστος. Χρεόγραφα που αγοράστηκαν βάσει συμφωνιών επαναπώλησης («reverse repos») αναγνωρίζονται ως δάνεια και προκαταβολές σε άλλες τράπεζες ή πελάτες αναλόγως και επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος. Η

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς στην περίπτωση των repos και η διαφορά μεταξύ της τιμής αγοράς και της τιμής επαναπώλησης στην περίπτωση των reverse repos, αναγνωρίζεται ως τόκος κατά τη διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς ή επαναπώλησης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(ii) Δανεισμός και αγορά χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζει ο Όμιλος σε τρίτους, έναντι προμήθειας, συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Χρεόγραφα που δανείζεται ο Όμιλος αναγνωρίζονται ως εμπορικές υποχρεώσεις (trading liabilities) όταν πωληθούν σε τρίτους και επιμετρώνται στην εύλογη αξία και οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά αποτίμησης μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.15 Μισθώσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε μισθώσεις είτε ως μισθωτής είτε ως εκμισθωτής. Κατά την έναρξης ισχύος μιας σύμβασης, ο Όμιλος αξιολογεί αν η σύμβαση αποτελεί, ή εμπεριέχει, μίσθωση.

(i) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο μισθωτής

Όταν ο Όμιλος καθίσταται ο μισθωτής σε μια μίσθωση, αναγνωρίζει μια υποχρέωση από μισθώσεις και ένα αντίστοιχο δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού κατά την έναρξη της περιόδου της μίσθωσης, μόλις ο Όμιλος αποκτήσει τον έλεγχο της χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται στις λοιπές υποχρεώσεις και τα δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού στα ενσώματα πάγια στοιχεία και στις επενδύσεις σε ακίνητα. Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις επιμετρώνται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών πληρωτέων μισθωμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης, τα οποία προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας ένα διαφορικό επιτόκιο δανεισμού. Ο τόκος - έξοδο επί των υποχρεώσεων από μισθώσεις παρουσιάζεται στα καθαρά έσοδα από τόκους.

Η υποχρέωση από μισθώσεις επαναμετράται όταν υπάρχει αλλαγή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτουν από μία μεταβολή σε ένα δείκτη ή επιτόκιο, μία αλλαγή στις εκτιμήσεις του Ομίλου για το ποσό που αναμένεται να είναι πληρωτέο με βάση μία εγγύηση υπολειμματικής αξίας ή εάν ο Όμιλος αλλάξει την εκτίμηση του σχετικά με την πιθανότητα εξάσκησης ενός δικαιώματος αγοράς, επέκτασης ή λήξης. Όταν η υποχρέωση από μισθώσεις επαναμετράται με αυτόν τον τρόπο, πραγματοποιείται μία αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού ή αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εάν η λογιστική αξία του δικαιώματος χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού έχει μηδενιστεί.

Το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού αναγνωρίζεται αρχικά σε ποσό ίσο με την υποχρέωση από μισθώσεις και προσαρμόζεται για προπληρωμές μισθωμάτων, αρχικές άμεσες δαπάνες ή κίνητρα που ελήφθησαν για τη σύναψη των μισθώσεων. Μεταγενέστερα, το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού αποσβένεται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου μίσθωσης ή της ωφέλιμης ζωής του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου, εάν αυτή είναι μικρότερη, και οι αποσβέσεις παρουσιάζονται στα λειτουργικά έξοδα.

Όταν μια μίσθωση περιέχει δικαιώματα επέκτασης ή λήξης τα οποία ο Όμιλος θεωρεί κατ' ουσίαν βέβαιο ότι θα εξασκηθούν, τα αναμενόμενα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα ή το κόστος της πρόωρης λήξης περιλαμβάνονται στα πληρωτέα μισθώματα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης από μισθώσεις.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να μην αναγνωρίζει δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεις για μισθώσεις στοιχείων ενεργητικού χαμηλής αξίας και βραχυπρόθεσμες μισθώσεις. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις πληρωμές μισθωμάτων που σχετίζονται με τέτοιες μισθώσεις ως έξοδο αναλογικά κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου.

(ii) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο εκμισθωτής

Κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος μιας μίσθωσης, ο Όμιλος, ενεργώντας ως εκμισθωτής, ταξινομεί κάθε μίσθωσή του είτε ως λειτουργική μίσθωση είτε ως χρηματοδοτική μίσθωση με βάση το εάν η μίσθωση μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες που συνεπάγεται η κυριότητα ενός υποκείμενου στοιχείου ενεργητικού. Σε αυτή την περίπτωση η μίσθωση αποτελεί χρηματοδοτική μίσθωση, ενώ εάν όχι τότε αποτελεί λειτουργική μίσθωση. Ως μέρος αυτής της αξιολόγησης, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένες ενδείξεις, όπως το εάν η μίσθωση καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής ζωής ενός στοιχείου ενεργητικού.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις*Χρηματοδοτικές μισθώσεις*

Κατά την ημερομηνία έναρξης, ο Όμιλος αποαναγνωρίζει τη λογιστική αξία των υποκείμενων περιουσιακών στοιχείων που τελούν υπό χρηματοδοτική μίσθωση και αναγνωρίζει απαίτηση ποσού ίσου με την καθαρή επένδυση στη μίσθωση καθώς και κέρδος ή ζημιά στην κατάσταση αποτελεσμάτων από την αποαναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου και την αναγνώριση της καθαρής επένδυσης στη μίσθωση. Η καθαρή επένδυση στη μίσθωση υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών μισθωμάτων με παρόμοιο τρόπο όπως και για τον μισθωτή.

Μετά την ημερομηνία έναρξης, ο Όμιλος αναγνωρίζει χρηματοοικονομικό έσοδο κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου βάσει μεθόδου που αντικατοπτρίζει μια σταθερή περιοδική απόδοση πάνω στην καθαρή επένδυση του εκμισθωτή στη μίσθωση. Ο Όμιλος αναγνωρίζει επίσης έσοδο από μεταβλητές καταβολές που δεν περιλαμβάνονταν στην καθαρή επένδυση. Μετά την έναρξη, η καθαρή επένδυση στη μίσθωση δεν επαναμετράται, εκτός αν η μίσθωση τροποποιηθεί ή η μισθωτική περίοδος μεταβληθεί.

Λειτουργικές Μισθώσεις

Ο Όμιλος συνεχίζει να αναγνωρίζει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο και δεν αναγνωρίζει καθαρή επένδυση στη μίσθωση στον ισολογισμό ή αρχικό κέρδος (αν υπάρχει) στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα μισθώματα που καταβάλλονται από τους μισθωτές ως έσοδο αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης ή με οποιαδήποτε άλλη συστηματική βάση θεωρείται κατάλληλη. Επίσης, αναγνωρίζει ως έξοδα τις αρχικές δαπάνες που πραγματοποιούνται για την απόκτηση των εσόδων της μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένων και των αποσβέσεων. Ο Όμιλος προσθέτει τις αρχικές άμεσες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνεται για τη σύναψη λειτουργικής μίσθωσης στη λογιστική αξία του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζει τις εν λόγω δαπάνες ως έξοδα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με τα έσοδα της μίσθωσης.

Υπομισθώσεις

Ο Όμιλος, ενεργώντας ως μισθωτής, ενδέχεται να συνάψει συμφωνίες υπομίσθωσης ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου προς ένα τρίτο μέρος, ενώ η αρχική μίσθωση παραμένει εν ισχύ. Ο Όμιλος ενεργεί τόσο ως μισθωτής όσο και ως εκμισθωτής του ίδιου περιουσιακού στοιχείου. Η υπομίσθωση αποτελεί διακριτή σύμβαση μίσθωσης, στην οποία ο ενδιαμέσος εκμισθωτής ταξινομεί την υπομίσθωση ως χρηματοδοτική μίσθωση ή λειτουργική μίσθωση ως εξής:

- αν η κύρια μίσθωση αποτελεί βραχυπρόθεσμη μίσθωση, η υπομίσθωση ταξινομείται ως λειτουργική μίσθωση, ή
- σε διαφορετική περίπτωση, η υπομίσθωση ταξινομείται με βάση το δικαίωμα χρήσης μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού το οποίο προκύπτει από την κύρια μίσθωση και όχι με βάση το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο.

2.2.16 Ασφαλιστήρια και αντασφαλιστήρια συμβόλαια**Καθορισμός και ταξινόμηση ασφαλιστηρίων και αντασφαλιστηρίων συμβολαίων**

Το ΔΠΧΑ 17 έχει εφαρμογή στα ασφαλιστήρια συμβόλαια, τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια και τα επενδυτικά συμβόλαια με χαρακτηριστικά προαιρετικής συμμετοχής.

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια είναι συμβόλαια βάσει των οποίων ο Όμιλος αποδέχεται σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο από έναν ασφαλιζόμενο συμφωνώντας να αποζημιώσει τον ασφαλιζόμενο στη περίπτωση επέλευσης καθορισμένου αβέβαιου μελλοντικού συμβάντος που επηρεάζει αρνητικά τον ασφαλιζόμενο. Ο Όμιλος εκδίδει μόνο ασφαλιστήρια συμβόλαια (περιλαμβανομένων και συμβολαίων που συνδέονται με επενδυτικά ταμεία “unit-linked”). Κατά τη διεξαγωγή αυτής της αξιολόγησης, όλα τα ουσιαστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που απορρέουν από νόμους ή κανονισμούς, λαμβάνονται υπόψη ανά συμβόλαιο κατά την ημερομηνία έκδοσης του συμβολαίου.

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ταξινομούνται ως συμβόλαια άμεσης συμμετοχής ή συμβόλαια χωρίς χαρακτηριστικά άμεσης συμμετοχής. Τα συμβόλαια συνδεδεμένα με επενδυτικά ταμεία (unit-linked) που εκδίδονται από τον Όμιλο ταξινομούνται ως συμβόλαια άμεσης συμμετοχής. Τα εν λόγω συμβόλαια επιτρέπουν στους ασφαλιζόμενους να συμμετέχουν στις επενδυτικές αποδόσεις με τον Όμιλο, επιπρόσθετα από την αποζημίωση για τις ζημιές από τον ασφαλιστικό κίνδυνο. Τα συμβόλαια αυτά είναι κυρίως συμβόλαια που σχετίζονται με επενδυτικές υπηρεσίες, όπου η απόδοση των υποκείμενων στοιχείων μοιράζεται με τους ασφαλιζόμενους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος κατέχει επίσης αντασφαλιστήρια συμβόλαια που μεταφέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο ή θεωρείται ότι μεταφέρουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο αφού μεταφέρουν στον αντασφαλιστή ουσιαστικά όλο τον ασφαλιστικό κίνδυνο που σχετίζεται με τα αντασφαλισμένα τμήματα των υποκείμενων ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Τα εκδοθέντα ασφαλιστήρια ομαδοποιούνται σε επίπεδο χαρτοφυλακίων εφόσον υπόκεινται σε παρόμοιους κινδύνους και διαχειρίζονται από κοινού. Επιπροσθέτως, τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται ομαδοποιούνται σε χαρτοφυλάκια λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του κινδύνου και το είδος της αντασφαλιστικής κάλυψης.

Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος διαχωρίζει τα συμβόλαια με βάση το πότε εκδόθηκαν. Μια ομάδα σε ετήσια βάση συμπεριλαμβάνει συμβόλαια που εκδόθηκαν εντός 12 μηνών. Κάθε ομάδα σε ετήσια βάση διαχωρίζεται περαιτέρω σε τρεις ομάδες συμβολαίων: α) συμβόλαια που είναι επαχθή κατά την αρχική αναγνώριση, β) συμβόλαια τα οποία, κατά την αρχική αναγνώριση, δεν είναι ιδιαίτερα πιθανό να καταστούν επαχθή επακολούθως, και γ) τα υπολειπόμενα συμβόλαια σε ετήσια βάση.

Η σύνθεση των ομάδων που δημιουργήθηκαν κατά την αρχική αναγνώριση δεν επανεκτιμάται στη συνέχεια.

Αναγνώριση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις ομάδες εκδοθέντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων την πρότερη των ακόλουθων ημερομηνιών: α) της έναρξης της περιόδου κάλυψης της ομάδας συμβολαίων, β) της ημερομηνίας κατά την οποία καθίσταται απαιτητή η πρώτη πληρωμή από έναν ασφαλιζόμενο της ομάδας, ή όταν ληφθεί η πρώτη πληρωμή εφόσον δεν υφίσταται ημερομηνία κατά την οποία καθίσταται απαιτητή η πληρωμή, ή γ) όταν ο Όμιλος καθορίσει ότι μια ομάδα συμβολαίων έχει καταστεί επαχθής.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ομάδα αντασφαλιστηρίων συμβολαίων που κατέχονται: α) εάν τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια παρέχουν ανάλογη κάλυψη, μετά την έναρξη της περιόδου κάλυψης της ομάδας ή την αρχική αναγνώριση οποιουδήποτε υποκείμενου συμβολαίου ή β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, από την έναρξη της περιόδου κάλυψης του πρώτου συμβολαίου στην ομάδα.

Επιμέτρηση εκδοθέντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Η λογιστική αξία μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε κάθε ημερομηνία αναφοράς είναι το άθροισμα της υποχρέωσης για την εναπομένουσα κάλυψη ("LRC") και της υποχρέωσης για επελθούσες απαιτήσεις ("LIC").

Η υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη αντιπροσωπεύει την υποχρέωση του Ομίλου να διερευνήσει και να πληρώσει έγκυρες αξιώσεις βάσει υφιστάμενων συμβολαίων για ασφαλιστικά γεγονότα που δεν έχουν ακόμη συμβεί (δηλαδή την υποχρέωση που σχετίζεται με το τμήμα της περιόδου κάλυψης που δεν έχει λήξει).

Η υποχρέωση για επελθούσες απαιτήσεις περιλαμβάνει την υποχρέωση του Ομίλου να πληρώσει έγκυρες αποζημιώσεις για ασφαλιστικά συμβάντα που έχουν ήδη προκύψει, άλλα έξοδα ασφάλισης που προκύπτουν από προηγούμενες υπηρεσίες κάλυψης και την ευθύνη για ζημιές που έχουν προκύψει αλλά δεν έχουν ακόμη αναφερθεί. Περιλαμβάνει επίσης την υποχρέωση του Ομίλου να πληρώσει ποσά που ο Όμιλος υποχρεούται να καταβάλει στον αντισυμβαλλόμενο βάσει του συμβολαίου, συμπεριλαμβανομένης της εξόφλησης των επενδυτικών στοιχείων, όταν ένα συμβόλαιο αποαναγνωρίζεται.

Αρχική και μεταγενέστερη επιμέτρηση των συμβολαίων που επιμετρώνται σύμφωνα με τη μέθοδο GMM ή VFA

Σύμφωνα με το γενικό μοντέλο επιμέτρησης ("GMM") και την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής ("VFA"), ο Όμιλος επιμετρά μια ομάδα συμβολαίων κατά την αρχική αναγνώριση ως το άθροισμα των αναμενόμενων ταμειακών ροών εκπλήρωσης ("FCF") και του συμβατικού περιθωρίου υπηρεσιών ("CSM") που αντιπροσωπεύει το μη δεδουλευμένο κέρδος στα συμβόλαια που σχετίζονται με υπηρεσίες που θα παρέχονται στο πλαίσιο αυτών. Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο GMM στα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής (εκτός από τα ομαδικά συμβόλαια κλάδου ζωής και τα άλλα συμβόλαια κλάδου ζωής με περίοδο κάλυψης ενός έτους ή λιγότερο), καθώς και στα αντασφαλιστήρια συμβόλαια με περίοδο κάλυψης άνω του ενός έτους, ενώ η μέθοδος VFA εφαρμόζεται στα ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής του χαρτοφυλακίου που συνδέονται με ασφαλιστικά επενδυτικά ταμεία (unit-linked).

Οι ταμιακές ροές εκπλήρωσης περιλαμβάνουν αμερόληπτες και σταθμισμένες με βάση τις πιθανότητες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών, μια προσαρμογή που αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που σχετίζονται με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, στο βαθμό που οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι δεν περιλαμβάνονται στις εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών, συν μια προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Ο Όμιλος εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά σεναρίων που έχουν εμπορική ουσία και παρέχουν μια καλή αναπαράσταση των πιθανών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με όλες τις βάσιμες πληροφορίες κατά την ημερομηνία αναφοράς, περιλαμβάνοντας ιστορικά στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις. Οι ταμιακές ροές από κάθε σενάριο σταθμίζονται βάσει

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

πιθανοτήτων και προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας τρέχουσες παραδοχές. Ο Όμιλος εκτιμά ορισμένα FCF σε επίπεδο χαρτοφυλακίου ή υψηλότερο και στη συνέχεια κατανέμει αυτές τις εκτιμήσεις σε ομάδες συμβολαίων.

Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς, ο Όμιλος ενημερώνει τις ταμειακές ροές εκπλήρωσης τόσο για την LIC όσο και για την LRC ώστε να αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες εκτιμήσεις των ποσών, του χρόνου και της αβεβαιότητας των μελλοντικών ταμειακών ροών, καθώς και τα προεξοφλητικά επιτόκια και άλλες χρηματοοικονομικές μεταβλητές..

Η προσαρμογή κινδύνου (“RA”) για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο για μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων, που προσδιορίζεται χωριστά από τις άλλες εκτιμήσεις, είναι η αποζημίωση που απαιτείται για την ύπαρξη αβεβαιότητας σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών που προκύπτουν από μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο. Η προσαρμογή κινδύνου αντικατοπτρίζει επίσης τον βαθμό του οφέλους διαφοροποίησης που περιλαμβάνει ο Όμιλος κατά τον καθορισμό της αποζημίωσης που απαιτεί για την ανάληψη αυτού του κινδύνου καθώς και ευνοϊκά και δυσμενή αποτελέσματα, με τρόπο που να αντικατοπτρίζει το βαθμό αποστροφής του Ομίλου για κινδύνους.

Το CSM αποτελεί συστατικό της συνολικής λογιστικής αξίας μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων που αντιπροσωπεύει μη δεδουλευμένα κέρδη που θα αναγνωρίσει ο Όμιλος καθώς παρέχει υπηρεσίες ασφαλιστηρίων συμβολαίων κατά τη διάρκεια της περιόδου κάλυψης. Κατά την αρχική αναγνώριση μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων, εάν το σύνολο (α) των ταμειακών ροών εκπλήρωσης, (β) τυχόν ταμειακές ροές που προέκυψαν κατά την ημερομηνία αυτή και (γ) οποιοδήποτε ποσό που προέκυψε από την αποαναγνώριση οποιωνδήποτε περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί για ταμειακές ροές που σχετίζονται με την ομάδα (συμπεριλαμβανομένων των περιουσιακών στοιχείων για την απόκτηση ασφαλιστικών ταμειακών ροών) είναι μια καθαρή εισροή, το CSM επιμετρείται ως το ίσο και αντίθετο ποσό της καθαρής εκροής, το οποίο δεν είχε ως αποτέλεσμα την δημιουργία κέρδους ή ζημίας κατά την αρχική αναγνώριση. Στην περίπτωση της καθαρής εκροής, τότε η ομάδα είναι επαχθής. Στην περίπτωση αυτή, η καθαρή εκροή αναγνωρίζεται αμέσως ως ζημία στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Δημιουργείται ένα στοιχείο ζημίας για να απεικονίσει το ποσό της καθαρής ταμειακής εκροής, το οποίο καθορίζει τα ποσά που παρουσιάζονται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως αναστροφές ζημιών σε επαχθή συμβόλαια και εξαιρούνται από τα ασφαλιστικά έσοδα.

Το CSM μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα για να αποτυπωθούν οι υπηρεσίες που παρέχονται κάθε έτος. Επιπροσθέτως, το ποσό του CSM στο τέλος της περιόδου αναφοράς προσαρμόζεται προκειμένου να αποτυπωθεί η επίδραση τυχόν νέων συμβολαίων που προστέθηκαν στην ομάδα, αλλαγές στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης που σχετίζονται με μελλοντική υπηρεσία και το ποσό που αναγνωρίζεται ως ασφαλιστικά έσοδα λόγω της μεταφοράς υπηρεσιών στην περίοδο.

Για τα αντασφαλιστήρια συμβόλαια που κατέχονται, η απόσβεση του CSM αντανακλά το επίπεδο των υπηρεσιών που λαμβάνονται και εξαρτάται από τον αριθμό των υποκείμενων συμβολαίων σε ισχύ.

Οι προσαρμογές εμπειρίας που σχετίζονται με την τρέχουσα ή την προηγούμενη υπηρεσία αναγνωρίζονται στη κατάσταση αποτελεσμάτων ως μέρος των εξόδων ασφαλιστικών υπηρεσιών. Οι προσαρμογές εμπειρίας που αφορούν μελλοντικές υπηρεσίες περιλαμβάνονται στο LRC με προσαρμογή του CSM.

Επιμέτρηση των συμβάσεων στο πλαίσιο της μεθόδου PAA

Η Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών (“PAA”) είναι ένα προαιρετικό απλοποιημένο μοντέλο μέτρησης στο ΔΠΧΑ 17 που είναι διαθέσιμο για ασφαλιστήρια συμβόλαια που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο PAA ουσιαστικά σε όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια γενικού κλάδου, σε ομαδικά ασφαλιστήρια συμβόλαια κλάδου ζωής, καθώς και σε ατομικά συμβόλαια κλάδου ζωής και αντασφαλιστήρια συμβόλαια με περίοδο κάλυψης ενός έτους ή λιγότερο. Η προκύπτουσα υποχρέωση για την εναπομένουσα κάλυψη (LRC), σύμφωνα με τη μέθοδο PAA, δεν προεξοφλείται για να αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και την επίπτωση του χρηματοοικονομικού κινδύνου εφόσον, κατά την αρχική αναγνώριση μιας ομάδας συμβολαίων, αναμένεται ότι το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ του κάθε παρεχόμενου μέρους των υπηρεσιών και της σχετικής ημερομηνίας πληρωμής των ασφαλιστρών δεν υπερβαίνει το ένα έτος.

Η λογιστική αξία της υποχρέωσης εναπομένουσας κάλυψης στο τέλος κάθε επακόλουθης περιόδου αναφοράς μιας ομάδας συμβολαίων που δεν είναι επαχθή θα αντιπροσωπεύει την λογιστική αξία κατά την έναρξη της περιόδου αναφοράς, συν τα ασφάλιστρα που εισπράχθηκαν κατά την περίοδο, μείον τις ταμειακές ροές κτήσης που πληρώθηκαν κατά την περίοδο, συν τυχόν ποσά που σχετίζονται με την απόσβεση των ταμειακών ροών κτήσης που αναγνωρίζονται ως δαπάνη κατά την περίοδο αναφοράς, μείον το ποσό που αναγνωρίστηκε ως ασφαλιστικά έσοδα για υπηρεσίες που παρέχονται στην εν λόγω περίοδο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Εφαρμόζοντας τη μέθοδο ΡΑΑ, τα ασφαλιστικά έσοδα για την περίοδο αποτελούνται από το ποσό των αναμενόμενων εισπρακτέων ασφαλιστρών, συμπεριλαμβανομένων των προσαρμογών της εμπειρίας των ασφαλιστρών που κατανέμονται στην περίοδο.

Επιμέτρηση των αντασφαλιστήριων συμβολαίων που κατέχονται

Εφαρμόζονται οι ίδιες λογιστικές πολιτικές όπως και για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδονται για την επιμέτρηση μιας ομάδας κατεχόμενων αντασφαλιστήριων συμβολαίων.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια - τροποποίηση και αποαναγνώριση

Ο Όμιλος αποαναγνωρίζει τα ασφαλιστήρια συμβόλαια όταν τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που σχετίζονται με το συμβόλαιο έχουν εκλείψει (δηλ. έχουν απαλλαγεί, ακυρωθεί ή λήξει), ή το συμβόλαιο τροποποιείται κατά τρόπο ώστε η τροποποίηση να έχει ως αποτέλεσμα: α) το συμβόλαιο να μην εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 17, β) ένα διαφορετικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο λόγω διαχωρισμού στοιχείων από το κύριο συμβόλαιο, γ) ένα ουσιωδώς διαφορετικό όριο συμβολαίου ή δ) το συμβόλαιο περιλαμβάνεται σε διαφορετική ομάδα συμβολαίων.

Κατά τη διαγραφή ενός συμβολαίου από μια ομάδα συμβολαίων οι ταμειακές ροές εκπλήρωσης που κατανέμονται στον όμιλο προσαρμόζονται για να εξαλειφθούν εκείνες που σχετίζονται με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που δεν αναγνωρίζονται, το CSM της ομάδας προσαρμόζεται για τη μεταβολή στις ταμειακές ροές εκπλήρωσης, εκτός εάν οι εν λόγω μεταβολές κατανέμονται σε ένα στοιχείο ζημιάς, και ο αριθμός των μονάδων κάλυψης για τις αναμενόμενες εναπομένουσες υπηρεσίες προσαρμόζεται ώστε να αντικατοπτρίζει τις μονάδες κάλυψης που διαγράφονται από την ομάδα.

Όταν μια τροποποίηση δεν αντιμετωπίζεται ως διαγραφή, ο Όμιλος αναγνωρίζει τα ποσά που καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν για την τροποποίηση με το συμβόλαιο ως προσαρμογή της σχετικής υποχρέωσης για την υπόλοιπη κάλυψη.

Αποτέλεσμα ασφαλιστικών υπηρεσιών

Τα ασφαλιστικά έσοδα αντιπροσωπεύουν το τίμημα το οποίο αναμένεται να δικαιούται ο Όμιλος σε αντάλλαγμα για την παροχή κάλυψης και λοιπών υπηρεσιών που προκύπτουν από μια ομάδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων (εξαιρουμένων οποιωνδήποτε επενδυτικών στοιχείων). Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που επιμετρώνται με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλιστρών ΡΑΑ, το ασφαλιστικό έσοδο βασίζεται στα αναμενόμενα ασφάλιστρα της περιόδου. Τα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών περιλαμβάνουν τις επελθούσες απαιτήσεις και άλλα έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών που έχουν επέλθει (εξαιρουμένων οποιωνδήποτε επενδυτικών στοιχείων), τις ζημιές από ομάδες επαχθών συμβολαίων και την αναστροφή τέτοιου είδους ζημιών.

Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφαλιστηρίων συμβολαίων

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνουν τη μεταβολή στη λογιστική αξία μιας ομάδας ασφαλιστηρίων συμβολαίων που προκύπτει λόγω της διαχρονικής αξίας του χρήματος, του χρηματοοικονομικού κινδύνου και των μεταβολών τους. Για τα συμβόλαια που επιμετρώνται με την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής VFA, οι μεταβολές στην εύλογη αξία των υποκείμενων στοιχείων αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα) ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

2.2.17 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αποτελείται από τον τρέχοντα φόρο και τον αναβαλλόμενο φόρο.

(i) Τρέχουσα φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών υπολογίζεται με βάση την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία και τον φορολογικό συντελεστή που ισχύει κατά την ημερομηνία αναφοράς και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη.

(ii) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται στο σύνολό του, με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), επί των προσωρινών διαφορών που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι κυριότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση/αποτίμηση και λογιστικές διαγραφές των δανείων, από τις φορολογικές ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+, από ζημιές πωλήσεων και οριστικών διαγραφών δανείων, από τις αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, από τις αποτιμήσεις σε εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα, από συντάξεις και λοιπές παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό, και

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

από την αποτίμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται όταν αναμένεται ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο έναντι του οποίου οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Το λογιστικό υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στον βαθμό που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα ώστε να επιτρέψουν την ανάκτηση ολόκληρης ή μέρους της απαίτησης. Κάθε τέτοια μείωση αντλιογίζεται στο βαθμό που καθίσταται πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη λογιστικοποιημένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτηση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος, που σχετίζεται με χρεωστικούς τίτλους που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και των μέσων αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εσόδων, αναγνωρίζεται επίσης στην κατάσταση συνολικών εσόδων, και μεταφέρεται μεταγενέστερα στην κατάσταση αποτελεσμάτων μαζί με το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών αναγνωρίζονται ως στοιχείο ενεργητικού, όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτές οι ζημιές.

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την προσωρινή υποχρεωτική εξαίρεση (απαλλαγή) από τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 12 και δεν αναγνωρίζει ή γνωστοποιεί πληροφόρηση σχετικά με τους αναβαλλόμενους φόρους που προκύπτουν από τους φόρους εισοδήματος του Δεύτερου Πυλώνα.

(iii) Αβέβαιες φορολογικές θέσεις

Ο Όμιλος προσδιορίζει κι αξιολογεί όλες τις σημαντικές φορολογικές του θέσεις, συμπεριλαμβανομένων κι αυτών που τυχόν ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, για όλες τις φορολογικές χρήσεις που υπόκεινται σε αξιολόγηση (ή όταν η εκδίκαση της υπόθεσης βρίσκεται σε εξέλιξη) από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Κατά την εκτίμηση των φορολογικών θέσεων, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες, ο Όμιλος αξιολογεί όλα τα αποδεικτικά στοιχεία (εγκύκλιοι του υπουργείου οικονομικών, μεμονωμένες δικαστικές αποφάσεις, φορολογική νομοθεσία, παλαιότερες διοικητικές πρακτικές, γνωμοδοτήσεις που άπτονται φορολογικών και νομικών θεμάτων, κλπ.) στο βαθμό που αυτά είναι κατάλληλα για τα δεδομένα και τις συνθήκες της υπό εξέταση συναλλαγής/υπόθεσης του Ομίλου.

Επιπροσθέτως, οι εκτιμήσεις σε ό,τι αφορά την αναγνώριση πρόβλεψης έναντι πιθανής δυσμενούς εξέλιξης των φορολογικών θέσεων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από γνωμοδοτήσεις που λαμβάνονται από εσωτερικούς και εξωτερικούς νομικούς συμβούλους. Για φορολογικές υποθέσεις οι οποίες ενέχουν υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, ο Όμιλος, για κάθε συναλλαγή ξεχωριστά, ή συνολικά ως ομάδα, ανάλογα με το ποια προσέγγιση εκτιμά καλύτερα το πιθανό αποτέλεσμα κάνοντας χρήση της μεθόδου της «αναμενόμενης αξίας» (σταθμισμένης βάσει πιθανοτήτων), σχηματίζει: (α) πρόβλεψη για εισπρακτέα φορολογική απαίτηση η οποία αφορά ποσό που έχει ήδη αναγνωριστεί και καταβληθεί ως φόρος εισοδήματος, αλλά η εκδίκαση του εκκρεμεί, ή (β) υποχρέωση για ποσά φόρων που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές. Ο Όμιλος παρουσιάζει στον ισολογισμό του όλα τα αβέβαια ποσά φόρου ως τρέχουσες ή αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις.

Ο Όμιλος, κατά γενικό κανόνα, έχει επιλέξει να αποκτή για τις ελληνικές εταιρείες του Ομίλου ένα «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό», το οποίο εκδίδεται αφού πραγματοποιηθεί ο φορολογικός έλεγχος από τον ίδιο τακτικό ελεγκτή ή την ελεγκτική εταιρεία που ελέγχει και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό και τη σχετική φορολογική νομοθεσία, καθώς και για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για τις εταιρείες του Ομίλου, παρατίθενται στη σημείωση 13.

2.2.18 Παροχές στο προσωπικό**(i) Βραχυπρόθεσμες παροχές**

Βραχυπρόθεσμες παροχές στους εργαζόμενους είναι αυτές που αναμένεται να εκκαθαριστούν στο σύνολό τους εντός δώδεκα μηνών μετά το τέλος της ετήσιας περιόδου αναφοράς κατά την οποία οι εργαζόμενοι παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες και αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά την διάρκεια που αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(ii) Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις**

Ο Όμιλος παρέχει ορισμένα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών. Οι ετήσιες εισφορές που καταβάλλει ο Όμιλος επενδύονται και τοποθετούνται σε ειδικές κατηγορίες χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι υπάλληλοι, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του προγράμματος, συμμετέχουν στην απόδοση των ανωτέρω επενδύσεων. Οι εισφορές του Ομίλου αναγνωρίζονται ως έξοδο στη χρήση κατά την οποία καταβάλλονται.

(iii) Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος παρέχει μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών σε Ελλάδα και Βουλγαρία βάσει σχετικά παρεμφερών κανονιστικών πλαισίων. Σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, ο Όμιλος σχηματίζει υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για υπαλλήλους που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνθήκη ηλικίας συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή βασίζεται α) στα έτη υπηρεσίας, ξεκινώντας από την ημερομηνία από την οποία η υπηρεσία του εργαζόμενου αρχικά οδηγεί σε παροχές, σύμφωνα με το πρόγραμμα και μέχρι την ημερομηνία όπου η περαιτέρω υπηρεσία δεν οδηγεί σε σημαντικά ποσά επιπλέον παροχής και β) τις απολαβές των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής Διερμηνειών των ΔΠΧΑ (ΕΔΔΠΧΑ) για το ΔΛΠ 19 που εκδόθηκε τον Μάιο 2021, η κατανομή της παροχής ενός προγράμματος παροχών εξόδου από την υπηρεσία, δεν θα αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης απασχόλησης αλλά από την ημερομηνία κατά την οποία η υπηρεσία του εργαζόμενου οδηγεί για πρώτη φορά σε παροχές βάσει των όρων του προγράμματος μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία περαιτέρω υπηρεσία από τον εργαζόμενο θα οδηγεί σε μη σημαντικά ποσά πρόσθετων παροχών.

Επιπροσθέτως, ο Όμιλος προσφέρει παροχές εξόδου από την υπηρεσία κυρίως σε σχέση με τα προγράμματα εθελούσιας εξόδου τα οποία έχουν εφαρμοστεί είτε με εφάπαξ αποζημίωση είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι θα λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων. Το ποσό της υποχρέωσης για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών εξόδου από την υπηρεσία σχηματίζεται βάσει αναλογιστικής μελέτης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών εξόδου από την υπηρεσία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Η υποχρέωση της αποζημίωσης εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Σε χώρες όπου τα δεδομένα της αγοράς για τέτοια ομόλογα δεν είναι επαρκή, χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων. Το νόμισμα και οι όροι λήξης των ομολόγων που χρησιμοποιούνται είναι σύμφωνα με το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τον Όμιλο αναγνωρίζονται απευθείας στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης την περίοδο που προκύπτουν και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερες περιόδους.

Ο τόκος έξοδο στην υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού και παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία, καθώς και το κόστος υπηρεσίας που αποτελείται από το τρέχων κόστος υπηρεσίας, το κόστος υπηρεσίας παρελθόντων ετών και τα κέρδη/ζημιές διακανονισμού της υποχρέωσης, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία είναι πληρωτέες όταν η απασχόληση του εργαζόμενου τερματίζεται από τον Όμιλο πριν από την κανονική ημερομηνία συνταξιοδότησης, όταν ένας εργαζόμενος δέχεται προσφορά παροχών σε αντάλλαγμα για τον οικειοθελή τερματισμό της απασχόλησής του (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δίνονται στο πλαίσιο των προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου του Ομίλου). Ο Όμιλος αναγνωρίζει παροχές εξόδου από την υπηρεσία το συντομότερο μεταξύ των παρακάτω ημερομηνιών: (α) όταν ο Όμιλος δεν έχει τη δυνατότητα να αποσύρει πλέον την προσφορά αυτών των παροχών και (β) όταν ο Όμιλος αναγνωρίζει το κόστος μίας αναδιάρθρωσης που περιλαμβάνει την πληρωμή των παροχών εξόδου από την υπηρεσία. Ο αντιλογισμός της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία που προκύπτει από υπαλλήλους που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα αδειών μεγάλης διάρκειας λογιστικοποιείται ως κέρδος από περικοπές το οποίο αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση που μία προσφορά γίνεται για να ενθαρρύνει την οικειοθελή αποχώρηση, οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία επιμετρώνται βάσει του αριθμού των εργαζομένων που αναμένεται να αποδεχτούν την προσφορά. Παροχές εξόδου από την υπηρεσία που καθίστανται καταβλητέες σε περισσότερο από 12 μήνες από το τέλος της περιόδου αναφοράς προεξοφλούνται σε παρούσα αξία.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(iv) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)**

Η Διοίκηση του Ομίλου περιοδικά και κατά βούληση, ανταμείβει με μετρητά (bonus) τους υπαλλήλους με υψηλή απόδοση. Παροχές σε μετρητά (bonus), οι οποίες απαιτούν μόνο την έγκριση της Διοίκησης, αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, αναγνωρίζεται ως έξοδο κατά τη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους του Ομίλου.

(v) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Η Διοίκηση του Ομίλου ανταμείβει περιοδικά και κατά βούληση τους υπαλλήλους με δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Οι παροχές σε μετοχές που δε συνδέονται με την απόδοση των υπαλλήλων, κατοχυρώνονται κατά την περίοδο στην οποία χορηγούνται. Οι παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους που συνδέονται με την επίτευξη ορισμένων στόχων και τη συμπλήρωση ορισμένου χρόνου υπηρεσίας, κατοχυρώνονται μόνο εάν πληρούνται και οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού κατά την περίοδο κατοχύρωσης αυτών, με ισόποση πίστωση στα κεφάλαια, δηλαδή χωρίς επίπτωση στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου. Το τελικό ποσό που αναγνωρίζεται ως έξοδο βασίζεται στον αριθμό των παροχών που ικανοποιούν τις σχετικές προϋποθέσεις υπηρεσίας και απόδοσης που δεν σχετίζονται με την αγορά, κατά την ημερομηνία κατοχύρωσης.

Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας ένα προσαρμοσμένο μοντέλο αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετράται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στην ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής.

Για τις παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους με προϋποθέσεις που δεν αφορούν την κατοχύρωση τους, η εύλογη αξία των παροχών σε συμμετοχικούς τίτλους κατά την ημερομηνία παραχώρησης αποτυπώνει και αυτές τις προϋποθέσεις και δεν υπάρχει προσαρμογή για τις διαφορές ανάμεσα στα αναμενόμενα και τα πραγματικά αποτελέσματα.

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων προαίρεσης και την έκδοση νέων μετοχών, οι εισπράξεις μετά την αφαίρεση σχετικών εξόδων συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

2.2.19 Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Τα γήπεδα και κτίρια που αποκτούνται από πλειστηριασμούς για ανάκτηση απομειωμένων δανείων, περιλαμβάνονται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού», εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά. Τα εν λόγω αποκτηθέντα πάγια στοιχεία κατέχονται προσωρινά για πώληση και αναγνωρίζονται στο χαμηλότερο ποσό μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας, η οποία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, στα συνήθη πλαίσια των εργασιών, μειωμένη με τα απαραίτητα κόστη για την πραγματοποίηση της πώλησης.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος, στο πλαίσιο της λειτουργίας του, κάνει χρήση των περιουσιακών στοιχείων που αποκτώνται από πλειστηριασμούς, αυτά μπορεί να μεταφερθούν στα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια ή στις επενδύσεις σε ακίνητα, ως ενδείκνυται.

Τα κέρδη ή ζημιές από την πώληση αυτών των στοιχείων περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.20 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- (α) την οικονομική οντότητα που ασκεί έλεγχο πάνω στον Όμιλο και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται, ελέγχονται από κοινού ή επηρεάζονται σημαντικά από αυτή την οικονομική οντότητα, καθώς και τα βασικά μέλη της Διοίκησης αυτής και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα,
- (β) την οικονομική οντότητα που ασκεί σημαντική επιρροή στον Όμιλο και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται από αυτήν την οικονομική οντότητα,
- (γ) τα βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου, τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα, και τις οικονομικές οντότητες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από τα παραπάνω πρόσωπα,
- (δ) τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- (ε) τις συνδεδεμένες εταιρείες, και
- (ζ) προγράμματα παροχών μετά την έξοδο από την υπηρεσία που έχουν συσταθεί προς όφελος των εργαζομένων του Ομίλου.

Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συγκεντρωτική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

2.2.21 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, ο διακανονισμός της οποίας και το ποσό αυτής μπορούν να εκτιμηθούν με αξιοπιστία και απαιτεί την εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικό όφελος.

Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη δυνατή εκτίμηση της δαπάνης που απαιτείται, για να διακανονιστεί η παρούσα δέσμευση σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που αφορούν το ποσό μιας τέτοιας δαπάνης. Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών δαπανών που αναμένεται να απαιτηθούν για την τακτοποίηση της υποχρέωσης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και αναπροσαρμόζονται προκειμένου να αντιπροσωπεύουν την καλύτερη δυνατή εκτίμηση. Αν μεταγενέστερα δεν είναι πλέον πιθανό ότι για να διακανονιστεί η δέσμευση θα απαιτηθεί μια εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, τότε η πρόβλεψη αντιλογίζεται.

Δεν αναγνωρίζεται πρόβλεψη και γνωστοποιείται μια ενδεχόμενη υποχρέωση στις περιπτώσεις που δεν είναι πιθανό να απαιτηθεί μια εκροή πόρων ώστε να γίνει ο διακανονισμός της υποχρέωσης, όταν το ποσό της υποχρέωσης δεν μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα ή στις περιπτώσεις τις οποίες η υποχρέωση θεωρείται πιθανή και έγκειται στην εκδήλωση ή μη ενός ή περισσότερων αβέβαιων μελλοντικών γεγονότων.

2.2.22 Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα

Ο επιχειρηματικός τομέας είναι ένα ξεχωριστό τμήμα του Ομίλου που δραστηριοποιείται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών, οι οποίες μπορεί να αποφέρουν έσοδα και να δημιουργήσουν έξοδα, εντός ενός συγκεκριμένου οικονομικού περιβάλλοντος. Οι επιχειρηματικοί τομείς καθορίζονται βάσει των εσωτερικών αναφορών σχετικά με τα λειτουργικά αποτελέσματα των τμημάτων του Ομίλου, που επιβλέπει ο επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων και χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσής τους. Επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων είναι η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού, η οποία είναι υπεύθυνη για την λήψη στρατηγικών αποφάσεων. Τα έσοδα, έξοδα και η απόδοση ανά τομέα περιλαμβάνουν και μεταφορές μεταξύ τομέων δραστηριοτήτων. Αυτές οι μεταφορές λογίζονται σε ανταγωνιστικές τιμές, οι οποίες είναι συναφείς με τις χρεώσεις σε μη συνδεδεμένους πελάτες για την παροχή παρόμοιων υπηρεσιών.

2.2.23 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές και προνομιούχες μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια. Τα έξοδα έκδοσης κοινών μετοχών ή δικαιωμάτων, μετά από φόρους, αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια αφαιρετικά του προϊόντος έκδοσης.

Η διανομή μερισμάτων αναγνωρίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όταν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και ληφθούν οι απαραίτητες εποπτικές εγκρίσεις, όπου απαιτούνται. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Οι ενδοεταιρικές μη-ταμειακές διανομές που αποτελούν συναλλαγές μεταξύ οικονομικών οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου με βάση τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που διανεμήθηκαν.

Όταν εταιρείες του Ομίλου αγοράζουν μετοχές της Εταιρείας (ιδίες μετοχές) το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι την ακύρωση, επανέκδοση ή πώληση των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές πωλούνται ή επανεκδίδονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

2.2.24 Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και δεσμεύσεις για την παροχή πίστωσης**Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις**

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αποτελούν συμβόλαια, με τα οποία ο εκδότης δεσμεύεται να αποζημιώσει τον κάτοχο του συμβολαίου για τη ζημιά που αυτός υφίσταται, σε περίπτωση που κάποιος καθορισμένος οφειλέτης αδυνατεί να εκπληρώσει τις

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

υποχρεώσεις του σύμφωνα με τους όρους ενός χρεωστικού χρηματοπιστωτικού μέσου. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που δίδονται από τον Όμιλο σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών για τη εξασφάλιση δανείων, υπεραναλήψεων και άλλων τραπεζικών πιστοδοτήσεων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία, που είναι το ποσό που εισπράχθηκε. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις επιμετρώνται στην υψηλότερη αξία μεταξύ του ποσού της πρόβλεψης απομείωσης λόγω αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και της αξίας που αναγνωρίστηκε αρχικά, μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις της προμήθειας που προέκυψε, οπου υφίσταται.

Οι αγορασθείσες από τον Όμιλο χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού μέσου δεν λογιστικοποιούνται ξεχωριστά και οι ταμειακές ροές από την εγγύηση λαμβάνονται υπόψη κατά την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού μέσου, ενώ τυχόν προμήθειες και κόστη συναλλαγής που προκύπτουν για την απόκτηση της χρηματοοικονομικής εγγύησης θεωρούνται μέρος του πραγματικού επιτοκίου του εγγυώμενου χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού.

Αντιθέτως, οι αγορασθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις που δεν θεωρούνται αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων των εγγυώμενων χρηματοοικονομικών μέσων λογιστικοποιούνται ξεχωριστά, όπου αναγνωρίζεται ένα δικαίωμα αποζημίωσης το οποίο περιλαμβάνεται στα Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού όταν θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι ο Όμιλος θα αποζημιωθεί για τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της εγγύησης. Οι μεταβολές στη λογιστική αξία του προαναφερθέντος δικαιώματος αποζημίωσης που προκύπτει από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου δανειακών ανοιγμάτων που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, αναγνωρίζονται στις «Πρόβλεψεις για πιστωτικούς κινδύνους» στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Δεσμεύσεις για την παροχή πίστωσης

Οι δεσμεύσεις αποτελούν ανοίγματα εκτός ισολογισμού, με τα οποία ο Όμιλος δεσμεύεται, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, να χορηγήσει ένα δάνειο με προκαθορισμένους όρους στον πελάτη. Τέτοιες συμβατικές δεσμεύσεις αντιπροσωπεύουν δεσμεύσεις για παροχή πίστωσης και πιστωτικών επιστολών και αποτελούν μέρος των συνήθων δανειακών δραστηριοτήτων του Ομίλου, για τις οποίες αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9.

Η πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τα ανοίγματα εκτός ισολογισμού (χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και δεσμεύσεις) περιλαμβάνεται στις Λοιπές Υποχρεώσεις.

2.2.25 Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς πώληση όταν η λογιστική τους αξία θα ανακτηθεί μέσω μίας συναλλαγής πώλησης αντί μέσω συνεχούς χρήσης. Ένα μη κυκλοφορούν στοιχείο ενεργητικού ταξινομείται ως κατεχόμενο προς πώληση, όταν είναι διαθέσιμο προς άμεση πώληση στην παρούσα κατάστασή του, υπόκειται σε όρους συνήθεις για πωλήσεις τέτοιων στοιχείων ενεργητικού και η πώληση θεωρείται πολύ πιθανή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η διοίκηση έχει δεσμευτεί να πραγματοποιήσει την πώληση και ενεργώς προωθεί την πώληση του περιουσιακού στοιχείου σε μία τιμή που είναι λογική σε σχέση με την τρέχουσα εύλογη αξία. Η πώληση επιπλέον αναμένεται να πληροί τις προϋποθέσεις αναγνώρισης ως ολοκληρωμένη πώληση εντός ενός έτους από την ημερομηνία της ταξινόμησης. Πριν από την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση, αυτά τα στοιχεία ενεργητικού ή οι ομάδες στοιχείων ενεργητικού προς πώληση αποτιμώνται εκ νέου σύμφωνα με το σχετικό λογιστικό πρότυπο.

Τα στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται προς πώληση κατόπιν αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής τους αξίας και της εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων πωλήσεως. Η ζημία η οποία προκύπτει από την ανωτέρω επιμέτρηση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα και μπορεί να αντिलογιστεί μελλοντικά. Όταν η ζημία αφορά ομάδα στοιχείων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση, αυτή κατανέμεται στα επιμέρους στοιχεία της ομάδας. Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των απαιτήσεων αποτίμησης του ΔΠΧΑ 5 «Μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες», όπως τα χρηματοοικονομικά μέσα και τα επενδυτικά ακίνητα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία, συνεχίζουν να επιμετρώνται σύμφωνα με τις σχετικές λογιστικές πολιτικές του Ομίλου, παρά την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση.

Ο Όμιλος παρουσιάζει τις μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες σε ξεχωριστή γραμμή στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων εάν μία εταιρεία του Ομίλου ή ένα τμήμα μίας εταιρείας του Ομίλου έχει πωληθεί ή έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενο προς πώληση και:

- (α) Αντιπροσωπεύει μία ξεχωριστή σημαντική δραστηριότητα ή γεωγραφική περιοχή λειτουργίας,

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- (β) Είναι μέρος ενός μοναδικού σχεδίου πώλησης μίας ξεχωριστής σημαντικής δραστηριότητας ή γεωγραφικής περιοχής λειτουργίας, ή
- (γ) Αποτελεί μία θυγατρική η οποία αποκτήθηκε αποκλειστικά με σκοπό την μεταπώλησή της.

Τα κέρδη ή ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν τα κέρδη ή ζημιές προ φόρων από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες, τα κέρδη ή ζημιές προ φόρων λόγω πώλησης των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ή λόγω επιμέτρησης αυτών στην εύλογη αξία, αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και το φόρο των μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ συνεχιζόμενων και μη συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων παρουσιάζονται σε μικτή βάση στη κατάσταση αποτελεσμάτων. Κατά την ταξινόμηση, μιας εταιρείας του Ομίλου ως μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα, ο Όμιλος αναμορφώνει τα στοιχεία των προηγούμενων περιόδων στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.26 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος όπως μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες που δεν υπόκεινται σε περιορισμούς και απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τίτλους εμπορικού χαρτοφυλακίου όπως άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης, με αρχικές ημερομηνίες λήξης τριών ή λιγότερων μηνών.

2.2.27 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη διασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με τις προϋποθέσεις που απαιτούνται. Οι επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε συστηματική βάση ώστε να εναρμονίζονται με τη μέθοδο που ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έξοδα τα οποία οι επιχορηγήσεις πρόκειται να αποζημιώσουν. Σε περίπτωση μεταγενέστερων αλλαγών στις προσδοκίες του Ομίλου για την εκπλήρωση των προϋποθέσεων των κρατικών επιχορηγήσεων, η επίπτωση αυτών των αλλαγών αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.2.28 Δραστηριότητες εμπιστευματοδότης

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής, εταιρικής διαχείρισης, διαχείρισης επενδύσεων, καθώς και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε τρίτους, που έχουν ως αποτέλεσμα την διακράτηση ή την επένδυση στοιχείων ενεργητικού για λογαριασμό πελατών του. Τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται υπό την ιδιότητα ως εμπιστευματοδόχου δεν αποτελούν περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου και δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Επιπλέον, ο Όμιλος δεν εγγυάται για τις επενδύσεις αυτές και συνεπώς δεν είναι εκτεθειμένος σε οποιονδήποτε πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με αυτές.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου, η Διοίκηση προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που ενδέχεται να επηρεάσουν τα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων στις οικονομικές καταστάσεις, κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους και τις γνωστοποιήσεις που τις συνοδεύουν. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στις παρούσες συνθήκες, σε ιστορικά στοιχεία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων για μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες, με βάση τις παρούσες συνθήκες, θεωρούνται λογικές. Κάθε αναθεώρηση των εκτιμήσεων, αναγνωρίζεται μελλοντικώς. Οι κυριότεροι τομείς για τους οποίους ο Όμιλος προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή των λογιστικών του αρχών αναλύονται παρακάτω:

3.1 Ζημιές απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Οι οικονομίες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος αναμένεται να συνεχίσουν να αναπτύσσονται παρά τις προκλήσεις που επικρατούν στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Το 2024, συνεχίστηκαν οι σταθερές επιδόσεις της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου, όπως αποδεικνύεται από το επίπεδο των δεικτών ποιότητας πιστοδοτήσεων, όσον αφορά τον δείκτη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) και την κάλυψη των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) (σημ. 2).

Σχετικά με τις εξελίξεις των μακροοικονομικών τάσεων και του γεωπολιτικού πεδίου, ο Όμιλος παρακολουθεί στενά όλα τα δανειακά χαρτοφυλάκια, ώστε να αναθεωρήσει, εάν κριθεί αναγκαίο, τις εκτιμήσεις και παραδοχές που εφαρμόζονται στην αξιολόγηση των ζημιών απομείωσης.

Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών απαιτεί από τη Διοίκηση να ασκήσει σημαντική κρίση, και συγκεκριμένα στην εκτίμηση του ποσού και του χρονοδιαγράμματος των μελλοντικών ταμειακών ροών καθώς και στην αξία των εξασφαλίσεων κατά

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

τον προσδιορισμό των ζημιών απομείωσης και στην εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου. Αυτές οι εκτιμήσεις προσδιορίζονται από πλήθος παραγόντων, μεταβολές στους οποίους μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντικές αλλαγές στο χρονοδιάγραμμα και στο ποσό της πρόβλεψης απομείωσης για πιστωτικές ζημιές που πρέπει να αναγνωρισθεί.

Ο υπολογισμός των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του Ομίλου είναι αποτέλεσμα σύνθετων μοντέλων με μια σειρά υποκείμενων υποθέσεων σχετικά με την επιλογή μεταβλητών δεδομένων και τις αλληλεξαρτήσεις τους. Επιπλέον, ενδέχεται να απαιτούνται προσαρμογές από τη Διοίκηση (management overlays) για να αποτυπώσουν νέες εξελίξεις και διαθέσιμες πληροφορίες, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζονται ακόμη στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς μέσω των μοντέλων κινδύνου.

Τα στοιχεία των μοντέλων εκτίμησης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αντιπροσωπεύουν σημαντικές λογιστικές παραδοχές και εκτιμήσεις, περιλαμβάνουν:

Καθορισμός σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου

Το ΔΠΧΑ 9 δεν περιλαμβάνει ορισμό του τι συνιστά σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR). Η αξιολόγηση του κατά πόσο ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση πραγματοποιείται σε κάθε περίοδο αναφοράς λαμβάνοντας υπόψη κατά κύριο λόγο τη μεταβολή του κινδύνου αθέτησης κατά την εναπομένουσα διάρκεια του χρηματοπιστωτικού μέσου. Ο Όμιλος αξιολογεί κατά πόσο έχει πραγματοποιηθεί μια σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση βασιζόμενος σε ποιοτικές και ποσοτικές, εύλογες και βάσιμες πληροφορίες για τις μελλοντικές συνθήκες που απαιτούν την άσκηση σημαντικής κρίσης από τη Διοίκηση (σημ. 2.2.13).

Δάνεια λιανικής τραπεζικής

Σχετικά με τα ανοίγματα σε δάνεια λιανικής τραπεζικής, το βασικό κριτήριο είναι η αλλαγή της πιθανότητας αθέτησης (PD) κατά την συνολική υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου πάνω από τα όρια που έχουν οριστεί. Ο καθορισμός των συγκεκριμένων ορίων διαφέρει ανά χαρτοφυλάκιο, έτος αρχικής αναγνώρισης, τύπο προϊόντος καθώς και ύψος της πιθανότητας αθέτησης κατά την αρχική αναγνώριση του δανείου.

Σύμφωνα με τον παραπάνω διαχωρισμό, την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 2023, για τα δάνεια λιανικής τραπεζικής στην Ελλάδα, το ανώτερο όριο σχετικά με την πιθανότητα αθέτησης (PD) κατά την υπολειπόμενη διάρκεια των δανείων, η υπέρβαση των οποίων συνιστά και ταξινόμηση του δανείου σε Στάδιο 2, αναλύονται παρακάτω.

Δάνεια λιανικής τραπεζικής	31 Δεκεμβρίου 2024	31 Δεκεμβρίου 2023
	Ανώτατο όριο SICR	
Στεγαστικά δάνεια	170%	170%
Ενοποιήσεις δανειακών υποχρεώσεων	80%	80%
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις	130%	130%
Καταναλωτικά δάνεια	100%	100%

Επιχειρηματικά δάνεια

Για ανοίγματα επιχειρηματικών δανείων, οι καμπύλες πιθανοτήτων αθέτησης (PD) κατά την αρχική αναγνώριση και την υπολειπόμενη διάρκεια των δανείων σε κάθε ημερομηνία αναφοράς αντιστοιχίζονται σε κατηγορίες πιστοληπτικής διαβάθμισης. Ακολούθως, τα σχετικά όρια SICR βασίζονται στην σύγκριση των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων κατά την αρχική αναγνώριση και κατά την ημερομηνία αναφοράς, ενώ υποβαθμίσεις στην κατηγορία διαβάθμισης, αντιπροσωπεύουν αλλαγές στην πιθανότητα αθέτησης κατά την συνολική υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου. Τα ανοίγματα των επιχειρηματικών δανείων, όπως και τα ανοίγματα δανείων λιανικής τραπεζικής, κατηγοριοποιούνται με βάση την κατηγορία του περιουσιακού στοιχείου, τον τύπο δανείου και την πιστοληπτική διαβάθμιση κατά την αρχική αναγνώριση. Επιπλέον, για ομόλογα τιτλοποιήσεων που εκδίδονται από οντότητες ειδικού σκοπού που έχουν συσταθεί από τον Όμιλο, η αξιολόγηση SICR πραγματοποιείται λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση των υποκείμενων στοιχείων ενεργητικού.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 2023, για το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων στην Ελλάδα, τα όρια επιδείνωσης της πιστοληπτικής διαβάθμισης, η υπέρβαση των οποίων συνιστά και ταξινόμηση του δανείου σε Στάδιο 2 ανά κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης, παρουσιάζονται παρακάτω. Επιπροσθέτως, οποιαδήποτε υποβάθμιση σε κατηγορία πιστοληπτικής διαβάθμισης 6 ή υψηλότερου κινδύνου (7, 8 ή 9), θεωρείται ως γεγονός SICR σε όλα τα χαρτοφυλάκια των επιχειρηματικών δανείων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Κατηγορίες εσωτερικής αξιολόγησης των επιχειρηματικών δανείων	Ελάχιστο εύρος ορίων SICR
1	Πέντε βαθμίδες
2	Τέσσερις βαθμίδες
3	Τρεις βαθμίδες
4	Δύο βαθμίδες
5-8	Μία βαθμίδα

Προσδιορισμός των σεναρίων, των σταθμίσεων κάθε σεναρίου και των μακροοικονομικών παραγόντων

Για να επιτευχθεί ο στόχος της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος αξιολογεί μια σειρά πιθανών αποτελεσμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, εφαρμόζοντας τρία μακροοικονομικά σενάρια, δηλαδή βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο, με τρόπο που εξασφαλίζει ένα αμερόληπτο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων αποτέλεσμα. Οι συντελεστές στάθμισης των προαναφερθέντων σεναρίων που εφαρμόζονται από την Τράπεζα, αναθεωρήθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2024 με σκοπό να ενσωματώσουν κατάλληλα την άποψη της Διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές οικονομικές συνθήκες ως προς τους μακροοικονομικούς παράγοντες, παράγοντες σχετικούς με την αγορά και λοιπούς παράγοντες όπως ενσωματώνονται σε καθένα από τα τρία σενάρια. Ειδικότερα, οι συντελεστές στάθμισης σεναρίων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 για το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Ελλάδας, αναθεωρήθηκαν ως εξής: δυσμενές σενάριο: 30%- βασικό σενάριο: 50%- αισιόδοξο σενάριο: 20% (31 Δεκεμβρίου 2023: 25%-50%-25%). Η ανωτέρω αναθεώρηση δεν είχε σημαντική επίπτωση στις ζημιές απομείωσης δανείων και απαιτήσεων από πελάτες. Οι συντελεστές στάθμισης μεταξύ των σεναρίων στο πλαίσιο του ΔΠΧΑ 9 όπως εφαρμόζονται από τις θυγατρικές του Ομίλου προσεγγίζουν αυτούς που εφαρμόζει η Τράπεζα με εξαίρεση την Eurobank Bulgaria AD που εφάρμοσε τους ακόλουθους συντελεστές στάθμισης: δυσμενές σενάριο: 30% - βασικό σενάριο: 40% - αισιόδοξο σενάριο: 30% λαμβάνοντας υπόψη μακροοικονομικούς, αγοραίους και άλλους εγχώριους παράγοντες.

Το βασικό σενάριο για τα ελληνικά δανειακά χαρτοφυλάκια έχει υποθέσει τη μη ύπαρξη κλιμάκωσης των ανοιχτών πολεμικών μετώπων, καμία αλλαγή στις κυρώσεις της ΕΕ κατά της Ρωσίας, συνέχιση της νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ και των μέτρων δημοσιονομικής στήριξης της ελληνικής κυβέρνησης. Ο βασικός πληθωρισμός για την Ελλάδα θεωρήθηκε ότι θα αποκλιμακωθεί υποδηλώνοντας μια μέτρια πορεία οικονομικής ανάπτυξης, η αύξηση της απασχόλησης θεωρήθηκε ότι θα συμβάλει στη μείωση της ανεργίας δεδομένων των περιορισμών παραγωγικής ικανότητας που προέρχονται από δημογραφικούς παράγοντες, οι τιμές των ακινήτων σημείωσαν σημάδια επιβράδυνσης για το 2024 και το 2025 σε σύγκριση με το 2023 αλλά διατήρησαν το θετικό πρόσημο και ο ρυθμός πληθωρισμού προβλέφθηκε να μειωθεί ως αποτέλεσμα των δράσεων νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Επιπροσθέτως, οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας υποστηρίχθηκαν από: (α) την αναμενόμενη ισχυρή τουριστική περίοδο, (β) τα κεφάλαια από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (γ) την πλεονάζουσα ρευστότητα (συμπεριλαμβανομένων του υψηλού επιπέδου καταθέσεων και του κρατικού αποθέματος μετρητών) και (δ) τα δημοσιονομικά μέτρα που εφαρμοστήκαν για τη μείωση των επιπτώσεων του ενεργειακού κόστους.

Το αισιόδοξο και το δυσμενές σενάριο προήλθαν από προβλέψεις που ήταν, αντίστοιχα, πιο θετικές ή πιο αρνητικές αναφορικά με την αύξηση του πραγματικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), τα ποσοστά ανεργίας και τις τιμές ακινήτων, σε σύγκριση με το βασικό σενάριο. Αντιθέτως, το δυσμενές σενάριο έχει υποθέσει ένα περιβάλλον με χαμηλότερο πληθωρισμό σε σχέση με το βασικό σενάριο σε συνδυασμό με τη σταδιακή αποκλιμάκωση των επιτοκίων. Για το αισιόδοξο σενάριο ο πληθωρισμός παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα ενώ η ανάπτυξη αυξήθηκε πάνω από τα επίπεδα του βασικού σεναρίου. Οι προβλέψεις για αυτές τις μακροοικονομικές μεταβλητές στο δυσμενές/αισιόδοξο σενάριο του σταθμισμένου βάσει πιθανοτήτων πλαισίου του ΔΠΧΑ 9 εκτιμήθηκαν χρησιμοποιώντας ένα μοντέλο Διανυσματικού Αυτοσυσχετισμού (Vector Auto Regression). Αυτό το μοντέλο χρησιμοποίησε ιστορικά δεδομένα για την αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ, τον πληθωρισμό και τα ποσοστά ανεργίας καθώς και τους προαναφερθέντες συντελεστές στάθμισης σεναρίων για να δημιουργήσει τις προβλέψεις του.

Πληροφόρηση για μελλοντικά στοιχεία (forward looking information)

Ο Όμιλος διασφαλίζει ότι οι εκτιμήσεις απομείωσης και οι μακροοικονομικές προβλέψεις που διενεργούνται για επιχειρηματικούς και εποπτικούς σκοπούς είναι απολύτως συνεπείς. Ως εκ τούτου, το βασικό σενάριο του ΔΠΧΑ 9 το οποίο εφαρμόζεται στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών συμπίπτει με αυτό που χρησιμοποιείται στα πλαίσια της Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ICAAP) και για σκοπούς επιχειρηματικού σχεδιασμού. Επιπλέον, στην ανάπτυξη

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

των μακροοικονομικών σεναρίων έχει ληφθεί υπόψη η σχετική εμπειρία που αποκτήθηκε κατά τη διενέργεια των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων οι οποίες επιβλήθηκαν από τον επόπτη, ενώ οι προβλέψεις απομείωσης βασίστηκαν στην κατά ΔΠΧΑ 9 μεθοδολογία των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Σε ό,τι αφορά τις μακροοικονομικές παραδοχές, η Τράπεζα αξιολογεί συγκεκριμένες ενδείξεις για την πρόβλεψη των παραμέτρων ρίσκου, και πιο συγκεκριμένα τους δείκτες του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, της ανεργίας, των τιμών οικιστικών και εμπορικών ακινήτων, και τον δείκτη πληθωρισμού, όπως επίσης επιτόκια και συναλλαγματικές ισοτιμίες. Σχετικά με τους κύριους μακροοικονομικούς δείκτες που χρησιμοποιούνται στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του δανειακού χαρτοφυλακίου στη Ελλάδα για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 31 Δεκεμβρίου 2023, ο αριθμητικός μέσος όρος των βασικών ετήσιων προβλέψεων ανά σενάριο για τα επόμενα τέσσερα χρόνια μετά την ημερομηνία αναφοράς, που χρησιμοποιήθηκε για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για τα ελληνικά δανειακά χαρτοφυλάκια, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Κύριοι μακροοικονομικοί δείκτες	31 Δεκεμβρίου 2024 Μέσος όρος (2025-2028) των ετήσιων προβλέψεων			31 Δεκεμβρίου 2023 Μέσος όρος (2024-2027) των ετήσιων προβλέψεων		
	Αισιόδοξο	Βασικό	Δυσμενές	Αισιόδοξο	Βασικό	Δυσμενές
Ρυθμός ανάπτυξης Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	3,35%	2,15%	0,94%	3.91%	2.05%	0.19%
Ποσοστό Ανεργίας	7,04%	8,84%	10,72%	7.60%	9.09%	10.60%
Δείκτης τιμών οικιστικών ακινήτων	6,39%	4,20%	1,64%	6.14%	3.90%	1.66%
Δείκτης τιμών εμπορικών ακινήτων	4,05%	1,84%	-1,18%	5.37%	1.47%	-2.42%
Δείκτης Πληθωρισμού	1,50%	2,15%	1,55%	1.75%	2.10%	2.44%

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τους αντίστοιχους αριθμητικούς μέσους όρους των βασικών ετήσιων προβλέψεων που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στις χώρες όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται και οι οποίες έχουν σημαντική συνεισφορά στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές του Ομίλου:

Κύριοι μακροοικονομικοί δείκτες	31 Δεκεμβρίου 2024 Μέσος όρος (2025-2028) των ετήσιων προβλέψεων			31 Δεκεμβρίου 2023 Μέσος όρος (2024-2027) των ετήσιων προβλέψεων		
	Αισιόδοξο	Βασικό	Δυσμενές	Αισιόδοξο	Βασικό	Δυσμενές
Βουλγαρία						
Ρυθμός ανάπτυξης Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	5,18%	2,70%	0,61%	7,08%	2,44%	-0,69%
Ποσοστό Ανεργίας	3,73%	4,57%	5,49%	3,84%	4,86%	5,97%
Δείκτης τιμών οικιστικών ακινήτων	9,87%	4,60%	1,33%	10,07%	2,92%	-0,31%
Κύπρος						
Ρυθμός ανάπτυξης Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	3,54%	2,91%	1,51%	3,60%	3,23%	1,35%
Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου	6,70%	5,18%	2,38%	6,13%	5,50%	1,68%
Πραγματική Αύξηση της Κατανάλωσης	3,58%	3,08%	1,53%	-	-	-
Ποσοστό Ανεργίας	4,48%	5,20%	6,35%	-	-	-
Δείκτης τιμών οικιστικών ακινήτων	2,60%	1,95%	0,22%	-	-	-
Δείκτης τιμών εμπορικών ακινήτων	2,32%	1,66%	0,05%	-	-	-
Δείκτης Πληθωρισμού	1,99%	1,76%	2,86%	-	-	-

Σημείωση: Το 2024, η Eurobank Κύπρου, ως αποτέλεσμα της επαναβαθμονόμησης των μοντέλων, ενημέρωσε τις μακροοικονομικές μεταβλητές που ενσωματώθηκαν στη μέτρηση ECL.

Τυχόν μεταβολές στα σενάρια και τις σταθμίσεις αυτών, στο αντίστοιχο σύνολο μακροοικονομικών μεταβλητών και στις παραδοχές που έγιναν σχετικά με αυτές τις μεταβλητές για τον χρονικό ορίζοντα της πρόβλεψης, θα είχαν σημαντική επίδραση στο ποσό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς. Τα μοντέλα και οι βασικές μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται στη μέτρηση της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς επικυρώνονται από τις αρμόδιες μονάδες του Ομίλου, οι οποίες είναι ανεξάρτητες από τη διαδικασία της ανάπτυξης των μοντέλων.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ανάπτυξη μοντέλων αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, συμπεριλαμβανομένων των διαφορών υπολογιστικών τύπων, της επιλογής των δεδομένων και των αλληλεξαρτήσεων

Για σκοπούς επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ο Όμιλος πραγματοποιεί την απαραίτητη παραμετροποίηση του μοντέλου με βάση τα διάφορα δεδομένα που παρατηρούνται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή (point-in-time) χρησιμοποιώντας μηνιαία διαστήματα. Οι υπολογισμοί αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς βασίζονται σε παραμέτρους δεδομένων, δηλαδή έκθεση κατά την αθέτηση (EAD), πιθανότητα αθέτησης (PD), ζημιά ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος δεδομένης της αθέτησης (LGD), συντελεστή μετατροπής των εκτός ισολογισμού πιστωτικών ανοιγμάτων σε χρηματοδοτικά ανοίγματα (CCF), κλπ., ενσωματώνοντας την άποψη της Διοίκησης για τις μελλοντικές συνθήκες. Ο Όμιλος καθορίζει επίσης τις συνδέσεις μεταξύ των μακροοικονομικών σεναρίων και των οικονομικών δεδομένων, όπως τα επίπεδα ανεργίας και τις αξίες των εξασφαλίσεων, καθώς και τις επιδράσεις αυτών στα PDs, EADs και LGDs.

Επιπλέον, ο καθορισμός των PDs ενσωματώνει σχετικές πληροφορίες για τις μελλοντικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των μακροοικονομικών σεναρίων. Τα παραμετρικά μοντέλα πρόβλεψης κινδύνου ενσωματώνουν έναν αριθμό μακροοικονομικών μεταβλητών, όπως το ΑΕΠ, την ανεργία κλπ. καθώς και μεταβλητές σχετικές με τα χαρτοφυλάκια όπως δείκτης εποχικότητας κλπ. που χρησιμοποιούνται ως ανεξάρτητες μεταβλητές για την επίτευξη της βέλτιστης πρόβλεψης.

Τα μοντέλα των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βασίζονται σε γραμμικές και λογιστικές παλινδρομήσεις και λειτουργούν κάτω από τα διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια και τις σχετικές αλλαγές και κλυδωνισμούς στο μακροοικονομικό περιβάλλον οι οποίες αντικατοπτρίζονται αναλόγως.

Τμηματοποίηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού για τα οποία η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά αξιολογείται σε συλλογική βάση

Ο Όμιλος κατατάσσει τα ανοίγματα του με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου κατά την αρχική αναγνώριση, τόσο για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου όσο και για την επιμέτρηση της πρόβλεψης απομείωσης των δανείων σε συλλογική βάση. Οι διαφορετικές κατηγορίες αποσκοπούν να καταγράψουν τις διαφορές στα PDs και στα ποσοστά ανάκτησης σε περίπτωση αθέτησης. Σε επόμενες περιόδους, ο Όμιλος επανεξετάζει την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων του τουλάχιστον σε ετήσια βάση, προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω ομαδοποιήσεις παραμένουν ομοιογενείς ως προς την ανταπόκρισή τους στα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που έχουν εντοπιστεί. Τυχόν αναδιάταξη αντικατοπτρίζει την αντίληψη της Διοίκησης σχετικά με την αλλαγή του πιστωτικού κινδύνου που σχετίζεται με τα συγκεκριμένα ανοίγματα σε σύγκριση με την αρχική αναγνώριση.

Ανάπτυξη μοντέλων και προσαρμογές από την Διοίκηση (management overlays)

Ένα πλήθος πολύπλοκων μοντέλων έχει αναπτυχθεί ή τροποποιηθεί για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, ενώ ενδέχεται να απαιτούνται προσωρινές προσαρμογές από τη Διοίκηση για να ληφθούν υπόψη νέες εξελίξεις και διαθέσιμες πληροφορίες, οι οποίες δεν αντικατοπτρίζονται ακόμη στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς μέσω των μοντέλων κινδύνου. Τέτοιες προσαρμογές διέπονται από το πλαίσιο του Ομίλου σχετικά με τις Προσαρμογές Μοντέλων για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, το οποίο στοχεύει να διασφαλίσει τον έγκαιρο εντοπισμό των μη μοντελοποιημένων κινδύνων, εάν υπάρχουν, που μπορεί να έχουν αντίκτυπο στα δανειακά χαρτοφυλάκια, καθώς και επαρκή ποσοτικοποίηση τέτοιων κινδύνων με βάση ορθές μεθοδολογίες και διαδικασίες. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος επαναξιολόγησε το ποσό προσαρμογής των αποτελεσμάτων των μοντέλων (post model adjustment) για την αντιμετώπιση τυχόν αρνητικών εξελίξεων στο μακροοικονομικό περιβάλλον στο άμεσο μέλλον, στο ύψος των € 14 εκατ. (2023: € 31 εκατ.)

Τα μοντέλα διέπονται από το πλαίσιο επικύρωσης του Ομίλου, το οποίο αποσκοπεί στην εξασφάλιση ανεξάρτητης επαλήθευσης. Τα μοντέλα καθώς και οι τυχόν προσαρμογές από τη Διοίκηση εγκρίνονται από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (Board Risk Committee – BRC) σύμφωνα με τις εσωτερικές εγκριτικές διαδικασίες.

Ανάλυση ευαισθησίας σε δανειακά χαρτοφυλάκια

Η ανάλυση ευαισθησίας, όταν διενεργείται επί συγκεκριμένων σημαντικών παραμέτρων, μπορεί να παράσχει ουσιαστική πληροφόρηση μόνο για χαρτοφυλάκια στα οποία οι παράμετροι κινδύνου έχουν σημαντική επίδραση στο συνολικό πιστωτικό κίνδυνο ενός δανειακού χαρτοφυλακίου, ειδικά όταν τέτοιες αναλύσεις ευαισθησίας χρησιμοποιούνται και για εσωτερικούς σκοπούς διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου. Σε διαφορετική περίπτωση, η ανάλυση ευαισθησίας πάνω σε συγκεκριμένους συνδυασμούς κάποιων παραμέτρων κινδύνου δύναται να μην παράγει ουσιαστικά αποτελέσματα καθώς στην πραγματικότητα

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

υπάρχουν αλληλεξαρτήσεις μεταξύ διαφόρων οικονομικών δεδομένων καθιστώντας οποιεσδήποτε αλλαγές στις παραμέτρους ως αλλαγές που συσχετίζονται με διαφόρους παράγοντες.

Η ανάλυση ευαισθησίας που παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες και εφαρμόζεται στα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα σχετικά μοντέλα, υποθέτει μια ευνοϊκή και μια δυσμενή μετατόπιση στη στάθμιση του σεναρίου, σε σύγκριση με αυτήν που εφαρμόστηκε για τη μέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Την 31 Δεκεμβρίου 2023 και 2024, η ευνοϊκή μετατόπιση προϋποθέτει αύξηση της στάθμισης του αισιόδοξου σεναρίου στο 50% και σταθερή στάθμιση του βασικού σεναρίου στο 50%, ενώ η δυσμενής μετατόπιση προϋποθέτει αύξηση της στάθμισης του δυσμενούς σεναρίου στο 50% και σταθερή στάθμιση του βασικού σεναρίου στο 50%.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζεται η εκτιμώμενη επίπτωση στην επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, ανά στάδιο και χώρα με σημαντική συνεισφορά στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές του Ομίλου (συμπεριλαμβανομένων στοιχείων εκτός ισολογισμού), από μια ευνοϊκή και μια δυσμενή μετατόπιση της στάθμισης των σεναρίων όπως περιγράφεται παραπάνω:

	Εκτιμώμενη επίπτωση ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2024							
	Θετική μεταβολή				Δυσμενής μεταβολή			
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2024	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2024
Ελλάδα								
Επίπτωση σε € εκατ.	(12)	(38)	(20)	(70)	9	30	14	53
Επίπτωση % πρόβλεψης	(8)	(12)	(3)	(7)	6	10	2	5
Βουλγαρία								
Επίπτωση σε € εκατ.	(1)	(1)	(2)	(4)	1	1	2	4
Επίπτωση % πρόβλεψης	(4)	(2)	(2)	(2)	4	2	2	2
Κύπρος								
Επίπτωση σε € εκατ.	(2)	(1)	(3)	(6)	2	0	3	5
Επίπτωση % πρόβλεψης	(13)	(6)	(4)	(5)	12	5	3	5
Σύνολο								
Επίπτωση σε € εκατ.	(15)	(40)	(25)	(80)	12	31	19	62
Επίπτωση % πρόβλεψης	(7)	(11)	(3)	(6)	6	9	2	5

	Εκτιμώμενη επίπτωση ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2023							
	Θετική μεταβολή				Δυσμενής μεταβολή			
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2023	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των ECL 12μήνου-Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	31 Δεκεμβρίου 2023
Ελλάδα								
Επίπτωση σε € εκατ.	(12)	(24)	(17)	(53)	11	30	17	58
Επίπτωση % πρόβλεψης	(9)	(9)	(3)	(5)	8	10	3	6
Βουλγαρία								
Επίπτωση σε € εκατ.	(1)	(1)	(2)	(4)	2	1	2	5
Επίπτωση % πρόβλεψης	(4)	(2)	(2)	(2)	4	2	2	2
Κύπρος								
Επίπτωση σε € εκατ.	(3)	(2)	(2)	(7)	3	2	2	7
Επίπτωση % πρόβλεψης	(38)	(32)	(4)	(13)	41	33	4	13
Σύνολο								
Επίπτωση σε € εκατ.	(16)	(27)	(21)	(64)	16	33	21	70
Επίπτωση % πρόβλεψης	(9)	(8)	(3)	(5)	8	10	3	5

Σημείωση: Τα στοιχεία της 31ης Δεκεμβρίου 2023 για την Κύπρο αναφέρονται στη Eurobank Κύπρου.

Ο Όμιλος επικαιροποιεί και εξετάζει τη λογικότητα και εκτελεί εκ των υστέρων έλεγχο των βασικών παραδοχών που χρησιμοποιούνται στη μεθοδολογία αξιολόγησης του SICR και της επιμέτρησης του ECL, τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή νωρίτερα, βάσει διαφόρων γεγονότων και συνθηκών. Σ' αυτό το πλαίσιο, εξειδικευμένο και με εμπειρία προσωπικό από τη Γενική Διεύθυνση

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου παρακολουθεί τις παραμέτρους κινδύνου που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς. Επιπροσθέτως, ως μέρος του σαφώς καθορισμένου πλαισίου διακυβέρνησης, τυχόν αναθεωρήσεις στη μεθοδολογία εγκρίνονται από τις αρμόδιες επιτροπές του Ομίλου και τελικά από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (BRC).

3.2 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων είναι η τιμή που μία οικονομική οντότητα θα λάμβανε κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα κατέβαλε για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην κύρια (ή πιο συμφέρουσα) αγορά, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης και υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (δηλ. τιμή εξόδου) ανεξαρτήτως εάν η τιμή αυτή είναι άμεσα παρατηρήσιμη ή προσδιορίζεται με τη χρήση άλλων κατάλληλων τεχνικών αποτίμησης.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας άλλες τεχνικές αποτίμησης οι οποίες περιλαμβάνουν τη χρήση μοντέλων αποτίμησης. Επιπρόσθετα, η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν έχουν συχνές συναλλαγές και η τιμολόγηση των οποίων χαρακτηρίζεται από μικρή διαφάνεια, είναι λιγότερο αντικειμενική και απαιτεί διαφόρων βαθμών κρίσης, ανάλογα με την ρευστότητα, τη συγκέντρωση, την αβεβαιότητα των παραγόντων της αγοράς, τις παραδοχές για τις τιμές και τους λοιπούς κινδύνους που επηρεάζουν το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι εύλογες αξίες εκτιμώνται βάσει παρατηρήσιμων δεδομένων παρόμοιων χρηματοοικονομικών μέσων ή χρησιμοποιώντας άλλες τεχνικές αποτίμησης.

Τα μοντέλα αποτίμησης που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν μεθόδους παρούσας αξίας και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε παρατηρήσιμα δεδομένα, και σε μικρότερο βαθμό σε μη παρατηρήσιμα, προκειμένου ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας να παραμένει αξιόπιστος.

Όπου χρησιμοποιούνται μοντέλα αποτίμησης για τον καθορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, αυτές επικυρώνονται και εξετάζονται περιοδικά από αρμόδιο προσωπικό, τα οποίο είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που τις ανέπτυξε. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν τη χρησιμοποίησή τους και προσαρμόζονται έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι τα παραγόμενα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και τις συγκριτικές τιμές αγοράς. Οι κύριες παραδοχές και εκτιμήσεις που λαμβάνονται υπόψη από την Διοίκηση όταν χρησιμοποιείται ένα μοντέλο αποτίμησης περιλαμβάνουν:

- την πιθανότητα και το χρόνο πραγματοποίησης των μελλοντικών ταμειακών ροών,
- την επιλογή του κατάλληλου προεξοφλητικού επιτοκίου, που βασίζεται στην εκτίμηση ως προς το ποιο θα ήταν το κατάλληλο περιθώριο επιτοκίου επί του επιτοκίου μηδενικού κινδύνου ενός συμμετέχοντος στην αγορά και
- την άσκηση κρίσης για τον καθορισμό του μοντέλου που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας.

Όπου είναι δυνατό, τα μοντέλα χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα. Ωστόσο, σε παράγοντες όπως ο πιστωτικός κίνδυνος (τόσο του Ομίλου όσο και του αντισυμβαλλόμενου), οι μεταβλητότητες (volatilities) και οι συσχετίσεις (correlations), απαιτείται η εκτίμηση της Διοίκησης, προκειμένου οι προσδιοριζόμενες εύλογες αξίες να αντανakλούν την αβεβαιότητα που υπάρχει ως αποτέλεσμα της έλλειψης σχετικών δεδομένων της αγοράς. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται στις αποτιμήσεις που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα είναι εγγενώς αβέβαια, εξαιτίας της περιορισμένης πληροφόρησης ή της απουσίας τρεχόντων δεδομένων της αγοράς. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις θα υπάρχουν κάποια διαθέσιμα ιστορικά δεδομένα στα οποία μπορεί να βασιστεί η επιμέτρηση της εύλογης αξίας, και συνεπώς ακόμη και όταν χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης που βασίζονται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, οι προσδιοριζόμενες εύλογες αξίες θα βασίζονται, κατά ένα περιορισμένο βαθμό σε παρατηρήσιμα δεδομένα.

Πληροφορίες σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων παρατίθενται στη σημ. 5.3.

3.3 Ταξινόμηση χρηματοοικονομικών μέσων

Ο Όμιλος προβαίνει σε σημαντικές εκτιμήσεις κατά την αξιολόγηση της ταξινόμησης των χρηματοοικονομικών μέσων και ειδικότερα στα ακόλουθα πεδία:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις*Αξιολόγηση επιχειρηματικού μοντέλου*

Ο Όμιλος ασκεί κρίση για να καθορίσει το κατάλληλο επίπεδο στο οποίο το επιχειρηματικό μοντέλο θα αξιολογηθεί. Κατά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, αυτά ομαδοποιούνται (σε επιχειρηματικούς τομείς) σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο διαχείρισής τους με σκοπό την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου. Σε γενικές γραμμές, για τα δανειακά ανοίγματα, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε επίπεδο επιχειρηματικής μονάδας που διαχειρίζεται το αντίστοιχο χαρτοφυλάκιο, συμπεριλαμβανομένων και των τίτλων ομολόγων που εκδοθήκαν για σκοπούς τιτλοποίησης από εταιρείες ειδικού σκοπού οι οποίες συστήθηκαν από τον Όμιλο. Για τους χρεωστικούς τίτλους η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε επίπεδο κατηγορίας επιμέτρησης των στοιχείων του ενεργητικού. Ωστόσο, τα χρηματοοικονομικά μέσα είναι δυνατόν να ομαδοποιηθούν περαιτέρω με βάση την επιχειρηματική στρατηγική/περιφέρεια κ.ο.κ.

Κατά την αξιολόγηση του επιχειρηματικού μοντέλου των χρηματοοικονομικών μέσων, ο Όμιλος αξιολογεί τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε προγενέστερες περιόδους και εκτιμά τη μελλοντική τους εξέλιξη. Ανάλογα με το στόχο, το αποδεκτό επίπεδο και τη συχνότητα των πωλήσεων, ασκείται κρίση στο κατά πόσο αυτές επιδρούν στο επιχειρηματικό μοντέλο που αποσκοπεί στη διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού μέχρι τη λήξη.

Αξιολόγηση ελέγχου συμβατικών ταμειακών ροών που αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI test)

Ο Όμιλος διενεργεί την αξιολόγηση του SPPI τόσο για τα δανειακά ανοίγματα όσο και για τους χρεωστικούς τίτλους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν δυνητικά να οδηγήσουν στο συμπέρασμα πως δεν πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI. Η παραπάνω αξιολόγηση μπορεί να είναι ιδιαιτέρως απαιτητική όσον αφορά τα πιο σύνθετα χρηματοοικονομικά μέσα που περιλαμβάνουν συμβατικούς όρους όπως αυτούς που εισάγουν μόχλευση ή τα δικαιώματα επέκτασης της διάρκειας του χρέους, τιτλοποιήσεις όπου οι ταμειακές ροές συνδέονται με τα υποκείμενα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, δανειακές συμφωνίες χωρίς δικαίωμα αναγωγής, καθώς και χαρακτηριστικών συνδεδεμένων με τομείς περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης (χαρακτηριστικά συνδεδεμένα με την βιωσιμότητα). Οι αρμόδιες επιχειρηματικές μονάδες ασκούν κρίση κατά την αξιολόγηση ως προς το εάν συγκεκριμένοι συμβατικοί όροι επηρεάζουν σημαντικά τις μελλοντικές ταμειακές ροές ή είναι ήσσονος σημασίας ή «μη-πραγματικοί» (non-genuine).

Συνεπώς, για την αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού χωρίς το δικαίωμα αναγωγής, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη από κοινού κριτήρια όπως την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων, τους δείκτες δανείου προς Αξία Εξασφάλισης (LTV (Loan-to-Value)) και κάλυψης της εξυπηρέτησης χρέους (DSCR (Debt-Service-Coverage Ratio)) καθώς επίσης και την ύπαρξη εταιρικών και προσωπικών εγγυήσεων. Για τους χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού για λόγους τιτλοποίησης, είτε συστήθηκαν από τον Όμιλο είτε από τρίτους και διακρατώνται από τον Όμιλο, αξιολογούνται τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών των τίτλων και των υποκείμενων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, όπως επίσης και ο πιστωτικός κίνδυνος σε κάθε σειρά ομολόγων (tranche) έναντι του αντίστοιχου κινδύνου του συνόλου των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που απαρτίζουν την υποκείμενη ομάδα (underlying pool). Επιπροσθέτως, για να αξιολογήσει εάν το τροποποιημένο στοιχείο της διαχρονικής αξίας του χρήματος (modified time value of money element) εισάγει μεταβλητότητα στις ταμειακές ροές, ο Όμιλος διενεργεί μια ποσοτική άσκηση (όπως περιγράφεται στη σημείωση 2.2.9). Για την αξιολόγηση του SPPI των χρηματοοικονομικών μέσων που συνδέονται με τη βιωσιμότητα και περιλαμβάνουν χαρακτηριστικά που μπορεί να αλλάξουν τις συμβατικές ταμειακές ροές, με τη μείωση ή αύξηση του επιτοκίου ανάλογα με το αν ο δανειολήπτης πληροί ή αποτυγχάνει να πληροί προκαθορισμένους ESG στόχους, ο Όμιλος εξετάζει εάν αυτοί οι στόχοι αναφέρονται σε κάποιον δείκτη ο οποίος δεν είναι συγκεκριμένος για τον δανειολήπτη, καθώς και εάν η σχετική αλλαγή των συμβατικών ροών αντιπροσωπεύει αποζημίωση για έκθεση σε κινδύνους ασύμβατους με μια βασική δανειακή σύμβαση (πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση του Ομίλου σε χρηματοοικονομικών μέσων που συνδέονται με τη βιωσιμότητα παρατίθεται στην σημ. 20). Επιπλέον, ο Όμιλος αξιολογεί συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου η ύπαρξη όρων σχετικά με την απόδοση εκθέτουν τον Όμιλο στον κίνδυνο του υπό χρηματοδότηση περιουσιακού στοιχείου παρά στον πιστωτικό κίνδυνο του πιστούχου.

Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό πλαίσιο για τη διενέργεια των απαραίτητων αξιολογήσεων σύμφωνα με τις πολιτικές του Ομίλου με σκοπό να διασφαλίσει την ορθή ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων, περιλαμβανομένων των αξιολογήσεων που διενεργούνται από πεπειραμένο προσωπικό τόσο για τα δανειακά ανοίγματα όσο και τους χρεωστικούς τίτλους.

3.4 Εκτιμήσεις για την άσκηση ελέγχου σε άλλες εταιρείες

Η Διοίκηση εξασκεί κρίση προκειμένου να αξιολογήσει εάν ο Όμιλος έχει τον έλεγχο μίας άλλης εταιρείας περιλαμβανομένων των οικονομικών οντοτήτων ειδικής διάρθρωσης, βάσει των στοιχείων που συνιστούν τον έλεγχο, όπως αυτά παρουσιάζονται στην σημείωση 2.2.1(i).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Συγκεκριμένα, ως μέρος των χρηματοδοτικών του δραστηριοτήτων και της στρατηγικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ο Όμιλος προβαίνει στην τιτλοποίηση περιουσιακών στοιχείων μέσω της σύστασης εταιριών ειδικού σκοπού, οι σχετικές δραστηριότητες των οποίων προκαθορίζονται από τον Όμιλο στα πλαίσια του αρχικού τους σχεδιασμού. Ο Όμιλος έχει έκθεση στη μεταβλητότητα των αποδόσεων των εταιριών αυτών μέσω της κατοχής χρεωστικών τίτλων που εκδίδουν ή μέσω των διαφόρων μορφών κάλυψης πιστωτικού κινδύνου που παρέχονται σε αυτές από τον Όμιλο βάσει των εκάστοτε συμβατικών όρων. Για να αξιολογήσει την ύπαρξη ελέγχου στις ανωτέρω εταιρείες ειδικού σκοπού, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη κατά πόσον μπορεί να επηρεάσει τις ουσιώδεις αποφάσεις που θα μπορούσαν να μεταβάλουν τις αποδόσεις τους. Συνεπώς, ο Όμιλος αξιολογεί ανά περίπτωση την σύνθεση των συναλλαγών τιτλοποίησης και τις αντίστοιχες συμβατικές συμφωνίες προκειμένου να αποφασίσει αν ασκεί έλεγχο σε αυτές τις εταιρείες ειδικού σκοπού.

Επιπροσθέτως, ο Όμιλος συμμετέχει στον αρχικό σχεδιασμό διαφόρων αμοιβαίων κεφαλαίων προκειμένου να παρέχει στους πελάτες του επενδυτικές ευκαιρίες. Ο Όμιλος λειτουργεί κυρίως ως διαχειριστής κεφαλαίων, λαμβάνοντας αποφάσεις εντός του προκαθορισμένου εποπτικού πλαισίου. Συνεπώς, ο Όμιλος έχει καταλήξει ότι δεν ελέγχει αυτά τα αμοιβαία κεφάλαια.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης που συμμετέχει ο Όμιλος, είτε αυτές ενοποιούνται είτε όχι, παρατίθενται στη σημείωση 25.

3.5 Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της υποχρέωσης αυτού. Επίσης, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για θέματα που ενδεχομένως ανακύψουν από φορολογικούς ελέγχους, βάσει των εκτιμήσεων για το κατά πόσο αυτά θα επιφέρουν επιπρόσθετους φόρους ή για την έκβαση φορολογικών δικαστικών υποθέσεων. Εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ του τελικού φόρου των ανωτέρω περιπτώσεων και των ποσών που αναγνωρίστηκαν αρχικά, τότε αυτή θα επηρεάσει τις φορολογικές και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου, κατά την περίοδο προσδιορισμού του τελικού φόρου. Περαιτέρω πληροφόρηση σχετικά με τα ανωτέρω παρέχεται στη σημ. 13.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές και οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Συνεπώς, η αναγνώριση των ανωτέρω αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων περιλαμβάνει την διενέργεια εκτιμήσεων σχετικά με τη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση των εταιριών του Ομίλου στις οποίες, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις, έχουν αναγνωριστεί. Ειδικότερα, ο προσδιορισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που μπορούν να αναγνωριστούν, απαιτεί τη διενέργεια σημαντικών εκτιμήσεων για το χρόνο επίτευξης και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών. Κατά την διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της πρόβλεψης της Διοίκησης για τα μελλοντικά φορολογητέα έσοδα και της φορολογικής νομοθεσίας σε κάθε χώρα.

Η σημαντικότερη εκτίμηση που διενεργείται από την Διοίκηση αφορά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που σχετίζονται με τις πραγματοποιηθείσες ζημιές στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που, ο Όμιλος εκτιμήσει ότι δεν θα είναι σε θέση να ανακτήσει στο μέλλον ένα μέρος των αναγνωριζόμενων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, το μη ανακτήσιμο ποσό θα επηρεάσει το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φόρων την χρονική στιγμή διενέργειας της ανωτέρω εκτίμησης.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου και τις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα αυτών παρατίθενται στη σημ. 13.

3.6 Παροχές στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης και αποχώρησης του προσωπικού εξαρτάται από παράγοντες που καθορίζονται σε αναλογιστική βάση με την χρήση διαφόρων παραδοχών, όπως το επιτόκιο προεξόφλησης και οι μελλοντικές μισθολογικές αυξήσεις. Οποιαδήποτε αλλαγή σε αυτές τις παραδοχές επηρεάζει τη λογιστική αξία των σχετικών υποχρεώσεων.

Ο Όμιλος καθορίζει το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης και αποχώρησης προσωπικού στο τέλος κάθε χρόνου με αναφορά στα επιτόκια εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Σε χώρες όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα είναι ανεπαρκές, χρησιμοποιούνται οι αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων. Το νόμισμα και η διάρκεια των ομολόγων που χρησιμοποιούνται συνάδουν με το νόμισμα και την εκτιμώμενη μέση διάρκεια των υποχρεώσεων λόγω συνταξιοδότησης. Το ποσοστό αύξησης των μισθών βασίζεται σε εκτιμήσεις σχετικά με μελλοντικό επίπεδο του πληθωρισμού και αντανακλά επίσης το σύστημα ανταμοιβών του Ομίλου και τις αναμενόμενες συνθήκες της αγοράς.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι υπόλοιπες παραδοχές για την υποχρέωση λόγω συνταξιοδότησης και αποχώρησης, όπως οι εκτιμήσεις για τις μελλοντικές μεταβολές του πληθωρισμού, βασίζονται εν μέρει στις εκάστοτε τρέχουσες και αναμενόμενες συνθήκες αγοράς.

Για πληροφορίες σχετικά με την ανάλυση ευαισθησίας των υποχρεώσεων λόγω εξόδου από την υπηρεσία, σε λογικά πιθανές, κατά τον χρόνο προετοιμασίας αυτών των οικονομικών καταστάσεων, αλλαγές στις προαναφερθείσες κύριες αναλογιστικές παραδοχές, βλέπε σημείωση 36.

3.7 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι Επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στην εύλογη αξία, όπως προσδιορίζεται από εξωτερικούς, ανεξάρτητους και πιστοποιημένους εκτιμητές σε ετήσια βάση, ή και συχνότερα εφόσον κρίνεται απαραίτητο από την αξιολόγηση των σχετικών συνθηκών. Η κύρια μέθοδος εκτίμησης που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδύσεων του Ομίλου σε ακίνητα είναι η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η οποία θεωρείται ως η πλέον κατάλληλη για την περίπτωση περιουσιακών στοιχείων που παράγουν έσοδα. Η μέθοδος αυτή βασίζεται στην προεξόφληση των καθαρών μελλοντικών ταμειακών ροών που παράγονται από ένα ακίνητο κατά την εκτιμώμενη περίοδο διακράτησης, χρησιμοποιώντας ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο της αγοράς.

Ως εκ τούτου, οι κυριότεροι παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας σύμφωνα με τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών σχετίζονται με τα έσοδα από ενοίκια υφιστάμενων μισθώσεων και παραδοχές σχετικά με τον μελλοντικό ρυθμό ανάπτυξης, λαμβανομένων υπόψιν των τρεχουσών συνθηκών που ισχύουν στην αγορά, περιλαμβανομένης της σύνδεσης με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) που βασίζεται σε προβλέψεις του ΔΤΚ για τα επόμενα 10 έτη, τους συντελεστές απόδοσης στη λήξη οι οποίοι προσδιορίζονται με βάση τα χαρακτηριστικά και τη χρήση κάθε ακινήτου, τις μελλοντικές προοπτικές της οικονομίας καθώς και της αγοράς ακινήτων γενικότερα, όπως εκτιμώνται από το ΔΝΤ ή άλλους διεθνώς αναγνωρισμένους οργανισμούς. Επιπροσθέτως, ενδεχόμενοι νομικοί ή άλλοι περιορισμοί πάνω στο επίπεδο των προαναφερθέντων εσόδων από μισθώματα λαμβάνονται υπόψη, όπου υφίστανται. Η παρούσα αξία κάθε ακινήτου καθορίζεται μέσω της προεξόφλησης της παραπάνω σειράς εκτιμώμενων καθαρών ταμειακών ροών στην οποία εφαρμόζεται ένα κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο της αγοράς. Αυτό το προεξοφλητικό επιτόκιο υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη την αρχική απόδοση του επενδυτικού ακινήτου, την προσδοκώμενη απόδοση, τον πραγματικό ρυθμό αύξησης των μισθωμάτων και την ετήσια απαξίωση του ακινήτου.

Άλλες παραδοχές που ενσωματώνονται στις αποτιμήσεις περιλαμβάνουν το μελλοντικό ποσοστό και τις περιόδους κενών ακινήτων, το επίπεδο των μελλοντικών εξόδων συντήρησης και λοιπών λειτουργικών εξόδων, καθώς επίσης και θέματα βιωσιμότητας, όπου αυτά υφίστανται.

Όταν η εύλογη αξία προσδιορίζεται βάσει των τιμών αγοράς συγκρίσιμων συναλλαγών, τότε αυτές υπόκεινται σε κατάλληλες προσαρμογές έτσι ώστε να αντανακλούν τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και τις εκτιμήσεις της Διοίκησης, στον καλύτερο δυνατό βαθμό, βασιζόμενη στις συμβουλές ανεξάρτητων εξωτερικών εκτιμητών σχετικά με τις μελλοντικές τάσεις των τιμών της αγοράς ακινήτων.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου παρατίθενται στη σημείωση 27.

3.8 Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Με βάση την υποκειμενικότητα και την εγγενή αβεβαιότητα που συνεπάγεται ο προσδιορισμός της πιθανότητας και του ποσού των προαναφερθέντων εκροών, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του έναν αριθμό από παράγοντες που αφορούν κυρίως την παροχή νομικών συμβουλών, την πρόοδο της υπόθεσης και ιστορικά στοιχεία από παρόμοιες υποθέσεις. Στην περίπτωση μιας προσφοράς η οποία γίνεται μέσα στο πλαίσιο ενός προγράμματος εθελούσιας εξόδου του Ομίλου, ο αριθμός των υπαλλήλων οι οποίοι αναμένεται να αποδεχθούν την προαναφερθείσα προσφορά μαζί με την ηλικιακή τους ομάδα, αποτελούν σημαντικό παράγοντα που επηρεάζει την επιμέτρηση της εκροής για την παροχή εξόδου από την υπηρεσία.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις προβλέψεις και τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις που έχουν αναγνωριστεί από τον Όμιλο παρατίθενται στις σημ. 35 και 42.

3.9 Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους

Ο Όμιλος χορηγεί στο προσωπικό του ως μέρος των απολαβών του δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 2, η εύλογη αξία αυτών των μετοχών και των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά την ημερομηνία παραχώρησης τους αναγνωρίζεται ως έξοδο (προγράμματα διακανονισμού συμμετοχικών τίτλων - equity settled plans). Όσον

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αφορά τις μετοχές που παραχωρούνται στο προσωπικό, η εύλογη αξία επιμετράται απευθείας βάσει της τιμής της μετοχής προσαρμοσμένης ώστε να λαμβάνει υπόψη τους όρους και τις προϋποθέσεις σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκαν οι μετοχές. Όσον αφορά τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών που παραχωρούνται στο προσωπικό, σε πολλές περιπτώσεις δεν υπάρχουν διαθέσιμες τιμές αγοράς, καθώς υπόκεινται σε ειδικούς όρους και προϋποθέσεις που δεν απαντώνται σε δικαιώματα προαίρεσης που διαπραγματεύονται. Σε αυτή την περίπτωση, ο Όμιλος εκτιμά την εύλογη αξία των συμμετοχικών τίτλων που παραχωρούνται χρησιμοποιώντας μια μέθοδο αποτίμησης, η οποία είναι συνεπής με τις γενικά αποδεκτές μεθοδολογίες αποτίμησης.

Η μέθοδος αποτίμησης και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που παραχωρήθηκαν στο προσωπικό του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημείωση 39.

3.10 Μισθώσεις

Ο Όμιλος, ως μισθωτής, καθορίζει την διάρκεια της μίσθωσης ως τη μη ακυρώσιμη περίοδο της μίσθωσης, μαζί με τις περιόδους που καλύπτονται από δικαιώματα για παράταση της μίσθωσης, εφόσον θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι θα εξασκηθούν, ή τις περιόδους που καλύπτονται από δικαιώματα καταγγελίας της μίσθωσης, εφόσον θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι δεν θα εξασκηθούν.

Ο Όμιλος ασκεί κρίση προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσο είναι κατ' ουσίαν βέβαιη ή όχι η άσκηση ενός δικαιώματος ανανέωσης ή καταγγελίας της μίσθωσης, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους σχετικούς παράγοντες και τις οικονομικές συνθήκες που δημιουργούν οικονομικά κίνητρα. Ο Όμιλος επαναξιολογεί την περίοδο μίσθωσης μόλις επέλθει ένα σημαντικό γεγονός ή μεταβολή των συνθηκών που εμπίπτει στον έλεγχό του και επηρεάζει την δυνατότητα του να ασκήσει ή να μην ασκήσει το δικαίωμα ανανέωσης ή καταγγελίας, όπως σημαντικές βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων ή σημαντικές προσαρμογές σε μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την επιμέτρηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις, ο Όμιλος χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR) όταν το επιτόκιο που εμπεριέχεται στις μισθώσεις δεν μπορεί να καθοριστεί εύκολα. Το IBR είναι το επιτόκιο με το οποίο θα επιβαρυνόταν ο Όμιλος εάν δανειζόταν για παρόμοια χρονική περίοδο και με παρόμοιες εξασφαλίσεις τα απαραίτητα κεφάλαια για την αγορά ενός στοιχείου ενεργητικού παρόμοιας αξίας με το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου ενεργητικού, σε παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον.

Κατά συνέπεια, απαιτείται εκτίμηση όταν δεν υπάρχουν διαθέσιμα παρατηρήσιμα επιτόκια (όπως για θυγατρικές οι οποίες δεν εμπλέκονται σε χρηματοδοτικές συναλλαγές), ή όταν αυτά πρέπει να προσαρμοστούν ώστε να αποτυπώνουν τους όρους και τις συνθήκες της μίσθωσης. Ο Όμιλος εκτιμά το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού χρησιμοποιώντας παρατηρήσιμα δεδομένα (όπως οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων) ως αφετηρία, όταν αυτά είναι διαθέσιμα, και πραγματοποιεί συγκεκριμένες πρόσθετες προσαρμογές ανά οικονομική οντότητα, όπως προσαρμογές στα περιθώρια φερεγγυότητας ή προσαρμογές προκειμένου να αποτυπωθούν οι όροι και οι συνθήκες της μίσθωσης. Για την Τράπεζα και τις Ελληνικές θυγατρικές, το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού προκύπτει από την εκτιμώμενη καμπύλη αποδόσεων των καλυμμένων ομολόγων, η οποία δημιουργείται με βάση τις παρατηρήσιμες αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, ενώ για τις θυγατρικές στο εξωτερικό το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού καθορίζεται ανά χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές τοπικές συνθήκες.

3.11 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Η επιμέτρηση των υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνει την άσκηση κρίσης, εκτιμήσεων και παραδοχών, ειδικά σε σχέση με τα ποσοστά θνησιμότητας και νοσηρότητας, τις απαιτήσεις, τα ποσοστά λήξης και εξαγοράς, και τα έξοδα. Οι βασικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση των υποχρεώσεων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιγράφονται στη σημείωση 2.2.16. Επιπροσθέτως, για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες παραδοχές:

Ποσοστά θνησιμότητας και νοσηρότητας

Ο Όμιλος διεξάγει έρευνα, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, για να διασφαλίσει την εγκυρότητα των παραδοχών θνησιμότητας και, όταν κρίνεται απαραίτητο, οι παραδοχές προσαρμόζονται αναλόγως. Οι παραδοχές καθορίζονται με βάση την εσωτερική εμπειρία του Ομίλου, όταν υπάρχει επαρκής όγκος δεδομένων για την υποστήριξη αξιόπιστης έρευνας. Όταν η εσωτερική εμπειρία δεν είναι επαρκής, οι παραδοχές καθορίζονται με αναφορά στην εμπειρία του κλάδου και σε κοινώς χρησιμοποιούμενους πίνακες.

Έξοδα

Ο Όμιλος εφαρμόζει κρίση για να εκτιμήσει εάν οι ταμειακές ροές αποδίδονται άμεσα σε ένα συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ο Όμιλος θεωρεί ως αποδιδόμενες ταμειακές ροές τα σταθερά και μεταβλητά γενικά έξοδα που

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αποδίδονται άμεσα στην εκπλήρωση των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Ο Όμιλος επίσης διενεργεί έρευνα, τουλάχιστον σε ετήσια βάση, για να καθορίσει τις παραδοχές εξόδων που χρησιμοποιούνται στις προβλέψεις ταμειακών ροών.

Ποσοστά λήξης και εξαγοράς

Οι παραδοχές λήξης και εξαγοράς αφορούν το ποσοστό με το οποίο οι ασφαλισμένοι ακυρώνουν/εξαγοράζουν τα συμβόλαιά τους. Οι παραδοχές καθορίζονται σύμφωνα με την πρόσφατη εμπειρία του Ομίλου, με προσαρμογή για αναμενόμενες βελτιώσεις/υποβαθμίσεις όπου είναι απαραίτητο.

Προεξοφλητικά επιτόκια

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από συμβόλαια ασφάλισης ζωής υπολογίζονται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την προσέγγιση "από κάτω προς τα πάνω" για τον προσδιορισμό των προεξοφλητικών επιτοκίων και ως εκ τούτου χρησιμοποιεί ένα επιτόκιο χωρίς κίνδυνο, συν ένα ασφάλιστρο έλλειψης ρευστότητας. Τα επιτόκια χωρίς κίνδυνο προσδιορίζονται με βάση τις αποδόσεις της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) και η επαύξηση λόγω έλλειψης ρευστότητας προσδιορίζεται με βάση την προσαρμογή μεταβλητότητας της ΕΙΟΡΑ.

Προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο

Η προσαρμογή κινδύνου για τον μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο καθορίζεται για να αντικατοπτρίζει την αποζημίωση που απαιτεί ο Όμιλος για την ανάληψη του μη χρηματοοικονομικού κινδύνου και τον βαθμό αποστροφής του κινδύνου. Η προσαρμογή κινδύνου προσδιορίζεται με τη χρήση μιας τεχνικής επιπέδου αξιοπιστίας και συγκεκριμένα της μεθόδου της κλιμακωτής προσέγγισης με το επίπεδο αξιοπιστίας που έχει τεθεί ως στόχος στο 80%, το οποίο αντιπροσωπεύει το βαθμό αποστροφής του Ομίλου προς τον κίνδυνο.

3.12 Λοιπές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Πληροφορίες σχετικά με τις λοιπές εκτιμήσεις και παραδοχές που διενεργούνται από τον Όμιλο παρατίθενται στις σημειώσεις 20, 23.2, 24, 28 και 30.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
4. Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων

Η κεφαλαιακή θέση του Ομίλου παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	31 Δεκεμβρίου 2024	31 Δεκεμβρίου 2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Εταιρείας	8.899	7.899
Μείον: Υπεραξία	(42)	(44)
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	(465)	(507)
Κεφάλαια κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (Common Equity Tier 1)	8.392	7.348
Συνολικά κεφάλαια της κατηγορίας 1 (Tier 1)	8.392	7.348
Μέσα κεφαλαίου και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης αποδεκτά ως μέσα κεφαλαίου της κατηγορίας 2	1.201	1.074
Συν: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές	174	-
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια	9.767	8.422
Σύνολο Σταθμισμένου Ενεργητικού	49.977	43.395

	%	%
Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET 1 Capital ratio)	16,8	16,9
Pro-forma δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 ⁽¹⁾	15,7	17,0
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας (Total Capital Adequacy Ratio)	19,5	19,4
Pro-forma συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ⁽¹⁾	18,5	20,2

⁽¹⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2024, pro-forma με την ολοκλήρωση του project “Solar” (σημ.20), την επιβεβαίωση από την ΕΚΤ για την αναγνώριση μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (significant risk transfer) για τα projects “Leon” και “Wave VI” (σημ.20), καθώς επίσης και με την πρόβλεψη διανομής μερίσματος στους μετόχους από τα κέρδη του Ομίλου για το οικονομικό έτος 2024 (υπόκειται σε εποπτική έγκριση). Την 31 Δεκεμβρίου 2023, pro-forma με την ολοκλήρωση των projects “Solar” και “Leon” και την επίδραση από την ολοκλήρωση της έκδοσης Ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2) τον Ιανουάριο 2024.

Σημειώσεις:

α) Το κέρδος ποσού € 1.148 εκατ. που αναλογεί στους μετόχους της Εταιρείας για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: κέρδος ποσού € 1.140 εκατ.) έχει συμπεριληφθεί στον υπολογισμό των ανωτέρω κεφαλαιακών δεικτών.

β) Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η μείωση στο δείκτη CET1, σε σύγκριση με αυτόν την 31 Δεκεμβρίου 2023, οφείλεται κυρίως στην αύξηση του Σταθμισμένου Ενεργητικού κυρίως λόγω της ενσωμάτωσης της Ελληνικής Τράπεζας και των θυγατρικών της στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας το 2024 καθώς και της προσθήκης νέων δανειακών απαιτήσεων που αντισταθμίζεται μερικώς από : i) την οργανική κερδοφορία του Ομίλου, ii) την αλλαγή της αντιστοιχίας, σε συνέχεια της δημοσίευσης του Εκτελεστικού Κανονισμού της Επιτροπής (ΕΕ) 2024/1872, μεταξύ των εταιρικών αξιολογήσεων πιστωτικού κινδύνου και των παραγόντων στάθμισης κινδύνων (Βαθμίδες Πιστωτικής Ποιότητας), όπως ορίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 και iii) την αλλαγή των εφαρμοζόμενων Παραγόντων Στάθμισης Κινδύνων (ΠΣΚ) για τα περιουσιακά στοιχεία των Κεντρικών Τραπεζών/ Κεντρικών Κυβερνήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 244 του Κανονισμού 2024/1623/ΕΕ (εφαρμοστέο από την 1η Ιουλίου 2024).

γ) Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας που πληρούν τα κριτήρια για μετατροπή τους σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (deferred tax credits – DTCs) ανέρχονται σε 36% του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας CET1 (σημ.13). Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Τράπεζας για την ενίσχυση της ποιότητας των εποπτικών της κεφαλαίων, η απόσβεση του DTC θα επιταχυνθεί για εποπτικούς σκοπούς από το 2025, με στόχο την εξάλειψη του έως το 2033.

Ο Όμιλος επιδιώκει να διατηρήσει μια ενεργά διαχειρίσιμη κεφαλαιακή βάση, ώστε να καλύπτει τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητές του. Η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου παρακολουθείται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μεθόδων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίστηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας (Κανόνες/δείκτες της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών) οι οποίοι ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) με την Οδηγία 2013/36/ΕΕ (γνωστή ως CRD IV), μαζί με τον Κανονισμό 575/2013/ΕΕ (γνωστός ως CRR - κανονισμός περί κεφαλαιακών απαιτήσεων), όπως τα ανωτέρω είναι σε ισχύ. Η προαναφερθείσα Οδηγία ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 4261/2014, όπως είναι σε ισχύ. Επιπρόσθετα, ο CRR όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό 2020/873 (CRR quick fix) προβλέπει, μεταξύ άλλων, την παράταση κατά δύο έτη της δυνατότητας των τραπεζών να προσθέτουν στα εποπτικά τους κεφάλαια τυχόν αύξηση των προβλέψεων για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές (Σταδίου 1 και Σταδίου 2) συγκριτικά με αυτές που αναγνωρίστηκαν την 1 Ιανουαρίου 2020 για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, τα οποία δεν βρίσκονται υπό καθεστώς αθέτησης της αποπληρωμής τους. Η ελάφρυνση που ισχύει για το 2024 είναι 25%.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Την 19 Ιουνίου 2024, ο Κανονισμός 2024/1623/ΕΕ και η Οδηγία 2024/1619/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31 Μαΐου 2024, που τροποποίησαν τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013/ΕΕ και την Οδηγία 2013/36/ΕΕ, αντιστοίχως, δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αναθεωρημένη CRR (CRR3) γενικά θα ισχύσει από την 1 Ιανουαρίου 2025, με μία μεταβατική περίοδο που προβλέπεται για ορισμένες από τις διατάξεις της. Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να υιοθετήσουν την αναθεωρημένη CRDIV (CRD6) στην εθνική νομοθεσία, προς εφαρμογή από τις 11 Ιανουαρίου 2026. Επιπρόσθετα, σε συνέχεια δημοσίευσης του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο Εκτελεστικός Κανονισμός της Επιτροπής (ΕΕ) 2024/1872 της 1 Ιουλίου 2024, τροποποίησε τα εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα που καθορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2016/1799 όσον αφορά τους πίνακες κατάταξης στους οποίους καθορίζεται η αντιστοιχία μεταξύ των αξιολογήσεων πιστωτικού κινδύνου από εξωτερικούς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης και των βαθμίδων πιστωτικής ποιότητας που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της «Διαδικασίας Αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ)» (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP), ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη του ένα ευρύτερο φάσμα κατηγοριών κινδύνου και τις δυνατότητές του σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων αυτών. Η ΔΑΕΕΚ έχει ως απώτερο σκοπό να διασφαλίσει ότι ο Όμιλος διαθέτει επαρκή κεφάλαια για την κάλυψη όλων των σημαντικών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, σε ορίζοντα τριών ετών.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διενεργεί σε ετήσια βάση, τη Διαδικασία Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP), ώστε να καθορίσει τις εποπτικές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων που βρίσκονται υπό την εποπτεία της. Ο κύριος σκοπός της Διαδικασίας Εποπτικού Ελέγχου και Αξιολόγησης είναι να διασφαλίσει ότι τα πιστωτικά ιδρύματα διαθέτουν επαρκείς ρυθμίσεις, στρατηγικές, διαδικασίες, μηχανισμούς, καθώς και κεφάλαια και ρευστότητα ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή διαχείριση και κάλυψη των κινδύνων που έχουν αναλάβει ή στους οποίους ενδέχεται να εκτεθούν. Στους παραπάνω κινδύνους συμπεριλαμβάνονται εκείνοι που προέκυψαν από τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing) και οι κίνδυνοι τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να επιφέρει στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Σύμφωνα με την απόφαση SREP του 2024, από το Δεκέμβριο 2024, η Απαίτηση του Πυλώνα 2 για τον Όμιλο ανέρχεται σε 2,85% σε επίπεδο συνολικού κεφαλαίου (ή σε 1,60% σε επίπεδο δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1). Η αλλαγή στην Απαίτηση του Πυλώνα 2 είναι αποτέλεσμα της ενοποίησης της Ελληνικής Τράπεζας. Σύμφωνα με το «Οδηγός για την εποπτική προσέγγιση της ενοποίησης στον τραπεζικό τομέα» της ΕΚΤ, σε περίπτωση συγχωνεύσεων και εξαγορών, η Απαίτηση του Πυλώνα 2 της ενοποιημένης οντότητας/ομίλου προσδιορίζεται με βάση το σταθμισμένο μέσο όρο της Απαίτησης του Πυλώνα 2 (βάσει του Σταθμισμένου Ενεργητικού) των δύο οντοτήτων (δηλ. Όμιλος Eurobank: 2,75%, Ελληνική Τράπεζα: 3,45%).

Συνεπώς, την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος υποχρεούται να τηρεί το δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 τουλάχιστον στο 12,45% (συμπεριλαμβανομένου του ελλείματος του πρόσθετου κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (AT1)) και το συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας τουλάχιστον στο 15,16% (Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση - OCR), συμπεριλαμβανομένης της Συνδυασμένης Απαίτησης Αποθέματος Ασφαλείας 4,31%, που καλύπτεται με μέσα κεφαλαίου κοινών μετοχών της κατηγορίας 1 (CET1), το οποίο προστίθεται στο Σύνολο Κεφαλαιακής Απαίτησης SREP (TSCR).

Από την 1 Ιανουαρίου 2024, το απόθεμα ασφαλείας των Λοιπών Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII) που θα πρέπει να τηρείται από τον Όμιλο, αυξήθηκε σε 1,25% (από 1% το 2023), σύμφωνα με την Απόφαση 221/1/17.10.2023 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, λόγω τροποποίησης στη μεθοδολογία που εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό του ύψους του τηρούμενου αποθέματος ασφαλείας O-SII. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής 235/07.10.2024 της Τράπεζας της Ελλάδος, από την 1 Οκτωβρίου 2025, το ποσοστό αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας που θα εφαρμόζεται στις τράπεζες για τα ανοίγματά τους στην Ελλάδα ανέρχεται σε 0,25%, το οποίο αναμένεται να αυξήσει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του Ομίλου κατά 15 μονάδες βάσης. Το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB) υπολογίζεται σε τριμηνιαία βάση σύμφωνα με τα ποσοστά αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας που εφαρμόζονται σε κάθε χώρα στην οποία ο Όμιλος έχει ανοίγματα.

Η ανάλυση των CET1 και των συνολικών κεφαλαιακών απαιτήσεων του Ομίλου, που ισχύουν από 31 Δεκεμβρίου 2024, παρουσιάζεται παρακάτω.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2024	
	CET1 κεφαλαιακές απαιτήσεις	Σύνολο κεφαλαιακών απαιτήσεων
Ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση	4,50%	8,00%
Απαίτηση Πυλώνα 2 (P2R)	1,60%	2,85%
Σύνολο κεφαλαιακής απαίτησης SREP (TSCR)	6,10%	10,85%
<u>Συνδυασμένη απαίτηση αποθέματος ασφαλείας (CBR)</u>		
Απόθεμα ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (CCoB)	2,50%	2,50%
Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (CCyB)	0,56%	0,56%
Απόθεμα ασφαλείας των Λοιπών Συστημικά Σημαντικών Ιδρυμάτων (O-SII)	1,25%	1,25%
Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση (OCR), εξαιρουμένου του ελλείμματος	10,41%	15,16%
Έλλειμμα πρόσθετου κεφαλαίου της κατηγορίας 1 (AT1)	2,04%	-
Συνολική Κεφαλαιακή Απαίτηση (OCR), συμπεριλαμβανομένου του ελλείμματος	12,45%	15,16%

Η ανωτέρω απαίτηση του δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 ύψους 12,45% λαμβάνει υπόψη ότι ο Όμιλος δεν είχε πρόσθετο κεφάλαιο της Κατηγορίας 1 (AT1) την 31 Δεκεμβρίου 2024. Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2024 ο Όμιλος είχε πλήρως χρησιμοποιήσει τη δυνατότητα έκδοσης πρόσθετου κεφαλαίου της Κατηγορίας 1, η απαίτηση του δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών της Κατηγορίας 1 θα ήταν στο 10,41%.

Μετά τη λήψη εποπτικής έγκρισης, το Δεκέμβριο του 2024, η Ελληνική Τράπεζα αποπλήρωσε τα υπόλοιπα μέσα πρόσθετου κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (AT1) ύψους € 130 εκατ.

Περαιτέρω γνωστοποιήσεις σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013, παρέχονται στην Ενοποιημένη Έκθεση του Πυλώνα 3, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.

Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL)

Με βάση την Οδηγία 2014/59 (Οδηγία για την Ανάκαμψη και Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων Επενδύσεων), όπως ισχύει, η οποία ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία με το Νόμο 4335/2015, όπως ισχύει, οι ευρωπαϊκές τράπεζες υποχρεούνται να τηρούν την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL). Το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board - SRB) έχει ορίσει την Τράπεζα Eurobank A.E. ως την οντότητα εξυγίανσης του Ομίλου και ως στρατηγική για σκοπούς εξυγίανσης αυτή του Μοναδικού Σημείου Έναρξης (Single Point of Entry - SPE). Με βάση την τελευταία οδηγία του SRB προς την Τράπεζα, η πλήρης απαίτηση MREL (τελικός στόχος) που θα πρέπει να επιτευχθεί από την Τράπεζα σε ενοποιημένη βάση από την 30 Ιουνίου 2025 καθορίζεται σε 27,80% του συνόλου του σταθμισμένου ενεργητικού (Risk weighted assets – RWA), συμπεριλαμβανομένης της συνδυασμένης απαίτησης αποθέματος ασφαλείας (Combined buffer requirement - CBR) ύψους 4,31%. Ο τελικός στόχος που πρέπει να επιτευχθεί για τον δείκτη MREL επικαιροποιείται από το SRB ετησίως. Για το 2025, ο ενδιάμεσος μη δεσμευτικός στόχος για το δείκτη MREL σε ισχύ από τον Ιανουάριο 2025, ανέρχεται σε 25,62% του σταθμισμένου ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένης της συνδυασμένης απαίτησης αποθέματος ασφαλείας (CBR) ύψους 4,31%. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο δείκτης MREL της Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε 28,22% του σταθμισμένου ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένου του κέρδους της περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: 24,91%), ενώ ο δείκτης MREL της Τράπεζας, σε ενοποιημένο επίπεδο, pro-forma με την ολοκλήρωση του project “Solar”, των projects “Leon” και “Wave VI”, την πρόβλεψη διανομής μερίσματος από τα κέρδη για το οικονομικό έτος 2024 (υπόκειται σε εποπτική έγκριση) και για τις νέες εκδόσεις της Εταιρείας και της Τράπεζας το 2025 (βλέπε γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού παρακάτω) αντιστοιχεί στο 29,37% του σταθμισμένου ενεργητικού (RWA), υπερβαίνοντας τόσο τον ενδιάμεσο μη δεσμευτικό, όσο και τον τελικό δεσμευτικό στόχο MREL, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Τέλος, την 31 Δεκεμβρίου 2024, το ενεργητικό του Ομίλου ανήλθε στα € 101,2 δις., υπερβαίνοντας το όριο των € 100 δις. για την ταξινόμηση του Ομίλου ως «ανώτερης κατηγορίας» (“top-tier”) για σκοπούς εξυγίανσης. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 12k(4) του Κανονισμού 806/2014 (SRMR) μετά από μία μεταβατική περίοδο 3 ετών, η Eurobank αναμένεται να υπόκειται σε στόχο μειωμένης εξασφάλισης για το δείκτη MREL περίπου 18% (δηλ. στόχος μειωμένης εξασφάλισης 13,5% του Σταθμισμένου Ενεργητικού συν το τότε ισχύον CBR). Ο στόχος μειωμένης εξασφάλισης για το δείκτη MREL επιτυγχάνεται με μέσα μειωμένης εξασφάλισης (δηλ. κεφαλαιακά μέσα και ομόλογα υψηλής μη εξοφλητικής προτεραιότητας). Δεδομένου ότι ο συνολικός κεφαλαιακός δείκτης του Ομίλου αναμένεται να παραμείνει πάνω από το προαναφερθέν επίπεδο μέχρι το τέλος του 2027, δεν υπάρχει ανάγκη για τον Όμιλο να εκδώσει μέσα υψηλής μη εξοφλητικής προτεραιότητας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Την 6 Δεκεμβρίου 2024, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση Ομολόγου Υψηλής Εξοφλητικής Προτεραιότητας (Senior Preferred) ποσού € 600 εκατ. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω της έκδοσης συνεισφέρουν στη στρατηγική του Ομίλου Eurobank αναφορικά με τη συνέχιση της κάλυψης των υποχρεώσεων όσον αφορά την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων και στοχεύουν στην αύξηση του δείκτη MREL της Eurobank για την πλήρη κάλυψη του επιπέδου της τελικής Ελάχιστης Απαίτησης (σημ.34).

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Τον Ιανουάριο 2025, η Eurobank Holdings ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης (Subordinated Tier 2) ύψους € 589 εκατ. και το Φεβρουάριο 2025, η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 350 εκατ. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν από τις εκδόσεις θα συνδράμουν στη στρατηγική του Ομίλου αναφορικά με την συνεχή κάλυψη των υποχρεώσεων του όσον αφορά τον συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και την ελάχιστη απαίτηση ιδίων κεφαλαίων και επιλέξιμων υποχρεώσεων (MREL) (σημ.34).

Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων («Stress Test») των τραπεζών της ΕΕ για το 2025

Το stress test των τραπεζών της ΕΕ πραγματοποιείται σε ένα δείγμα τραπεζών που καλύπτουν σε γενικές γραμμές το 75% του τραπεζικού κλάδου στην Ευρωζώνη, σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ εκτός Ευρωζώνης και στη Νορβηγία, όπως εκφράζεται σε όρους συνολικών ενοποιημένων περιουσιακών στοιχείων στο τέλος του 2023. Για να συμπεριληφθούν στο δείγμα, οι τράπεζες πρέπει να έχουν τουλάχιστον € 30 δις. συνολικά περιουσιακά στοιχεία.

Σύμφωνα με τη Μεθοδολογική Σημείωση του stress test των τραπεζών της ΕΕ για το 2025 (δημοσιεύτηκε την 11 Νοεμβρίου 2024, υποσημείωση 92), η Eurobank Ergasias Services and Holdings S.A. εξαιρέθηκε από το δείγμα του stress test των τραπεζών της ΕΕ λόγω σημαντικής εξαγοράς (Ελληνική Τράπεζα).

5. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων και εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων**5.1 Χρήση χρηματοοικονομικών μέσων**

Οι δραστηριότητες του Ομίλου σχετίζονται κυρίως με τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων, στα οποία περιλαμβάνονται και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Ο Όμιλος αποδέχεται καταθέσεις από πελάτες, τόσο με σταθερό όσο και κυμαινόμενο επιτόκιο για διάφορες χρονικές περιόδους και επιδιώκει την επίτευξη κέρδους, επενδύοντας τα κεφάλαια αυτά σε υψηλής ποιότητας περιουσιακά στοιχεία με επιτοκιακά περιθώρια μεγαλύτερα από το μέσο όρο. Ο Όμιλος επιδιώκει την αύξηση αυτών των περιθωρίων, μέσω της συγκέντρωσης βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων και της χορήγησης δανείων για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους με υψηλότερα επιτόκια, διατηρώντας παράλληλα επαρκή ρευστότητα ώστε να ικανοποιεί όλες τις υποχρεώσεις του που μπορεί να καταστούν απαιτητές από τους δικαιούχους.

Επίσης, ο Όμιλος επιδιώκει την αύξηση των επιτοκιακών περιθωρίων, μέσω της επίτευξης περιθωρίων πάνω από το μέσο όρο, μετά από προβλέψεις, μέσω δανειοδοτήσεων προς επιχειρήσεις και πελάτες λιανικής τραπεζικής εντός ενός εύρους πιστωτικού κινδύνου. Τα πιστωτικά αυτά ανοίγματα περιλαμβάνουν τόσο δάνεια όσο και στοιχεία εκτός ισολογισμού όπως εγγυήσεις, ενέγγυες πιστώσεις και λοιπές δεσμεύσεις.

Ο Όμιλος επενδύει σε χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματοοικονομικές αγορές καθώς και σε εξωχρηματιστηριακά χρηματοοικονομικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, με σκοπό την επίτευξη κέρδους από βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στην αγορά μετοχών και ομολόγων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στα επιτόκια.

5.2 Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων του, ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (περιλαμβανομένου του συναλλαγματικού, επιτοκιακού κινδύνου, κινδύνων περιθωρίου, μετοχών και μεταβλητότητας), κίνδυνο ρευστότητας, λειτουργικό κίνδυνο και άλλους μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους, καθώς και κινδύνους βιωσιμότητας. Η στρατηγική διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν οι ανωτέρω κίνδυνοι στη χρηματοοικονομική επίδοση, στη χρηματοοικονομική θέση και στις ταμειακές ροές του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**Διαχείριση Κινδύνων στόχοι και πολιτικές**

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η ανάληψη κινδύνων είναι ένα αναπόσπαστο μέρος των δραστηριοτήτων του για την επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρηματικών του στόχων. Ως εκ τούτου, η Διοίκηση του Ομίλου θεσπίζει επαρκείς μηχανισμούς για την έγκαιρη αναγνώριση των κινδύνων και την αξιολόγηση των πιθανών επιπτώσεων τους στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει.

Λόγω του ότι οι οικονομικές, τραπεζικές, κανονιστικές και λειτουργικές συνθήκες διαρκώς εξελίσσονται και μεταβάλλονται, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει τους μηχανισμούς διαχείρισης κινδύνων με στόχο τη συνεχή και βέλτιστη προσαρμογή του στο περιβάλλον αυτό. Η δομή, οι εσωτερικές διαδικασίες και οι υφιστάμενοι μηχανισμοί ελέγχου του Ομίλου διασφαλίζουν τόσο την αρχή της ανεξαρτησίας όσο και την άσκηση επαρκούς εποπτείας.

Η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων αποτελεί βασική προτεραιότητα της Διοίκησης, όπως επίσης και ένα σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τον Όμιλο. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει διαθέσει σημαντικά μέσα για την αναβάθμιση των πολιτικών, μεθόδων και υποδομών του, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), και του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (SRB), με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority - EBA) και της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία, και τις βέλτιστες διεθνείς τραπεζικές πρακτικές. Ο Όμιλος εφαρμόζει μια σαφώς προσδιορισμένη εγκριτική διαδικασία πιστοδοτήσεων, ανεξάρτητες αξιολογήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και αποτελεσματικές πολιτικές διαχείρισης για όλους τους σημαντικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται, στην Ελλάδα και σε κάθε χώρα του εξωτερικού όπου δραστηριοποιείται. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τον Όμιλο αναθεωρούνται κυρίως σε ετήσια βάση.

Το μέγιστο ύψος των κινδύνων που προτίθεται να αναλάβει ο Όμιλος για την επιδίωξη των στρατηγικών του στόχων καθορίζεται στο εσωτερικό έγγραφο «Πλαίσιο διάθεσης για ανάληψη κινδύνων» μέσω ποσοτικών και ποιοτικών διατυπώσεων, που συμπεριλαμβάνουν και συγκεκριμένα όρια ανοχής ανά είδος κινδύνου. Οι βασικοί στόχοι του προσδιορισμού της διάθεσης ανάληψης κινδύνων είναι, η υποστήριξη της επιχειρηματικής ανάπτυξης του Ομίλου, η διατήρηση ισχυρής κεφαλαιακής επάρκειας σε συνδυασμό με την επίτευξη υψηλής αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων και η συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Το επίπεδο ανάληψης κινδύνου επικοινωνείται με σαφήνεια σε όλο τον Όμιλο, καθορίζοντας την κουλτούρα διαχείρισης κινδύνου και διαμορφώνοντας τη βάση στην οποία ο Όμιλος καθορίζει τα όρια κινδύνων και τις πολιτικές κινδύνων. Στοχεύοντας την αναγνώριση των σημαντικών κινδύνων, ο Όμιλος έχει διαμορφώσει πλαίσιο Αναγνώρισης Κινδύνων και Αξιολόγησης του βαθμού Σημαντικότητας τους (RIMA Framework).

Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση όλων των κινδύνων είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για την αποτελεσματική Διαχείριση Κινδύνων. Ο Όμιλος στοχεύοντας να εξασφαλίσει μια συνολική εικόνα για τους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της στρατηγικής του, αναγνωρίζει τις νέες εξελίξεις έγκαιρα και αξιολογεί τις πιθανές επιπτώσεις.

Επιτροπή Κινδύνων (ΕΚ του ΔΣ) - (Board Risk Committee - BRC)

Η Επιτροπή Κινδύνων (ΕΚ - BRC) είναι μια επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) και ο ρόλος της είναι να συμβουλεύει και να υποστηρίζει το ΔΣ σχετικά με την παρακολούθηση της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων και τη διάθεση ανάληψης κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους τύπους κινδύνων. Η ΕΚ διασφαλίζει ότι οι στρατηγικές αυτές είναι σύμφωνες με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, την εταιρική κουλτούρα και τις αξίες του οργανισμού. Επίσης η ΕΚ βοηθά το ΔΣ στην επίβλεψη της εφαρμογής της στρατηγικής διαχείρισης κινδύνων και των αντίστοιχων ορίων που έχουν τεθεί. Επιβλέπει την εφαρμογή των στρατηγικών για τη διαχείριση κεφαλαίου και ρευστότητας καθώς και για όλους τους σημαντικούς κινδύνους, όπως πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αγοράς, επιτοκιακός κίνδυνος τραπεζικού χαρτοφυλακίου, κίνδυνος βιωσιμότητας, μη χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως λειτουργικός, φήμης, νομικός, κυβερνοχώρου, εξωτερικής ανάθεσης, προκειμένου να αξιολογηθεί η επάρκειά τους έναντι των αντίστοιχων εγκεκριμένων ορίων.

Η ΕΚ αποτελείται από πέντε (5) μη εκτελεστικούς διευθυντές, συνεδριάζει τουλάχιστον 10 φορές ετησίως και αναφέρεται στο ΔΣ σε τριμηνιαία βάση και σε έκτακτες περιπτώσεις όταν κρίνεται αναγκαίο.

Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (MRC)

Η Εκτελεστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (Management Risk Committee - MRC) είναι μια διοικητική επιτροπή που συστήθηκε από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και η κύρια ευθύνη της είναι η επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η MRC υποβάλλει αναφορές προς την ΕΚ του ΔΣ για θέματα που σχετίζονται με κινδύνους και εμπύπτουν στην αρμοδιότητά της, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων βιωσιμότητας. Η MRC υποστηρίζει τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου να αναγνωρίζει τους σημαντικούς κινδύνους, να τους θέτει άμεσα υπόψη της ΕΚ του ΔΣ, καθώς

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

και να διασφαλίζει ότι οι ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες είναι επαρκείς για την ορθή διαχείριση των κινδύνων και τη συμμόρφωση με τις εποπτικές απαιτήσεις.

Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου, με επικεφαλής τον Group Chief Risk Officer (GCRO), ενεργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές μονάδες και είναι υπεύθυνη για την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, την επιμέτρηση και τη διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος. Αποτελείται από τη Μονάδα Πίστης (GC) του Ομίλου, τη Μονάδα Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου (GCC), τη Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου του Ομίλου (GCRCAC), τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR), τη Μονάδα Group Operational and Non-Financial Risks (GONFR), τη Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου (GMVG), τη Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού Λειτουργιών Διαχείρισης Κίνδυνου & Κινδύνου Βιωσιμότητας του Ομίλου (GRMSPO&SR), τη Μονάδα Εποπτικών Σχέσεων & Σχεδιασμού Εξυγίανσης (SRRP), και τη Μονάδα Ανάλυσης Κινδύνων (RA).

Επιπλέον, ο Όμιλος βρίσκεται στη διαδικασία ευθυγράμμισης των πολιτικών και πρακτικών διαχείρισης κινδύνων της Ελληνικής Τράπεζας με εκείνες του Ομίλου για τους βασικούς τύπους κινδύνων, μετά την απόκτηση ελέγχου κατά το τρίτο τρίμηνο του 2024 και ενόψει της ολοκλήρωσης της διαδικασίας Δημόσιας Πρότασης για την απόκτηση του 100% των μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας. Αυτό περιλαμβάνει την εναρμόνιση βασικών πολιτικών διαχείρισης κινδύνων, την τυποποίηση των κανονιστικών καθώς και των εσωτερικών αναφορών κινδύνων και την ευθυγράμμιση των μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνων.

Διαχείριση Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (MEA)

Η Τράπεζα υλοποιεί το Στρατηγικό πλάνο των NPE μέσω της εφαρμογής του από την doValue Greece για το χαρτοφυλάκιο που έχει ανατεθεί και τις συναλλαγές τιτλοποίησης.

Επιτροπή Διαχείριση Προβληματικών Δανείων (Troubled Assets Committee – TAC)

Η TAC έχει συσταθεί σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις και ο κύριος σκοπός της είναι να λειτουργεί ως ανεξάρτητο όργανο, που παρακολουθεί στενά το προβληματικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας και την υλοποίηση της στρατηγικής διαχείρισης των NPE.

Remedial and Servicing Strategy (RSS)

Ο Τομέας RSS είναι αρμόδιος: α) για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των δανείων της Τράπεζας σε μικρή καθυστέρηση, β) για δομημένες συναλλαγές που δημιουργούν κεφάλαια (όπως οι συνθετικές τιτλοποιήσεις SRT STS) ή/και προσφέρουν προστασία από πιστωτικό κίνδυνο και γ) για συνεργασία με άλλες Μονάδες της Στρατηγικής Ομίλου για άλλες συναλλαγές και πρωτοβουλίες.

Ο RSS παρακολουθεί στενά τη συνολική απόδοση του NPE χαρτοφυλακίου καθώς και τη σχέση της Τράπεζας με την doValue Greece. Επιπρόσθετα, σε συνέχεια των δεσμεύσεων της Τράπεζας έναντι των απαιτήσεων παρακολούθησης της μεταφοράς σημαντικού κινδύνου (SRT) σχετικά με τις συναλλαγές της Τράπεζας, ο RSS διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της ομαλής και έγκαιρης εκτέλεσης της σχετικής διαδικασίας και στην κατάλληλη επίλυση τυχόν ελλείψεων, παρέχοντας παράλληλα τυχόν απαιτούμενες διευκρινίσεις ή πρόσθετο υλικό που απαιτείται από τις εποπτικές αρχές. Ο επικεφαλής του RSS αναφέρεται στο Γενικό Διευθυντή Στρατηγικής Ομίλου.

Σε αυτό το πλαίσιο ο RSS, μεταξύ άλλων, είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα:

- Δημιουργία και εκτέλεση νέων συναλλαγών, καθορίζοντας τους Εμπορικούς και Νομικούς όρους καθώς και την παρακολούθηση των συναλλαγών αυτών,
- Ανάπτυξη και ενεργή παρακολούθηση των NPE στόχων και του σχεδίου μείωσης τους,
- Καθορισμός στρατηγικών αρχών, προτεραιοτήτων, πλαισίου πολιτικής και παρακολούθηση απόδοσης (Key Performance Indicators – KPIs) βάσει των οποίων η doValue Greece διαχειρίζεται το χαρτοφυλάκιο,
- Στενή παρακολούθηση της υλοποίησης των εγκεκριμένων στρατηγικών, καθώς και όλων των συμβατικών διατάξεων στο πλαίσιο των συμβατικών συμφωνιών που αφορούν την ανάθεση του Eurobank χαρτοφυλακίου στην doValue Greece συμπεριλαμβανομένου του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου του ERB Recovery DAC,
- Παρακολούθηση της απόδοσης των τίτλων υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων σε συνεργασία με το Group Risk, ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τη μεταφορά σημαντικού κινδύνου (SRT) και του Προγράμματος Εγγύησης Ελληνικών Τιτλοποιήσεων (HAPS),

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Προϋπολογισμός και παρακολούθηση των εξόδων και εσόδων της Τράπεζας που σχετίζονται με το ανατεθειμένο χαρτοφυλάκιο,
- Στενή συνεργασία με την doValue Greece σε καθημερινή βάση για την επίτευξη των στόχων του Ομίλου,
- Επικοινωνία με τις εποπτικές αρχές.

5.2.1 Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις πληρωμών του κατά την ημερομηνία λήξης τους. Επίσης, ο πιστωτικός κίνδυνος συνδέεται με τον κίνδυνο της χώρας και τον κίνδυνο διακανονισμού, που αναλύονται παρακάτω:

- A) Ο κίνδυνος χώρας είναι ο κίνδυνος ζημιών που προκύπτουν από διασυνοριακές δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες και αφορά στην αβεβαιότητα που συνδέεται με την έκθεση σε μια συγκεκριμένη χώρα. Αυτή η αβεβαιότητα μπορεί να σχετίζεται με διάφορους παράγοντες συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου ζημιών λόγω εθνικοποίησης, απαλλοτρίωσης, αναδιάρθρωσης του χρέους και μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών.
- B) Ο κίνδυνος διακανονισμού είναι ο κίνδυνος που προκύπτει κατά την εκκαθάριση των πληρωμών, για παράδειγμα για συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων και των συναλλαγών νομισμάτων. Ο κίνδυνος προκύπτει όταν εμβάζονται χρηματικά ποσά προτού εξακριβωθεί ότι έχουν ληφθεί οι πληρωμές των αντισυμβαλλομένων.

Ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προκύπτει κυρίως από το δανεισμό ιδιωτών και επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των μέτρων προστασίας που παρέχονται, όπως χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές, καθώς και από άλλες δραστηριότητες, όπως επενδύσεις σε χρεωστικούς τίτλους, εμπορικές δραστηριότητες, δραστηριότητες σε κεφαλαιαγορές και δραστηριότητες διακανονισμού. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κυριότερος κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, η διαχείρισή του γίνεται ενεργά, και παρακολουθείται στενά από εξειδικευμένες μονάδες διαχείρισης κινδύνων, οι οποίες αναφέρονται στον GCRO.

(α) Πιστοδοτική διαδικασία εγκρίσεων

Οι διαδικασίες έγκρισης των πιστοδοτήσεων και αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων είναι κεντροποιημένες σε επίπεδο χώρας. Ο επαρκής διαχωρισμός των καθηκόντων διασφαλίζει την ανεξαρτησία μεταξύ των στελεχών που είναι υπεύθυνοι για την σχέση με τον πελάτη, την διαδικασία έγκρισης και εκταμίευσης του δανείου, καθώς και την παρακολούθηση αυτού σε όλη τη διάρκεια του.

Επιτροπές Πιστοδοτήσεων

Η διαδικασία έγκρισης των πιστοδοτήσεων των επιχειρηματικών δανείων είναι κεντροποιημένη και πραγματοποιείται μέσω επιτροπών πιστοδοτήσεων με κλιμακούμενα εγκριτικά όρια. Οι βασικές επιτροπές είναι οι εξής:

- Επιτροπές Πιστοδοτήσεων (κεντρικές και τοπικές), οι οποίες είναι εξουσιοδοτημένες να εγκρίνουν νέες πιστοδοτήσεις, να ανανεώνουν ή να τροποποιούν για τοπικούς ομίλους τα υπάρχοντα όρια στα επίπεδα εγκρίσεών τους, τα οποία καθορίζονται με βάση τη συνολική έκθεση πιστούχου ή του ομίλου, την κατηγορία κινδύνου (υψηλή, μεσαία ή χαμηλή), όπως επίσης και την αξία και το είδος των παρεχόμενων εξασφαλίσεων,
- Επιτροπές Πιστωτικών Χειρισμών (ΕΠΙΧ), οι οποίες λαμβάνουν αποφάσεις για θέματα πιστοδοτήσεων και ενεργειών που πρέπει να πραγματοποιηθούν για πελάτες σε δυσχερή οικονομική θέση,
- Διεθνείς Επιτροπές Πιστοδοτήσεων (Περιφερειακή και Χωρών), που έχουν συσταθεί για πιστοδοτήσεις σε επιχειρηματικούς πελάτες των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό, εξουσιοδοτημένες να εγκρίνουν νέα όρια, να ανανεώνουν ή να τροποποιούν υφιστάμενα μέσα στα επίπεδα εγκριτικών ευχερειών τους, ανάλογα με τη συνολική έκθεση στον πιστούχο, την κατηγορία κινδύνου του (υψηλή, μεσαία ή χαμηλή), καθώς και με την αξία και το είδος των παρεχόμενων εξασφαλίσεων,
- Διεθνείς Επιτροπές Πιστοδοτήσεων Ειδικού Χειρισμού που έχουν συσταθεί για το χειρισμό επιχειρηματικών πιστούχων σε δυσχερή οικονομική θέση των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου στο εξωτερικό.

Οι επιτροπές πιστοδοτήσεων συνεδριάζουν σε εβδομαδιαία βάση ή και συχνότερα, όταν αυτό απαιτείται.

Πίστη Ομίλου

Σε ένα περιβάλλον αυξανόμενων απαιτήσεων, η Πίστη Ομίλου (ΠΟ) έχει ως αποστολή τη διαφύλαξη των στοιχείων του ενεργητικού της Τράπεζας και των θυγατρικών τραπεζών του Ομίλου μέσω της αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου, διατυπώνοντας

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

τεκμηριωμένες συστάσεις ώστε ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος ανά δανειζόμενο (οφειλέτη) να θεωρείται αποδεκτός σύμφωνα με το Πλαίσιο Διάθεσης για Ανάληψη Κινδύνων που έχει εγκριθεί. Η ΠΟ διευθύνεται από τον Γενικό Διευθυντή Πίστης του Ομίλου ο οποίος αναφέρεται στον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου.

Η Πίστη Ομίλου αποτελείται από την Επιχειρηματική Πίστη που έχει την ευθύνη αξιολόγησης των πιστωτικών κινδύνων συσχετιζόμενων με την Ελλάδα και των θυγατρικών της Τράπεζας στο εξωτερικό και από την Λιανική Πίστη που καλύπτει τις μικρές επιχειρήσεις και τα δάνεια των ιδιωτών.

1. Επιχειρηματική Πίστη

(α) Ελλάδα: Η Μονάδα αξιολογεί τα πιστωτικά αιτήματα που προέρχονται από μονάδες επιχειρηματικής πίστης οι οποίες χειρίζονται μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις κάθε κατηγορίας κινδύνου και εξειδικευμένους τομείς δανεισμού όπως η Ναυτιλία και οι δομημένες χρηματοδοτήσεις (Structured Finance, Commercial Real Estate, Hotels & Leisure, Project Finance, M&A Financing) και Ιδιωτική Τραπεζική. Τα κύρια καθήκοντα της αντίστοιχης ροής εργασίας και των εμπλεκόμενων πιστωτικών μονάδων αφορούν τα ακόλουθα:

- Αξιολόγηση και Σύνταξη ανεξάρτητης γνωμοδότησης κινδύνου, με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες, για κάθε πιστωτικό αίτημα που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων :
 - (i) αξιολόγηση του προφίλ κινδύνου του πιστούχου λαμβάνοντας υπόψη ποιοτικούς και ποσοτικούς παράγοντες κινδύνου (όπως κινδύνους αγοράς, λειτουργικούς, διαρθρωτικούς και οικονομικούς),
 - (ii) προτάσεις για τη διαμόρφωση πιστοδοτικών προτάσεων που να είναι ικανοποιητικά καλυμμένες και επαρκώς δομημένες από την Τράπεζα και,
 - (iii) Αξιολόγηση και επιβεβαίωση των πιστοληπτικών διαβαθμίσεων για κάθε πιστόχο ώστε οι κίνδυνοι να αντικατοπτρίζονται επαρκώς
- Συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου σε όλες τις επιτροπές πιστοδοτήσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες εγκρίσεων Πιστοδοτήσεων
- Ενεργή συμμετοχή σε εποπτικούς ελέγχους και σε σημαντικά εσωτερικά έργα της Τράπεζας, παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση, εμπειρία και υποστήριξη σε άλλες διευθύνσεις της Τράπεζας,
- Προετοιμασία εξειδικευμένων αναφορών προς τη Διοίκηση σε τακτική βάση, σε σχέση με τους 25 μεγαλύτερους πιστοδοτούμενους ομίλους της Τράπεζας και στατιστικά αναφορικά με τις εγκρίσεις νέων σημαντικών χρηματοδοτήσεων

(β) Θυγατρικές εξωτερικού: Μέσω της εξειδικευμένης Μονάδας Διεθνούς Επιχειρηματικής Πίστης είναι υπεύθυνη να συμμετέχει ενεργά στην αξιολόγηση πιστωτικών αιτημάτων που υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια και προέρχονται από τις Θυγατρικές Βουλγαρίας, την Κύπρο και το τμήμα του χαρτοφυλακίου δανείων του Λουξεμβούργου (συμπεριλαμβανομένου του Λονδίνου). Επιπλέον, τα καθήκοντα και οι ευθύνες της αντίστοιχης μονάδας επισημαίνονται παρακάτω:

- Συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου σε όλες τις Διεθνείς επιτροπές Πιστοδοτήσεων (Περιφερειακή και Ειδικού Χειρισμού) και τις Επιτροπές Κινδύνου της χώρας (CRC) ,
- Συμμετοχή στις συνεδριάσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης Ειδικού Χειρισμού για τη Βουλγαρία οι οποίες παρακολουθούν και αποφασίζουν την στρατηγική των προβληματικών επιχειρηματικών σχέσεων με δανειακά υπόλοιπα μεγαλύτερα ενός ορίου που από κοινού θέτει η Μονάδα Διεθνούς Επιχειρηματικής Πίστης και η Μονάδα TAG της κάθε χώρας,
- Παροχή συμβουλών για βέλτιστες πρακτικές στις μονάδες πιστοδοτήσεων των θυγατρικών στο εξωτερικό.

Η ΠΟ είναι επίσης υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων των επιτροπών πιστώσεων, τη διανομή του αντίστοιχου υλικού και την τήρηση των πρακτικών συνεδριάσεων των αντίστοιχων Επιτροπών Πιστώσεων.

2. Λιανική Πίστη

Ο σκοπός της Μονάδας Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου και Πιστοδοτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι η αξιολόγηση των αιτημάτων, που υποβάλλονται από τις μονάδες Λιανικής Τραπεζικής, σε σχέση με ενήμερους δανειζόμενους του λιανικού χαρτοφυλακίου (Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και Ιδιώτες). Τα αιτήματα αυτά αφορούν νέα δάνεια, ανανεώσεις υφιστάμενων γραμμών και after sales.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα κύρια καθήκοντα της Λιανικής Πίστης συνοψίζονται παρακάτω:

- Αξιολόγηση των πιστωτικών αιτημάτων σε ευθυγράμμιση με τα πιστωτικά κριτήρια και τη μεθοδολογία αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου όπως αυτά περιγράφονται στο αντίστοιχο Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με τις καθορισμένες εγκριτικές ευχέρειες
- Ανάλυση και αξιολόγηση παραγόντων κινδύνου ανάλογα με το είδος του πιστωτικού αιτήματος, με βάση τα ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία του πελάτη
- Σύνταξη ανεξάρτητης γνωμοδότησης κινδύνου με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες
- Συμμετοχή με δικαίωμα ψήφου στις πιστοδοτικές επιτροπές με βάση τις εγκριτικές διαδικασίες, σύμφωνα με τα Εγκριτικά Κλιμάκια που ορίζονται στο Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής

Ενεργή συμμετοχή σε εποπτικούς ελέγχους και σε σημαντικά εσωτερικά έργα της Τράπεζας παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση, εμπειρία και υποστήριξη σε άλλες Μονάδες της Τράπεζας

(β) Παρακολούθηση Πιστωτικού Κινδύνου**Πιστωτικός Έλεγχος Ομίλου**

Ο Πιστωτικός Έλεγχος του Ομίλου παρακολουθεί και αξιολογεί την ποιότητα όλων των δανειακών χαρτοφυλακίων και λειτουργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρησιακές μονάδες της Τράπεζας. Η Μονάδα Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου αναφέρεται απευθείας στον GCRO.

Οι κύριες δραστηριότητες του Πιστωτικού Ελέγχου του Ομίλου περιλαμβάνουν:

- επίβλεψη, υποστήριξη και συντήρηση των συστημάτων διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας και απομείωσης που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου (wholesale και Large SB),
- παρακολούθηση και αξιολόγηση της απόδοσης των δανειακών χαρτοφυλακίων του Ομίλου,
- επίβλεψη και έλεγχο των μονάδων διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου των θυγατρικών του εξωτερικού,
- τακτική παρακολούθηση και παρουσίαση ανά τρίμηνο της συνολικής εικόνας των πιστωτικών ανοιγμάτων στο Διοικητικό Συμβούλιο και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, με συνοδευτικές αναλύσεις,
- παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των υιοθετημένων στρατηγικών και προτεινόμενων λύσεων σχετικά με την αντιμετώπιση και επίτευξη των στόχων μείωσης των μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (NPE), όπως αυτοί κοινοποιήθηκαν και συμφωνήθηκαν με τις Εποπτικές Αρχές,
- πραγματοποίηση ελέγχων φακέλων πιστοδοτήσεων και σύνταξη γραπτών αναφορών προς τη Διοίκηση για την ποιότητα όλων των δανειακών χαρτοφυλακίων του Ομίλου και την τήρηση των υφιστάμενων κανονισμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA),
- επίβλεψη και έλεγχος ότι οι ταξινομήσεις ανοιγμάτων κατά EBA γίνονται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις και οδηγίες,
- συμμετοχή στην έγκριση νέων πιστωτικών πολιτικών και νέων δανειακών προϊόντων,
- συμμετοχή στην Επιτροπή Διαχείρισης Προβληματικών Δανείων,
- παρουσία στις συνεδριάσεις των εγκριτικών Επιτροπών Πιστοδοτήσεων, καθώς επίσης και των Επιτροπών Πιστωτικών Χειρισμών χωρίς δικαίωμα ψήφου,
- χάραξη της πολιτικής προβλέψεων πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου και επιμέτρηση των προβλέψεων των ελληνικών δανειακών χαρτοφυλακίων καθώς και δημιουργία σχετικών αναφορών προς τη Διοίκηση,
- τακτική αξιολόγηση της επάρκειάς των προβλέψεων για όλα τα δανειακά χαρτοφυλάκια του Ομίλου,
- σύνταξη, σε συνεργασία με τις αρμόδιες δανειακές μονάδες, των εγχειριδίων πιστωτικής πολιτικής για τους ενήμερους πελάτες,
- παροχή καθοδήγησης και παρακολούθηση της διαδικασίας σχεδιασμού και αξιολόγησης των πιστωτικών πολιτικών πριν την έγκρισή τους από τη Διοίκηση,
- Μέσω ελέγχων (field or thematic reviews) σε δειγματοληπτική βάση, παρακολούθηση της τήρησης της συχνότητας των εκτιμήσεων των εξασφαλίσεων με ακίνητα, σύμφωνα με την πολιτική και τις διαδικασίες αποτίμησης των εξασφαλίσεων της τράπεζας,
- παρακολούθηση των εποπτικών, κανονιστικών εξελίξεων, νέων τάσεων και βέλτιστων πρακτικών στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του προκειμένου να ενημερώνεται άμεσα η Διοίκηση και να προτείνει τις απαιτούμενες ενέργειες.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Καθοδήγηση ή ενεργή συμμετοχή σε διάφορα έργα (projects) που αφορούν τον πιστωτικό κίνδυνο όπως εποπτικούς ελέγχους, ασκήσεις προσομοίωσης (stress test), ελέγχους ποιότητας χαρτοφυλακίου, έργα βελτίωσης των συστημάτων και των διαδικασιών κτλ

Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου Ομίλου

Η Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου του Ομίλου αναπτύσσει και συντηρεί τα μοντέλα αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου για τα δανειακά χαρτοφυλάκια του Ομίλου, υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τα δανειακά χαρτοφυλάκια και τα ανοίγματα τιτλοποιήσεων του Ομίλου, διενεργεί ασκήσεις προσομοίωσης (stress test) καθώς και μελλοντικές εκτιμήσεις (forecasts) των παραμέτρων κινδύνων, απομειώσεων και RWAs στα πλαίσια του IFRS 9 και του τριετούς επιχειρηματικού πλάνου. Επιπλέον, διενεργεί την αξιολόγηση του Πυλώνα 2 για τον πιστωτικό κίνδυνο, τον συναλλαγματικό κίνδυνο, τον κίνδυνο συγκέντρωσης και τον κίνδυνο τιτλοποιήσεων. Η Μονάδα αναφέρεται στον GCRO.

Συγκεκριμένα, οι κύριες δραστηριότητες της Μονάδας Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου περιλαμβάνουν:

- έλεγχο, επιμέτρηση και παρακολούθηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων που απορρέουν από το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας καθώς και των αναφορών προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές (ΕΚΤ/SSM),
- διενέργεια ελέγχου για σημαντική μεταφορά κινδύνου (SRT) και ανεξάρτητη παρακολούθηση των συνθετικών και παραδοσιακών τιτλοποιήσεων.
- διαχείριση της ανάπτυξης, εφαρμογής, και παρακολούθησης των εσωτερικών μοντέλων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου καθώς και των μοντέλων IFRS9 ,
- επιμέτρηση, παρακολούθηση των παραμέτρων κινδύνου (υποχρέωσης (probability of default - PD), της ζημιάς δεδομένης της αθέτησης υποχρέωσης (loss given default - LGD , και της έκθεσης κατά την αθέτηση υποχρέωσης (exposure at default - EAD) για σκοπούς αξιολόγησης της κεφαλαιακής επάρκειας, καθώς και την εκτίμηση σχετικών παραμέτρων κινδύνου (όπως αυτήν της πιθανότητας αθέτησης - PD κατά το επόμενο 12μηνο καθώς επίσης και για καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των δανείων) για σκοπούς υπολογισμού προβλέψεων σύμφωνα με το πρότυπο IFRS9,
- αξιολόγηση της ομαδοποίησης των δανειακών ανοιγμάτων, διασφάλιση της ομοιογένειάς τους σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου και τα ΔΠΧΑ,
- καθορισμός και παρακολούθηση του ορίου σχετικά με τη σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου (SICR threshold) σύμφωνα με το πρότυπο IFRS 9,
- μηνιαίος υπολογισμός της κεφαλαιακής επάρκειας (Pillar 1) και προετοιμασία των σχετικών αναφορών (Common Reporting - COREP, Supervisory Review and Evaluation Process - SREP) προς τη Διοίκηση και τις εποπτικές αρχές σε τριμηνιαία βάση,
- εκτίμηση της εξέλιξης της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τα δανειακά χαρτοφυλάκια (εκτιμώμενες προβλέψεις και σταθμισμένο ενεργητικό - RWAs) στο πλαίσιο του επιχειρηματικού πλάνου, πλάνου ανασυγκρότησης, της αξιολόγησης επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου και συμμετοχή στις αρμόδιες επιτροπές,
- διενέργεια stress tests για εσωτερικούς και εποπτικούς σκοπούς (EBA/SSM) και συντήρηση της υποδομής για τη διενέργεια αυτών των ασκήσεων,
- συντονισμός της διενέργειας των stress test για τα δανειακά χαρτοφυλάκια σε επίπεδο Ομίλου,
- προετοιμασία αναλύσεων πιστωτικού κινδύνου για την αξιολόγηση της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου (ICAAP) με βάση τον Πυλώνα 2,
- προετοιμασία των δημοσιοποιήσεων του Πυλώνα 3 και τις σχετικές γνωστοποιήσεις του IFRS 9 για τον πιστωτικό κίνδυνο,
- προετοιμασία τακτικών αναφορών προς τον GCRO, την MRC και την BRC για: τα αποτελέσματα των μοντέλων αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου, την εξέλιξη των παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου (PD, LGD, EAD), τριμηνιαία αναφορά για τις ρυθμίσεις, vintage analysis και default/redefault statistics, retail forward analysis και ποιότητα της νέας παραγωγής,
- καθοδήγηση, παρακολούθηση και επίβλεψη των διευθύνσεων Πιστωτικού Κινδύνου των θυγατρικών σε ό,τι αφορά τη μοντελοποίηση, τις μεθοδολογίες για την διενέργεια stress tests και άλλα θεσμικά θέματα αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο,
- παρακολούθηση και καθοδήγηση των θυγατρικών του εξωτερικού για θέματα που άπτονται του πιστωτικού κινδύνου ICAAP, διενέργεια stress tests και λοιπών εποπτικών θεμάτων, σύμφωνα με τα πρότυπα του Ομίλου, καθώς και την επισκόπηση ασκήσεων stress test σε τοπικό επίπεδο,
- υποστήριξη των επιχειρηματικών μονάδων στη χρήση μοντέλων πιστωτικού κινδύνου για λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων και αποφάσεων για σκοπούς χρηματοδότησης, στην εκτίμηση της κεφαλαιακής επίπτωσης των στρατηγικών πρωτοβουλιών και στην ανάπτυξη και χρήση των μετρικών που σχετίζονται με κινδύνους όπως η προσαρμοσμένη

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

τιμολόγηση βάση κινδύνων, ο δείκτης απόδοσης κεφαλαίου προσαρμοσμένης στον κίνδυνο (RAROC-Risk Adjusted Return on Capital) κλπ. και

- παροχή βοήθειας στη Μονάδα Remedial Servicing Strategy (RSS) του Ομίλου στην αξιολόγηση της επίπτωσης του κινδύνου για διάφορα προγράμματα και προϊόντα.

Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων Ομίλου

Η Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου συστάθηκε έχοντας ως κύρια αποστολή:

- τη σύνταξη ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διακυβέρνησης και επικύρωσης των υποδειγμάτων, και
- την ανεξάρτητη επικύρωση των σημαντικών μοντέλων (αναφορικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, την τιμολόγηση και την κερδοφορία κλπ) που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο, ώστε να διασφαλιστεί η ορθότητα των παραγόμενων αποτελεσμάτων, η κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών, καθώς και η συμμόρφωση των μεθοδολογιών και των χρησιμοποιούμενων εργαλείων με τις πρακτικές του κλάδου και τις διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου.

Πιο συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες της Μονάδας περιγράφονται ως εξής:

- προετοιμασία και επικαιροποίηση του πλαισίου υποδειγμάτων του Ομίλου (που περιλαμβάνει ορισμό υποδείγματος, ρόλους ανά υπόδειγμα, αρχές και μεθοδολογία κατηγοριοποίησης υποδειγμάτων, αρχές επικύρωσης υποδειγμάτων, κατάταξη σημαντικότητας και καθορισμός ορίων σημαντικότητας, διαχείριση μητρώου υποδειγμάτων, κλπ.),
- δημιουργία και επικαιροποίηση του Μητρώου Υποδειγμάτων του Ομίλου,
- ανασκόπηση της κατηγοριοποίησης των μοντέλων σύμφωνα με την προβλεπόμενη μεθοδολογία του Πλαισίου υποδειγμάτων του Ομίλου,
- παροχή υποστήριξης στις θυγατρικές του Ομίλου κατά την εφαρμογή του Πλαισίου Επικύρωσης υποδειγμάτων του Ομίλου,
- προετοιμασία και επικαιροποίηση του Πλαισίου Επικύρωσης υποδειγμάτων του Ομίλου
- σχεδιασμός και επικαιροποίηση των μεθοδολογιών και διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση των μοντέλων, όπως ορίζεται Πλαίσιο Επικύρωσης υποδειγμάτων.
- Προετοιμασία της ετήσιας επικύρωσης/επανεπικύρωσης μοντέλων
- υποβολή προτάσεων και παραπομπή για έγκριση των ποσοτικών ορίων με σκοπό την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων επικύρωσης,
- διενέργεια ελέγχων επικύρωσης υποδειγμάτων σύμφωνα με το Πλαίσιο Επικύρωσης υποδειγμάτων του Ομίλου και τις εποπτικές απαιτήσεις,
- προετοιμασία λεπτομερών αναφορών για τα αποτελέσματα επικύρωσης των υποδειγμάτων σύμφωνα με τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του επικυρωμένου, εάν υπάρχουν.
- Υποστήριξη των θυγατρικών του Ομίλου σχετικά με την προετοιμασία και εφαρμογή του μοντέλου επικύρωσης μοντέλων
- διανομή των αποτελεσμάτων σχετικά με τον έλεγχο επικύρωσης των υποδειγμάτων, όπου κρίνεται αναγκαίο,
- προετοιμασία σχεδίου δράσης τυχόν ενεργειών αποκατάστασης ως αποτέλεσμα των ελέγχων που εφαρμοστήκαν σχετικά με την επικύρωση των υποδειγμάτων και παραπομπή του σχεδίου προς έγκριση από την αρμόδια Διοικούσα Αρχή,
- συμμετοχή στη διαδικασία έγκρισης των νέων υποδειγμάτων τα οποία αξιολογούν την ακρίβεια και καταλληλότητα των συστημάτων διαβάθμισης,
- παρακολούθηση πρακτικών του κλάδου σχετικά με την ανάπτυξη και χρήση των υποδειγμάτων, καθώς και παρακολούθηση σχετικών κατευθυντήριων γραμμών της ΕΚΤ και περιορισμών.
- Παρακολούθηση αλλαγών στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ ως προς την επικύρωση των μοντέλων.

Τον Σεπτέμβριο του 2024, η Μονάδα ανέλαβε και την επιπρόσθετη ευθύνη της επικύρωσης της συμμόρφωσης της Τράπεζας στις επιταγές του κανονιστικού πλαισίου BCBS239 (Risk Data Aggregation and Risk Reporting Framework). Σε αυτό το πλαίσιο, οι δραστηριότητες της Μονάδας περιλαμβάνουν:

- Το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός μηχανισμού και διαδικασιών επικύρωσης, με βάση τις ισχύουσες εποπτικές απαιτήσεις και βέλτιστες πρακτικές
- Το σχεδιασμό του ετήσιου προγράμματος επικύρωσης
- Τη διενέργεια των σχετικών περιοδικών ελέγχων
- Την περιοδική επισκόπηση των διαδικασιών επικύρωσης που διενεργούνται από τις σημαντικότερες θυγατρικές του Ομίλου
- Την αξιολόγηση του επιπέδου συμμόρφωσης του Ομίλου, λαβαίνοντας υπόψη όλες τις διαδικασίες επικύρωσης που διενεργούνται στον Όμιλο

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Την επικοινωνία των αποτελεσμάτων της επικύρωσης προς τη Διοίκηση, όπου κρίνεται αναγκαίο
- Την κατάρτιση και υποβολή προς έγκριση ενός σχεδίου διορθωτικών κινήσεων, με βάση τα αποτελέσματα των διαδικασιών επικύρωσης
- Την εναρμόνιση του πλαισίου επικύρωσης με τις αλλαγές του γενικότερου πλαισίου BCBS239, όπως αυτό εφαρμόζεται στην Τράπεζα

Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (Group Market and Counterparty Risk-GMCR) έχει την ευθύνη για την επιμέτρηση, παρακολούθηση και τακτική αναφορά της έκθεσης του Ομίλου στον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου (κίνδυνος εκδότη και κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου αγοράς), ο οποίος είναι ο κίνδυνος ζημιάς λόγω αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της μονάδας διαχείρισης διαθεσίμων, όπως συναλλαγές χρεογράφων και παραγώγων, συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης τίτλων, τοποθετήσεις στην διατραπεζική αγορά κλπ..

Επιπρόσθετα, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) παρακολουθεί και αναφέρει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα πιστωτικά όρια χωρών, την αντίστοιχη έκθεσή σε κινδύνους και αναφέρει υπερβάσεις των ορίων στη Διοίκηση και τις Επιτροπές. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) χρησιμοποιεί μια αναλυτική μέθοδο, η οποία έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Κινδύνων (BRC), για τον προσδιορισμό του αποδεκτού επιπέδου κινδύνου ανά χώρα, συμπεριλαμβανομένων των χωρών στις οποίες ο Όμιλος έχει στρατηγική παρουσία.

Ο Όμιλος θεσπίζει όρια κινδύνου αντισυμβαλλομένου, τα οποία βασίζονται κυρίως στην πιστοληπτική διαβάθμιση του αντισυμβαλλομένου, όπως αυτή παρέχεται από διεθνείς οίκους αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, στην κατηγορία του προϊόντος και τη ληκτότητα της συναλλαγής (π.χ. όρια ποσού και διάρκειας των καθαρών ανοιχτών θέσεων σε παράγωγα, της έκθεσης σε κυβερνητικά ομόλογα, εταιρικά χρεόγραφα, χρεόγραφα καλυμμένα με περιουσιακά στοιχεία κλπ.).

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) διατηρεί και επικαιροποιεί τα συστήματα παρακολούθησης των ορίων και διασφαλίζει την ορθότητα και τη συμμόρφωση των ορίων όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις πολιτικές της Τράπεζας, όπως εγκρίθηκαν από τα αρμόδια διοικητικά όργανα του Ομίλου.

Η χρήση των ανωτέρω ορίων, τυχόν υπερβάσεις αυτών, καθώς και η συνολική έκθεση ανά θυγατρική Ομίλων, ανά αντισυμβαλλόμενο και κατηγορία προϊόντος παρακολουθούνται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) σε καθημερινή βάση. Οι συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνων λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της τελικής έκθεσης.

Επιπλέον, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) διασφαλίζει ότι η έκθεση που προκύπτει από αντισυμβαλλόμενους είναι σύμφωνη με το εγκεκριμένο πλαίσιο ορίων κάθε χώρας. Το σύστημα μέτρησης και αναφορών της έκθεσης στον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου που χρησιμοποιείται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) είναι επίσης διαθέσιμο στις διευθύνσεις διαχείρισης διαθεσίμων των θυγατρικών του Ομίλου, επιτρέποντάς τους να παρακολουθούν τόσο την έκθεση όσο και τα διαθέσιμα όρια ανά αντισυμβαλλόμενο.

Επιπρόσθετα, για το χαρτοφυλάκιο εταιρικών ομολόγων της Τράπεζας, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) επιμετρά και επιβλέπει σε καθημερινή βάση τα συνολικά ονομαστικά όρια, την κλαδική συγκέντρωση και τη μέγιστη θέση ανά εκδότη. Επίσης, χρησιμοποιεί ένα εργαλείο επιμέτρησης για την παρακολούθηση πιθανών υποβαθμίσεων πιστωτικής διαβάθμισης και της ιδιάζουσας διεύρυνσης επιτοκιακού περιθωρίου (spread widening) από την αγορά ενημερώνοντας τη Διοίκηση και τις σχετικές Επιτροπές για κάθε υπέρβαση.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) εφαρμόζει τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς και διασφαλίζει την συμμόρφωση όλων των εμπλεκόμενων μερών στα όρια των πολιτικών και διαδικασιών. Σε αυτή την κατεύθυνση, για διάφορες μονάδες και θυγατρικές εξωτερικού, η Μονάδα GMCR παρέχει υποστήριξη και καθοδήγηση για την εφαρμογή των οδηγιών και πολιτικών αναφορικά με τα όρια.

Επιπλέον, η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγοράς και Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (GMCR) προετοιμάζει εξειδικευμένες αναφορές για τη Διοίκηση/Επιτροπές μαζί με τακτικές αναφορές που περιλαμβάνουν την αναφορά για την έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο και μία αναφορά που βασίζεται στον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών καθ' όλη τη διάρκεια ζωής (Lifetime Expected Losses) της έκθεσης προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(γ) Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο**

Ο κύριος σκοπός των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, είναι η διασφάλιση της διαθεσιμότητας των συμφωνηθέντων κεφαλαίων στους πελάτες. Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια, καθώς αντιπροσωπεύουν ανέκκλητες διαβεβαιώσεις ότι ο Όμιλος θα προβεί σε πληρωμές, σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν μπορεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του προς τρίτους. Οι ενέγγυες πιστώσεις, οι οποίες είναι γραπτές δεσμεύσεις του Ομίλου, εκ μέρους ενός πελάτη που εξουσιοδοτεί κάποιον τρίτο να εκδίδει διαταγές πληρωμής εις βάρος του Ομίλου, μέχρι ενός προκαθορισμένου ποσού και υπό ειδικούς όρους και συνθήκες, είναι εξασφαλισμένες από το υποκείμενο φορτίο εμπορευμάτων που σχετίζονται και συνεπώς φέρουν μικρότερο κίνδυνο από ότι ένα δάνειο. Οι δεσμεύσεις για επέκταση της πίστωσης αντιπροσωπεύουν συμβατικές υποχρεώσεις για παροχή πίστωσης με προκαθορισμένους όρους και προϋποθέσεις (σημ. 42) σε μορφή δανείων, εγγυήσεων ή ενέγγυων πιστώσεων για τις οποίες ο Όμιλος συνήθως εισπράττει προμήθεια δέσμευσης. Οι δεσμεύσεις αυτές είναι ανέκκλητες μέχρι τη λήξη της πίστωσης ή μπορούν να ανακληθούν μόνο μετά από σημαντικό δυσμενές γεγονός.

(δ) Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο Όμιλος καθορίζει τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, με την επιβολή ορίων έκθεσης ανά πιστούχο ή ομάδα πιστούχων και ανά κλάδο δραστηριότητας. Η έκθεση σε κάθε πιστούχο περιορίζεται περαιτέρω με υπό-όρια που καλύπτουν την έκθεση σε στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού, και με ημερήσια όρια κινδύνου διακανονισμού σε σχέση με εμπορεύσιμες συναλλαγές, όπως προθεσμιακά συμβόλαια ξένου συναλλάγματος.

Αυτού του είδους οι κίνδυνοι παρακολουθούνται σε περιοδική βάση και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη αναθεώρηση. Οι συγκεντρώσεις κινδύνου παρακολουθούνται τακτικά και αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (Board Risk Committee – BRC). Οι αναφορές αυτές περιλαμβάνουν τα 25 μεγαλύτερα πιστωτικά ανοίγματα, τους κυριότερους πελάτες υπό επιτήρηση και προβληματικούς πελάτες, ανάλυση ανά κλάδο, ανάλυση ανά βαθμίδα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας, βαθμού καθυστέρησης και τα δανειακά χαρτοφυλάκια ανά χώρα.

(ε) Συστήματα διαβάθμισηςΔιαβάθμιση επιχειρηματικών δανείων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί διαφορετικά συστήματα αξιολόγησης των επιχειρήσεων-πιστούχων, προκειμένου να προσδιορίζονται ορθότερα οι κίνδυνοι από πιστούχους με διαφορετικά χαρακτηριστικά. Κατά συνέπεια, ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα ακόλουθα συστήματα διαβάθμισης για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο:

- Το μοντέλο Moody's Risk Analyst («MRA») ή η «Θεμελιώδης Ανάλυση» («Fundamental Analysis»- «FA») χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του κινδύνου των δανειοληπτών Επιχειρηματικής Πίστης.
- Το μοντέλο της εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης («Internal Credit Rating» – «ICR») για πελάτες που δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθούν με το MRA.
- Τα μοντέλα της ειδικής (slotting) διαβάθμισης χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του κινδύνου ειδικών εκθέσεων που αποτελούν μέρος των ειδικών χρηματοδοτήσεων επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου.
- Το μοντέλο Αξιολόγησης Συναλλαγών («Transactional Rating», «TR») έχει αναπτυχθεί για την αξιολόγηση του κινδύνου συναλλαγών λαμβάνοντας υπόψη τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις/εγγυήσεις.
- Τέλος, πραγματοποιείται αξιολόγηση της βιωσιμότητας του πιστούχου και προσδιορίζονται οι ενδείξεις απομείωσης χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα «Πιθανή Αδυναμία Πληρωμής» (Unlikely to Pay – UTP) στον έλεγχο απομείωσης.

Οι λειτουργίες των MRA, ICR, slotting, UTP υποστηρίζονται από την υπολογιστική πλατφόρμα του CreditLens («CL») που παρέχεται από εξωτερικό πάροχο (Moody's Analytics), ενώ το TR έχει αναπτυχθεί εσωτερικά και υποστηρίζεται από τις λειτουργικές εφαρμογές της Τράπεζας.

Το MRA ακολουθεί την προσέγγιση της «Θεμελιώδους Ανάλυσης» (FA) των Moody's. Τα FA μοντέλα ανήκουν στην οικογένεια των μοντέλων που ορίζονται ως «Συστήματα Γνώσεων» (Knowledge Based Systems) και βασίζονται στην προσέγγιση της πιθανολογικής αιτιολογίας. Χρησιμοποιούν ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες για τις επιχειρήσεις, προκειμένου να αξιολογήσουν την φερεγγυότητά τους και να διαβαθμίσουν την πιστοληπτική τους ικανότητα. Ειδικότερα, το MRA λαμβάνει υπόψη τους ισολογισμούς, τα οικονομικά αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης, για να υπολογίσει βασικούς δείκτες. Η ανάλυση δεικτών περιλαμβάνει αξιολογήσεις της τάσης του κάθε δείκτη στην διάρκεια πολλαπλών περιόδων, τόσο σε επίπεδο κλίσης των μεταβολών όσο και μεταβλητότητας της τάσης. Επίσης, συγκρίνει την τιμή του δείκτη της πιο πρόσφατης περιόδου με τις τριμηνιαίες τιμές

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

δεικτών για συγκρίσιμες ομάδες ομοειδών δραστηριοτήτων. Επιπρόσθετα, το MRA τροφοδοτείται με μία σειρά ποιοτικών παραγόντων που χρησιμοποιούνται ευρέως και σχετίζονται με την ποιότητα της διοίκησης της επιχείρησης, την διαβάθμιση της επιχείρησης στον κλάδο δραστηριοποίησής της και τον θεωρούμενο κίνδυνο του κλάδου. Το MRA χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση όλων των επιχειρήσεων που τηρούν πλήρη φορολογικά βιβλία, ανεξάρτητα από την νομική τους μορφή, και προσαρμόζεται στο ελληνικό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Το MRA δεν απευθύνεται σε ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν διαφορετικές λογιστικές μεθόδους για να συντάξουν τις οικονομικές τους καταστάσεις όπως οι ασφαλιστικές και οι χρηματιστηριακές εταιρείες. Επιπρόσθετα, νεοσύστατες επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν παρουσιάσει οικονομικά στοιχεία για τουλάχιστον δύο ετήσιες οικονομικές περιόδους δεν μπορούν να αξιολογηθούν με το MRA. Στις περιπτώσεις αυτές, αξιοποιείται η «Εσωτερική Πιστοληπτική Διαβάθμιση» ("Internal Credit Rating"/"ICR") η οποία συνίσταται στην αξιολόγηση ενός συνόλου παραγόντων ομαδοποιημένων σε τρεις κύριες ενότητες που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένους τομείς ανάλυσης: Οικονομικών Στοιχείων, Ποιοτικά Κριτήρια και Ανάλυση Συμπεριφοράς. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος διενεργεί συνολική αξιολόγηση των επιχειρήσεων, η οποία βασίζεται τόσο στη διαβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου (MRA ή ICR) όσο και στις εξασφαλίσεις και εγγυήσεις της παρεχόμενης πίστωσης, τακτικά σε κάθε πιστοληπτική αξιολόγηση. Το 2021 σε συνδυασμό με την εφαρμογή του νέου ορισμού Αθέτησης, η Τράπεζα προχώρησε στην αναπροσαρμογή των παραμέτρων (calibration) των μοντέλων MRA και ICR, τα οποία εγκρίθηκαν από τις εποπτικές αρχές.

Αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο των Ειδικών Χρηματοδοτήσεων (για το οποίο η Τράπεζα χρησιμοποιεί μοντέλα ειδικής διαβάθμισης) και σε συνάφεια με τους ορισμούς της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA), το οποίο περιλαμβάνει τα πιστωτικά ανοίγματα σε επιχειρήσεις που έχουν ειδικά δημιουργηθεί για να χρηματοδοτήσουν ή να χειριστούν φυσικά περιουσιακά στοιχεία, όπου η πρωταρχική πηγή εσόδου και αποπληρωμής της υποχρέωσης συνδέεται άμεσα με τα χρηματοδοτούμενα στοιχεία ενεργητικού. Κατά συνέπεια, τρεις κατηγορίες δανείων που συμπεριλαμβάνονται στις Ειδικές Χρηματοδοτήσεις είναι: Χρηματοδότηση Έργων (αξιολογούνται με το Υπόδειγμα της Χρηματοδότησης Έργων), Εμπορικά Ακίνητα (αξιολογούνται με τα Υποδείγματα των CRE για επενδύσεις και CRE για αξιοποιήσιμες ακινήτων) και Χρηματοδότηση Αντικειμένων (αξιολογούνται με το Υπόδειγμα της Χρηματοδότησης Αντικειμένων ειδικά προσαρμοσμένο για το χαρτοφυλάκιο Ναυτιλίας).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος έχει αναπτύξει έναν έλεγχο Πιθανής Αδυναμίας Πληρωμής/έλεγχο απομείωσης. Η αδυναμία πληρωμής αναφέρεται σε περιπτώσεις όπου ο Δανειολήπτης εκτιμάται ότι δεν είναι πιθανό να τηρήσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις χωρίς την ρευστοποίηση εξασφαλίσεων, ανεξάρτητα από την ύπαρξη οποιουδήποτε ληξιπρόθεσμου ποσού ή των ημερών καθυστέρησης (λιγότερο από 90 ημέρες). Ο έλεγχος απομείωσης ο οποίος διεξάγεται για όλους τους δανειολήπτες κατά τη διάρκεια της πιστοληπτικής αξιολόγησης, εφαρμόζεται στην πλατφόρμα αξιολόγησης κινδύνου (CreditLens) και περιλαμβάνει ορισμένες ξεκάθαρες ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής. Αυτές διαχωρίζονται σε Hard και Soft ενδείξεις αδυναμίας πληρωμής (Hard και Soft UTP triggers).

- Hard UTP triggers οδηγούν άμεσα στην αναγνώριση ενός μη εξυπηρετούμενου δανείου (αυτόματη ταξινόμηση ως MEA), αφού στις περισσότερες περιπτώσεις αυτά τα γεγονότα, από τη φύση τους, εκπληρούν τον ορισμό της αδυναμίας πληρωμής και υπάρχει ελάχιστος χώρος για περαιτέρω διερμηνεία.
- Soft UTP triggers όταν ισχύουν, δε σημαίνει αυτόματα ότι το άνοιγμα είναι μη εξυπηρετούμενο, αλλά ότι πρέπει να πραγματοποιηθεί μια λεπτομερής αξιολόγηση (αξιολόγηση πριν την ταξινόμηση ως MEA).

Η Τράπεζα έχει περαιτέρω ενισχύσει την αξιολόγηση των μοντέλων πιστωτικού κινδύνου των επιχειρήσεων συνδέοντας την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου με μακροοικονομικούς παράγοντες επιτρέποντας την πρόβλεψη μετάβασης των διαβαθμίσεων κάτω από διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια (βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο).

Τα συστήματα διαβάθμισης που αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελούν αναπόσπαστο μέρος στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και διαχείρισης κινδύνων στις πιστοδοτήσεις επιχειρήσεων:

- στην έγκριση ή απόρριψη πιστοδοτικών ορίων, τόσο στην αρχική έγκριση όσο και στην διαδικασία ανανέωσης ορίων,
- στην κατανομή επαρκών επιπέδων για την έγκριση πιστοδοτικών ορίων,
- στην τιμολόγηση η οποία προσαρμόζεται στον κίνδυνο
- στον υπολογισμό της προστιθέμενης αξίας από μια δανειακή σχέση (Economic Value Added) και την κατανομή εσωτερικού κεφαλαίου και
- στον υπολογισμό απομείωσης (κριτήρια για κατάταξη σε στάδια πιστωτικού κινδύνου και μεταγενέστερη εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών βάσει των προβλεπόμενων παραμέτρων κινδύνου).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές ΚαταστάσειςΔιαβάθμιση δανείων λιανικής τραπεζικής

Ο Όμιλος αξιολογεί την διαβάθμιση των δανείων λιανικής τραπεζικής, βάσει στατιστικών μοντέλων τόσο κατά την έναρξη της χρηματοδότησης, όσο και σε διαρκή βάση, λαμβάνοντας υπόψη και τα υποδείγματα συμπεριφοράς (behavioral scorecards). Τα μοντέλα αυτά έχουν αναπτυχθεί για να προβλέπουν, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (probability of default), την ζημία εφόσον υπάρξει αθέτηση (loss given default) και την έκθεση κατά την αθέτηση. Επίσης καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα των προϊόντων της λιανικής τραπεζικής (πιστωτικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, μη εξασφαλισμένες ανακυκλούμενες χρηματοδοτήσεις, δάνεια για αγορά αυτοκινήτου, προσωπικά δάνεια, στεγαστικά δάνεια και χρηματοδοτήσεις μικρών επιχειρήσεων).

Τα μοντέλα αναπτύχθηκαν βάσει ιστορικών στοιχείων τόσο της Τράπεζας όσο και εξωτερικών βάσεων πιστωτικών δεδομένων. Τα υποδείγματα συμπεριφοράς υπολογίζονται αυτόματα σε μηνιαία βάση, διασφαλίζοντας έτσι ότι η εκτίμηση για τον πιστωτικό κίνδυνο είναι επικαιροποιημένη.

Τα μοντέλα χρησιμοποιούνται στην εγκριτική διαδικασία, στη διαχείριση των πιστοδοτικών ορίων, καθώς και στο πλαίσιο της διαδικασίας είσπραξης για την προτεραιοποίηση των δανειακών λογαριασμών προς άμεση ενέργεια. Επίσης, συχνά τα μοντέλα χρησιμοποιούνται στην κατηγοριοποίηση των πελατών κατά πιστωτικό κίνδυνο και για την τιμολόγηση βάσει πιστωτικού κινδύνου συγκεκριμένων τομέων και νέων προϊόντων, καθώς επίσης και στον υπολογισμό της προστιθέμενης οικονομικής αξίας από μια δανειακή σχέση (Economic Value Added) και του δείκτη RAROC (Risk Adjusted Return on Capital).

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9, η Τράπεζα έχει περαιτέρω ενισχύσει την αξιολόγηση των μοντέλων πιστωτικού κινδύνου της λιανικής πίστης, συνδέοντας την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου με μακροοικονομικούς παράγοντες επιτρέποντας την πρόβλεψή τους για πάνω από ένα χρόνο και σε ορίζοντα συνολικής διάρκειας ζωής κάτω από διαφορετικά μακροοικονομικά σενάρια (βασικό, δυσμενές και αισιόδοξο) και υποστηρίζοντας την κατάταξη σε στάδια πιστωτικού κινδύνου και τον επιμερισμό σε κατηγορίες κινδύνου μέσα σε ομοιογενείς ομάδες.

Η Μονάδα Ελέγχου Κεφαλαιακής Επάρκειας Πιστωτικού Κινδύνου παρακολουθεί την δυνατότητα των συστημάτων διαβάθμισης και μοντέλων αξιολόγησης να κατηγοριοποιούν τους πιστούχους βάσει κινδύνου, καθώς και να προβλέπουν την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης και την ζημία εφόσον υπάρξει αθέτηση και την έκθεση κατά την αθέτηση σε συνεχή βάση. Η Μονάδα Επικύρωσης και Διακυβέρνησης Υποδειγμάτων του Ομίλου εφαρμόζει την πολιτική επικύρωσης της Τράπεζας η οποία είναι σύμφωνη με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και τις απαιτήσεις των εποπτικών αρχών. Η Τράπεζα επιβεβαιώνει την εγκυρότητα των συστημάτων διαβάθμισης και υποδειγμάτων αξιολόγησης σε ετήσια βάση και η επιβεβαίωση αυτή περιλαμβάνει τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά χαρακτηριστικά. Οι διαδικασίες επικύρωσης καταγράφονται και επισκοπούνται σε τακτική βάση και αναφέρονται στην Επιτροπή Κινδύνων.

Επιπλέον, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου ελέγχει ανεξάρτητα σε ετήσια βάση τη διαδικασία επικύρωσης στα συστήματα διαβάθμισης των δανείων επιχειρήσεων και λιανικής τραπεζικής.

(στ) Τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου

Ένα βασικό στοιχείο της επιχειρηματικής στρατηγικής του Ομίλου είναι η μείωση του κινδύνου μέσω της χρήσης διαφόρων τεχνικών. Τα κυριότερα μέσα περιορισμού κινδύνων είναι οι ενεχυριάσεις περιουσιακών στοιχείων, οι εγγυήσεις και οι κύριες συμβάσεις συμψηφισμού.

Είδη εξασφαλίσεων που γίνονται αποδεκτά από τον Όμιλο

Ο Όμιλος έχει εσωτερικές πολιτικές που περιλαμβάνουν τους παρακάτω τύπους εξασφαλίσεων που συνήθως γίνονται αποδεκτοί σε μία δανειακή σχέση:

- οικιστικά και εμπορικά ακίνητα (γραφεία, εμπορικά κέντρα, κλπ.), βιομηχανικά κτίρια και οικόπεδα,
- εμπορικές απαιτήσεις, μεταχρονολογημένες επιταγές,
- χρεόγραφα συμπεριλαμβανομένων εισηγμένων μετοχών και ομολόγων,
- καταθέσεις,
- εγγυήσεις και επιστολές υποστήριξης,
- ασφαλιστήρια συμβόλαια, και
- εξοπλισμός, κυρίως οχήματα και πλοία.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ένα συγκεκριμένο ποσοστό εξασφάλισης είναι προαπαιτούμενο, τόσο κατά την έγκριση της δανειακής σχέσης όσο και σε διαρκή βάση για κάθε τύπο εξασφαλίσεων, όπως παρουσιάζεται στην πιστωτική πολιτική του Ομίλου.

Για πιστωτικά ανοίγματα, εκτός από δάνεια πελατών (δηλαδή συμφωνίες επαναγοράς, παράγωγα), ο Όμιλος αποδέχεται ως εξασφάλιση μόνο μετρητά ή άμεσα ρευστοποιήσιμα ομόλογα.

Αρχές αποτίμησης των αποδεκτών εξασφαλίσεων

Προκειμένου να προσδιοριστεί ο μέγιστος δείκτης εξασφάλισης για τα δάνεια, ο Όμιλος λαμβάνει υπόψη όλη τη σχετική διαθέσιμη πληροφόρηση, περιλαμβανομένων των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών των εξασφαλίσεων, εφόσον οι συμμετέχοντες στην αγορά θα λάμβαναν υπόψη τα εν λόγω χαρακτηριστικά κατά την τιμολόγηση των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων. Η αποτίμηση και οι προδιαγραφές των αποδεκτών εξασφαλίσεων στηρίζονται στις ακόλουθες αρχές:

- η εύλογη αξία της εξασφάλισης, δηλ. η τιμή εξόδου (exit price) που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση του περιουσιακού στοιχείου σε μια κανονική συναλλαγή στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς,
- η εύλογη αξία αντιπροσωπεύει την ικανότητα των συμμετεχόντων στην αγορά να δημιουργούν οικονομικά οφέλη από την μέγιστη και βέλτιστη χρήση του περιουσιακού στοιχείου ή από την πώληση του,
- μείωση της αξίας της εξασφάλισης εξετάζεται όταν ο τύπος, η τοποθεσία ή η κατάσταση (όπως η φθορά και η απαξίωση) του περιουσιακού στοιχείου το υποδεικνύουν,
- δεν υπάρχει αξία εξασφάλισης εάν η ενεργοποίηση της ενεχυρίασης στο αντικείμενο που αποτελεί την εξασφάλιση δεν μπορεί να εκτελεστεί νόμιμα.

Ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις της αξίας των εξασφαλίσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις πολιτικές του. Ο Όμιλος διαθέτει μια εγκεκριμένη κατάσταση ανεξάρτητων και πιστοποιημένων εκτιμητών για τη διενέργεια των εκτιμήσεων, η οποία επικαιροποιείται σε ετήσια βάση ή και συχνότερα εάν απαιτείται. Εκτός ειδικών περιπτώσεων (π.χ. κοινοπρακτικά δάνεια), οι εκτιμήσεις των ακινήτων για όλες τις μονάδες πραγματοποιούνται από την Cerved Property Services S.A. («CPS») η οποία έχει διαδεχθεί την πρώην θυγατρική της Τράπεζας, Eurobank Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.Η CPS εποπτεύεται από το Royal Institute of Chartered Surveyors και χρησιμοποιεί εσωτερικούς ή εξωτερικούς πιστοποιημένους εκτιμητές σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια (πιστοποιήσεις και εμπειρία). Όλες οι εκτιμήσεις λαμβάνουν υπόψη την περιοχή που βρίσκεται το ακίνητο, την ηλικία του και την εμπορευσιμότητά του, ελέγχονται δε επιπρόσθετα και προσυπογράφονται από έμπειρο προσωπικό. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται βασίζεται σε διεθνή πρότυπα εκτιμήσεων (International Valuation Standards), ενώ υπάρχουν μηχανισμοί ποιοτικού ελέγχου, όπως διαδικασίες επισκόπησης και ανεξάρτητοι έλεγχοι δείγματος από ανεξάρτητους και αξιόπιστους οίκους εκτιμήσεων.

Προκειμένου να παρακολουθείται η αποτίμηση των οικιστικών ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τον δείκτη μεταβολών αξιών οικιστικών ακινήτων της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο δείκτης έχει δημιουργηθεί από το Τμήμα Ανάλυσης Αγοράς Ακινήτων της Τράπεζας της Ελλάδος, χρησιμοποιώντας αναλυτική πληροφόρηση από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα καθώς και από τις Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας (ΑΕΕΑΠ) που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Ο δείκτης μεταβολών αξιών οικιστικών ακινήτων χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με φυσική αυτοψία και εκτιμήσεις με επισκόπηση εγγράφων, ανάλογα με το ποσό του δανείου ανά πιστούχο και την κατηγοριοποίηση κινδύνου του δανειολήπτη (EBA status)).

Για τα εμπορικά ακίνητα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τον δείκτη μεταβολών αξιών εμπορικών ακινήτων που αναπτύχθηκε από την CPS. Ο συγκεκριμένος δείκτης προκύπτει από συνδυασμό του CRE δείκτη της CPS και του αντίστοιχου της ΤτΕ και βασίζεται σε διεθνώς αποδεκτή μεθοδολογία. Αποτελεί εργαλείο για τη στατιστική παρακολούθηση πιθανών μεταβολών στις αξίες των εμπορικών ακινήτων, καθώς και στις τάσεις της εν λόγω αγοράς. Ο δείκτης μεταβολών αξιών εμπορικών ακινήτων χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με φυσική αυτοψία και εκτιμήσεις με επισκόπηση εγγράφων, ανάλογα με το ποσό του δανείου ανά πιστούχο και την κατηγοριοποίηση κινδύνου του δανειολήπτη (EBA status).

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα των μεταχρονολογημένων επιταγών που γίνονται αποδεκτές ως εξασφάλιση, η Τράπεζα έχει αναπτύξει ένα σύστημα προεπισκόπησης, το οποίο λαμβάνει υπόψη έναν αριθμό κριτηρίων και παραμέτρων κινδύνου, ώστε να αξιολογηθεί η καταλληλότητά τους. Επιπρόσθετα, η αποτίμηση των μεταχρονολογημένων επιταγών παρακολουθείται με τη χρήση εξελιγμένων στατιστικών αναφορών και μέσω της επισκόπησης λεπτομερούς πληροφόρησης σχετικά με την εισπραξιμότητα, την αντικατάσταση και σφράγιση τους ανά εκδότη.

Πολιτική εξασφαλίσεων και καταγραφή

Αναφορικά με τις εξασφαλίσεις, η πολιτική του Ομίλου δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάγκη οι εξασφαλίσεις καθώς και οι σχετικές διαδικασίες να πραγματοποιούνται εγκαίρως και με την δέουσα προσοχή προκειμένου να διασφαλίζεται ότι μπορούν νομίμως να

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

εκτελεσθούν σε κάθε περίπτωση που αυτό απαιτηθεί. Ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα να εκποιήσει τις εξασφαλίσεις όταν ο οφειλέτης βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια και να είναι σε θέση να διεκδικήσει και να ελέγξει το προϊόν από τη διαδικασία εκποίησης.

Εγγυήσεις

Οι εγγυήσεις που χρησιμοποιούνται ως τεχνική μείωσης πιστωτικού κινδύνου από τον Όμιλο, παρέχονται σε μεγάλο βαθμό από τις κεντρικές και τοπικές κυβερνήσεις στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται. Η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (HDB) και παρόμοια ταμεία, τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρείες είναι επιπροσθέτως σημαντικοί εγγυητές πιστωτικού κινδύνου.

Διαχείριση ανακτηθέντων ακινήτων

Ο αντικειμενικός σκοπός της διαχείρισης των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων από τον Όμιλο είναι να ελαχιστοποιηθεί η χρονική περίοδος μέχρι την εκποίηση του περιουσιακού στοιχείου και να μεγιστοποιηθεί η ανάκτηση του δεσμευμένου κεφαλαίου.

Για τον σκοπό αυτό, η διαχείριση των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων στοχεύει στη βελτίωση του εσόδου από ενοίκια και των άλλων εσόδων, μέσω της εκμετάλλευσης αυτών των περιουσιακών στοιχείων, και ταυτόχρονα στη μείωση του κόστους διακράτησης και συντήρησής τους. Επιπροσθέτως, Ο Όμιλος ασχολείται ενεργά με τον εντοπισμό κατάλληλων ενδεχόμενων αγοραστών για το χαρτοφυλάκιο των ανακτηθέντων ακινήτων (περιλαμβανομένων εξειδικευμένων εταιρειών που ασχολούνται με την εξαγορά ειδικών χαρτοφυλακίων ανακτηθέντων ακινήτων), τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, προκειμένου να μειώσει το απόθεμα των ακινήτων σε έναν χρονικό ορίζοντα 3-5 ετών.

Τα ανακτηθέντα ακίνητα παρακολουθούνται στενά μέσω τεχνικών και νομικών αναφορών, προκειμένου η εμπορική τους αξία να αναφέρεται με ακρίβεια και να είναι επικαιροποιημένη σύμφωνα με τις τάσεις της αγοράς.

Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου

Ο Όμιλος περιορίζει τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου που απορρέει από τις δραστηριότητες διαχείρισης διαθεσίμων μέσω της σύναψης γενικών συμβάσεων συμψηφισμού και παρόμοιων συμφωνιών, καθώς και συμβάσεων ενεχυρίασης με τους αντισυμβαλλόμενους με τους οποίους διενεργεί ένα μεγάλο όγκο συναλλαγών. Ο πιστωτικός κίνδυνος κάθε αντισυμβαλλόμενου μειώνεται μέσω των συμβάσεων-πλαίσιας συμψηφισμού, στο βαθμό όπου σε περίπτωση αδυναμίας του αντισυμβαλλόμενου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, όλες οι ανοιχτές θέσεις με τον αντισυμβαλλόμενο κλείνουν και διακανονίζονται αφού ληφθεί υπόψη ο συμψηφισμός (net basis).

Στην περίπτωση των παραγώγων, ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις της Διεθνούς Ένωσης Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA - International Swaps and Derivatives Association), οι οποίες περιορίζουν την έκθεσή του μέσω του συμψηφισμού των ανοικτών θέσεων, και συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSAs - Credit Support Annex) οι οποίες μειώνουν περαιτέρω τη συνολική έκθεση ανά αντισυμβαλλόμενο. Κατά την εφαρμογή αυτών των συμβάσεων, η συνολική έκθεση με τον αντισυμβαλλόμενο υπολογίζεται σε ημερήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τυχόν συμψηφισμούς και εξασφαλίσεις.

Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση των συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων (repos), στις οποίες χρησιμοποιούνται συμβάσεις GMRA (Global Master Repurchase Agreements). Η έκθεση (η καθαρή διαφορά μεταξύ του ποσού που συμφωνήθηκε στην συμφωνία επαναγοράς (repo) και της τρέχουσας αξίας των χρεογράφων) υπολογίζεται σε ημερήσια βάση, ενώ το υπόλοιπο των εξασφαλίσεων αναπροσαρμόζεται μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων, ελαχιστοποιώντας με αυτόν τον τρόπο την έκθεση.

Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό Υποδομών για τις Χρηματοοικονομικές Αγορές (European Market Infrastructure Regulation – EMIR), η Τράπεζα πραγματοποιεί συναλλαγές για επιλεγμένες συμβάσεις παραγώγων καταχωρημένες στα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (trade repositories) που εκκαθαρίζονται κεντροποιημένα μέσω ενός εξουσιοδοτημένου κεντρικού αντισυμβαλλόμενου (central counterparty – CCP) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Η χρήση του CCP αυξάνει τη διαφάνεια στην αγορά και μειώνει τον κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου και τους λειτουργικούς κινδύνους που σχετίζονται με την αγορά των παραγώγων.

Η Τράπεζα χρησιμοποιεί ένα σύστημα διαχείρισης εξασφαλίσεων για την παρακολούθηση των συμβάσεων της Διεθνούς Ένωσης Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA), συμβάσεων κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSAs) και παγκόσμιων συμφωνιών κύριας επαναγοράς (GMRA), δηλαδή η ημερήσια αποτίμηση των παραγώγων και η τρέχουσα αξία των χρεογράφων χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της έκθεσης με κάθε αντισυμβαλλόμενο. Οι εξασφαλίσεις που θα πρέπει να δοθούν επιπρόσθετα ή να απαιτηθούν από τον αντισυμβαλλόμενο υπολογίζονται καθημερινά.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Με αυτό το σύστημα η Τράπεζα παρακολουθεί και ελέγχει τη ροή των εξασφαλίσεων στην περίπτωση των παραγώγων και των συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων, ανεξάρτητα από τον αντισυμβαλλόμενο. Η επίδραση κάθε διακύμανσης της αγοράς που αυξάνει την έκθεση της Τράπεζας αναφέρεται και η Τράπεζα προχωρά αντίστοιχα, σε αίτημα για αύξηση της εξασφάλισης.

5.2.1.1 Μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο προ εξασφαλίσεων

	2024		2023	
	€ εκατ.		€ εκατ.	
Η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο των στοιχείων ενεργητικού εντός ισολογισμού έχει ως εξής:				
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.197		2.355	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	(1)	2.196	(1)	2.354
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου		186		245
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα		838		881
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος				
- Επιχειρηματικά δάνεια ⁽¹⁾	31.663		25.912	
- Στεγαστικά δάνεια	12.466		9.942	
- Καταναλωτικά δάνεια	4.533		3.436	
- Μικρές επιχειρήσεις	3.583		3.484	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	(1.309)	50.936	(1.258)	41.516
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου		(3)		15
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες επιμετρούμενα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		19		15
Επενδυτικοί τίτλοι:				
- Χρεωστικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	17.677		10.974	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	(26)	17.651	(18)	10.955
Χρεωστικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση		4.148		3.492
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων		384		263
Λοιπές χρηματοοικονομικές απαιτήσεις ⁽²⁾	149		218	
Μείον: πρόβλεψη απομείωσης	(23)	126	(22)	196
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου η οποία σχετίζεται με ανοίγματα εκτός ισολογισμού (σημ. 43):				
- Δανειακές δεσμεύσεις		10.489		8.068
- Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις		3.517		3.348
Σύνολο		90.487		71.348

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει δάνεια και απαιτήσεις προς το Δημόσιο τομέα.

⁽²⁾ Αφορά χρηματοοικονομικές απαιτήσεις για τις οποίες υπολογίζονται προβλέψεις απομείωσης με βάση τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9, οι οποίες αναγνωρίζονται στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού.

Ο παραπάνω πίνακας απεικονίζει τη μέγιστη έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 31 Δεκεμβρίου 2023 αντίστοιχα, χωρίς να ληφθούν υπ' όψιν τυχόν εξασφαλίσεις ή άλλα μέτρα προστασίας που δεν πληρούν τα κριτήρια για συμψηφισμό στις οικονομικές καταστάσεις.

Σχετικά με τα εντός ισολογισμού στοιχεία του ενεργητικού, τα ποσά έκθεσης που αναφέρονται παραπάνω βασίζονται στα λογιστικά υπόλοιπα του ισολογισμού κατά την ημερομηνία αναφοράς. Για τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, η μέγιστη έκθεση αφορά τα ονομαστικά ποσά που ενδέχεται να απαιτηθεί να καταβληθούν από τον Όμιλο εάν τα συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων και λοιπών δεσμεύσεων ενεργοποιηθούν και οι δανειακές δεσμεύσεις εκταμιευθούν. Οι εκτός ισολογισμού εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο που παρουσιάζονται παραπάνω, περιλαμβάνουν ανακλητές δανειακές δεσμεύσεις αξίας € 4,7 δις (2023: €3,5 δις) για τις οποίες υπολογίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**5.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες**

Παρακάτω παρατίθεται μια επισκόπηση της έκθεσης του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο προερχόμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες, σύμφωνα με τις δημοσιευμένες, την 30 Σεπτεμβρίου 2013, οδηγίες της Ελληνικής Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) όπως επικαιροποιήθηκαν από τον Όμιλο με σκοπό να συμμορφωθεί με τις αναθεωρημένες γνωστοποιήσεις του ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» σε συνέχεια της υιοθέτησης του ΔΠΧΑ 9 από το 2018. Επιπρόσθετα, τα είδη ρύθμισης δανείων του Ομίλου είναι σύμφωνα με την Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ 42/30.05.2014 και τις τροποποιήσεις της.

(α) Ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με τον τρόπο επιμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Ως εκ τούτου, τα δάνεια που παρουσιάζονται ως μη απομειωμένα, περιλαμβάνουν δάνεια για τα οποία αναγνωρίζεται 12μηνη πρόβλεψη απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθώς δεν παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου, και δάνεια για τα οποία αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τους καθώς παρουσιάζουν σημαντική αύξηση του πιστωτικού κινδύνου από την αρχική τους αναγνώριση χωρίς, ωστόσο, να θεωρούνται ότι βρίσκονται σε κατάσταση αθέτησης.

Η κατηγορία των απομειωμένων δανείων περιλαμβάνει δάνεια τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση αθέτησης (default) για τα οποία αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκεια τους, καθώς και τα δάνεια που κατηγοριοποιούνται ως «Αγορασμένα ή κατά την αρχική τους αναγνώριση πιστωτικά απομειωμένα» (POCI), των οποίων πάντοτε η πρόβλεψη απομείωσης θα επιμετράται με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας τους. Ο Όμιλος εφαρμόζει τον ορισμό αθέτησης για λογιστικούς σκοπούς που είναι συνεπής με τον ορισμό για τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA) και με τον ορισμό αθέτησης (Definition of Default-DoD) για εποπτικούς σκοπούς.

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες επιμετρώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων δεν υπόκεινται σε επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και επομένως δε συμπεριλαμβάνονται στα ποσοτικά στοιχεία που παρατίθενται στις κάτωθι ενότητες των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες τα οποία επιμετρούνται στο αποσβέσιμο κόστος, εκτός και αν υποδεικνύεται διαφορετικά.

Η λογιστική πολιτική του Ομίλου σχετικά με την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού παρατίθεται στη σημείωση 2.2.13.

Ποσοτικά στοιχεία

Η παρακάτω ποσοτική ανάλυση παρουσιάζει πληροφόρηση για τη συνολική λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που έχουν εκδοθεί από εταιρείες ειδικού σκοπού που έχουν συσταθεί από τον Όμιλο, και την ονομαστική αξία των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, καθώς και την κατηγοριοποίηση αυτών σε μη απομειωμένα (Στάδιο 1 και Στάδιο 2) και απομειωμένα (Στάδιο 3 και POCI). Επίσης, παρουσιάζει το υπόλοιπο της πρόβλεψης απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί ανά κατηγορία δανείων και απαιτήσεων από πελάτες καθώς και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει του τρόπου υπολογισμού της (δηλ. «ατομική» ή συλλογική» αξιολόγηση), τη λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων, καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για την μείωση του πιστωτικού κινδύνου, η οποία έχει ανώτατο όριο το ύψος του δανείου, προ απομείωσης. Ειδικότερα, οι παρακάτω τέσσερις πίνακες για το 2024 και το 2023 παρέχουν:

- στοιχεία για την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει της κατηγοριοποίησης ανά προϊόν, στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, την αντίστοιχη πρόβλεψη απομείωσης και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου,
- την κατηγοριοποίηση των δανειακών ανοιγμάτων και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο με βάση τα εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης,
- την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο,
- την χρονοανάλυση των πιστωτικά απομειωμένων (Στάδιο 3 και POCI) δανείων και απαιτήσεων από πελάτες.

Τα δανειακά ανοίγματα του Δημοσίου Τομέα, τα οποία παρουσιάζονται ξεχωριστά στους ακόλουθους πίνακες, περιλαμβάνουν ανοίγματα προς την κεντρική κυβέρνηση, τις τοπικές αρχές, σε εταιρείες που συνδέονται με το κράτος και εταιρείες που ελέγχονται μερικώς ή πλήρως από το κράτος, εξαιρώντας τις δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις με εμπορική δραστηριότητα. Για σκοπούς διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου, ο Δημόσιος Τομέας συμπεριλαμβάνεται στα επιχειρηματικά δάνεια.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικά στοιχεία για την ποιότητα (κατάταξη ανά στάδιο, πρόβλεψη απομείωσης και αξία εξασφάλισης ανά κατηγορία προϊόντος) των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνουν τις μεταβολές της εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και την αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που επιμετρώνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (FVTPL) για σκοπούς συμφωνίας με τη συνολική λογιστική αξία των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες:

31 Δεκεμβρίου 2024																					
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 3						Πρόβλεψη απομείωσης ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων-Στάδιο 3					Συνολική λογιστική αξία μετά την απομείωση		Αξία εξασφαλίσεων							
	ECL 12μήνου -Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	POCI	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης/ ονομαστική αξία ανοίγματος	ECL 12μήνου -Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	POCI										
												€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
												€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	15.743	3.733	62	715	329	20.582	(132)	(315)	(43)	(374)	(23)	19.695	14.806								
-Στεγαστικά δάνεια	9.249	2.706	36	323	151	12.466	(64)	(218)	(30)	(147)	(10)	11.997									
Αξία εξασφαλίσεων	9.090	2.405	20	258	147								11.919								
-Καταναλωτικά δάνεια	3.064	317	1	127	152	3.660	(42)	(42)	(0)	(90)	(10)	3.475									
Αξία εξασφαλίσεων	711	7	1	7	148								874								
- Πιστωτικές κάρτες	767	75	0	29	1	873	(8)	(5)	(0)	(23)	(1)	835									
Αξία εξασφαλίσεων	29	1	0	0	1								30								
-Μικρές επιχειρήσεις	2.663	635	24	237	24	3.583	(17)	(50)	(13)	(113)	(1)	3.389									
Αξία εξασφαλίσεων	1.296	507	13	142	24								1.982								
Επιχειρηματικά	29.687	1.184	532	140	89	31.632	(58)	(39)	(244)	(77)	(4)	31.211	20.012								
-Μεγάλες επιχειρήσεις	20.189	568	272	17	38	21.082	(42)	(23)	(115)	(10)	(2)	20.889									
Αξία εξασφαλίσεων	10.637	372	152	9	36								11.206								
-Μικρομεσαίες ΜΜΕ	5.130	617	260	124	51	6.182	(16)	(16)	(129)	(67)	(2)	5.953									
Αξία εξασφαλίσεων	3.653	468	188	78	51								4.438								
- Ομόλογα τιτλοποίησης ⁽²⁾	4.368	-	-	-	-	4.368	(0)	-	-	-	-	4.368									
Αξία εξασφαλίσεων	4.368	-	-	-	-								4.368								
Δημόσιος τομέας	30	-	-	0	1	31	(0)	-	-	(0)	-	30	4								
- Ελλάδα	12	-	-	0	-	13	(0)	-	-	(0)	-	12									
Αξία εξασφαλίσεων	-	-	-	0	-								0								
- Λοιπές χώρες	18	-	-	-	1	18	(0)	-	-	-	-	18									
Αξία εξασφαλίσεων	3	-	-	-	0								4								
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου												(3)									
Δάνεια και απαιτήσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων												19	19								
Σύνολο	45.460	4.917	593	856	419	52.245	(191)	(354)	(287)	(451)	(27)	50.953	34.841								
Συνολική αξία εξασφαλίσεων	29.787	3.760	373	495	407																
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	13.645	263	39	26	33	14.005	(22)	(4)	(21)	(7)	(9)										
Δανειακές δεσμεύσεις	10.256	212	7	7	6	10.489	(15)	(4)	(0)	(0)	(1)										
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	3.389	50	32	19	26	3.517	(7)	(1)	(21)	(6)	(8)										
Αξία εξασφαλίσεων	2.077	74	20	5	11																

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023											
	ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾					Πρόβλεψη απομείωσης				Συνολική λογιστική αξία μετά την απομείωση		Αξία εξασφαλίσεων
						ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾						
	ΕCL 12μήνου -Στάδιο 1	ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης/ ονομαστική αξία ανοίγματος	ΕCL 12μήνου -Στάδιο 1	ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων -Στάδιο 2	Ατομική αξιολόγηση	Συλλογική αξιολόγηση	Εκατ.	Εκατ.	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Λιανική Τραπεζική	12.331	3.716	85	730	16.861	(99)	(272)	(60)	(381)	16.050	11.385	
- Στεγαστικά δάνεια	6.909	2.618	39	376	9.942	(20)	(154)	(33)	(175)	9.560		
Αξία εξασφαλίσεων	6.726	2.237	16	310							9.289	
- Καταναλωτικά δάνεια	2.242	297	1	102	2.642	(45)	(48)	(1)	(84)	2.463		
Αξία εξασφαλίσεων	132	1	1	0							133	
- Πιστωτικές κάρτες	701	73	0	20	794	(8)	(4)	(0)	(19)	762		
Αξία εξασφαλίσεων	0	0	0	0							0	
- Μικρές επιχειρήσεις	2.480	728	45	231	3.484	(25)	(65)	(26)	(102)	3.265		
Αξία εξασφαλίσεων	1.246	547	23	147							1.962	
Επιχειρηματικά	23.987	1.198	539	169	25.893	(71)	(58)	(219)	(99)	25.447	16.621	
- Μεγάλες επιχειρήσεις	15.791	544	232	27	16.593	(47)	(30)	(85)	(12)	16.420		
Αξία εξασφαλίσεων	8.370	395	150	10							8.926	
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ	3.752	654	307	142	4.856	(25)	(28)	(134)	(86)	4.584		
Αξία εξασφαλίσεων	2.429	517	220	86							3.252	
- Ομόλογα τιτλοποίησης ⁽²⁾	4.444	-	-	-	4.444	(0)	-	-	-	4.444		
Αξία εξασφαλίσεων	4.444	-	-	-							4.444	
Δημόσιος τομέας	18	0	-	0	19	(0)	(0)	-	(0)	18	1	
- Ελλάδα	18	-	-	0	18	(0)	-	-	(0)	18		
Αξία εξασφαλίσεων	1	-	-	0							1	
- Λοιπές χώρες	0	0	-	-	0	(0)	(0)	-	-	0		
Αξία εξασφαλίσεων	-	-	-	-							-	
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου										15		
Δάνεια και απαιτήσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων										15	15	
Σύνολο	36.336	4.914	624	899	42.773	(170)	(329)	(279)	(480)	41.545	28.022	
Συνολική αξία εξασφαλίσεων	23.348	3.697	409	553								
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	11.049	311	36	20	11.416	(18)	(4)	(20)	(6)			
Δανειακές δεσμεύσεις	7.801	259	6	2	8.068	(11)	(3)	-	-			
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	3.247	51	31	19	3.348	(7)	(1)	(20)	(6)			
Αξία εξασφαλίσεων	1.193	101	14	7								

⁽¹⁾ Την 31 Δεκεμβρίου 2023, η συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης των πιστωτικά απομειωμένων δανείων πελατών περιλαμβάνει POCI ποσού € 29 εκατ. για τα οποία έχει αναγνωριστεί € 8,1 εκατ. πρόβλεψη απομείωσης.

⁽²⁾ Αφορά τις ομολογίες των τιτλοποιήσεων δανείων χορηγηθέντων από εταιρείες του Ομίλου, οι οποίες επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και καλύπτονται από εξασφάλιση με το υποκείμενο χαρτοφυλάκιο δανείων, που διακρατούν οι εκάστοτε εταιρείες ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίου (σημ. 20). Η αξία των τιτλοποιημένων δανειακών χαρτοφυλακίων που περιλαμβάνεται στις εξασφαλίσεις έχει ανώτατο όριο το ύψος των ομολογιών υψηλής διαβάθμισης προ απομείωσης. Επιπλέον, οι ομολογίες υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Cairo και Mexico είναι εγγυημένες από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων (σημ. 20). Η σχετική έγκριση για την ομολογία υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης Leon βρίσκεται σε εξέλιξη και αναμένεται σύντομα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος αξιολογεί την ποιότητα του χαρτοφυλακίου των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες και των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, που υπόκεινται σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές κάνοντας χρήση των εσωτερικών μοντέλων αξιολόγησης του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, τα οποία στηρίζονται σε διάφορους ποσοτικούς και ποιοτικούς παράγοντες, ενώ η αξιολόγηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής στηρίζεται στην κατανομή των βαθμίδων κινδύνου σε ομοιογενείς ομάδες.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τη κατανομή των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης και της ονομαστικής αξίας των ανοιγμάτων των δεσμεύσεων που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο, βάσει της κατηγοριοποίησης της πιστωτικής τους ποιότητας και της κατάταξης σε στάδια:

31 Δεκεμβρίου 2024					
Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης	ECL 12μήνου -	ECL καθ'όλη	ECL καθ'όλη	POCI	Συνολική
	Στάδιο 1	τη διάρκεια	τη διάρκεια		
	€ εκατ.	των δανείων -	των δανείων -	€ εκατ.	λογιστική
		Στάδιο 2	Στάδιο 3		αξία προ
		€ εκατ.	€ εκατ.		απομείωσης
					€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική					
- Στεγαστικά δάνεια					
PD <2,5 %	8.905	1.534	-	33	10.471
2,5%≤PD<4%	197	18	-	0	215
4%≤PD<10%	93	754	-	7	854
10%≤PD<16%	43	148	-	3	194
16%≤PD<99,99%	12	252	-	4	269
100%	-	-	359	104	463
- Καταναλωτικά δάνεια					
PD <2,5 %	995	2	-	15	1.012
2,5%≤PD<4%	1.484	4	-	14	1.502
4%≤PD<10%	443	34	-	20	497
10%≤PD<16%	103	12	-	4	119
16%≤PD<99,99%	38	264	-	8	310
100%	-	-	128	92	219
- Πιστωτικές κάρτες					
PD <2,5 %	353	2	-	0	355
2,5%≤PD<4%	381	25	-	-	406
4%≤PD<10%	31	16	-	0	47
10%≤PD<16%	1	4	-	0	5
16%≤PD<99,99%	0	28	-	0	28
100%	-	-	29	1	30
- Μικρές επιχειρήσεις					
PD <2,5 %	1.563	21	-	1	1.585
2,5%≤PD<4%	696	32	-	0	728
4%≤PD<10%	374	355	-	0	729
10%≤PD<16%	28	148	-	3	179
16%≤PD<99,99%	2	79	-	0	81
100%	-	-	261	20	280
Επιχειρηματικά					
- Μεγάλες επιχειρήσεις					
Υψηλής διαβάθμισης	14.005	29	-	-	14.034
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	5.898	360	-	9	6.268
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	285	178	-	12	475
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	288	17	305
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ					
Υψηλής διαβάθμισης	1.593	24	-	0	1.616
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	3.334	312	-	14	3.661
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	203	281	-	9	493
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	383	28	412
- Ομόλογα τιλοποίησης					
Υψηλής διαβάθμισης	4.368	-	-	-	4.368
Δημόσιος τομέας					
Όλες οι χώρες					
Υψηλής διαβάθμισης	13	-	-	-	13
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	17	-	-	1	18
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	-	-	-	-	-
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	0	-	0
Σύνολο	45.460	4.917	1.449	419	52.245

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	ΕCL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ΕCL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Συνολική λογιστική αξία προ απομείωσης € εκατ.
Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης				
Λιανική Τραπεζική				
- Στεγαστικά δάνεια				
PD <2,5 %	6.587	1.282	0	7.869
2,5%≤PD<4%	196	69	0	265
4%≤PD<10%	105	874	0	980
10%≤PD<16%	14	192	0	206
16%≤PD<99,99%	7	201	1	209
100%	-	-	414	414
- Καταναλωτικά δάνεια				
PD <2,5 %	512	0	-	512
2,5%≤PD<4%	700	21	-	721
4%≤PD<10%	945	29	0	975
10%≤PD<16%	54	74	-	129
16%≤PD<99,99%	30	172	0	202
100%	-	-	103	103
- Πιστωτικές κάρτες				
PD <2,5 %	335	1	-	337
2,5%≤PD<4%	338	26	0	364
4%≤PD<10%	27	15	-	42
10%≤PD<16%	-	3	0	3
16%≤PD<99,99%	-	27	-	27
100%	-	-	20	20
- Μικρές επιχειρήσεις				
PD <2,5 %	912	26	-	938
2,5%≤PD<4%	715	161	-	876
4%≤PD<10%	825	381	-	1.206
10%≤PD<16%	1	67	-	68
16%≤PD<99,99%	26	93	-	119
100%	-	-	276	276
Επιχειρηματικά				
- Μεγάλες επιχειρήσεις				
Υψηλής διαβάθμισης	11.391	1	-	11.392
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	4.197	377	10	4.583
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	204	166	-	369
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	249	249
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ				
Υψηλής διαβάθμισης	1.194	19	-	1.213
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	2.401	334	0	2.735
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	157	301	-	458
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	450	450
- Ομόλογα τιτλοποίησης				
Υψηλής διαβάθμισης	4.444	-	-	4.444
Δημόσιος τομέας				
Όλες οι χώρες				
Υψηλής διαβάθμισης	18	-	-	18
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	1	-	-	1
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	-	0	-	0
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	0	0
Σύνολο	36.336	4.914	1.523	42.773

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης	31 Δεκεμβρίου 2024				31 Δεκεμβρίου 2023			
	ECL 12μήνου- Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων- Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Ονομαστική αξία € εκατ.	ECL 12μήνου- Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων- Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	Ονομαστική αξία € εκατ.
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο								
Λιανική Τραπεζική								
Δανειακές δεσμεύσεις								
PD <2,5 %	1.571	8	0	1.579	1.084	6	-	1.090
2,5%≤PD<4%	1.571	45	0	1.615	1.356	46	-	1.401
4%≤PD<10%	492	51	0	544	574	97	-	671
10%≤PD<16%	41	12	0	54	47	18	-	64
16%≤PD<99,99%	0	28	0	28	0	30	-	30
100%	-	-	4	4	-	-	2	2
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λουπές δεσμεύσεις								
PD <2,5 %	38	0	0	38	14	-	-	14
2,5%≤PD<4%	118	0	-	118	136	0	-	136
4%≤PD<10%	38	1	-	39	29	1	-	30
10%≤PD<16%	-	-	-	-	5	0	-	6
16%≤PD<99,99%	-	-	-	-	1	-	-	1
100%	-	-	6	6	-	-	2	2
Επιχειρηματικά								
Δανειακές δεσμεύσεις								
Υψηλής διαβάθμισης	4.184	2	-	4.185	3.738	1	-	3.739
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	2.339	57	1	2.397	978	56	-	1.034
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	58	9	0	67	25	7	-	31
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	15	15	-	-	6	6
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λουπές δεσμεύσεις								
Υψηλής διαβάθμισης	2.396	1	-	2.398	2.017	1	-	2.018
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	728	27	-	755	987	31	-	1.018
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	70	21	-	91	57	19	-	77
Απομειωμένα (Defaulted)	-	-	72	72	-	-	48	48
Σύνολο	13.645	263	98	14.005	11.049	311	57	11.416

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις κατηγορίες εσωτερικής πιστοληπτικής διαβάθμισης (το MRA ή αντίστοιχο σύστημα διαβάθμισης) του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου που αντιστοιχούν στις κατηγορίες πιστωτικής ποιότητας όπως παρουσιάζονται στους παραπάνω πίνακες:

Επιχειρηματικά δάνεια		
Κατηγορίες κατάταξης πιστωτικής ποιότητας	Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης σε Μεγάλες επιχειρήσεις	Εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης σε Μικρομεσαίες ΜΜΕ
Υψηλής διαβάθμισης	1-4	1-3
Ικανοποιητικής διαβάθμισης	5-6	4-6
Υπό παρακολούθηση (υψηλότερου κινδύνου)	7-9	7-9
Απομειωμένα (Defaulted)	10	10

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες προ απομείωσης ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο η οποία υπολογίστηκε βάσει του αρχικού και τελικού υπολοίπου για τις περιόδους αναφοράς από την 1 Ιανουαρίου 2024 έως 31 Δεκεμβρίου 2024 και από την 1 Ιανουαρίου 2023 έως 31 Δεκεμβρίου 2023 :

	31 Δεκεμβρίου 2024																
	Επιχειρηματικά				Στεγαστικά				Καταναλωτικά				Μικρές επιχειρήσεις				Σύνολο
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3	POCI	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3	POCI	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3	POCI	ECL 12μήνου - Στάδιο 1	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3	POCI	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	24.005	1.198	688	21	6.909	2.618	411	4	2.942	369	119	5	2.480	728	276	0	42.773
Νέα δάνεια αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	8.427	-	-	-	1.090	-	-	-	1.189	-	-	-	674	-	-	-	11.380
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών (σημ. 23.2)	2.593	-	-	71	2.229	-	-	159	617	-	-	160	111	-	-	27	5.965
Ομόλογα τιτλοποίησης (σημ. 20)	281	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	281
Μεταφορές μεταξύ σταδίων																	
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	265	(257)	(8)	-	107	(97)	(10)	-	116	(105)	(10)	-	99	(91)	(9)	-	-
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(672)	689	(17)	-	(354)	436	(82)	-	(218)	240	(22)	-	(110)	157	(47)	-	-
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(82)	(54)	136	-	(66)	(136)	203	-	(75)	(49)	124	-	(59)	(89)	148	-	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης	(25)	-	(21)	-	(7)	(1)	(133)	-	(4)	(0)	(15)	(3)	(0)	(1)	(70)	-	(279)
Διαγραφές ⁽¹⁾	-	-	(14)	(0)	-	-	(9)	(1)	-	-	(47)	(1)	-	-	(13)	(0)	(84)
Αποπληρωμές	(5.092)	(428)	(83)	(6)	(992)	(209)	(42)	(14)	(823)	(61)	(33)	(14)	(625)	(93)	(35)	(6)	(8.556)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	17	36	(9)	5	334	96	21	3	88	(4)	41	7	93	23	11	4	766
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	29.717	1.184	672	90	9.249	2.706	359	151	3.831	392	157	153	2.663	635	261	24	52.245
Πρόβλεψη απομείωσης	(58)	(39)	(321)	(4)	(64)	(218)	(177)	(10)	(51)	(48)	(114)	(11)	(17)	(50)	(126)	(1)	(1.309)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	29.659	1.145	351	86	9.185	2.489	182	141	3.780	344	43	142	2.645	585	135	23	50.936

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023												
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις			Σύνολο € εκατ.
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI € εκατ.	
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	23.448	1.581	1.024	6.832	2.825	545	2.669	427	257	2.668	740	434	
Νέα δάνεια αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	5.930	-	-	756	-	-	859	-	-	536	-	-	8.081
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταρειών	-	-	-	-	-	-	443	-	6	-	-	-	450
Μεταφορές μεταξύ σταδίων -σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	451	(443)	(8)	532	(520)	(12)	74	(65)	(9)	123	(116)	(7)	-
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(363)	498	(135)	(392)	487	(95)	(84)	103	(18)	(186)	235	(49)	-
-σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(55)	(173)	228	(54)	(163)	217	(36)	(38)	74	(53)	(77)	130	-
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης	(696)	(53)	(29)	(180)	(11)	(174)	(465)	(91)	(129)	(104)	(23)	(155)	(2.109)
Διαγραφές ⁽¹⁾	-	-	(216)	-	-	(46)	-	-	(62)	-	-	(62)	(387)
Αποπληρωμές	(4.654)	(240)	(135)	(858)	(185)	(49)	(484)	(59)	(44)	(578)	(75)	(36)	(7.396)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(55)	27	(21)	274	185	30	(33)	92	48	73	44	21	685
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	24.005	1.198	709	6.909	2.618	415	2.942	369	124	2.480	728	276	42.773
Πρόβλεψη απομείωσης	(72)	(58)	(318)	(20)	(154)	(208)	(53)	(53)	(105)	(25)	(65)	(128)	(1.258)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	23.934	1.140	391	6.888	2.464	207	2.890	317	19	2.454	663	148	41.515

⁽¹⁾ Το συμβατικά απαιτητό ποσό από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είχαν διαγραφεί κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024 και ο Όμιλος βρίσκεται ακόμα σε διαδικασίες ανάκτησης ανέρχεται σε € 68 εκατ. (2023: € 338 εκατ.).

Σημείωση 1: Η κατηγορία του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου περιλαμβάνει και τα δάνεια του Δημοσίου Τομέα.

Σημείωση 2: Τα «Δάνεια και οι απαιτήσεις από πελάτες που αποαναγνωρίστηκαν /ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης» περιλαμβάνουν αυτά που αποαναγνωρίστηκαν λόγω α) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων, β) συναλλαγών πώλησης και τιτλοποίησης, γ) συναλλαγών ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη, και εκείνα που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης (σημ.20 και 30).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Πιστωτικά απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την χρονοανάλυση των πιστωτικά απομειωμένων (Στάδιο 3 και POCI) δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά κατηγορία δανείου προ απομείωσης, την πρόβλεψη απομείωσης καθώς και την αξία των εξασφαλίσεων που κατέχονται για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

Για τα καταγγελλόμενα δάνεια, ο Όμιλος παύει να παρακολουθεί την κατάσταση καθυστέρησής τους και συνεπώς τα υπόλοιπα τους περιλαμβάνονται στην κατηγορία «άνω των 360 ημερών», με εξαίρεση τα καταναλωτικά δάνεια τα οποία παρακολουθούνται μέχρι τις 360 μέρες καθυστέρησης.

31 Δεκεμβρίου 2024								
	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων
	Στεγαστικά δάνεια € εκατ.	Καταναλωτικά δάνεια € εκατ.	Πιστωτικές κάρτες € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Μικρομεσαίες ΜΜΕ € εκατ.	Ελλάδα και λοιπές χώρες € εκατ.	€ εκατ.
έως 90 ημέρες	235	133	6	125	185	236	1	920
90 έως 179 ημέρες	43	25	7	21	0	7	-	103
180 έως 360 ημέρες	76	38	10	49	6	13	-	192
άνω των 360 ημερών	156	84	8	90	135	179	0	653
Λογιστική αξία προ απομείωσης	511	280	30	285	326	435	1	1.868
Πρόβλεψη απομείωσης	(188)	(101)	(24)	(127)	(127)	(197)	(0)	(765)
Λογιστική αξία	323	179	6	158	199	238	1	1.103
Αξία εξασφαλίσεων	425	156	1	179	198	316	0	1.275

31 Δεκεμβρίου 2023								
	Λιανική Τραπεζική				Επιχειρηματικά		Δημόσιος τομέας	Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων
	Στεγαστικά δάνεια € εκατ.	Καταναλωτικά δάνεια € εκατ.	Πιστωτικές κάρτες € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Μικρομεσαίες ΜΜΕ € εκατ.	Ελλάδα και λοιπές χώρες € εκατ.	€ εκατ.
έως 90 ημέρες	174	42	6	132	191	189	0	734
90 έως 179 ημέρες	32	18	6	20	33	14	-	123
180 έως 360 ημέρες	73	22	5	33	1	45	-	179
άνω των 360 ημερών	136	21	3	91	33	202	0	487
Λογιστική αξία προ απομείωσης	415	104	20	276	259	450	0	1.523
Πρόβλεψη απομείωσης	(208)	(86)	(19)	(128)	(98)	(220)	(0)	(759)
Λογιστική αξία	207	18	1	148	161	230	0	764
Αξία εξασφαλίσεων	326	1	0	169	160	306	0	962

Σημείωση: Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία προ απομείωσης των απομειωμένων δανείων περιλαμβάνει και τα δάνεια της κατηγορίας POCI ποσού € 419 εκατ. (2023: € 29 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(β) Εξασφαλίσεις και ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία

Εξασφαλίσεις

Ο δείκτης δανείων προς αξία εξασφάλισης των στεγαστικών δανείων προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ του δανειακού υπολοίπου, προ απομείωσης, και της τρέχουσας αξίας των ακινήτων που κατέχονται ως εξασφάλιση κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ο δείκτης δανείων προς αξία εξασφάλισης των στεγαστικών δανείων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Στεγαστικά Δάνεια		
Μικρότερο από 50%	4.740	2.852
50%-70%	3.221	2.456
71%-80%	1.689	1.621
81%-90%	1.041	979
91%-100%	599	659
101%-120%	502	557
121%-150%	333	402
Μεγαλύτερο από 150%	343	415
Συνολική έκθεση	12.466	9.942
Μέσος όρος του δείκτη δανείων προς αξία εξασφάλισης	44,64%	55,18%

Η ανάλυση των εξασφαλίσεων και εγγυήσεων για δάνεια και απαιτήσεις πελατών στο αποσβέσιμο κόστος παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2024				
	Αξία εξασφαλίσεων				Ληφθείσες Εγγυήσεις ⁽¹⁾
	Ακίνητη περιουσία € εκατ.	Χρηματ/κές € εκατ.	Λοιπές € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	13.421	701	684	14.806	857
Επιχειρηματικά	6.864	1.601	11.547	20.012	613
Δημόσιος τομέας	1	3	0	4	-
Σύνολο	20.285	2.306	12.231	34.822	1.470

	31 Δεκεμβρίου 2023				
	Αξία εξασφαλίσεων				Ληφθείσες Εγγυήσεις ⁽¹⁾
	Ακίνητη περιουσία € εκατ.	Χρηματ/κές € εκατ.	Λοιπές € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	10.618	304	463	11.385	554
Επιχειρηματικά	5.300	877	10.444	16.621	632
Δημόσιος τομέας	-	1	0	1	-
Σύνολο	15.919	1.181	10.907	28.007	1.186

⁽¹⁾ Επιπλέον των ανωτέρω εγγυήσεων, ο Όμιλος έχει υπογράψει συμβάσεις χρηματοοικονομικών εγγυήσεων (συναλλαγές «Wave») που σχετίζονται με χαρτοφυλάκια εξυπηρετούμενων δανείων προς ΜΜΕ και μικρές επιχειρήσεις και μεγάλων επιχειρηματικών δανείων ύψους € 4,3 δις την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: 4 δις) (σημ. 20).

Οι εξασφαλίσεις που παρουσιάζονται στον ανωτέρω πίνακα στην κατηγορία «Λοιπές», περιλαμβάνουν εκχωρημένες απαιτήσεις, εξοπλισμό, αποθέματα, πλωτά μέσα κλπ. Περιλαμβάνουν επίσης την αξία των τιτλοποιημένων δανείων που διακρατούνται από τις εταιρείες ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων που εξέδωσαν τις σχετιζόμενες ομολογίες υψηλής διαβάθμισης. Η αξία των τιτλοποιημένων δανείων έχει ανώτατο όριο το ύψος των ομολογιών υψηλής διαβάθμισης προ απομείωσης. Επιπλέον, οι ομολογίες υψηλής διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων Cairo και Mexico είναι εγγυημένες από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων (σημ.20).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος αναγνωρίζει στον ισολογισμό τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται ως εξασφαλίσεις, όταν αυτά έρχονται στην κατοχή του συνήθως μέσω νομικών διαδικασιών ή επικαλούμενος άλλες πιστωτικές ενισχύσεις. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία των ανακτηθέντων περιουσιακών στοιχείων τα οποία συμπεριλαμβάνονται στα «Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού» ανήλθε σε € 527 εκατ. (2023: € 495 εκατ.) (σημ. 29). Τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού παρουσιάζονται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας (σημ. 2.2.19).

Η κύρια κατηγορία εξασφαλίσεων που ανακτάται από τον Όμιλο, για την αποπληρωμή ή μείωση του υπολοίπου των δανείων, αφορά σε ακίνητα. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των ανακτηθέντων ακινήτων κατά τη διάρκεια της χρήσης, συμπεριλαμβανομένων (α) εκείνων που μεταφέρθηκαν στην κατάλληλη κατηγορία με βάση τη χρήση τους από τον Όμιλο ως μέρος των δραστηριοτήτων του, δηλαδή επενδύσεις σε ακίνητα ή ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα (σημ. 2.2.6, 26, και 27) και (β) εκείνα που αναταξινομήθηκαν στην κατηγορία «διακρατούμενα προς πώληση» (σημ. 30).

	2024			2023		
	Ακίνητη περιουσία			Ακίνητη περιουσία		
	Κατοικίες	Εμπορικά ακίνητα	Σύνολο	Κατοικίες	Εμπορικά ακίνητα	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	195	298	493	212	345	557
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών/ συγχώνευση (σημ. 23.2)	4	105	109	-	-	-
Προσθήκες ⁽¹⁾	7	26	33	11	17	28
Μεταφορές προς επενδυτικά ακίνητα	(2)	(18)	(20)	(2)	-	(2)
Πωλήσεις	(14)	(45)	(59)	(12)	(27)	(39)
Ζημιές αποτίμησης ακινήτων	(2)	(26)	(28)	(4)	(14)	(18)
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 30)	(1)	(0)	(1)	(8)	(24)	(32)
Λοιπά	(0)	(2)	(2)	(2)	1	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	187	338	525	195	298	493

⁽¹⁾ Η λογιστική αξία των ακινήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης 2024 και κατέχονταν στο τέλος της χρήσης ανήλθε σε € 32 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 24 εκατ.).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος ανακτά λοιπούς τύπους εξασφαλίσεων που αφορούν κυρίως σε μετοχικούς τίτλους λόγω της συμμετοχής του σε συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, ως μέρος μέτρων ρύθμισης.

(γ) Γεωγραφική κατανομή και τομέας δραστηριότητας των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες

Όπως αναφέρεται στη σημ. 5.2.1, ο Όμιλος κατέχει διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια σε διαφορετικές αγορές και χώρες και εφαρμόζει όρια στη συγκέντρωση ανά γεωγραφική περιοχή ή τομέα δραστηριότητας των ομάδων των πιστούχων που μπορεί να επηρεαστούν παρόμοια από αλλαγές στις οικονομικές ή άλλες συνθήκες, ώστε να περιορίσει τον πιστωτικό κίνδυνο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ανοίγματα του Ομίλου σε δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο στη λογιστική αξία προ απομείωσης και σε ονομαστική αξία αντίστοιχα, ανά στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς, κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή και την πρόβλεψη απομείωσης ανά κατηγορία δανείων, τομέα δραστηριότητας και γεωγραφική περιοχή:

	31 Δεκεμβρίου 2024														
	Ελλάδα					Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες					Λοιπές χώρες				
	Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία					Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία					Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία				
	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2		Πρόβλεψη απομείωσης	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2		Πρόβλεψη απομείωσης	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 1		ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2		Πρόβλεψη απομείωσης
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.		€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.		€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Λιανική Τραπεζική	8.038	3.324	624	0	(683)	7.625	408	153	327	(203)	80	0	0	2	(1)
- Στεγαστικά δάνεια	4.476	2.595	302	0	(410)	4.759	111	57	150	(59)	14	0	0	1	(0)
- Καταναλωτικά δάνεια	986	72	55	0	(68)	2.012	244	72	151	(117)	66	0	0	1	(0)
- Πιστωτικές κάρτες	568	41	23	0	(28)	199	34	6	1	(9)	0	0	0	0	(0)
- Μικρές επιχειρήσεις	2.008	615	243	-	(177)	655	20	18	24	(17)	0	-	-	-	(0)
Επιχειρηματικά	14.000	622	518	12	(298)	11.579	551	151	77	(120)	4.107	11	3	0	(4)
-Εμπόριο και Υπηρεσίες ⁽²⁾	5.717	271	248	9	(136)	7.000	104	83	39	(50)	580	3	1	0	(2)
-Βιομηχανία	2.927	204	182	3	(119)	839	52	19	9	(14)	69	-	0	-	(0)
-Ναυτιλία	76	-	-	-	(0)	589	1	3	8	(1)	3.112	-	1	-	(2)
-Κατασκευές	1.318	30	24	-	(16)	1.192	59	11	10	(9)	217	7	0	-	(0)
-Τουρισμός	1.406	110	59	-	(18)	472	159	11	1	(9)	-	-	-	-	-
-Ενέργεια	2.505	0	4	-	(6)	249	7	0	0	(3)	-	-	-	-	-
-Λοιπές	51	8	1	-	(3)	1.238	169	24	10	(34)	130	-	-	-	(0)
Δημόσιος τομέας	12	-	0	-	(0)	18	-	-	1	(0)	-	-	-	-	-
Σύνολο	22.051	3.947	1.142	12	(982)	19.222	959	304	404	(323)	4.188	11	3	2	(4)
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	8.609	144	47	0	(44)	4.574	116	18	32	(19)	462	3	0	0	(0)
-Δανειακές δεσμεύσεις	6.468	119	0	0	(12)	3.338	91	14	6	(8)	450	3	0	0	(0)
-Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	2.141	25	47	-	(32)	1.236	25	4	26	(11)	12	0	0	0	(0)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2023												
Ελλάδα					Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες				Λοιπές χώρες			
Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία					Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία				Λογιστική αξία προ απομείωσης/Ονομαστική αξία			
ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	Πρόβλεψη απομείωσης € εκατ.		ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	Πρόβλεψη απομείωσης € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	Πρόβλεψη απομείωσης € εκατ.
Λιανική Τραπεζική	8.338	3.374	687	(638)	3.983	341	127	(173)	10	0	0	(0)
- Στεγαστικά δάνεια	4.821	2.531	361	(331)	2.080	87	53	(51)	7	0	0	(0)
- Καταναλωτικά δάνεια	936	131	53	(89)	1.303	166	50	(89)	3	0	0	(0)
- Πιστωτικές κάρτες	546	43	16	(25)	154	30	5	(7)	0	0	0	(0)
- Μικρές επιχειρήσεις	2.035	670	258	(193)	445	59	18	(26)	0	-	-	(0)
Επιχειρηματικά	11.601	668	573	(348)	9.038	527	133	(96)	3.348	3	3	(3)
-Εμπόριο και Υπηρεσίες ⁽²⁾	4.443	284	270	(168)	5.411	69	70	(45)	427	3	1	(1)
-Βιομηχανία	2.614	131	189	(110)	780	42	21	(14)	5	-	-	(0)
-Ναυτιλία	14	-	0	(0)	210	-	-	(0)	2.725	-	1	(2)
-Κατασκευές	1.329	30	42	(36)	784	80	4	(4)	83	-	0	(0)
-Τουρισμός	1.045	215	67	(22)	357	98	9	(8)	-	-	-	-
-Ενέργεια	2.098	0	4	(7)	244	21	3	(4)	-	-	-	-
-Λοιπές	58	9	1	(4)	1.253	217	25	(20)	107	-	-	(0)
Δημόσιος τομέας	18	-	0	(0)	0	0	-	-	-	-	-	-
Σύνολο	19.957	4.042	1.260	(986)	13.021	868	260	(269)	3.358	3	3	(3)
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	8.066	199	49	(44)	2.634	109	8	(4)	349	3	0	(0)
-Δανειακές δεσμεύσεις	5.778	163	0	(11)	1.687	94	7	(3)	336	3	0	(0)
-Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και λοιπές δεσμεύσεις	2.287	36	49	(33)	947	15	1	(1)	13	-	0	(0)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση δάνεια πελατών (POCI) ποσού € 12,7 εκατ. από δραστηριότητες στην Ελλάδα, € 16,1 εκατ. από δραστηριότητες σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες και € 0,1 εκατ. από δραστηριότητες σε Λοιπές Χώρες.

⁽²⁾ Οι δραστηριότητες σε Λοιπές Ευρωπαϊκές Χώρες περιλαμβάνουν € 4.368 εκατ. τα οποία σχετίζονται με τα ομόλογα των τιτλοποιήσεων δανείων χορηγηθέντων από εταιρείες του Ομίλου (2023: € 4.444 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία των δανείων του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων ύψους € 19 εκατ. περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων, τα οποία αφορούν δραστηριότητες σε Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες (2023: € 15 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(δ) Μέτρα ρύθμισης δανείων και απαιτήσεων από πελάτες**

Οι συμβατικοί όροι των δανείων ενδέχεται να τροποποιηθούν λόγω διαφόρων παραγόντων, όπως αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς, διακράτηση πελατείας και λοιπών παραγόντων, καθώς και λόγω ενδεχόμενης επιδείνωσης στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη. Ο Όμιλος εφαρμόζει διάφορα προγράμματα ρύθμισης δανείων, προκειμένου να ενισχύσει τη διαχείριση των σχέσεων του με τους πελάτες και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών είσπραξης των απαιτήσεών του, καθώς και να βελτιώσει την ανακτησιμότητα των αντίστοιχων ταμιακών ροών και να περιορίσει τις ζημιές από πιστωτικούς κινδύνους που προέρχονται τόσο από τα δάνεια λιανικής τραπεζικής όσο και από το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο.

Κατηγοριοποίηση Μέτρων Ρύθμισης

Οι πρακτικές ρύθμισης δανείων, όπως παρακολουθούνται και γνωστοποιούνται από τον Όμιλο, βάσει των εκτελεστικών τεχνικών προτύπων της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Αρχής περιλαμβάνουν μόνο τις περιπτώσεις τροποποίησης των συμβατικών όρων αποπληρωμής του δανείου λόγω οικονομικής αδυναμίας του οφειλέτη να ανταποκριθεί στις δανειακές του υποχρεώσεις βάσει των υφιστάμενων όρων, και ο Όμιλος παρέχει διευκολύνσεις, μέσω ευνοϊκής τροποποίησης των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται από την δανειακή σύμβαση, ενέργεια στην οποία δεν θα προέβαινε εάν ο οφειλέτης δεν βρισκόταν σε οικονομική δυσχέρεια.

Όλα τα άλλα είδη τροποποιήσεων που παρέχονται από τον Όμιλο και δεν οφείλονται στην οικονομική αδυναμία του οφειλέτη, αλλά καθορίζονται από παράγοντες επιχειρηματικής φύσεως, δεν αποτελούν μέτρα ρύθμισης.

Λύσεις Ρύθμισης Δανείων

Οι λύσεις ρύθμισης παρέχονται κατόπιν αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του πελάτη και της πρόθεσής του να αποπληρώσει την οφειλή του, και μπορεί να είναι προσωρινής φύσης ή μεγαλύτερης διάρκειας. Ο σκοπός των προγραμμάτων αυτών είναι η διευκόλυνση των οφειλετών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες μέσω επαναπροσδιορισμού των όρων αποπληρωμής των δανείων τους με βιώσιμο τρόπο και ταυτόχρονα η προστασία του Ομίλου από ενδεχόμενες πιστωτικές ζημιές. Ο Όμιλος αναπτύσσει στοχευμένες στρατηγικές κατηγοριοποίησης οφειλετών με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων και βιώσιμων λύσεων, οι οποίες θα ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες οικονομικές ανάγκες των εν λόγω επιλεγμένων ομάδων οφειλετών.

Τα μέτρα ρύθμισης δανείων μπορεί να περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται απαραίτητα σε ένα ή και περισσότερα από τα παρακάτω:

- κεφαλαιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών,
- τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών,
- καταβολή δόσης μεγαλύτερης των οφειλόμενων τόκων,
- καταβολή μόνο τόκων,
- καταβολή δόσης μικρότερης των οφειλόμενων τόκων,
- περίοδος χάριτος,
- μείωση επιτοκίου,
- παράταση διάρκειας,
- διαχωρισμός οφειλής και σταδιακή αύξηση στο σχέδιο πληρωμής δόσεων,
- μερική διαγραφή οφειλής,
- λειτουργική αναδιάρθρωση και
- συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο.

Ειδικά για τα καταναλωτικά δάνεια χωρίς εξασφάλιση (περιλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών), τα προγράμματα ρύθμισης (π.χ. παράταση διάρκειας) πραγματοποιούνται κυρίως μέσω της ενοποίησης των δανειακών υποχρεώσεων, όπου όλα τα υφιστάμενα υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων συγκεντρώνονται σε ένα. Αυτές οι ρυθμίσεις εφαρμόζονται τόσο για να επιτυγχάνεται η επαρκής μείωση των δόσεων του δανείου όσο και ο βιώσιμος χαρακτήρας της ρύθμισης για τον οφειλέτη. Σε επιλεγμένες περιπτώσεις, η ενοποίηση των δανειακών υποχρεώσεων μπορεί να συνδυάζεται με εγγραφή προσημείωσης σε ακίνητα, μετατρέποντας έτσι τα μη εξασφαλισμένα ανοίγματα του Ομίλου σε εξασφαλισμένα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στην περίπτωση των στεγαστικών δανείων, η μείωση της δόσης μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαφόρων προγραμμάτων ρύθμισης, όπως η παράταση διάρκειας της αποπληρωμής του δανείου, η κεφαλαιοποίηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών, ο διαχωρισμός οφειλής και η σταδιακή αύξηση στο σχέδιο πληρωμής δόσεων.

Τα επιχειρηματικά δάνεια υπόκεινται σε ρύθμιση, όταν υπάρχουν ενδείξεις οικονομικών δυσχερειών του οφειλέτη, η οποία στοιχειοθετείται από ένα συνδυασμό παραγόντων μεταξύ των οποίων η επιδείνωση των οικονομικών του στοιχείων, η υποβάθμιση της πιστοληπτικής του αξιολόγησης, οι καθυστερήσεις πληρωμών και λοιποί παράγοντες.

Ανταλλαγή χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη

Για τα χαρτοφυλάκια επιχειρηματικών δανείων, ο Όμιλος συμμετέχει σε ορισμένες περιπτώσεις σε συναλλαγές ανταλλαγής χρέους με μετοχές, ως μέρος των λύσεων ρύθμισης, όπως περιγράφεται στη σημ. 2.2.9. Το 2024 και το 2023, δεν υπήρχαν μετοχικοί τίτλοι που αποκτήθηκαν και διακρατούνταν από τον Όμιλο την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 31 Δεκεμβρίου 2023 αντίστοιχα.

i. Ταξινόμηση ρυθμισμένων δανείων

Τα δάνεια για τα οποία έχουν εφαρμοστεί προγράμματα ρύθμισης, είτε μετά την χορήγηση τους, είτε μετά την απόκτηση τους, κατηγοριοποιούνται ως μη απομειωμένα (Στάδιο 2) ή ως απομειωμένα (Στάδιο 3) αξιολογώντας τον βαθμό καθυστέρησης και την πιστοληπτική τους διαβάθμιση.

Τα απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια υπόκεινται αρχικά σε περίοδο επιτήρησης ενός έτους, κατά την οποία η συναλλακτική συμπεριφορά των οφειλετών παρακολουθείται επισταμένως. Εάν, στο τέλος της ανωτέρω περιόδου, οι οφειλέτες έχουν ανταποκριθεί στους όρους του προγράμματος και δεν υπάρχουν καθόλου ποσά σε καθυστέρηση, καθώς και αμφιβολίες για την πλήρη εξόφληση των δανείων, τότε αυτά γνωστοποιούνται ως μη απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια (Στάδιο 2). Επιπροσθέτως, τα μη απομειωμένα ρυθμισμένα δάνεια, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προγενέστερα κατηγοριοποιήθηκαν ως απομειωμένα και τήρησαν του όρους της ρύθμισης, υπόκεινται σε διετή παρακολούθηση. Εάν, στο τέλος αυτής της περιόδου, οι οφειλέτες έχουν προβεί σε τακτικές πληρωμές κατά ένα σημαντικό ποσό σωρευτικά, δεν υπάρχουν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και τα δάνεια δεν είναι ούτε απομειωμένα ούτε πληρούνται άλλα κριτήρια αύξησης πιστωτικού κινδύνου, τότε αυτά εξέρχονται από το καθεστώς ρύθμισης και ταξινομούνται στο Στάδιο 1.

Ειδικότερα, η κατηγορία των απομειωμένων ρυθμισμένων δανείων περιλαμβάνει εκείνα που (α) κατά την ημερομηνία της ρύθμισης ήταν σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών ή θεωρούνταν πιθανό να μην αποπληρωθούν, (β) στο τέλος της περιόδου επιτήρησης του ενός έτους ικανοποίησαν τα κριτήρια για την μεταφορά τους στην κατηγορία των μη απομειωμένων δανείων και κατά την διετή περίοδο παρακολούθησης τα νέα μέτρα ρύθμισης είχαν παραταθεί ή υπήρξαν ποσά σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 30 ημερών και (γ) κατηγοριοποιήθηκαν αρχικά ως μη απομειωμένα και κατά την διάρκεια της διετούς περιόδου παρακολούθησης ικανοποίησαν τα κριτήρια για την μεταφορά τους στην κατηγορία των απομειωμένων.

Επίσης, τα ρυθμισμένα δάνεια που δεν εξυπηρετούνται σύμφωνα με τους νέους τροποποιημένους όρους και τα οποία μεταγενέστερα καταγγέλλονται, παύουν να παρακολουθούνται ξεχωριστά βάσει των διαδικασιών που ο Όμιλος εφαρμόζει για τα προγράμματα ρύθμισης, και γνωστοποιούνται ως καταγγελλόμενα απομειωμένα δάνεια (Στάδιο 3) σύμφωνα με τις διαδικασίες του Ομίλου για την διαχείριση και παρακολούθηση των καταγγελλόμενων δανείων.

ii. Αξιολόγηση απομείωσης

Στις περιπτώσεις που παρέχονται μέτρα ρύθμισης, ο Όμιλος αξιολογεί την οικονομική κατάσταση του πιστούχου και την ικανότητα αποπληρωμής των υποχρεώσεων του βάσει των πολιτικών απομείωσης του Ομίλου που περιγράφονται στις σημειώσεις 2.2.13 και 5.2.1. Συγκεκριμένα, τα ρυθμισμένα επιχειρηματικά δάνεια, τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, τα οποία είναι από μόνα τους σημαντικά καθώς και αυτά προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αξιολογούνται σε ατομική βάση. Επιπροσθέτως, τα ρυθμισμένα δάνεια λιανικής τραπεζικής αξιολογούνται σε συλλογική βάση ξεχωριστά από τα υπόλοιπα χαρτοφυλάκια λιανικής καθώς συμπεριλαμβάνουν μεγάλη ομογενή ομάδα δανείων.

iii. Αναδιαρθρώσεις δανείων

Όταν οι τροποποιήσεις στους συμβατικούς όρους ενός ρυθμισμένου δανείου είναι σημαντικές, το αρχικό ρυθμισμένο δάνειο αποαναγνωρίζεται και αναγνωρίζεται ένα καινούργιο. Ο Όμιλος αναγνωρίζει το τροποποιημένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ως «καινούργιο» σε εύλογη αξία και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του παλιού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως κέρδος ή ζημιά από από-αναγνώριση.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η τροποποίηση ως αποτέλεσμα λύσεων ρύθμισης δεν θεωρείται σημαντική, ο Όμιλος υπολογίζει εκ νέου την λογιστική αξία προ απομείωσης του δανείου και αναγνωρίζει τη διαφορά ως κέρδος ή ζημιά από τροποποίηση στα αποτελέσματα χρήσης. Ο Όμιλος συνεχίζει να παρακολουθεί το τροποποιημένο ρυθμισμένο δάνειο κατά τη περίοδο επιτήρησης για να προσδιορίσει κατά πόσο έχει αυξηθεί ο πιστωτικός κίνδυνος από την αρχική του αναγνώριση.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος δεν έχει στη κατοχή του ρυθμισμένα δάνεια τα οποία επιμετρούνται σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (2023: μηδέν).

Οι παρακάτω πίνακες εμπεριέχουν ανάλυση των δανείων που επιμετρούνται σε αποσβέσιμο κόστος σχετικά με τις δραστηριότητες ρύθμισης του Ομίλου. Για λόγους συγκρισιμότητας με τις ποσοτικές πληροφορίες στην ενότητα (α) οι οποίες βασίζονται στις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 7, τα ποσά στους πίνακες παρακάτω παρατίθενται σε λογιστικές αξίες προ πρόβλεψης απομείωσης ενώ οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης παρουσιάζονται ξεχωριστά, σύμφωνα με τον εσωτερικό τρόπο παρακολούθησης και αναφοράς του πιστωτικού κινδύνου στον Όμιλο.

Ο παρακάτω πίνακας συμπεριλαμβάνει μια σύνοψη των ρυθμισμένων δανείων ανά είδος ρύθμισης του Ομίλου:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Μέτρα ρύθμισης δανείων:		
Διαχωρισμός οφειλής	275	147
Παράταση διάρκειας	693	787
Κεφαλαιοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών	77	72
Μειωμένη δόση μικρότερη των οφειλόμενων τόκων	34	36
Μείωση επιτοκίου	153	117
Μειωμένη δόση μεγαλύτερη των οφειλόμενων τόκων	98	81
Τακτοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών	56	96
Καταβολή μόνο τόκων	27	57
Περίοδος χάριτος	92	68
Μερική διαγραφή οφειλής	19	1
Λειτουργική αναδιάρθρωση επιχείρησης	11	13
Λοιπά	55	34
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	1.588	1.509
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(321)	(307)
Λογιστική αξία	1.267	1.202

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν μια σύνοψη των ρυθμισμένων δανείων και των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά ποιοτική διαβάθμιση:

31 Δεκεμβρίου 2024			
	Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις στο αποσβέσιμο κόστος € εκατ.	Ρυθμισμένα δάνεια € εκατ.	% Ρυθμισμένων δανείων
Συνολική αξία προ απομείωσης:			
Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1	45.460	50	0,1
Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια- Στάδιο 2	4.917	788	16,0
Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια- Στάδιο 3	1.449	559	38,6
POCI	419	191	45,6
Συνολική αξία προ απομείωσης	52.245	1.588	3,0
Συσσωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:			
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1	(191)	(0)	
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	(354)	(49)	
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 εκ των οποίων :	(738)	(258)	
- Ατομική αξιολόγηση	(287)	(118)	
- Συλλογική αξιολόγηση	(451)	(140)	
POCI	(27)	(13)	
Συνολική λογιστική αξία	50.936	1.267	2,5
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	34.822	1.211	

31 Δεκεμβρίου 2023			
	Συνολικά δάνεια και απαιτήσεις στο αποσβέσιμο κόστος € εκατ.	Ρυθμισμένα δάνεια € εκατ.	% Ρυθμισμένων δανείων
Συνολική αξία προ απομείωσης:			
Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1	36.336	-	-
Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια- Στάδιο 2	4.914	889	18,1
Δάνεια με αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια- Στάδιο 3 και POCI	1.523	620	40,7
Συνολική αξία προ απομείωσης	42.773	1.509	3,5
Συσσωρευμένες προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές:			
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου- Στάδιο 1	(170)	-	
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2	(329)	(49)	
Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI εκ των οποίων :	(759)	(257)	
- Ατομική αξιολόγηση	(279)	(112)	
- Συλλογική αξιολόγηση	(480)	(145)	
Συνολική λογιστική αξία	41.515	1.202	2,9
Ληφθείσες εξασφαλίσεις	28.007	1.184	

Σημείωση: Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα εξυπηρετούμενα δάνεια και απαιτήσεις σε καθεστώς ρύθμισης, που αποκτήθηκαν από την Ελληνική Τράπεζα ποσού € 50 εκατ. παρουσιάζονται στο Στάδιο 1.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Λογιστική αξία προ απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	1.509	2.012
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών (σημ. 23.2)	275	-
Δάνεια που εντάχθηκαν σε καθεστώς ρύθμισης εντός της χρήσης	377	322
Δάνεια σε καθεστώς ρύθμισης που αποαναγνωρίστηκαν/ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽¹⁾	(29)	(85)
Διαγραφές δανείων που ήταν σε καθεστώς ρύθμισης	(5)	(47)
Αποπληρωμές δανείων	(310)	(221)
Δάνεια και απαιτήσεις που εξήλθαν από το καθεστώς της ρύθμισης ⁽²⁾	(328)	(582)
Λοιπά	99	110
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(321)	(307)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	1.267	1.202

⁽¹⁾ Τα «Δάνεια και απαιτήσεις σε καθεστώς ρύθμισης που αποαναγνωρίστηκαν/ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης» περιλαμβάνουν δάνεια τα οποία αποαναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης λόγω α) συναλλαγών πώλησης και τιτλοποίησης και β) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων και εκείνα που έχουν ταξινομηθεί ως διακρατούμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης (σημ. 20 και 30).

⁽²⁾ Το 2024, ποσό € 46 εκατ. δανείων και απαιτήσεων τα οποία εξήλθαν από το καθεστώς ρύθμισης αναφέρεται σε καταγγελλόμενα δάνεια (2023: € 73 εκατ.).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης ανά είδος δανείου:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Λιανική Τραπεζική	813	762
- Στεγαστικά δάνεια	437	457
- Καταναλωτικά δάνεια	183	78
- Πιστωτικές κάρτες	4	6
- Μικρές επιχειρήσεις	188	220
Επιχειρηματικά	775	747
- Μεγάλες επιχειρήσεις	282	237
- Μικρομεσαίες ΜΜΕ	493	510
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	1.588	1.509
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(321)	(307)
Λογιστική αξία	1.267	1.202

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που υπόκεινται σε μέτρα ρύθμισης ανά γεωγραφική κατανομή:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Ελλάδα	947	1.116
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	636	388
Λοιπές Χώρες	6	5
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης	1.588	1.509
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(321)	(307)
Λογιστική αξία	1.267	1.202

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας εμπεριέχει πληροφορίες σχετικά με τροποποιήσεις δανείων λόγω μέτρων ρύθμισης, οι οποίες δεν συνιστούν αποαναγνώριση. Τα εν λόγω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τροποποιήθηκαν ενώ είχαν πρόβλεψη για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υπολογισμένη καθ' όλη τη διάρκεια τους.

Τροποποιημένα δανειακά ανοίγματα	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Τροποποιημένα κατά τη διάρκεια της χρήσης δάνεια με πρόβλεψη απομείωσης ίση με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκειά τους		
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	396	401
Κέρδος / (Ζημιά) από την τροποποίηση	(5)	8
Τροποποιημένα δάνεια, μετά την αρχική τους αναγνώριση, των οποίων η πρόβλεψη απομείωσης βασιζόταν στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για τη συνολική διάρκειά τους		
Λογιστική αξία δανείων προ πρόβλεψης την 31 Δεκεμβρίου για τα οποία η πρόβλεψη απομείωσης άλλαξε στη χρήση, μετά την τροποποίηση, σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	244	410

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία προ προβλέψεων δανείων που είχαν τροποποιηθεί στο παρελθόν και για τα οποία η πρόβλεψη απομείωσης για πιστωτικές ζημιές επανήλθε σε υπολογισμό καθ' όλη τη διάρκεια τους, ανήλθε σε € 300 εκατ. (2023: € 284 εκατ.).

5.2.1.3 Χρεωστικοί τίτλοι

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ομόλογα του εμπορικού και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 2023 σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Moody's ή αντίστοιχες διαβαθμίσεις:

	31 Δεκεμβρίου 2024			
	ECL 12μήνου – Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκειά τους - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκειά τους - Στάδιο 3 € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)				
Aaa	6.661	-	-	6.661
Aa1 έως Aa3	855	-	-	855
A1 έως A3	1.833	4	-	1.837
Χαμηλότερα από A3	8.110	15	-	8.125
Χωρίς διαβάθμιση	163	-	36	199
Αξία προ απομείωσης	17.621	20	36	17.677
Πρόβλεψη απομείωσης	(15)	(1)	(9)	(26)
Λογιστική αξία	17.606	19	26	17.651
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)				
Aaa	514	-	-	514
Aa1 έως Aa3	551	-	-	551
A1 έως A3	546	-	-	546
Χαμηλότερα από A3	2.385	28	-	2.414
Χωρίς διαβάθμιση	64	-	-	64
Λογιστική αξία	4.061	28	-	4.090

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	ECL 12μήνου – Στάδιο 1	ECL καθ' όλη τη διάρκειά τους – Στάδιο 2	ECL καθ' όλη τη διάρκειά τους – Στάδιο 3	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)				
Aaa	2.789	-	-	2.789
Aa1 έως Aa3	132	-	-	132
A1 έως A3	231	4	-	235
Χαμηλότερα από A3	7.602	3	-	7.605
Χωρίς διαβάθμιση	180	-	32	212
Αξία προ απομείωσης	10.935	7	32	10.974
Πρόβλεψη απομείωσης	(11)	(0)	(7)	(18)
Λογιστική αξία	10.924	7	25	10.955

Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω λουπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)

Aaa	316	-	-	316
Aa1 έως Aa3	202	-	-	202
A1 έως A3	436	8	-	444
Χαμηλότερα από A3	2.411	40	-	2.451
Χωρίς διαβάθμιση	63	-	-	63
Λογιστική αξία	3.427	48	-	3.475

31 Δεκεμβρίου 2024	
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
€ εκατ.	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	
Aaa	19
Aa1 έως Aa3	-
A1 έως A3	10
Χαμηλότερα από A3	158
Λογιστική αξία	186

Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)

Aaa	19	11
Aa1 έως Aa3	-	6
A1 έως A3	10	1
Χαμηλότερα από A3	158	0
Λογιστική αξία	186	18

31 Δεκεμβρίου 2023	
Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	Χρεωστικοί τίτλοι που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων
€ εκατ.	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	
Aaa	55
A1 έως A3	14
Χαμηλότερα από A3	176
Χωρίς διαβάθμιση	0
Λογιστική αξία	245

Η λογιστική αξία των ομολόγων με διαβάθμιση χαμηλότερη από A3, η οποία ανήλθε σε € 10.684 εκατ. (2023: € 10.222 εκατ.), αναλύεται ως εξής:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	2024		2023	
	Δημόσιο € εκατ.	Τράπεζες και Επιχειρήσεις € εκατ.	Δημόσιο € εκατ.	Τράπεζες και Επιχειρήσεις € εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι				
Ελλάδα	5.919	1.399	6.015	1.248
Λοιπές χώρες Ευρωζώνης	762	775	967	604
Λοιπές χώρες Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁾	990	73	765	67
Λοιπές χώρες	240	527	194	362
Λογιστική αξία	7.911	2.773	7.941	2.281

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει ομόλογα που έχουν εκδοθεί από Ευρωπαϊκές χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωζώνη και στις οποίες έχει παρουσία ο Όμιλος. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, περιλαμβάνει ομόλογα που έχουν εκδοθεί από τη Βουλγαρία με λογιστική αξία € 660 εκατ. (2023: ομόλογα που έχουν εκδοθεί από Βουλγαρία με λογιστική αξία € 527 εκατ.).

Ως αποτέλεσμα μιας σειράς αναβαθμίσεων το δεύτερο εξάμηνο του 2023, οι μακροχρόνιοι πιστωτικοί τίτλοι ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου κατατάσσονταν στην επενδυτική βαθμίδα σύμφωνα με τους τέσσερις από τους πέντε οίκους Εξωτερικής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης που είναι αποδεκτοί από την ΕΚΤ (DBRS: BBB(low) με θετική προοπτική, Fitch: BBB- με σταθερή προοπτική, Score: BBB με σταθερή προοπτική, S&P: BBB- με θετική προοπτική) και μια βαθμίδα κάτω της επενδυτικής από τον πέμπτο οίκο, τη Moody's (Ba1 με θετική προοπτική) από τις αρχές του 2025.

Τα ομόλογα χωρίς διαβάθμιση λογιστικής αξίας € 254 εκατ. (2023: € 293 εκατ.) αποτελούνται από € 188 εκατ. Ελληνικά εταιρικά ομόλογα (2023: € 181 εκατ.), € 42 εκατ. Κυπριακά εταιρικά ομόλογα (2023: € 90 εκατ.) και € 24 εκατ. εταιρικά ομόλογα εκδοθέντα σε λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες (2023: € 22 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η ονομαστική αξία των χρεωστικών τίτλων εκδοτών προερχόμενων από τη Ρωσία που κατέχονται από τον Όμιλο και έχουν ταξινομηθεί ως πιστωτικά απομειωμένοι, ήταν € 39 εκατ., με πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 7 εκατ. (2023: € 36 εκατ. ονομαστική αξία με πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 5 εκατ.).

Στο πρώτο τρίμηνο του 2024, ο Όμιλος προχώρησε στην από-επένδυση βραχυπρόθεσμων κυβερνητικών χρεωστικών επιμετρούμενων στο αποσβέσιμο κόστος ονομαστικής αξίας € 365 εκατ., αναγνωρίζοντας ζημιά € 16,6 εκατ. Η πώληση εκτιμήθηκε ότι είναι συνεπής με το επιχειρηματικό μοντέλο, στόχος του οποίου είναι η διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών (επιχειρηματικό μοντέλο "Hold-to-collect"), σύμφωνα με την λογιστική πολιτική του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα ομόλογα του επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά στάδιο, ανά γεωγραφική περιοχή με βάση τη χώρα εγκατάστασης των αντισυμβαλλόμενων και τον τομέα δραστηριότητας:

31 Δεκεμβρίου 2024								
Ελλάδα		Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες			Λοιπές Χώρες		Σύνολο	
ECL 12μήνου – Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3 € εκατ.	ECL 12μήνου – Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3 € εκατ.	ECL 12μήνου – Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2 € εκατ.		
Χρεωστικοί τίτλοι AC								
Δημόσιο	5.039	-	4.004	-	-	1.434	-	10.477
Τράπεζες	1.097	-	2.621	-	-	832	-	4.551
Επιχειρήσεις	304	5	1.499	14	31	791	6	2.649
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	6.440	5	8.124	14	31	3.057	6	17.677
Πρόβλεψη απομείωσης	(9)	(2)	(5)	(1)	(7)	(1)	(0)	(26)
Λογιστική αξία	6.431	3	8.119	13	24	3.056	6	17.651
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI								
Δημόσιο	803	-	1.566	-	-	449	-	2.817
Τράπεζες	16	-	164	-	-	-	-	179
Επιχειρήσεις	177	-	612	28	-	276	-	1.093
Λογιστική αξία	995	-	2.342	28	-	725	-	4.090

31 Δεκεμβρίου 2023								
Ελλάδα		Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες			Λοιπές Χώρες		Σύνολο	
ECL 12μήνου – Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3 € εκατ.	ECL 12μήνου – Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 3 € εκατ.	ECL 12μήνου – Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ’ όλη τη διάρκεια τους - Στάδιο 2 € εκατ.		
Χρεωστικοί τίτλοι AC								
Δημόσιο ⁽¹⁾	4.966	-	1.561	-	-	1.164	-	7.691
Τράπεζες ⁽¹⁾	923	-	369	-	-	-	-	1.292
Επιχειρήσεις	326	4	1.012	3	27	614	4	1.991
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	6.215	4	2.942	3	27	1.778	4	10.974
Πρόβλεψη απομείωσης	(7)	(2)	(3)	(0)	(5)	(1)	(0)	(18)
Λογιστική αξία	6.208	3	2.939	3	22	1.777	4	10.955
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI								
Δημόσιο	909	-	887	-	-	426	-	2.221
Τράπεζες	14	-	210	-	-	-	-	224
Επιχειρήσεις	172	-	528	40	-	281	8	1.029
Λογιστική αξία	1.095	-	1.625	40	-	707	8	3.475

31 Δεκεμβρίου 2024			
Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
-	16	-	16
-	2	-	2
0	-	-	0
0	18	-	18

Χρεωστικοί τίτλοι FVTPL				
Δημόσιο	-	16	-	16
Τράπεζες	-	2	-	2
Επιχειρήσεις	0	-	-	0
Λογιστική αξία	0	18	-	18

Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου				
Δημόσιο	80	19	19	118
Επιχειρήσεις	-	62	6	69
Λογιστική αξία	80	81	25	186

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023			
	Ελλάδα	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	Λοιπές χώρες	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρεωστικοί τίτλοι FVTPL				
Τράπεζες	-	25	-	25
Επιχειρήσεις	0	-	-	0
Λογιστική αξία	0	25	-	26
Χρεωστικοί τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου				
Δημόσιο	142	18	55	216
Επιχειρήσεις	0	27	3	30
Λογιστική αξία	142	45	58	245

⁽¹⁾ Στη συγκριτική χρήση, επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στο αποσθέςιμο κόστος ύψους € 203 εκατ. που προηγουμένως ταξινομούνταν στον κλάδο «Τράπεζες» μεταφέρθηκαν στον κλάδο «Δημόσιο», προκειμένου η παρουσίασή τους να συνάδει με την φετινή.

5.2.1.4 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων συμψηφίζονται στον ισολογισμό του Ομίλου σύμφωνα με τα κριτήρια του ΔΛΠ 32 και το καθαρό ποσό αυτών παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα συμψηφισμού και πρόθεση διακανονισμού του καθαρού ποσού αυτών ή πρόθεση ταυτόχρονης είσπραξης της απαίτησης και εξόφλησης της υποχρέωσης («τα κριτήρια συμψηφισμού»), όπως παρατίθενται και στην λογιστική αρχή του Ομίλου 2.2.4.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία τα οποία πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό περιλαμβάνουν συγκεκριμένες συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων οι οποίες υπάγονται σε συμβάσεις “GMRA’s” (Global Master Repurchase Agreements), καθώς και εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (CCP). Σχετικά με το τελευταίο, ο Όμιλος εξέτασε τους όρους των συμφωνιών εκκαθάρισης των παραγώγων που έχουν συναφθεί με τα Εκκαθαριστικά Μέλη και συμπέρανε ότι πληρούνται τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό αναφορικά με τους λογαριασμούς χρηματικών εγγυήσεων που αφορούν σε κάλυψη του περιθωρίου διαφορών αποτίμησης για τα εν λόγω παράγωγα. Ως εκ τούτου απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 619 εκατ. (2023: € 752 εκατ.) και υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 420 εκατ. (2023: € 492 εκατ.) (σημ. 19) συμψηφίστηκαν έναντι € 240 εκατ. (2023: € 317 εκατ.) χρηματικών εγγυήσεων που έχουν ληφθεί (σημ. 32) και € 42 εκατ. (2023: € 57 εκατ.) χρηματικών εγγυήσεων που έχουν δοθεί (σημ. 17).

Χρηματοοικονομικά στοιχεία που υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού στον ισολογισμό, περιλαμβάνουν παράγωγα (διμερείς συμφωνίες) καθώς και συμφωνίες επαναγοράς και επαναπώλησης χρεογράφων για τις οποίες α) το δικαίωμα συμψηφισμού τίθεται σε ισχύ μόνο σε περίπτωση αθέτησης, χρεοκοπίας ή πτώχευσης του Ομίλου ή των αντισυμβαλλόμενων ή μετά από άλλα προκαθορισμένα γεγονότα και/ή β) ο Όμιλος και οι αντισυμβαλλόμενοι του μπορεί να μην έχουν πρόθεση διακανονισμού του καθαρού ποσού των συναλλαγών ή πρόθεση ταυτόχρονης είσπραξης της απαίτησης και εξόφλησης της υποχρέωσης.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που πληρούν τα κριτήρια του συμψηφισμού και συνεπώς στον ισολογισμό παρουσιάζεται το καθαρό ποσό αυτών, καθώς και ποσά που υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες για τα οποία τα κριτήρια συμψηφισμού που αναφέρονται παραπάνω δεν πληρούνται. Όσον αφορά αυτές τις συναλλαγές, ο Όμιλος μπορεί να λαμβάνει και να παρέχει εξασφαλίσεις με την μορφή χρεογράφων και ταμειακών διαθεσίμων, τα οποία περιλαμβάνονται στους παρακάτω πίνακες στις στήλες «Χρηματοοικονομικά μέσα» και «Εγγυήσεις σε μετρητά».

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Συμφωνίες επαναπώλησης χρεογράφων με τράπεζες
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού
Καταθέσεις σε τράπεζες ως εγγύηση
Σύνολο

31 Δεκεμβρίου 2024					
Λογιστική αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού προ συμψηφισμού € εκατ.	Λογιστική αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων που συμψηφίστηκαν € εκατ.	Καθαρή αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού € εκατ.	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό		
			Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων) € εκατ.	Ληφθείσες εγγυήσεις σε μετρητά € εκατ.	Καθαρό υπόλοιπο € εκατ.
481	(447)	34	(32)		2
1.447	(619)	828	(550)	(153)	125
4	(4)	-			-
622	(42)	580	(150)		430
2.554	(1.112)	1.442	(732)	(153)	557

Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με τράπεζες
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων
Καταθέσεις από τράπεζες που λαμβάνονται ως εγγύηση
Σύνολο

31 Δεκεμβρίου 2024					
Λογιστική αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων προ συμψηφισμού € εκατ.	Λογιστική αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού που συμψηφίστηκαν € εκατ.	Καθαρή αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων € εκατ.	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό		
			Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων) € εκατ.	Δεσμευμένες εγγυήσεις σε μετρητά € εκατ.	Καθαρό υπόλοιπο € εκατ.
1.510	(420)	1.090	(783)	(150)	157
2.399	(447)	1.952	(1.952)	-	-
4	(4)	-			-
358	(240)	118	(118)		-
4.271	(1.111)	3.160	(2.853)	(150)	157

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού
Συμφωνίες επαναπώλησης χρεογράφων με τράπεζες
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού
Καταθέσεις σε τράπεζες ως εγγύηση
Σύνολο

31 Δεκεμβρίου 2023					
Λογιστική αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού προ συμψηφισμού € εκατ.	Λογιστική αξία χρηματ/μικών υποχρεώσεων που συμψηφίστηκαν € εκατ.	Καθαρή αξία χρηματ/μικών στοιχείων ενεργητικού € εκατ.	Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό		
			Χρηματ/μικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων) € εκατ.	Ληφθείσες εγγυήσεις σε μετρητά € εκατ.	Καθαρό υπόλοιπο € εκατ.
1.249	(1.210)	39	(39)	-	-
1.612	(752)	860	(672)	(56)	132
4	(4)	-	-	-	-
1.093	(57)	1.036	(340)	-	696
3.958	(2.023)	1.935	(1.051)	(56)	828

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023					
				Σχετιζόμενα υπόλοιπα που δεν συμψηφίστηκαν στον ισολογισμό		
	Λογιστική αξία χρηματικών υποχρεώσεων προ συμψηφισμού € εκατ.	Λογιστική αξία χρηματικών στοιχείων ενεργητικού που συμψηφίστηκαν € εκατ.	Καθαρή αξία χρηματικών υποχρεώσεων € εκατ.	Χρηματικά μέσα (περιλαμβ. μη-ταμειακών εξασφαλίσεων) € εκατ.	Δεσμευμένες εγγυήσεις σε μετρητά € εκατ.	Καθαρό υπόλοιπο € εκατ.
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων						
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.906	(492)	1.414	(930)	(340)	144
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με τράπεζες	3.638	(1.210)	2.428	(2.428)	-	-
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων	4	(4)	-	-	-	-
Καταθέσεις από τράπεζες που λαμβάνονται ως εγγύηση	404	(317)	87	(56)	-	31
Σύνολο	5.952	(2.023)	3.929	(3.414)	(340)	175

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα οι οποίες δεν υπόκεινται σε εφαρμοστέες κύριες συμβάσεις συμψηφισμού και παρόμοιες συμφωνίες, εύλογης αξίας € 10 εκατ. και € 30 εκατ., αντίστοιχα, (2023: € 21 εκατ. και € 36 εκατ., αντίστοιχα) δεν παρουσιάζονται στους ανωτέρω πίνακες.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων παρατίθενται στους παραπάνω πίνακες στην αξία με την οποία αναγνωρίστηκαν, είτε την εύλογη αξία (παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα) είτε στην αποσβέσιμη αξία κτήσης (όλα τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά στοιχεία), ανάλογα με τον τύπο του χρηματοοικονομικού μέσου.

5.2.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς ο οποίος είναι ο κίνδυνος πιθανής ζημιάς λόγω δυσμενών αλλαγών στις μεταβλητές της αγοράς. Μεταβολές σε επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες, περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads), τιμές μετοχών και σε άλλους σχετικούς παράγοντες, όπως στην τεκμαρτή μεταβλητότητα των προηγούμενων, μπορούν να επηρεάσουν τα έσοδα του Ομίλου ή την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων του. Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγορών και Αντισυμβαλλόμενων Ομίλου (GMCRU) παρακολουθεί, ελέγχει και αποτιμάει τους κινδύνους αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος.

Η Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων Αγορών και Αντισυμβαλλόμενων Ομίλου είναι υπεύθυνη για την επιμέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αναφορά όλων των κινδύνων αγοράς συμπεριλαμβανομένου του επιτοκιακού κινδύνου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (interest rate risk in the Banking Book (IRRBB)) και του κινδύνου πιστωτικού περιθωρίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (credit spread risk in the Banking Book (CSRBB)). Συγκεκριμένα, η Τράπεζα ως αποτέλεσμα των εποπτικών εξελίξεων και απαιτήσεων (EBA/GL/2022/14), έχει περαιτέρω ενισχύσει τις υποδομές, την διακυβέρνηση και τη δομή των ορίων αναλόγως, έτσι ώστε να επιμετρθεί και να παρακολουθεί τον κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου του Επενδυτικού χαρτοφυλακίου, μέσω ενός ειδικού πλαισίου stress testing. Η Μονάδα αναφέρεται στον GCRO και οι κύριες δραστηριότητές της περιλαμβάνουν:

- Την παρακολούθηση όλων των βασικών ενδείξεων που οδηγούν σε κίνδυνο αγοράς, επιτοκιακό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου,
- Εφαρμογή μεθοδολογιών για την προσομοίωση ακραίων καταστάσεων (stress testing) για τον κίνδυνο αγοράς, τον επιτοκιακό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και τον κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου (ιστορικού και υποθετικού),
- Παρακολούθηση και αναφορά της χρήσης των πιστωτικών ορίων αναφορικά με τον κίνδυνο αγοράς, τον επιτοκιακό κίνδυνο του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και τον κίνδυνο πιστωτικού περιθωρίου του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου,
- Ανάπτυξη, συντήρηση και διεύρυνση των υποδομών διαχείρισης κινδύνου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι κίνδυνοι αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος είναι οι ακόλουθοι:

(α) Επιτοκιακός κίνδυνος

Οι ταμειακές ροές και η εύλογη αξία της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο λόγω των διακυμάνσεων στα ισχύοντα επιτόκια αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου ταμιακών ροών, είναι ο κίνδυνος οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθούν λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας είναι ο κίνδυνος η αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθεί λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας αναλύεται περαιτέρω σε «Γενικό» και «Ειδικό». Ο πρώτος αναφέρεται σε αλλαγές στην εύλογη αξία θέσεων λόγω μεταβολών των επιτοκίων αναφοράς, ενώ ο τελευταίος αναφέρεται σε αλλαγές στην εύλογη αξία θέσεων λόγω κινήσεων σε συγκεκριμένες αποδόσεις εκδοτών και σε περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads).

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η χρηματοοικονομική θέση και οι ταμειακές ροές του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο από την επίδραση των διακυμάνσεων στις ισχύουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες.

(γ) Μετοχικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος τιμής μετοχών ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της εύλογης αξίας τους, ως αποτέλεσμα της μεταβολής των μετοχικών δεικτών και της αξίας μεμονωμένων μετοχών. Η έκθεση στον κίνδυνο διακύμανσης των τιμών των μετοχών προέρχεται κυρίως από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο.

(δ) Τεκμαρτή μεταβλητότητα

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο κίνδυνο τεκμαρτής μεταβλητότητας (implied volatility (vega) risk), κυρίως ως αποτέλεσμα των θέσεων του σε δικαιώματα προαίρεσης.

Η Επιτροπή Κινδύνων (Board Risk Committee) καθορίζει τα όρια της έκθεσης σε κινδύνους αγοράς, τα οποία παρακολουθούνται σε καθημερινή βάση.

Ο Όμιλος εφαρμόζει κυρίως τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR) για τη διαχείριση και παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς στην Ελλάδα και τις διεθνείς θυγατρικές. Επιπροσθέτως, πραγματοποιούνται αναλύσεις ευαισθησίας καθώς και προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων (stress testing).

(i) VaR για 2024 και 2023

Η μέθοδος VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανή αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει ο Όμιλος είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 1 ημέρας, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (διεξάγεται ολοκληρωμένη επανατιμολόγηση των θέσεων).

Τα μοντέλα VaR είναι σχεδιασμένα για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς σε ομαλές συνθήκες. Γίνεται η υπόθεση ότι οι ενδεχόμενες μεταβολές στους παράγοντες κινδύνου που επηρεάζουν τις ομαλές συνθήκες αγοράς, θα ακολουθήσουν κανονική κατανομή.

Παρόλο που το VaR είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς, οι υποθέσεις πάνω στις οποίες βασίζεται εγείρουν συγκεκριμένους περιορισμούς. Για το λόγο αυτό τα πραγματικά αποτελέσματα παρακολουθούνται συστηματικά μέσω της διενέργειας εκ των υστέρων ελέγχων («back testing»), ώστε να ελεγχθεί η εγκυρότητα των υποθέσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του VaR.

Η περίμετρος της ανάλυσης VaR περιλαμβάνει τις Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Ανώνυμης Εταιρίας Συμμετοχών, Eurobank A.E. και τις τραπεζικές θυγατρικές της, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρτοφυλάκια εύλογης αξίας μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL), συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών χαρτοφυλακίων και χαρτοφυλακίων επιμέτρησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI). Κατά συνέπεια, ο πιθανός αντίκτυπος όπως απεικονίζεται στα στοιχεία του VaR θα επηρεάσει άμεσα τα Κεφάλαια του Ομίλου (κατάσταση αποτελεσμάτων ή ίδια κεφάλαια).

Επειδή η μέθοδος VaR αποτελεί βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση του κινδύνου αγοράς που είναι εκτεθειμένος ο Όμιλος, έχουν θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις ανωτέρω δραστηριότητες (εμπορικά και επενδυτικά χαρτοφυλάκια, επιμετρούμενα στην

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

εύλογη αξία), ενώ η πραγματική έκθεση του Ομίλου επισκοπείται από τη διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθοδολογίας δεν αποτρέπει ζημιές έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά.

VaR ανά κατηγορία κινδύνου - Ελλάδα και διεθνείς θυγατρικές ⁽¹⁾

	2024 (Μέσος όρος) € εκατ.	2024 (Μέσος όρος) € εκατ.	2023 (Μέσος όρος) € εκατ.	2023 € εκατ.
Κίνδυνος Επιτοκίου	6	6	7	9
Κίνδυνος Συναλλάγματος	0	1	0	1
Μετοχικός Κίνδυνος	1	1	2	1
Σύνολο VaR	6	6	8	9

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει όλα τα χαρτοφυλάκια που επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Η διαφοροποίηση κινδύνων επιδρά θετικά στο συνολικό VaR από τον επιτοκιακό, συναλλαγματικό και μετοχικό κίνδυνο. Το μεγαλύτερο μέρος του VaR επιτοκιακού κινδύνου του Ομίλου, οφείλεται στον κίνδυνο που σχετίζεται με τα χρεόγραφα και τα παράγωγα τα οποία επιδεικνύουν ευαισθησία σε μεταβολές των επιτοκίων και των πιστωτικών περιθωρίων. Ο μέσος όρος VaR του 2024 παραμένει σχετικά σταθερός σε χαμηλά επίπεδα, συγκρινόμενος με τον αντίστοιχο μέσο όρο VaR του έτους 2023, αντικατοπτρίζοντας την μειωμένη μεταβλητότητα που παρατηρήθηκε στις αγορές.

(ii) Κίνδυνος διαφορών και ευαισθησία σε μεταβολή των επιτοκίων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη διαφορά επανατιμολόγησης των επιτοκίων (Interest Rate Repricing Gap) του Ομίλου, ο οποίος αναλύει τη δομή των αναντιστοιχιών των επιτοκίων εντός του ισολογισμού. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία/υποχρεώσεις του Ομίλου, περιλαμβάνονται στα ονομαστικά/αναπόσβεστα ποσά τους και κατηγοριοποιούνται με βάση είτε (α) την επόμενη συμβατική ημερομηνία επανατιμολόγησης, σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου ή (β) την ημερομηνία λήξης/ανάκλησης (όποια προηγείται), σε περίπτωση σταθερού επιτοκίου. Η παρακάτω ανάλυση αποτελεί μια εκτίμηση της έκθεσης σε επιτοκιακό κίνδυνο, καθώς συναλλαγές με διαφορετική διάρκεια παρουσιάζονται συγκεντρωτικά ανά κατηγορία.

	31 Δεκεμβρίου 2024 ⁽²⁾				
	Εντός 1 μήνα € εκατ.	1-3 μήνες € εκατ.	3-12 μήνες € εκατ.	1-5 έτη € εκατ.	Άνω των 5 ετών € εκατ.
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	15.512	-	-	-	-
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.185	355	7	60	-
Χρεωστικοί τίτλοι ⁽¹⁾	1.518	1.086	1.532	8.121	8.988
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	18.023	11.724	12.563	6.225	3.510
	37.238	13.165	14.102	14.407	12.499
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	-	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(2.936)	(596)	(0)	(10)	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(53.944)	(8.155)	(11.024)	(3.157)	(2.071)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(660)	(0)	(335)	(3.771)	(2.165)
	(57.540)	(8.752)	(11.360)	(6.938)	(4.237)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(6.382)	(776)	(171)	11.573	(4.375)
Διαφορά επιτοκίων (interest rate gap)	(26.684)	3.638	2.571	19.042	3.887

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023 ⁽²⁾				
	Εντός 1 μήνα € εκατ.	1-3 μήνες € εκατ.	3-12 μήνες € εκατ.	1-5 έτη € εκατ.	Άνω των 5 ετών € εκατ.
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	10.438	-	-	-	-
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	2.208	1.125	7	-	60
Χρεωστικοί τίτλοι ⁽¹⁾	758	481	928	5.333	6.446
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	16.453	8.026	8.084	5.133	4.675
	29.857	9.632	9.018	10.467	11.182
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες	(3.665)	-	-	-	-
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(1.148)	(3.260)	-	(251)	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(44.418)	(4.859)	(6.655)	(1.406)	-
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	-	-	(96)	(3.872)	(711)
	(49.231)	(8.118)	(6.751)	(5.529)	(711)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.891	2.397	60	1.146	(5.584)
Διαφορά επιτοκίων (interest rate gap)	(17.483)	3.910	2.327	6.084	4.886

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει θέσεις πώλησης ομολόγων (σημ. 35).

⁽²⁾ Τα ποσά είναι προ συμψηφισμού (σημ. 5.2.1.4).

Ο Όμιλος διενεργεί ανάλυση ευαισθησίας, για να εκτιμήσει την επίδραση που θα είχε μια υποθετική αλλαγή των επιτοκίων της αγοράς, στα καθαρά έσοδα από τόκους (NII) και στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI).

Η επίπτωση στα καθαρά έσοδα από τόκους υπολογίζεται με το σενάριο μιας στιγμιαίας παράλληλης μετατόπισης όλων των επιτοκίων κατά +/- 100 μονάδες βάσης, για περίοδο 1 έτους ακολουθώντας την προσέγγιση του στατικού ισολογισμού. Για την 31 Δεκεμβρίου 2024, η επίπτωση στα καθαρά έσοδα από τόκους στο σενάριο παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης των επιτοκίων, ανέρχεται σε € 122 εκατ. (+100 μονάδες βάσης) και σε € -167 εκατ. (-100 μονάδες βάσης) (31 Δεκεμβρίου 2023: € 194 εκατ. και € -171 εκατ. αντίστοιχα).

Η επίδραση στα λοιπά συνολικά έσοδα (OCI) υπολογίζεται ως η μεταβολή της εύλογης αξίας όλων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο FVOCI, μετά την λογιστική αντιστάθμιση, συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής στα λοιπά έσοδα που οφείλεται στα μέσα που προσδιορίζονται για την αντιστάθμιση των ταμειακών ροών που πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης. Για την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο αντίκτυπος στο OCI, υπό το σενάριο παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης επιτοκίων, ανέρχεται στα € -71 εκατ. (+100 μονάδες βάσης) και στα € 75 εκατ. (-100 μονάδες βάσης) (31 Δεκεμβρίου 2023: € -68 εκατ. και € 72 εκατ. αντίστοιχα).

(iii) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικό κίνδυνο για την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 2023:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2024							Σύνολο € εκατ.
	USD € εκατ.	CHF € εκατ.	GBP € εκατ.	RON € εκατ.	BGN € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	ΕΥΡΩ € εκατ.	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ								
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	18	2	7	0	684	2	15.417	16.131
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	641	47	62	27	0	70	1.349	2.196
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	19 -		28 -		20 -		219	285
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	29	0	1	0 -		1	808	838
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.936	1.690	985	6	6.078	6	38.251	50.953
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.985 -		121 -		103	190	19.784	22.184
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	12	2	1	19	308	0	8.130	8.472
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	0	-	5	-	-	85	91
Σύνολο ενεργητικού	6.641	1.743	1.205	56	7.193	269	84.043	101.150
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32	3	4	0	2	3	2.755	2.800
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	10	3	1	0	0	2	1.104	1.120
Υποχρεώσεις προς πελάτες	7.489	80	610	6	5.541	165	64.702	78.593
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	76 -	-	-	-		-	6.980	7.056
Λοιπές υποχρεώσεις ⁽²⁾	47	1	6	37	99	1	2.491	2.682
Σύνολο υποχρεώσεων	7.654	87	621	43	5.643	171	78.032	92.251
Συναλλαγματική θέση στοιχείων ισολογισμού	(1.013)	1.656	583	13	1.550	98	6.011	8.899
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	1.040	(1.705)	(571)	(7)	(439)	(107)	1.777	(12)
Σύνολο συναλλαγματικής θέσης	27	(49)	12	6	1.112	(9)	7.788	8.887

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023						
	USD € εκατ.	CHF € εκατ.	RON € εκατ.	BGN € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	ΕΥΡΩ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	13	2	0	867	7	10.054	10.943
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	380	31	33	2	72	1.836	2.354
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	55	-	-	19	0	305	379
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	19	0	-	0	1	861	881
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.210	1.886	7	5.129	714	30.599	41.545
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.668	-	-	75	288	12.679	14.710
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	13	4	4	288	2	8.452	8.763
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	0	59	-	-	-	147	206
Σύνολο ενεργητικού	5.358	1.982	44	6.380	1.084	64.933	79.781
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ							
Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	188	0	0	5	11	6.645	6.849
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	18	2	0	0	1	1.429	1.450
Υποχρεώσεις προς πελάτες	5.822	61	2	5.035	593	45.929	57.442
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	76	-	-	-	0	4.680	4.756
Λοιπές υποχρεώσεις ⁽²⁾	43	1	21	80	7	1.233	1.385
Σύνολο υποχρεώσεων	6.147	64	23	5.120	612	59.916	71.882
Συναλλαγματική θέση στοιχείων ισολογισμού	(789)	1.918	21	1.260	472	5.017	7.899
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	668	(1.921)	(10)	(329)	(502)	1.781	(313)
Σύνολο συναλλαγματικής θέσης	(121)	(3)	11	931	(30)	6.798	7.586

⁽¹⁾ Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν τις επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, άλλα πάγια στοιχεία, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις.

⁽²⁾ Οι λοιπές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)

5.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος εκτίθεται καθημερινά σε κινδύνους ρευστότητας από αναλήψεις καταθέσεων, λήξεις τίτλων μεσοπρόθεσμης ή μακροπρόθεσμης διάρκειας, λήξεις εξασφαλισμένης ή μη εξασφαλισμένης χρηματοδότησης (συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων («repurchase») και διατραπεζικός δανεισμός), χρηματοδοτήσεις δανείων και καταπτώσεις εγγυήσεων. Επιπρόσθετα, οι υποχρεώσεις κάλυψης των λογαριασμών περιθωρίου για συναλλαγές εξασφαλισμένης χρηματοδότησης (από την ΕΚΤ και την αγορά), για συμβόλαια μείωσης κινδύνου (συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου-CSAs, συμφωνίες κύριας επαναγοράς-GMRAs) και για εκκαθάριση συναλλαγών από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (CCPs) έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση των επιπέδων ρευστότητας. Ο

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Όμιλος διατηρεί διαθέσιμα για να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες. Η Επιτροπή Κινδύνων της Τράπεζας καθορίζει επαρκή όρια ρευστότητας για να καλυφθούν οι ενδεχόμενες ανάγκες.

Η προηγούμενη εμπειρία έχει δείξει ότι οι ανάγκες ρευστότητας που δημιουργούνται από καταπτώσεις εγγυητικών και πιστωτικών επιστολών είναι σημαντικά λιγότερες από το ποσό της δέσμευσης. Το ίδιο ισχύει και για τις δεσμεύσεις για αύξηση της πίστωσης, όπου το συνολικό συμβατικό ποσό δεν αντιπροσωπεύει κατ' ανάγκη μελλοντικές ανάγκες μετρητών, καθώς αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις θα λήξουν ή θα τερματιστούν χωρίς να χρηματοδοτηθούν.

Θεμελιώδης αρχή της διοίκησης του Ομίλου, είναι η αντιστοίχιση (matching) και η ελεγχόμενη αναντιστοιχία (mismatch) των ημερομηνιών λήξης και των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων. Είναι ασυνήθιστο για τράπεζες να έχουν πλήρη αντιστοίχιση, καθώς οι συναλλαγές είναι συχνά αβέβαιης διάρκειας και διαφορετικής φύσεως. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί και ο κίνδυνος ζημιών.

Οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και η δυνατότητα αντικατάστασης, με αποδεκτό κόστος, των τοκοφόρων υποχρεώσεων κατά τη λήξη τους, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για την αξιολόγηση της ρευστότητας του Ομίλου.

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας

Η Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Ρευστότητας του Ομίλου ορίζει την ακόλουθη εποπτική και ελεγκτική δομή:

- Η Επιτροπή Κινδύνων είναι υπεύθυνη για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας και για την παρακολούθηση των ποσοτικών και ποιοτικών διαστάσεων του κινδύνου ρευστότητας.
- Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού και Υποχρεώσεων του Ομίλου (Group Assets and Liabilities Committee) είναι εξουσιοδοτημένη να διαμορφώνει και να εφαρμόζει την πολιτική διαχείρισης ρευστότητας με βάση το υφιστάμενο επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνων (risk appetite) και να ελέγχει τη διαθέσιμη ρευστότητα του Ομίλου τουλάχιστον σε μηνιαία βάση.
- Η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων του Ομίλου (Treasury) είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της στρατηγικής ρευστότητας του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη το πιο πρόσφατο πλάνο χρηματοδότησης καθώς και για την ημερήσια διαχείριση της ρευστότητας του Ομίλου.
- Ο Τομέας Group Market and Counterparty Risk Sector (GMCRS) είναι υπεύθυνος για την επιμέτρηση, έλεγχο, παρακολούθηση και ενημέρωση σχετικά με τον κίνδυνο ρευστότητας του Ομίλου.

Τα κύρια στοιχεία αναφορικά με τον κίνδυνο ρευστότητας που παρακολουθούνται σε περιοδική βάση συνοψίζονται ως εξής:

- Ανάλυση του αποθέματος ρευστότητας (liquidity buffer) σε επίπεδο Ομίλου ανά τύπο προϊόντος και ανά θυγατρική,
- Δείκτης κάλυψης ρευστότητας (LCR) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων ρευστότητας. Οι ασκήσεις αυτές αξιολογούν τον αντίκτυπο ενός αριθμού έκτακτων γεγονότων στη ρευστότητα του Ομίλου,
- Ανάλυση της ευαισθησίας παραμέτρων της αγοράς στην ρευστότητα,
- Πρόσθετοι δείκτες παρακολούθησης ρευστότητας (ALMM) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Σύσταση βαρών επί στοιχείων ενεργητικού (Asset Encumbrance - AE) σε ατομική και ενοποιημένη βάση,
- Επισκόπηση της εφαρμογής του πλάνου χρηματοδότησης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Χρονοανάλυση στοιχείων ενεργητικού και στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν ανάλυση της ληκτότητας των στοιχείων ενεργητικού του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 2023, βασισμένη στις λογιστικές τους αξίες. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου με αντισυμβαλλόμενους στη διατραπεζική αγορά (ISDA/CSA). Με βάση τις συμβάσεις αυτές, ο Όμιλος έχει δώσει ή λάβει εξασφαλίσεις, οι οποίες καλύπτουν τις αντίστοιχες καθαρές υποχρεώσεις ή απαιτήσεις από συναλλαγές παραγώγων. Οι εξασφαλίσεις που έχουν δοθεί δεν παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες. Για τις απαιτήσεις από παράγωγα που δεν καλύπτονται από συμβάσεις ISDA/CSA, η θετική αποτίμηση παρουσιάζεται στην εύλογη αξία στην «άνω του ενός έτους» κατηγορία.

31 Δεκεμβρίου 2024					
Εντός 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 μήνες έως 1 έτος	Άνω του 1 έτους	Σύνολο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
- Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	16.131	-	-	-	16.131
- Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.275	121	50	250	1.696
- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	3.304	1.557	3.894	42.198	50.953
- Ομόλογα	246	332	1.275	20.092	21.945
- Μετοχές	-	-	-	524	524
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	6	6
- Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	60	16	8	8.388	8.472
- Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση (σημ. 30)	-	12	79	-	91
Σύνολο	21.016	2.038	5.306	71.458	99.818

31 Δεκεμβρίου 2023					
Εντός 1 μήνα	1 - 3 μήνες	3 μήνες έως 1 έτος	Άνω του 1 έτους	Σύνολο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
- Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	10.943	-	-	-	10.943
- Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	841	128	-	330	1.299
- Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	2.841	1.348	3.817	33.539	41.545
- Ομόλογα	72	93	617	13.919	14.701
- Μετοχές	-	-	-	388	388
- Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	-	-	-	13	13
- Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	62	16	8	8.677	8.763
- Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση	-	-	206	-	206
Σύνολο	14.759	1.585	4.648	56.866	77.858

⁽¹⁾ Τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τις επενδύσεις σε ακίνητα, τα άυλα πάγια στοιχεία, τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού.

Ο Όμιλος κατέχει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο μετρητών και στοιχείων ενεργητικού υψηλής ρευστοποίησης, προκειμένου να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις του και ενδεχόμενες αναλήψεις καταθέσεων σε συνθήκες πίεσης αγοράς. Τα διακρατούμενα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου για την αντιμετώπιση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- (α) Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες,
- (β) Ομόλογα υψηλής ρευστοποίησης και λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποδεκτά ως εγγύηση, και
- (γ) Τρεχούμενοι λογαριασμοί και διατραπεζικές καταθέσεις λήξης εντός ενός μήνα.

Τα μη χρησιμοποιηθέντα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία περιλαμβάνουν στοιχεία ενεργητικού υψηλής ρευστοποίησης και αποδεκτά από τις κεντρικές τράπεζες, παρέχουν δυνητικό απόθεμα ρευστότητας αξίας € 40,1 δις την 31 Δεκεμβρίου 2024 (2023: € 22,3 δις). Αυτή η αύξηση του αποθέματος ρευστότητας οφείλεται κυρίως i) στην εισροή καταθέσεων (ετήσια αύξηση € 6 δις), ii) στην έκδοση τίτλων ιδίου χρέους EMTN και TIER II (€ 2 δις), και iii) στην επίπτωση από την ενοποίηση της Ελληνικής Τράπεζας (€ 11 δις) (σημ. 23.2). Επιπρόσθετα, ο Όμιλος κατέχει και άλλους τύπους ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού, όπως ορίζονται από τις εποπτικές αρχές, αξίας € 6,6 δις (ρευστοποιήσιμη αξία) (2023: € 7,0 δις). Πρέπει να σημειωθεί ότι ένα μέρος των διαθέσιμων εξασφαλίσεων για την ΕΚΤ ποσού € 7,0 δις (ρευστοποιήσιμη αξία) (2023: € 1,8 δις) διακρατείται από τις θυγατρικές του Ομίλου και

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

για τις εξασφαλίσεις αυτές υπάρχουν περιορισμοί από τις τοπικές εποπτικές αρχές με αποτέλεσμα να περιορίζεται η μεταφορά τους μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου.

Χρονοανάλυση των υποχρεώσεων

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές για το 2024 και το 2023. Τα στοιχεία των υποχρεώσεων μη ορισμένης λήξης (καταθέσεις όψεως και ταμειευτηρίου) εμφανίζονται στην «εντός ενός μηνός» κατηγορία. Ο Όμιλος έχει συνάψει συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου με αντισυμβαλλόμενους στη διατραπεζική αγορά (ISDA/CSA). Λόγω αυτών των συμβάσεων, ο Όμιλος έχει ήδη δώσει εξασφαλίσεις οι οποίες καλύπτουν την αποτίμηση των καθαρών του υποχρεώσεων από παράγωγα στη διατραπεζική αγορά. Για τις υποχρεώσεις από παράγωγα που δεν καλύπτονται από συμβάσεις Διεθνούς Ένωσης Συμφωνιών Ανταλλαγής και Παραγώγων (ISDA) και συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (CSA) η υποχρέωση παρουσιάζεται στην εύλογη αξία στην «εντός ενός μηνός» κατηγορία.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει το χειρότερο πιθανό σενάριο αφού βασίζεται στην παραδοχή ότι όλες οι υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν στη λήξη τους και δε θα ανανεωθούν (π.χ. όλες οι προθεσμιακές καταθέσεις αποσύρονται στη συμβατική τους λήξη). Ακόμη και στο δυσμενές σενάριο μιας συστημικής χρηματοοικονομικής κρίσης, η πιθανότητα ενός τέτοιου γεγονότος είναι απομακρυσμένη.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:

- Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα
- Υποχρεώσεις προς πελάτες
- Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους
- Υποχρεώσεις από μισθώσεις
- Υποχρεώσεις από ασφαλιστικά συμβόλαια
- Λοιπές υποχρεώσεις

31 Δεκεμβρίου 2024				
Εντός 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες έως 1 έτος € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.	(εισροές)/ εκροές € εκατ.
992	1.032	251	1.109	3.384
59.640	7.912	10.166	984	78.702
90	36	478	8.096	8.700
4	7	29	181	221
-	5	15	88	108
482	1.471	433	-	2.386
61.208	10.463	11.372	10.458	93.501
6	-	-	-	6

Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο
Συμβατικές δεσμεύσεις ⁽¹⁾
Σύνολο

Εντός 1 έτους € εκατ.	Άνω του 1 έτους € εκατ.
6.241	7.767
51	
6.292	7.767

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023				
	Εντός	1 - 3	3 μήνες	Άνω του	(εισορές)/
	1 μήνα	μήνες	έως 1 έτος	1 έτους	εκροές
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:					
- Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	713	2.889	3.079	396	7.077
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	44.691	5.775	6.682	424	57.572
- Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	75	593	245	4.986	5.899
- Υποχρεώσεις από μισθώσεις	4	16	55	143	218
- Λοιπές υποχρεώσεις	501	460	234	-	1.195
	45.984	9.733	10.295	5.949	71.961
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	11	-	-	-	11
Στοιχεία εκτός ισολογισμού					

	Εντός	Άνω
	1 έτους	1 έτους
	€ εκατ.	€ εκατ.
Δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	2.429	8.989
Συμβατικές δεσμεύσεις ⁽¹⁾	41	-
Σύνολο	2.470	8.989

⁽¹⁾ Αφορά συμβατικές δεσμεύσεις για την εξαγορά ιδιοχρησιμοποιούμενων, επενδυτικών ακινήτων καθώς και άυλων πάγιων στοιχείων (σημ. 43).

5.2.4 Κίνδυνοι βιωσιμότητας

Οι κίνδυνοι βιωσιμότητας δεν είναι ούτε νέοι ούτε αυτόνομοι κίνδυνοι, αλλά αντίθετα είναι εγκάρσιοι κίνδυνοι που εκδηλώνονται μέσω των υφιστάμενων τύπων κινδύνων. Καθώς οι κίνδυνοι βιωσιμότητας αλληλεπιδρούν με άλλους κινδύνους και οδηγούν σε άμεσες διανεμητικές επιπτώσεις και έμμεσες μακροοικονομικές επιπτώσεις, ο Όμιλος κατανοεί ότι η προσεκτική εξέταση του εγκάρσιου χαρακτήρα τους είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστεί η βέλτιστη εφαρμογή των δραστηριοτήτων προσαρμογής.

Συγκεκριμένα, οι κίνδυνοι βιωσιμότητας ορίζονται ως πιθανές απώλειες που προκύπτουν από οποιαδήποτε αρνητική χρηματοοικονομική επίπτωση για τον Όμιλο, ως αποτέλεσμα των υφιστάμενων ή προβλεπόμενων επιπτώσεων οποιουδήποτε γεγονότος που σχετίζεται με το κλίμα και το περιβάλλον, την κοινωνία ή τη διακυβέρνηση στους αντισυμβαλλόμενους ή στα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου.

Οι ορισμοί των κινδύνων βιωσιμότητας περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- **Κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι:** Οι κλιματικοί και περιβαλλοντικοί κίνδυνοι ορίζονται ως οι κίνδυνοι που προκύπτουν από ενδεχόμενες απώλειες ή αρνητικές επιπτώσεις στον Όμιλο, συμπεριλαμβανομένων των απωλειών/ζημιών σε φυσικά περιουσιακά στοιχεία, της διαταραχής της επιχειρηματικής δραστηριότητας ή των δυσλειτουργιών των συστημάτων, των δαπανών μετάβασης και των επιπτώσεων στη φήμη από τις αρνητικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης.
- **Κοινωνικός κίνδυνος:** Ο κοινωνικός κίνδυνος αναφέρεται σε πιθανές απώλειες που προκύπτουν από τυχόν αρνητικές χρηματοοικονομικές επιπτώσεις στον Όμιλο, οι οποίες απορρέουν από τις υφιστάμενες ή μελλοντικές επιπτώσεις κοινωνικών παραγόντων (όπως η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η εισοδηματική ανισότητα, η ασφάλεια και προστασία των πελατών και οι μεταβαλλόμενες προτιμήσεις των καταναλωτών) στους αντισυμβαλλόμενους ή στα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου.
- **Κίνδυνος διακυβέρνησης:** Ο κίνδυνος διακυβέρνησης αναφέρεται σε πιθανές απώλειες που προκύπτουν από τυχόν αρνητικές χρηματοοικονομικές επιπτώσεις στον Όμιλο, οι οποίες απορρέουν από τις υφιστάμενες ή μελλοντικές επιπτώσεις παραγόντων διακυβέρνησης (όπως η καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος, η μη συμμόρφωση με πολιτικές ή κανονισμούς και πρακτικές διακυβέρνησης) στους αντισυμβαλλόμενους ή στα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Όμιλος υιοθετεί μία στρατηγική προσέγγιση προς τη βιωσιμότητα, την αναγνώριση και διαχείριση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή, υπογραμμίζοντας τη μεγάλη σημασία που δίνεται στους κινδύνους και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από τη μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Σε αυτό το πλαίσιο, η Τράπεζα ολοκλήρωσε και εφαρμόζει την στρατηγική της για τις χρηματοδοτήσεις (Financed Impact Strategy), η οποία θα εστιάζει στα ακόλουθα:

- Ενίσχυση των σχέσεων και ευαισθητοποίηση των πελατών για να προσαρμόσουν τη δραστηριότητά τους έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της κλιματικής αλλαγής
- Δράσεις που στηρίζουν τους πελάτες στις προσπάθειες μετάβασής τους σε ένα πιο βιώσιμο οικονομικό περιβάλλον
- Μέσα και εργαλεία, όπως πλαίσια και προϊόντα, για τη στήριξη της βιώσιμης χρηματοδότησης
- Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα στα δανειακά και επενδυτικά της χαρτοφυλάκια, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της έκθεσης σε φυσικούς κινδύνους και κινδύνους μετάβασης που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

Για τη διευκόλυνση της ταξινόμησης των ευκαιριών βιώσιμης/πράσινης χρηματοδότησης με δομημένο τρόπο, ο Όμιλος έχει αναπτύξει το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης (Sustainable Finance Framework - SFF). Μέσω του SFF της, ο Όμιλος έχει δυνατότητα να ταξινομεί τις λύσεις βιώσιμου δανεισμού που προσφέρονται στους πελάτες του, προσδιορίζοντας την προσέγγιση ταξινόμησης που εφαρμόζει και τις δραστηριότητες που ορίζονται ως επιλέξιμες για πρόσβαση σε βιώσιμη χρηματοδότηση (επιλέξιμα πράσινα και κοινωνικά περιουσιακά στοιχεία). Παράλληλα, ο Όμιλος διατηρεί ένα Πλαίσιο Βιώσιμων Επενδύσεων (Sustainable Investment Framework - SIF), το οποίο περιγράφει τις διάφορες προσεγγίσεις/στρατηγικές βιώσιμων επενδύσεων του Ομίλου με βάση κριτήρια που τηρούνται σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές της αγοράς, τη διαδικασία επιλογής των επιλέξιμων επενδύσεων, καθώς και τη συχνότητα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο βιώσιμο χαρτοφυλάκιο.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει επικαιροποιήσει τη δομή διακυβέρνησής του ενσωματώνοντας και καθορίζοντας συγκεκριμένους ρόλους και αρμοδιότητες προκειμένου να υποστηρίξει την ανάπτυξη της Στρατηγικής Βιωσιμότητας και την ενσωμάτωση των κινδύνων βιωσιμότητας, μέσω της συμμετοχής διάφορων βασικών ενδιαφερόμενων (π.χ. Μονάδες Επιχειρηματικές και Κινδύνου, Επιτροπές, κ.α.). Ο Όμιλος εφαρμόζει ένα μοντέλο καθορισμένων ρόλων και αρμοδιοτήτων σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων βιωσιμότητας στις 3 Γραμμές Άμυνας.

Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τον σημαντικό αντίκτυπο των κινδύνων βιωσιμότητας τόσο στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα όσο και στην παγκόσμια οικονομία, ο Όμιλος ανέπτυξε και ενέκρινε την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνου Βιωσιμότητας, η οποία αποσκοπεί στην προώθηση μιας ολιστικής κατανόησης των επιπτώσεων των κινδύνων βιωσιμότητας στο επιχειρηματικό του μοντέλο, καθώς και στην υποστήριξη της λήψης αποφάσεων σχετικά με τα θέματα αυτά και στην παροχή μιας ισχυρής διακυβέρνησης βάσει του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων. Ο σκοπός της Πολιτικής είναι να παρέχει μια επισκόπηση και μια κοινή κατανόηση των κύριων ρυθμίσεων διακυβέρνησης του Ομίλου, καθώς και των ρόλων και των αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνει η Μονάδα Κινδύνου Βιωσιμότητας Ομίλου (Group Sustainability Risk, GSR), στο πλαίσιο των συνολικών δραστηριοτήτων διαχείρισης των κινδύνων βιωσιμότητας του Ομίλου.

Η Μονάδα Κινδύνου Βιωσιμότητας του Ομίλου (GSR) έχει τη συνολική ευθύνη για την επίβλεψη, την παρακολούθηση και τη διαχείριση των κινδύνων βιωσιμότητας. Πιο συγκεκριμένα, το GSR:

- προετοιμάζει και συντηρεί την Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων Βιωσιμότητας, καθώς και τις σχετικές πολιτικές, διαδικασίες και μεθοδολογίες (π.χ. Αξιολόγηση κινδύνου ESG, Υπόδειγμα αξιολόγησης κλιματικών κινδύνων, λίστες αποκλεισμού) σε συνεργασία με τη Μονάδα Βιωσιμότητας Ομίλου, τις Επιχειρησιακές Μονάδες και τις Μονάδες Κινδύνων.
- ηγείται της ανάπτυξης και εφαρμογής του πλαισίου που σχετίζεται με τους κινδύνους βιωσιμότητας, καθώς και των σχετικών πολιτικών και διαδικασιών (π.χ. Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων Βιωσιμότητας, προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων για τον Κλιματικό Κίνδυνο) σε ολόκληρο τον Όμιλο, σε συντονισμό με άλλες εμπλεκόμενες μονάδες, καθώς και της ανάπτυξης και επικαιροποίησης των Πλαισίων Βιώσιμης Χρηματοδότησης.
- παρακολουθεί και αναφέρει στον Υπεύθυνο για θέματα βιωσιμότητας Ομίλου (GSSO) την πρόοδο της εφαρμογής του σχεδίου δράσης για τον Κλιματικό Κίνδυνο και υποβάλλει εκθέσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα Κινδύνων Βιωσιμότητας.
- υποστηρίζει, εξετάζει και θέτει προκλήσεις στους εμπλεκόμενους φορείς, σε ολόκληρο τον Όμιλο, όσον αφορά τον καθορισμό των στόχων μηδενικού ισοζυγίου άνθρακα (Net Zero) και της Στρατηγικής Επίδρασης Χρηματοδοτήσεων, μέσω του εντοπισμού σημαντικών περιοχών που σχετίζονται με κινδύνους βιωσιμότητας.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- ηγείται της 2ης Γραμμής Άμυνας για την ανεξάρτητη διαδικασία επαναξιολόγησης των βιώσιμων χρηματοδοτήσεων (δηλ. γνωμοδοτεί σχετικά με τις βιώσιμες χρηματοδοτήσεις που αφορούν το χαρτοφυλάκιο CIB, στο πλαίσιο μιας εξατομικευμένης διαδικασίας), και του χαρακτηρισμού των προϊόντων του χαρτοφυλακίου Λιανικής ως βιώσιμων, σε σχέση με τα κριτήρια Βιώσιμης Χρηματοδότησης (σύμφωνα με προκαθορισμένα όρια).
- αναπτύσσει και συντηρεί το πλαίσιο των προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων για τον Κλιματικό Κίνδυνο, καθώς και τις μεθοδολογίες ανάλυσης σεναρίων και προσομοιώσεων ακραίων καταστάσεων, και συντονίζει την εκτέλεση της ανάλυσης σεναρίων για τον κίνδυνο βιωσιμότητας και των σχετικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε επίπεδο Ομίλου.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους βιωσιμότητας παρέχονται στην Έκθεση Βιωσιμότητας του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2024.

5.3 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Η εύλογη αξία είναι η τιμή που μία οντότητα θα λάμβανε κατά την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή θα κατέβαλε για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην κύρια (ή πιο συμφέρουσα) αγορά, κατά την ημερομηνία της επιμέτρησης και υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς (δηλ. τιμή εξόδου). Όταν δεν υπάρχει παρατηρήσιμη τιμή για πανομοιότυπο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, η εύλογη αξία επιμετράται με τη χρήση άλλων κατάλληλων τεχνικών αποτίμησης μεγιστοποιώντας τη χρήση συναφών παρατηρήσιμων δεδομένων και ελαχιστοποιώντας τη χρήση μη παρατηρήσιμων δεδομένων. Τα παρατηρήσιμα δεδομένα προκύπτουν χρησιμοποιώντας στοιχεία της αγοράς, όπως πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό σχετικά με πραγματικά γεγονότα ή συναλλαγές, και αντανακλούν τις παραδοχές που θα χρησιμοποιούσαν οι συμμετέχοντες στην αγορά για την τιμολόγηση χρηματοοικονομικών μέσων, όπως διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για παρόμοια μέσα, επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων, τεκμαρτή μεταβλητότητα και περιθώρια φερεγγυότητας (credit spreads).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία ή στην αποσβέσιμη αξία κτήσης και η εύλογη αξία τους έχει γνωστοποιηθεί, κατηγοριοποιούνται σε ένα από τα τρία επίπεδα ιεραρχίας εύλογης αξίας ανάλογα με το αν η αποτίμησή τους βασίζεται σε παρατηρήσιμα ή μη παρατηρήσιμα δεδομένα, ως ακολούθως:

- Επίπεδο 1 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται βάσει επίσημων τιμών (μη προσαρμοσμένες) σε ενεργές αγορές για πανομοιότυπα χρηματοοικονομικά στοιχεία στα οποία ο Όμιλος μπορεί να έχει πρόσβαση κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Ενεργή θεωρείται η αγορά στην οποία οι τιμές αυτές είναι άμεσα και σε τακτά χρονικά διαστήματα διαθέσιμες από κάποιο χρηματιστήριο, χρηματιστή, διαπραγματευτή, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία τιμών ή ρυθμιστική αρχή και αντιπροσωπεύουν πραγματικές και συχνές συναλλαγές. Στο επίπεδο 1 περιλαμβάνονται ενεργά διαπραγματεύσιμοι χρεωστικοί τίτλοι κατοχής ή έκδοσης του Ομίλου, μετοχές και παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια, καθώς επίσης και αμοιβαία κεφάλαια τα οποία έχουν τακτικά και συχνά δημοσιευμένες τιμές.
- Επίπεδο 2 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης με δεδομένα, διαφορετικά των επίσημων τιμών του Επιπέδου 1, τα οποία είναι παρατηρήσιμα είτε απευθείας ή εμμέσως, όπως: i) επίσημες τιμές για παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε ενεργές αγορές, ii) επίσημες τιμές για πανομοιότυπα ή παρεμφερή χρηματοοικονομικά μέσα σε αγορές που δεν είναι ενεργές, iii) δεδομένα, εκτός των επίσημων τιμών, που είναι άμεσα ή έμμεσα παρατηρήσιμα, όπως επιτόκια και καμπύλες επιτοκίων παρατηρήσιμα σε τακτά χρονικά διαστήματα, επιτόκια προθεσμιακών συμβολαίων ξένου συναλλάγματος, τιμές μετοχών, περιθώρια φερεγγυότητας και τεκμαρτή μεταβλητότητα που λαμβάνονται από διεθνείς οργανισμούς παροχής τιμών αγοράς και iv) άλλα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που δεν είναι σημαντικά για τη συνολική επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 2 περιλαμβάνουν εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, μη άμεσα ρευστοποιήσιμους χρεωστικούς τίτλους, που κατέχονται ή εκδίδονται από τον Όμιλο και μετοχές.
- Επίπεδο 3 - Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα χρησιμοποιώντας τεχνικές αποτίμησης στις οποίες τα σημαντικότερα δεδομένα είναι μη παρατηρήσιμα. Κατά τη συλλογή των μη παρατηρήσιμων δεδομένων, χρησιμοποιούνται οι καλύτερες διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων του Ομίλου, ενώ ταυτόχρονα αντανακλώνονται οι υποθέσεις των συμμετεχόντων στην αγορά (π.χ. παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο). Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του Επιπέδου 3 περιλαμβάνουν μη διαπραγματευόμενους μετοχικούς τίτλους ή μετοχικούς τίτλους που διαπραγματεύονται σε αγορές οι οποίες δεν θεωρούνται ενεργές, συγκεκριμένα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Όμιλο και αναγνωρίστηκαν στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού καθώς και συγκεκριμένους χρεωστικούς τίτλους που εκδόθηκαν ή διακρατούνται από τον Όμιλο.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία

Η κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

31 Δεκεμβρίου 2024				
	Επίπεδο 1 € εκατ.	Επίπεδο 2 € εκατ.	Επίπεδο 3 € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	285	0	-	285
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	259	33	92	384
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	0	838	-	838
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	3.881	191	77	4.148
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτιμώμενα υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	19	19
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	4.425	1.062	188	5.675
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	1	1.119	-	1.120
Υποχρεώσεις συναλλαγών	43	-	-	43
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	44	1.119	-	1.163
31 Δεκεμβρίου 2023				
	Επίπεδο 1 € εκατ.	Επίπεδο 2 € εκατ.	Επίπεδο 3 € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	379	0	-	379
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	137	21	105	263
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	0	881	0	881
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	3.209	271	12	3.492
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες αποτιμώμενα υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	15	15
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	3.725	1.173	132	5.030
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ⁽¹⁾	2	1.448	-	1.450
Υποχρεώσεις συναλλαγών	121	-	-	121
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία	123	1.448	-	1.571

⁽¹⁾ Μετά τον συμψηφισμό έναντι ταμιακών διαθεσίμων € 619 εκατ. και € 420 εκατ. παράγωγων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, αντίστοιχα, τα οποία έχουν κατηγοριοποιηθεί στο επίπεδο 2 (2023: μετά τον συμψηφισμό € 752 εκατ. και € 492 εκατ. παράγωγων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, αντίστοιχα) (σημ.5.2.1.4).

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μεταφορές εντός και εκτός των επιπέδων ιεραρχίας της εύλογης αξίας στην αρχή του τριμήνου κατά το οποίο έχει πραγματοποιηθεί η μεταφορά ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου. Κατά την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος μετέφερε χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση € 94 εκατ. από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 και € 26 εκατ. από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 3, σε συνέχεια της ενίσχυσης της μεθοδολογίας που εφαρμόζεται για την ταξινόμησή τους (βλέπε κατωτέρω στην παράγραφο Διαδικασίες και τεχνικές αποτίμησης του Ομίλου).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Συμφωνία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Επιπέδου 3

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	132	155
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών ⁽²⁾	20	-
Μεταφορά σε Επίπεδο 3	27	1
Μεταφορά από Επίπεδο 3	(0)	(7)
Προσθήκες, μετά από πωλήσεις και λήξεις ⁽¹⁾	12	(20)
Σύνολο κερδών/(ζημιών) χρήσης που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1	3
Σύνολο κερδών/(ζημιών) χρήσης που περιλαμβάνονται στα λοιπά συνολικά έσοδα	1	0
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(4)	0
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	188	132

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει επιστροφές κεφαλαίου αναφορικά με επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους.

⁽²⁾ Αναφέρεται σε χρηματοοικονομικά στοιχεία Επιπέδου 3 του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, ο οποίος ενοποιήθηκε το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ. 23.2).

Διαδικασίες και τεχνικές αποτίμησης του Ομίλου

Ο τομέας Group Market Counterparty Risk Sector (GMCRS) θεσπίζει τις διαδικασίες που διέπουν την επιμέτρηση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ευρέως αναγνωρισμένα μοντέλα αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των κοινών χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όπως τις ανταλλαγές επιτοκίων και τις ανταλλαγές συναλλάγματος (interest and cross currency swaps), που χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς και δεν απαιτούν σε μεγάλο βαθμό τη διενέργεια εκτιμήσεων από τη Διοίκηση. Οι παρατηρήσιμες τιμές ή τα δεδομένα των μοντέλων αποτίμησης είναι συνήθως διαθέσιμα στην αγορά για τους εισηγμένους χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, τα διαπραγματεύσιμα και τα απλά εξωχρηματιστηριακά παράγωγα. Η διαθεσιμότητα παρατηρήσιμων τιμών της αγοράς και των δεδομένων των μοντέλων αποτίμησης μειώνει την ανάγκη διενέργειας εκτιμήσεων από τη Διοίκηση και επίσης μειώνει την αβεβαιότητα σχετικά με τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών. Την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος ενίσχυσε την μεθοδολογία που εφαρμόζει για την κατηγοριοποίηση των χρεωστικών τίτλων στα τρία επίπεδα ιεραρχίας εύλογης αξίας, ορίζοντας μια κλίμακα κατάταξης για κάθε χρεωστικό τίτλο, σύμφωνα με την ποιότητα και την ποσότητα των δεδομένων της αγοράς τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας τους μια δεδομένη χρονική στιγμή. Κατόπιν, οι χρεωστικοί τίτλοι κατατάσσονται στα επίπεδα ιεραρχίας βάσει συγκεκριμένων ορίων ανά κλίμακα, οι οποίες περιλαμβάνουν από υψηλής ρευστοποίησης έως περιορισμένης διαπραγματεύσεως χρεωστικούς τίτλους.

Όπου χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία δεν υπάρχουν διαθέσιμες επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, αυτές επιβεβαιώνονται για την ορθότητά τους έναντι ιστορικών στοιχείων και, όπου είναι εφικτό, έναντι τρεχουσών ή πρόσφατων παρατηρούμενων συναλλαγών σε διάφορα χρηματοοικονομικά μέσα, και επανεξετάζονται περιοδικά από κατάλληλο προσωπικό ανεξάρτητο από το προσωπικό που τα δημιουργήσε. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν να χρησιμοποιηθούν και προσαρμόζονται έτσι ώστε να επιβεβαιώνεται ότι τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και συγκριτικές τιμές αγοράς. Οι εκτιμήσεις των εύλογων αξιών που λαμβάνονται από τα μοντέλα προσαρμόζονται με τυχόν άλλους παράγοντες, όπως τον κίνδυνο ρευστότητας ή την αβεβαιότητα των μοντέλων, στο βαθμό που οι συμμετέχοντες στην αγορά θα τους λάβουν υπόψη κατά την τιμολόγηση του χρηματοοικονομικού μέσου. Οι εύλογες αξίες, επίσης, αντανακλούν τον πιστωτικό κίνδυνο του μέσου και περιλαμβάνουν προσαρμογές ώστε να ληφθούν υπόψη ο πιστωτικός κίνδυνος της εταιρείας του Ομίλου και του αντισυμβαλλομένου, όπου κρίνεται αναγκαίο.

Οι διαδικασίες ελέγχου των μοντέλων αποτίμησης που εφαρμόζονται από τον Όμιλο, περιλαμβάνουν: επιβεβαίωση των παρατηρήσιμων τιμολογήσεων, επαναυπολογισμό των αποτιμήσεων του μοντέλου, επισκόπηση και διαδικασία έγκρισης για τα νέα μοντέλα ή/και αλλαγές στα υφιστάμενα, προσαρμογή και διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων (back-testing) έναντι παρατηρήσιμων συναλλαγών στην αγορά, όπου είναι εφικτό, ανάλυση σημαντικών μεταβολών αποτίμησης, κλπ. Όταν για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας χρησιμοποιούνται οι αποτιμήσεις τρίτων, αυτές ελέγχονται προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 13.

Τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στην εύλογη αξία με προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας επιτόκια της αγοράς κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Αναπροσαρμογές για τον πιστωτικό

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

κίνδυνο του αντισυμβαλλόμενου και τον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου εφαρμόζονται στα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, όπου κρίνεται απαραίτητο. Για τις εν λόγω αναπροσαρμογές του πιστωτικού κινδύνου λαμβάνονται υπόψη οι αναμενόμενες ταμειακές ροές μεταξύ του Ομίλου και των αντισυμβαλλομένων με βάση τους σχετικούς όρους των συναλλαγών παραγώγων και η επίδραση του πιστωτικού κινδύνου στην αποτίμηση αυτών των ταμειακών ροών. Ανάλογα με τις συνθήκες, ο Όμιλος λαμβάνει επίσης υπόψη την επίδραση τυχόν διακανονισμών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων, συμβάσεων εξασφάλισης και σύναψης κύριων συμβάσεων συμψηφισμού για την αποτίμηση του πιστωτικού κινδύνου (Credit Risk Valuation Adjustment - CVA). Για τον υπολογισμό του CVA χρησιμοποιούνται οι πιθανότητες αθέτησης υποχρεώσεων, βασισμένες σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς όπως τα περιθώρια των συμβολαίων ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (Credit Default Swaps - CDS), ανάλογα με την περίπτωση, ή τα εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης. Ο Όμιλος εφαρμόζει παρόμοια μεθοδολογία για τον υπολογισμό του δικού του πιστωτικού κινδύνου (Debit Value Adjustments - DVA) όταν μπορεί να εφαρμοστεί. Όπου οι τεχνικές αποτίμησης βασίζονται σε εσωτερικά μοντέλα αξιολόγησης και το αντίστοιχο CVA είναι σημαντικό στο σύνολο της επιμέτρησης της εύλογης αξίας, τότε τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα κατηγοριοποιούνται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας. Μια εύλογα πιθανή μεταβολή του κύριου μη παρατηρήσιμου δεδομένου (δηλ. του ποσοστού ανάκτησης) που χρησιμοποιείται στην αποτίμησή τους, δεν θα είχε σημαντική επίδραση στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας τους.

Ο Όμιλος προσδιορίζει την εύλογη αξία των χρεωστικών τίτλων που κατέχει με βάση επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για τίτλους με παρόμοιο επίπεδο πιστωτικού κινδύνου, λήξη και απόδοση, τιμές διαπραγμάτευσης σε μη ενεργές αγορές για πανομοιότυπα ή παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, ή με τη μέθοδο προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών.

Η αξία των μη διαπραγματευόμενων μετοχικών τίτλων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στο Επίπεδο 3, προσδιορίζεται κυρίως χρησιμοποιώντας (i) εκθέσεις αποτίμησης τρίτων, οι οποίες βασίζονται στην καθαρή θέση των εταιρειών όπου η Διοίκηση δεν εκτελεί περαιτέρω σημαντικές προσαρμογές, και (ii) αποτιμήσεις καθαρής θέσης προσαρμοσμένες, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων των τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο με συμβατικές ταμειακές ροές που δεν αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (που δεν πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI), επιμετρώνται υποχρεωτικά στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Τιμές αγοράς δεν υπάρχουν καθώς δεν υπάρχουν ενεργές αγορές στις οποίες διαπραγματεύονται. Οι εύλογες αξίες τους εκτιμώνται σε ατομική βάση ανά δάνειο προεξοφλώντας τις μελλοντικές αναμενόμενες ταμειακές ροές για το χρονικό διάστημα που αναμένεται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας κατάλληλα προεξοφλητικά επιτόκια ή με αναφορά σε άλλα συγκρίσιμα περιουσιακά στοιχεία ίδιου τύπου για τα οποία έχουν πραγματοποιηθεί συναλλαγές στην ίδια περίοδο. Οι αναμενόμενες ταμειακές ροές, που ενσωματώνουν τον πιστωτικό κίνδυνο, αποτελούν σημαντικά μη παρατηρήσιμα δεδομένα στον υπολογισμό της εύλογης αξίας με αποτέλεσμα το σύνολο της εύλογης αξίας τους να κατηγοριοποιείται στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία

Η κατηγοριοποίηση ιεραρχίας της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία στον ισολογισμό παρουσιάζεται στους ακόλουθους πίνακες:

31 Δεκεμβρίου 2024					
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία ⁽¹⁾
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	51.923	51.923	50.934
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	12.716	3.237	1.313	17.267	17.651
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	12.716	3.237	53.236	69.190	68.585
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	5.371	351	1.588	7.310	7.056
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	5.371	351	1.588	7.310	7.056

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023				
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3	Εύλογη αξία	Λογιστική αξία
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	-	-	41.888	41.888	41.530
Επενδυτικοί τίτλοι αποτιμώμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	7.191	1.948	1.323	10.462	10.955
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	7.191	1.948	43.211	52.350	52.485
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	2.540	1.626	554	4.720	4.756
Χρηματοοικονομικά στοιχεία υποχρεώσεων που δεν επιμετρώνται στην εύλογη αξία	2.540	1.626	554	4.720	4.756

⁽¹⁾ Οι προσωρινές προσαρμογές εύλογης αξίας που σχετίζονται με την απόκτηση της Ελληνικής Τράπεζας (σημ. 23.2) δεν απεικονίζονται στη λογιστική αξία των αποκτηθέντων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων.

Οι υποθέσεις και οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους είναι σύμφωνες με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την επιμέτρηση των εύλογων αξιών των χρηματοοικονομικών μέσων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Συγκεκριμένα:

- α) Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες συμπεριλαμβανομένων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο: δεν υπάρχουν τιμές αγοράς, καθώς δεν υπάρχουν ενεργές αγορές στις οποίες διαπραγματεύονται. Οι εύλογες αξίες εκτιμώνται προεξοφλώντας τις μελλοντικές αναμενόμενες ταμειακές ροές για το χρονικό διάστημα που αναμένεται να ανακτηθούν, χρησιμοποιώντας κατάλληλα επιτόκια προσαρμοσμένα με τον κίνδυνο (μέθοδος προεξόφλησης αναμενόμενων ταμειακών ροών). Ειδικότερα, τα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ομαδοποιούνται σε κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων με παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως αυτά παρακολουθούνται από τη Διοίκηση, ανά δανειακό επιχειρηματικό τομέα, χαρακτηριστικά προϊόντος και καθεστώ (εξυπηρετούμενα/μη εξυπηρετούμενα), προκειμένου να βελτιωθεί η ακρίβεια των εκτιμώμενων αποτελεσμάτων αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών των δανειακών χαρτοφυλακίων, ο Όμιλος κάνει υποθέσεις σχετικά με αναμενόμενες προκαταβολές και τα περιθώρια του προϊόντος σε σχέση με το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου, όπου είναι εφαρμόσιμο. Τα προεξοφλητικά επιτόκια που εφαρμόζονται για την προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών των δανείων ενσωματώνουν δεδομένα τα οποία θα λάμβαναν υπόψη ανεξάρτητοι συμμετέχοντες στην αγορά, όπως επιτόκιο μηδενικού κινδύνου, τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές, το κόστος κεφαλαίου και χρηματοδότησης. Για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών των πιστωτικά απομειωμένων δανείων, τα οποία προεξοφλούνται βάσει προσαρμοσμένων επιτοκίων μηδενικού κινδύνου, λαμβάνεται υπόψη και το χρονοδιάγραμμα εκποίησης των εξασφαλίσεων. Επιπρόσθετα, η εύλογη αξία των τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων που προέρχονται από τον Όμιλο εκτιμάται προεξοφλώντας τις αναμενόμενες ταμειακές ροές τους χρησιμοποιώντας κατάλληλα επιτόκια αγοράς αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων, παρόμοιας ποιότητας και διάρκειας.
- β) Επενδυτικοί τίτλοι που αποτιμώνται στο αποσβέσιμο κόστος: η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η εύλογη αξία προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές για τίτλους με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, διάρκεια και απόδοση, τις τιμές διαπραγμάτευσης σε μη ενεργές αγορές για πανομοιότυπα ή παρόμοια χρηματοοικονομικά στοιχεία, ή χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Επιπρόσθετα, για συγκεκριμένα εταιρικά ομόλογα υψηλής ποιότητας για τα οποία δεν είναι διαθέσιμες τιμές σε αγορές, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τιμών οι οποίες αντλούνται από αξιόπιστες πλατφόρμες διαχείρισης δεδομένων, ενώ μέρος αυτών επιβεβαιώνεται από συμμετέχοντες στην αγορά (π.χ. διαπραγματευτές). Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι τιμές υπολογίζονται μέσω συμφωνιών για την άντληση ρευστότητας (π.χ. συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων, ενεχυριάσεις) με πιστωτικά ιδρύματα.
- γ) Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους: η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις επίσημες τιμές σε ενεργές αγορές, όταν αυτές είναι διαθέσιμες. Αν οι τιμές της αγοράς δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία προσδιορίζεται από αποτιμήσεις εξωτερικών εκτιμητών με βάση επίσημες τιμές αγοράς για πιστωτικούς τίτλους με παρόμοια χαρακτηριστικά ή προεξοφλώντας τις αναμενόμενες ταμειακές ροές με επιτόκιο προσαρμοσμένο για τον κίνδυνο, όπου ο πιστωτικός κίνδυνος του Ομίλου προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας στοιχεία έμμεσα παρατηρήσιμα, δηλαδή επίσημες τιμές παρόμοιων τίτλων που εκδίδονται από τον Όμιλο ή από άλλους Έλληνες εκδότες.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Για τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι βραχυπρόθεσμα ή επανατιμολογούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα (ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και υποχρεώσεις προς πελάτες), η λογιστική αξία τους προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

6. Καθαρά έσοδα από τόκους

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τόκοι έσοδα		
Πελάτες	2.479	2.122
- επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	2.479	2.121
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	0	1
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽¹⁾	583	460
Χρεωστικοί τίτλοι	618	429
- επιμετρούμενοι στο αποσβέσιμο κόστος	492	309
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	119	107
- επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	7	13
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	507	527
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (χωρίς λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	909	916
	5.096	4.454
Τόκοι έξοδα		
Πελάτες ⁽¹⁾	(655)	(435)
Χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ⁽¹⁾	(291)	(317)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους ⁽¹⁾	(300)	(222)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	(454)	(430)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (χωρίς λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου)	(886)	(873)
Υποχρεώσεις από μισθώσεις- ΔΠΧΑ 16	(3)	(3)
	(2.589)	(2.280)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	2.507	2.174

⁽¹⁾ Επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

Το 2024, η αύξηση στα καθαρά έσοδα από τόκους οφείλεται κυρίως στην ενοποίηση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας από το τρίτο τρίμηνο του 2024, ο οποίος συνεισέφερε € 295 εκατ. (σημ. 23.2 και 44), στα υψηλότερα μέσα επιτόκια, στην αύξηση των χορηγήσεων δανείων και των θέσεων σε ομόλογα επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Η εν λόγω αύξηση, αντισταθμίστηκε εν μέρει από το υψηλότερο κόστος των εκδοθέντων πιστωτικών τίτλων και των καταθέσεων.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα έσοδα από τόκους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών ανά κατηγορία δανείου και ποιοτική διαβάθμιση:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2024		
	Τόκοι έσοδα από μη-απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Τόκοι έσοδα από απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Λιανική Τραπεζική	1.007	36	1.043
Επιχειρηματικά ⁽¹⁾	1.408	28	1.436
Σύνολο τόκων εσόδων από πελάτες	2.415	64	2.479
	31 Δεκεμβρίου 2023		
	Τόκοι έσοδα από μη-απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Τόκοι έσοδα από απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Λιανική Τραπεζική	854	33	888
Επιχειρηματικά ⁽¹⁾	1.193	41	1.234
Σύνολο τόκων εσόδων από πελάτες	2.048	74	2.122

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τόκοι έσοδα από δάνεια και απαιτήσεις προς το Δημόσιο τομέα.

7. Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες

Οι παρακάτω πίνακες περιλαμβάνουν τα καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες από συμβάσεις με πελάτες στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15, αναλυμένα στις βασικές κατηγορίες ανά υπηρεσία και επιχειρηματικό τομέα (σημ. 44).

	31 Δεκεμβρίου 2024					
	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Επιχειρήσεων	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων	Διεθνείς Δραστηριότητες	Λοιπά ⁽²⁾	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	7	120	33	25	1	186
Διαχείριση περιουσίας ⁽¹⁾	22	2	50	15	3	92
Δραστηριότητες δικτύου και λοιπά ⁽³⁾	77	8	33	131	2	250
Υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς	-	7	23	6	(2)	34
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ⁽⁴⁾	106	137	138	176	5	561

	31 Δεκεμβρίου 2023					
	Λιανική Τραπεζική	Τραπεζική Επιχειρήσεων	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων	Διεθνείς Δραστηριότητες	Λοιπά ⁽²⁾	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	8	111	16	15	2	152
Διαχείριση περιουσίας ⁽¹⁾	17	2	39	11	6	75
Δραστηριότητες δικτύου και λοιπά ⁽³⁾	62	7	31	90	3	193
Υπηρεσίες κεφαλαιαγοράς	-	7	16	6	(2)	27
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	87	127	102	122	9	447

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αμοιβαία κεφάλαια, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και τραπεζοασφαλιστικές δραστηριότητες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει τους επιχειρηματικούς τομείς «Remedial and Servicing Strategy» και «Λοιπά και κέντρο απαλοιφής».

⁽³⁾ Περιλαμβάνει προμήθειες από υπηρεσίες που σχετίζονται με πιστωτικές κάρτες.

⁽⁴⁾ Περιλαμβάνει € 40 εκατ. τα οποία αφορούν στον όμιλο της Ελληνικής Τράπεζας, ο οποίος ενοποιήθηκε από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ.23.2 και 44).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

8. Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες

Τα έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν (i) καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες ποσού € 8,1 εκατ., σε συνέχεια της ενοποίησης του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ. 23.2), (ii) έσοδα εκμίσθωσης ακινήτων ποσού € 95,8 εκατ. (2023: € 95,5 εκατ.) και (iii) λοιπά έσοδα ποσού € 1,1 εκατ. (2023: € 1,0 εκατ.) από υπηρεσίες IT που παρέχονται από τις εταιρείες του Ομίλου.

Η ανάλυση των καθαρών εσόδων από ασφαλιστικές δραστηριότητες παρουσιάζεται κατωτέρω.

31 Δεκεμβρίου 2024		
Κλάδος ζωής € εκατ.	Γενικός κλάδος € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	11	33
Έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών	(5)	(24)
Αποτελέσματα ασφαλιστικών υπηρεσιών από εκδοθέντα ασφαλιστήρια συμβόλαια	6	9
Κατανομή ασφαλιστρών αντασφάλισης	(4)	(14)
Ανακτήσιμα ποσά από αντασφαλιστές	5	14
Καθαρά έξοδα από συμβόλαια αντασφάλισης που κατέχονται	1	(0)
Καθαρά αποτελέσματα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	7	9
Χρηματοοικονομικά έσοδα /(έξοδα) από ασφαλιστήρια συμβόλαια και συμβόλαια αντασφάλισης	(1)	(1)
Σύνολο	6	8

9. Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών και επενδυτικών τίτλων

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών		
Ομόλογα, συμπεριλαμβανομένων θέσεων πώλησης (short positions)	(3)	(24)
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	84	86
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια ⁽¹⁾	8	4
Συναλλαγματικές διαφορές	5	5
Σύνολο	94	71
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου επενδυτικών τίτλων		
Ομόλογα	2	38
-που επιμετρώνται σε FVOCI ⁽²⁾	13	57
-που επιμετρώνται σε AC ⁽³⁾	(12)	(18)
-που επιμετρώνται σε FVTPL	1	(1)
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια	11	19
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	13	57

⁽¹⁾ Ζημιά € 16 εκατ. η οποία αφορά σε παράγωγα που έχουν χρησιμοποιηθεί ως μέσα οικονομικής αντιστάθμισης μετοχών, παρουσιάζεται μαζί με τα αποτελέσματα των εν λόγω μετοχικών τίτλων (2023 : € 22 εκατ. ζημιά).

⁽²⁾ Περιλαμβάνει € 5 εκατ. έσοδα από τη ρευστοποίηση σχετιζόμενων παραγώγων σε μεμονωμένες σχέσεις αντιστάθμισης (2023 : € 6 εκατ. έσοδα).

⁽³⁾ Αφορά κυρίως στην από-επένδυση βραχυπρόθεσμων κυβερνητικών χρεωστικών τίτλων (σημ. 5.2.1.3).

Την συγκριτική χρήση τα αποτελέσματα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών περιλαμβάνουν € 23 εκατ. ζημιά από θέσεις πώλησης χρεωστικών τίτλων τις οποίες ο Όμιλος έλαβε στο πλαίσιο των στρατηγικών οικονομικής αντιστάθμισης.

Τα κέρδη από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα ποσού € 84 εκατ. περιλαμβάνουν κυρίως α) € 6 εκατ. ζημιά που προκύπτει από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που δεν έχουν οριστεί ως μέσα λογιστικής αντιστάθμισης (31 Δεκεμβρίου 2023: € 33 εκατ. ζημιά) και β) € 88 εκατ. κέρδη σχετιζόμενα με την αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

hedging) (31 Δεκεμβρίου 2023: € 124 εκατ. κέρδη), εκ των οποίων € 3 εκατ. κέρδη προκύπτουν από το μη αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης και € 85 εκατ. κέρδη από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης που προκύπτουν ως μέρος της δυναμικής διαχείρισης της ομάδας των εν λόγω μέσων αντιστάθμισης σε μηνιαία βάση, και περιλαμβάνουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία τους πριν από τον αρχικό προσδιορισμό ή τον μη προσδιορισμό τους μετέπειτα ως μέσα αντιστάθμισης καθώς και πραγματοποιηθέντα κέρδη από τη ρευστοποίηση θέσεων κατόπιν του από-χαρακτηρισμού τους (σημ. 2.2.3(i) και 19).

10. Λοιπά έσοδα/(έξοδα)

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Κέρδη/ (ζημιές) από μεταβολή στην εύλογη αξία των επενδυτικών ακινήτων (σημ. 27)	17	6
Κέρδος από την απόκτηση/ αύξηση της συμμετοχής στην Ελληνική Τράπεζα, ως συγγενής εταιρεία ⁽¹⁾	99	111
Κέρδη/(ζημιές) από την αποαναγνώριση δανείων επιμετρούμενων στο αποσβέσιμο κόστος (σημ. 20)	5	3
Ζημιές από τροποποιήσεις δανείων και σχετικές προσαρμογές	(97)	(49)
Προμήθεια έξοδο που σχετίζεται με αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (σημ. 13)	(5)	(6)
Έσοδα από μερίσματα	8	3
Κέρδη/(ζημιές) δανείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	8	(0)
Κέρδη από την πώληση επενδυτικών ακινήτων	12	3
Μεταβολή στις προσωρινές προσαρμογές εύλογης αξίας που σχετίζονται με την απόκτηση της Ελληνικής Τράπεζας	17	-
Λοιπά	(3)	(3)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	61	68

⁽¹⁾ Αντικατοπτρίζει το κέρδος από την αρχική εφαρμογή της μεθόδου καθαρής θέσης (2023) και την αύξηση του ποσοστού συμμετοχής στην Ελληνική Τράπεζα ως συγγενής εταιρεία (σημ.24).

Από την ημερομηνία απόκτησης της Ελληνικής Τράπεζας έως το τέλος του έτους 2024, η μεταβολή στις προσωρινές προσαρμογές εύλογης αξίας από την μεταγενέστερη επιμέτρηση των σχετικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, ανήλθε σε € 17 εκατ. έσοδα (σημ. 23.2).

Στο πλαίσιο του περιβάλλοντος αυξανόμενων επιτοκίων, η Τράπεζα καθιέρωσε από το 2023 την πιθανότητα προπληρωμής των δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου, εστιάζοντας στα μακροπρόθεσμα δάνεια του χαρτοφυλακίου λιανικής τραπεζικής τα οποία αναμένεται να παρουσιάσουν υψηλότερα ποσοστά προπληρωμής, σε σχέση με αυτά που παρατηρούνται βάσει ιστορικών στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη και τους ειδικούς συμβατικούς όρους αυτών. Ως εκ τούτου, για τα εξυπηρετούμενα δάνεια λιανικής τραπεζικής των οποίων το συμβατικό περιθώριο επιτοκίου είναι προγραμματισμένο να αυξηθεί σταδιακά (step-up) τα επόμενα έτη, η Τράπεζα έχει αξιολογήσει ότι η συνδυαστική αύξηση των επιτοκίων αναφοράς και η αύξηση των προκαθορισμένων περιθωρίων των πελατών, αυξάνει την πιθανότητα οι δανειολήπτες να προπληρώσουν ή να προχωρήσουν σε αναχρηματοδότηση των δανείων τους σε τρέχοντα επιτόκια της αγοράς νωρίτερα από τη συμβατική τους λήξη.

Η Τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη τα τρέχοντα και αναμενόμενα επίπεδα των επιτοκίων αναφοράς καθώς και τα ισχύοντα επιτόκια της αγοράς για νέες χορηγήσεις δανείων, προσαρμόζει την περίμετρο των εξυπηρετούμενων δανείων λιανικής τραπεζικής τα οποία είναι πιθανόν να αποπληρωθούν πρόωρα και επαναξιολογεί την πιθανότητα προπληρωμής η οποία έχει ενσωματωθεί στις αναμενόμενες ταμειακές ροές συγκεκριμένων δανείων, με αντίστοιχη προσαρμογή στην προ προβλέψεων λογιστική τους αξία. Στη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, η ζημιά που προέκυψε από την επέκταση της περιμέτρου των εν λόγω δανείων και την επαναξιολόγηση της πιθανότητας αποπληρωμής τους, είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ζημίας περίπου € 86 εκατ. στη γραμμή «Ζημιές από τροποποιήσεις δανείων και σχετικές προσαρμογές» (31 Δεκεμβρίου 2023: € 35 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
11. Λειτουργικά έξοδα

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(588)	(473)
Διοικητικά έξοδα	(338)	(275)
Εισφορές στα ταμεία εξυγίανσης και εγγύησης των καταθέσεων	(11)	(33)
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	(47)	(42)
Αποσβέσεις δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού	(37)	(37)
Αποσβέσεις άυλων παγίων στοιχείων	(51)	(41)
Συνεισφορά στο πρόγραμμα ανακαίνισης σχολικών κτιρίων	(27)	-
Συνεισφορά σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές	-	(14)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες ⁽¹⁾	(1.099)	(915)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει € 127 εκατ. που αφορούν στον όμιλο της Ελληνικής Τράπεζας, ο οποίος ενοποιήθηκε από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ. 23.2 και 44).

Στο πλαίσιο συμμετοχής των συστημικών τραπεζών στο πρόγραμμα της ελληνικής πολιτείας για την ανακαίνιση σχολικών κτιρίων, η Τράπεζα αναγνώρισε πρόβλεψη € 27 εκατ. στο τέταρτο τρίμηνο του 2024.

Σύμφωνα με την ενημέρωση από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) που έλαβε η Τράπεζα τον Νοέμβριο 2023, δεν αναγνωρίστηκαν πρόσθετες εισφορές για το Σκέλος Εξυγίανσης του ΤΕΚΕ για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024. Επιπλέον, σύμφωνα με την ανακοίνωση του Ενιαίου Συμβουλίου Εξυγίανσης (Single Resolution Board – SRB) την 15 Φεβρουαρίου 2024, δεν εισπράχθηκαν τακτικές ετήσιες εισφορές το 2024 από τα πιστωτικά ιδρύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης (Single Resolution Fund – SRF).

Το τρίτο τρίμηνο του 2023, η Τράπεζα αναγνώρισε πρόβλεψη € 13,5 εκατ. για τη συνεισφορά της σε έργα αποκατάστασης των ζημιών μετά από τις πρόσφατες φυσικές καταστροφές στην Ελλάδα. Η εν λόγω πρόβλεψη σχετίζεται κυρίως με τις καταστροφικές πλημμύρες στη Θεσσαλία και την πρωτοβουλία των τεσσάρων Ελληνικών συστημικών τραπεζών, στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης τους, να συνεισφέρουν € 50 εκατ. στην προσπάθεια αποκατάστασης, τα οποία θα κατανεμηθούν και θα διατεθούν κυρίως για υποδομές σε συνεργασία με τα αρμόδια υπουργεία, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς της περιοχής.

Αμοιβές και έξοδα προσωπικού

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Μισθοί, ημερομίσθια και έκτακτες αμοιβές	(446)	(355)
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(62)	(52)
Αμοιβές συνταξιοδότησης και λοιπές παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(27)	(21)
Λοιπά έξοδα	(53)	(45)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(588)	(473)

Ο μέσος όρος του αριθμού των εργαζομένων του Ομίλου κατά τη διάρκεια της χρήσης ανήλθε σε 11.810 (2023: 10.323 από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες του Ομίλου). Την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο αριθμός των καταστημάτων και των κέντρων επιχειρηματικής και ιδιωτικής τραπεζικής του Ομίλου, ανήλθε σε 568 (2023: 540).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
12. Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα αναδιάρθρωσης

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Ζημιές απομείωσης και αποτίμησης ακινήτων ⁽¹⁾	(21)	(49)
Ζημιές απομείωσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικών προγραμμάτων (σημ. 26, 28)	(19)	(17)
(Ζημιές απομείωσης)/αντιλογισμός απομείωσης ομολόγων	(12)	4
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις και έξοδα νομικών υποθέσεων και κανονιστικής συμμόρφωσης	(8)	(34)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα	(60)	(96)
Κόστος προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου και λοιπά συναφή έξοδα (σημ. 37)	(161)	(7)
Λοιπά έξοδα αναδιάρθρωσης	(7)	(30)
Έξοδα αναδιάρθρωσης	(168)	(37)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες⁽²⁾	(228)	(133)

⁽¹⁾ Για το 2024, περιλαμβάνει € 9,4 εκατ. ζημιές επαναμέτρησης/απομείωσης ακινήτων της IMO Property Investments Bucuresti S.A., (σημ. 30). Για το 2023, περιλαμβάνει € 23 εκατ. ζημιές επαναμέτρησης/απομείωσης ακινήτων της IMO Property Investments Sofia E.A.D., η οποία πωλήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσης (σημ.23.1).

⁽²⁾ Περιλαμβάνει € 3 εκατ. που αφορούν τον όμιλο Ελληνικής Τράπεζας, ο οποίος ενοποιήθηκε από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ.23.2 και 44).

Τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος αναγνώρισε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ποσό € 131 εκατ. περίπου, μετά από προεξόφληση, το οποίο αφορά το κόστος για παροχές προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία σε σχέση με το νέο Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου (Voluntary Exit Scheme - VES), το οποίο ξεκίνησε από τον Όμιλο τον Φεβρουάριο 2024 για συγκεκριμένες μονάδες στην Ελλάδα και απευθύνθηκε κυρίως σε υπαλλήλους οι οποίοι υπερέβαιναν ένα συγκεκριμένο ηλικιακό όριο. Το νέο VES εφαρμόζεται είτε με εφάπαξ αποζημιώσεις, είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι θα λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων. Η ετήσια εξοικονόμηση στα έξοδα προσωπικού εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε € 31 εκατ. περίπου.

Τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023, ο Όμιλος αναγνώρισε λοιπά έξοδα αναδιάρθρωσης ποσού € 30 εκατ., εκ των οποίων τα € 10,6 εκατ. αφορούν στην απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D., ενώ τα υπόλοιπα έξοδα σχετίζονται κυρίως με τις δράσεις για το μετασχηματισμό του Ομίλου.

13. Φόρος εισοδήματος

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Τρέχων φόρος ⁽¹⁾	(141)	(83)
Αναβαλλόμενος φόρος	(220)	(178)
Σύνολο φόρου εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(361)	(261)

⁽¹⁾ Την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, σε συνέχεια θετικής δικαστικής απόφασης, ο Όμιλος αναγνώρισε έσοδο φόρου € 20 εκατ. για απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, ο φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013 αναφορικά με τις αποδεκτές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου είναι 29%. Ο φορολογικός συντελεστής για τις νομικές οντότητες στην Ελλάδα, πλην των προαναφερθέντων πιστωτικών ιδρυμάτων, είναι 22%. Επιπρόσθετα, ο παρακρατούμενος φόρος επί των διανεμόμενων μερισμάτων, πλην των ενδοομιλικών μερισμάτων, είναι 5%. Ειδικότερα, τα ενδοομιλικά μερίσματα απαλλάσσονται, υπό προϋποθέσεις, τόσο του παρακρατούμενου φόρου όσο και του φόρου εισοδήματος.

Οι φορολογικοί συντελεστές που ισχύουν για τα τραπεζικά ιδρύματα του Ομίλου, τα οποία περιλαμβάνονται στον επιχειρηματικό τομέα των διεθνών δραστηριοτήτων (σημ. 44) είναι οι ακόλουθοι: Βουλγαρία 10%, Κύπρος 12,5% και Λουξεμβούργο 24,94%.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**Συμπληρωματικός Φόρος (Πυλώνας II)**

Ο Όμιλος υπόκειται σε συμπληρωματικό φόρο, σύμφωνα με τους κανόνες του Πυλώνα II που ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2024, με τους οποίους εισάγεται ένα παγκόσμιο ελάχιστο επίπεδο φορολογίας με πραγματικό συντελεστή 15% για τους πολυεθνικούς ομίλους επιχειρήσεων με ενοποιημένα έσοδα άνω των € 750 εκατ. Ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής βάσει των κανόνων του Πυλώνα II είναι χαμηλότερος από 15% αναφορικά με τις δραστηριότητες του Ομίλου στη Βουλγαρία και στην Κύπρο που περιλαμβάνουν τις δραστηριότητες της Eurobank Cyprus και του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας (σημ. 44), κυρίως λόγω των ονομαστικών φορολογικών συντελεστών που εφαρμόζονται επί των κερδών των επιχειρήσεων σε αυτές τις χώρες (βλέπε ανωτέρω). Για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τρέχον έξοδο φόρου € 21,6 εκατ. σχετικά με τον συμπληρωματικό φόρο που εφαρμόζεται επί των κερδών που έχουν προκύψει στις ανωτέρω χώρες.

Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει την προσωρινή υποχρεωτική εξαίρεση σχετικά με τη λογιστικοποίηση των αναβαλλόμενων φορολογικών επιδράσεων από τον συμπληρωματικό φόρο και τον χειρίζεται ως τρέχοντα φόρο εισοδήματος.

Φορολογικό πιστοποιητικό και ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η Εταιρεία και οι θυγατρικές της, οι συγγενείς εταιρείες και οι κοινοπραξίες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα (σημ. 23 και 24) έχουν έως 6 ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, σύμφωνα με τη γενική αρχή. Για τις χρήσεις που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προβλέπεται σε προαιρετική βάση, η λήψη Ετήσιου Φορολογικού Πιστοποιητικού από τις ελληνικές εταιρείες των οποίων οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις υπάγονται σε υποχρεωτικό έλεγχο. Το εν λόγω πιστοποιητικό, εκδίδεται μετά τη διενέργεια σχετικού φορολογικού ελέγχου από το νόμιμο ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Η Εταιρεία και, κατά γενικό κανόνα, οι ελληνικές εταιρείες του Ομίλου έχουν επιλέξει να λαμβάνουν το εν λόγω πιστοποιητικό.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας είναι το 2020-2024, ενώ οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Τράπεζας είναι 2022-2024. Η Εταιρεία, η Τράπεζα και οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά χωρίς διατύπωση επιφύλαξης για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις μέχρι το 2023. Επιπλέον, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι φορολογικοί έλεγχοι από εξωτερικούς ελεγκτές είναι σε εξέλιξη.

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία και τις αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις, οι εταιρείες για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επισημάνσεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας δεν εξαιρούνται από την επιβολή επιπρόσθετων φόρων και προστίμων από τις Ελληνικές φορολογικές αρχές μετά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου στο πλαίσιο των νομοθετικών περιορισμών (ως γενική αρχή, πέντε έτη από τη λήξη της χρήσης στην οποία η φορολογική δήλωση θα πρέπει να έχει υποβληθεί). Υπό το πρίσμα των ανωτέρω την 31 Δεκεμβρίου 2024, κατά γενικό κανόνα, το δικαίωμα του Ελληνικού Δημοσίου να επιβάλλει φόρους μέχρι και το φορολογικό έτος 2018 (συμπεριλαμβανομένου) έχει παρέλθει χρονικά για τις εταιρείες του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των τραπεζικών ιδρυμάτων του Ομίλου στο εξωτερικό έχουν ως εξής: (α) Eurobank Cyprus Ltd, 2018-2024 (ο φορολογικός έλεγχος για τις φορολογικές χρήσεις 2018-2020 είναι σε εξέλιξη), (β) Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ, 2016-2024 (ο φορολογικός έλεγχος για τις φορολογικές χρήσεις 2016-2022 είναι σε εξέλιξη), (γ) Eurobank Bulgaria A.D., 2019-2024 και (δ) Eurobank Private Bank Luxembourg S.A., 2020-2024. Οι λοιπές εταιρείες του Ομίλου (σημ. 23 και 24), οι οποίες εδρεύουν σε χώρες του εξωτερικού, όπου προβλέπεται από τη νομοθεσία τακτικός φορολογικός έλεγχος, έχουν έως 6 ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, σύμφωνα με τη γενική αρχή και τις προϋποθέσεις της φορολογικής νομοθεσίας που ισχύει σε κάθε χώρα.

Αναφορικά με τις συνολικές αβέβαιες φορολογικές θέσεις του, ο Όμιλος αξιολογεί όλες τις σχετικές εξελίξεις (δηλ. νομοθετικές αλλαγές, νομολογίες, φορολογικές/νομικές απόψεις, διοικητικές πρακτικές) και σχηματίζει επαρκείς προβλέψεις.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Αναβαλλόμενος φόρος

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method) επί όλων των εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών, καθώς επίσης και επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών με το φορολογικό συντελεστή που αναμένεται να ισχύει στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος αναλύεται παρακάτω:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	3.780	3.991
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(43)	(28)
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	3.737	3.963

Η κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενης φορολογίας παρουσιάζεται παρακάτω:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	3.963	4.130
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών ⁽¹⁾	(14)	-
Έσοδο/(έξοδο) στην κατάσταση αποτελεσμάτων από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(220)	(178)
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	2	(8)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	0	1
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	1	1
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ.30)	3	17
Λοιπά	2	(0)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	3.737	3.963

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει κυρίως αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση κατά την απόκτηση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας (σημ.23.2).

Ο αναβαλλόμενος φόρος (έξοδο)/έσοδο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες προκύπτει από τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους, αποτίμηση, πωλήσεις και διαγραφές δανειακών απαιτήσεων	(251)	(213)
Ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+	(50)	(50)
Μεταφερόμενη χρεωστική διαφορά του Ν. 4831/2021	111	39
Μεταβολή στην εύλογη αξία και λοιπές προσωρινές διαφορές	(30)	46
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος (έξοδο)/έσοδο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(220)	(178)

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις) προκύπτουν από τα στοιχεία που αναφέρονται παρακάτω:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους, αποτίμηση και λογιστικές διαγραφές δανειακών απαιτήσεων	803	940
Ζημιές που σχετίζονται με το πρόγραμμα PSI+	851	901
Ζημιές από πωλήσεις και οριστικές διαγραφές δανείων	1.998	2.120
Μεταφερόμενη χρεωστική διαφορά του Ν. 4831/2021	150	39
Λοιπές απομειώσεις/μεταβολές στην εύλογη αξία που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(94)	(49)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	6	6
Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία ⁽²⁾	40	17
Ακίνητα, εξοπλισμός και άυλα πάγια στοιχεία	(122)	(97)
Επενδυτικοί τίτλοι επιμετρούμενοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	(21)	(23)
Λοιπά ⁽¹⁾⁽²⁾	126	109
Σύνολο αναβαλλόμενου φόρου	3.737	3.963

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί εκπιπτόμενων προσωρινών διαφορών που σχετίζονται με προβλέψεις για λειτουργικούς κινδύνους και δραστηριότητες χρηματοδοτικής μίσθωσης.

⁽²⁾ Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση (DTA) για τις παροχές εξόδου από την υπηρεσία (αναφέρεται κυρίως στο νέο Πρόγραμμα Εθελούσιας Εξόδου, σημ. 12) που προηγούμενως περιλαμβανόταν στη γραμμή «Λοιπά», παρουσιάζεται μαζί με DTA για την υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI). Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναπροσαρμοστεί αναλόγως.

Περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με τις προαναφερθείσες κατηγορίες αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την 31 Δεκεμβρίου 2024, παρατίθενται κατωτέρω:

- (α) € 803 εκατ. αφορούν σε εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές λόγω προβλέψεων απομείωσης/αποτίμησης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια συμπεριλαμβανομένων των λογιστικών διαγραφών χρέους σύμφωνα με τον Ελληνικό φορολογικό νόμο 4172/2013, όπως είναι σε ισχύ. Αυτές οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικές περιόδους χωρίς καθορισμένο χρονικό περιορισμό και σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος,
- (β) € 851 εκατ. αφορούν σε φορολογικές ζημιές από τη συμμετοχή του Ομίλου στο πρόγραμμα PSI+ και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση για φορολογικούς σκοπούς εντός περιόδου τριάντα ετών, δηλ. 1/30 των ζημιών ετησίως αρχίζοντας από τη χρήση 2012 και εφεξής (βλέπε παρακάτω – ενότητα DTCs),
- (γ) € 1.998 εκατ. αφορούν στο αναπόσβεστο υπόλοιπο οριστικών φορολογικών ζημιών (χρεωστική διαφορά) από διαγραφές και πωλήσεις δανείων, που υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου είκοσι ετών.

Αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Η αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στηρίζεται στην εκτίμηση της Διοίκησης ότι οι εταιρείες του Ομίλου θα έχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι εκπιπτόμενες προσωρινές διαφορές και οι μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές, θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις προσδιορίζονται με βάση τη φορολογική μεταχείριση της κάθε κατηγορίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία που ισχύει σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και τη δυνατότητα συμψηφισμού των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών με μελλοντικά φορολογητέα κέρδη. Επιπλέον, η αξιολόγηση του Ομίλου σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται (α) στις εκτιμήσεις για τη μελλοντική επίδοση (προβλέψεις λειτουργικών αποτελεσμάτων) και τις προοπτικές ανάπτυξης που έχουν αντίκτυπο στα εκτιμώμενα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, (β) στο αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα ανάκτησης ή διακανονισμού των εκπιπτόμενων και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών, (γ) στην πιθανότητα ότι οι εταιρείες του Ομίλου θα έχουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, κατά την ίδια περίοδο που θα πραγματοποιηθεί η ανάκτηση ή ο διακανονισμός των εκπιπτόμενων και των φορολογητέων προσωρινών διαφορών ή κατά τα έτη στα οποία μπορούν να μεταφερθούν οι φορολογικές ζημιές και (δ) στην ιστορική εξέλιξη των αποτελεσμάτων (ιστορικές επιδόσεις) των εταιρειών του Ομίλου σε συνδυασμό με τις φορολογικές ζημιές προγενέστερων ετών που προκλήθηκαν από έκτακτα γεγονότα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ειδικότερα, την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, η αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων έχει βασιστεί στο τριετές Επιχειρηματικό Σχέδιο που εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο τον Ιανουάριο 2025, για την περίοδο έως το τέλος του 2027 (και υποβλήθηκε στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (EEM-SSM)). Για τα έτη μετά το 2027, η πρόβλεψη των λειτουργικών αποτελεσμάτων βασίστηκε στις εκτιμήσεις της Διοίκησης λαμβάνοντας υπόψη τις προοπτικές ανάπτυξης της ελληνικής και ευρωπαϊκής οικονομίας, του τραπεζικού τομέα, και του Ομίλου. Συγκεκριμένα, οι προβλέψεις της Διοίκησης για τη μελλοντική κερδοφορία του Ομίλου, που υιοθετήθηκαν στο Επιχειρηματικό Σχέδιο, έχουν λάβει υπόψη, μεταξύ άλλων, (α) τη σταδιακή μείωση των επιτοκίων από το 2024, (β) τη διατηρήσιμη αύξηση των δανείων, με πιέσεις στα επιτοκιακά περιθώρια επιχειρηματικών δανείων και την αύξηση, με σχετικά χαμηλότερο ρυθμό, των καταθέσεων των πελατών με σταδιακά χαμηλότερα betas, (γ) την αύξηση στα έσοδα από προμήθειες, προερχόμενη κυρίως από περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση και από τις δραστηριότητες του δικτύου καταστημάτων, (δ) την πειθαρχία στους στόχους των λειτουργικών εξόδων, (ε) την περαιτέρω μείωση του δείκτη NPE, (στ) την ανθεκτικότητα της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού με χαμηλότερο κόστος κινδύνου που αναμένεται να επηρεαστεί από τη βελτιωμένη μακροοικονομική προοπτική, οδηγούμενη από την ανθεκτική ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, άνω του ευρωπαϊκού μέσου όρου, καθώς και από μονοψήφιο, κοντά στα ιστορικά χαμηλά, ποσοστό ανεργίας και (ζ) την εκπλήρωση των MREL στόχων, καθ' όλη τη διάρκεια του σχεδίου. Οι σημαντικότερες ενέργειες που έχουν προβλεφθεί στο πλαίσιο του σχεδίου μετασχηματισμού του Ομίλου «Eurobank 2030», θα συμβάλουν στην επίτευξη των ανωτέρω οικονομικών στόχων.

Ο Όμιλος παρακολουθεί στενά και αξιολογεί συνεχώς τις εξελίξεις στο μακροοικονομικό και γεωπολιτικό πεδίο (σημ. 2) και της πιθανής επίπτωσής τους στην επίτευξη των στόχων του Επιχειρηματικού Σχεδίου, σε όρους ποιότητας ενεργητικού και κερδοφορίας και θα συνεχίσει να επικαιροποιεί τις εκτιμήσεις του αναλόγως.

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου και φορολογικό καθεστώς για ζημιές από δάνεια

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, σύμφωνα με το Νόμο 4172/2013 όπως ισχύει, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας που πληρούν τα κριτήρια για μετατροπή τους σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου (deferred tax credits – DTCs) ανέρχονται σε € 3.022 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 3.212 εκατ.). Τα DTCs υπολογίζονται επί: (α) του αναπόσβεστου υπολοίπου των ζημιών από τη συμμετοχή της Τράπεζας στο πρόγραμμα PSI+ και στο πρόγραμμα επαναγοράς των νέων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου τριάντα ετών και (β) του συνολικού ποσού (i) του αναπόσβεστου υπολοίπου των οριστικών ζημιών από διαγραφές και πωλήσεις δανείων για τις οποίες πληρούνται τα κριτήρια ένταξής τους στο πλαίσιο DTCs και οι οποίες υπόκεινται σε απόσβεση εντός περιόδου είκοσι ετών, (ii) των λογιστικών διαγραφών δανείων ή πιστώσεων και (iii) των υπολειπόμενων συσσωρευμένων προβλέψεων και λουπών ζημιών γενικά λόγω πιστωτικού κινδύνου που είχαν λογισθεί έως την 30 Ιουνίου 2015. Η μετατροπή των DTCs προϋποθέτει ότι το λογιστικό αποτέλεσμα της Τράπεζας, μετά από φόρους, για τη χρήση είναι ζημιογόνο.

Σύμφωνα με το νόμο 4831/2021 (άρθρο 125), ο οποίος τροποποίησε το νόμο 4172/2013, η απόσβεση των φορολογικών ζημιών από το PSI εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα κατά προτεραιότητα έναντι της απόσβεσης της χρεωστικής διαφοράς που προκύπτει από διαγραφές και πωλήσεις δανείων. Επιπλέον, το ποσό της ετήσιας απόσβεσης της ανωτέρω χρεωστικής διαφοράς περιορίζεται στο ποσό των ετήσιων φορολογητέων κερδών, που υπολογίζονται πριν από την αφαίρεση αυτής της απόσβεσης και μετά την ετήσια φορολογική έκπτωση των ζημιών που σχετίζονται με το PSI. Το υπολειπόμενο ποσό της ετήσιας απόσβεσης της χρεωστικής διαφοράς που δεν συμψηφίστηκε, μπορεί να μεταφερθεί για έκπτωση εντός περιόδου είκοσι ετών. Εάν στο τέλος της εικοσαετούς περιόδου, κατά την οποία επιτρέπεται η χρήση των ανωτέρω αποσβέσεων των χρεωστικών διαφορών, απομένουν υπόλοιπα τα οποία δεν έχουν εκπέσει, αυτά θα αποτελούν φορολογική ζημιά, η οποία υπόκειται στον κανόνα της πενταετούς μεταφοράς. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται από την 1 Ιανουαρίου 2021 και περιλαμβάνουν τις χρεωστικές διαφορές που έχουν προκύψει από διαγραφές και πωλήσεις δανείων που πραγματοποιήθηκαν από την 1 Ιανουαρίου 2016 και έπειτα.

Λαμβάνοντας υπόψη το φορολογικό καθεστώς που ισχύει, η ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης της Τράπεζας που συνδέεται με δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες και η κεφαλαιακή της διάρθρωση για εποπτικούς σκοπούς διασφαλίζονται περαιτέρω, συνεισφέροντας σημαντικά στην επίτευξη των στόχων για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων μέσω των διαγραφών και πωλήσεων δανείων, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο και τις απαιτήσεις του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM).

Σύμφωνα με το φορολογικό νόμο 4172/2013, όπως ισχύει, επιβάλλεται μια ετήσια προμήθεια ποσοστού 1,5% για το υπερβάλλον ποσό των εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, που προκύπτει από τη διαφορά μεταξύ του ισχύοντος συντελεστή φορολόγησης για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(δηλ. 29%) και του συντελεστή φορολόγησης ο οποίος ίσχυε την 30 Ιουνίου 2015 (δηλ. 26%). Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, έχουν αναγνωριστεί στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» € 5,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 5,6 εκατ.).

Συμφωνία του φόρου εισοδήματος και μη χρησιμοποιηθείσες φορολογικές ζημιές

Ο φόρος εισοδήματος επί των καθαρών (προ φόρου) κερδών του Ομίλου, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε με βάση τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή της Τράπεζας 29%, όπως αναλύεται παρακάτω:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	1.872	1.542
Φόρος βάσει του ισχύοντος φορολογικού συντελεστή	(543)	(447)
Φορολογική επίδραση από:		
- έσοδα απαλλασσόμενα από φόρο και έξοδα μη εκπιπτόμενα	(16)	5
- διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές σε διάφορες χώρες	134	70
- αναλογία κερδών από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες/κοινοπραξίες και συναφή έσοδα	76	58
- εκπιπόμενες φορολογικές ζημιές για τις οποίες δεν είχε αναγνωριστεί DTA	18	63
- Συμπληρωματικός Φόρος (Πυλώνας II)	(22)	-
- λοιπά	(8)	(10)
Σύνολο φόρου εισοδήματος από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(361)	(261)

Την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής του Ομίλου ανήλθε στο 19% (2023: 17%).

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η Εταιρεία και η Τράπεζα δεν έχουν αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών € 362 εκατ. (2023: € 421 εκατ.). Η ανάλυση του μη αναγνωρισμένου αναβαλλόμενου φόρου επί των μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών της Εταιρείας και της Τράπεζας ανά έτος ληκτότητας των εν λόγω φορολογικών ζημιών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Μη αναγνωρισμένες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις € εκατ.
Έτη ληκτότητας μη χρησιμοποιημένων φορολογικών ζημιών	
2025	347
2026	12
2027	1
2028	2
2029	1
Σύνολο	362

14. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή, ως γενική αρχή, υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών, με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή του Ομίλος κατά τη διάρκεια της χρήσης.

Τα προσαρμοσμένα (diluted) κέρδη ανά μετοχή, ως γενική αρχή, υπολογίζονται προσαρμόζοντας το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία με την παραδοχή ότι όλοι οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές, μετατρέπονται σε μετοχές κατά τη διάρκεια της περιόδου. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές του Ομίλου αφορούν στα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, τα οποία παραχωρήθηκαν σε στελέχη του Ομίλου (σημ. 40). Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών προσαρμόζεται για τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών με τον υπολογισμό του μέσου σταθμισμένου αριθμού των μετοχών που θα μπορούσε να αγοραστεί στην εύλογη αξία (καθορίζεται ως ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής της μετοχής της Εταιρείας για την περίοδο). Ο αριθμός των μετοχών που προκύπτει από τον ανωτέρω

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

υπολογισμό, προστίθεται στο μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία για να καθοριστεί ο μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή.

		Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου	
		2024	2023
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών	€ εκατ.	1.448	1.140
Καθαρά κέρδη χρήσης από συνεχιζόμενες δραστηριότητες που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών	€ εκατ.	1.455	1.281
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για τα βασικά κέρδη ανά μετοχή	Αριθμός μετοχών	3.665.235.475	3.698.802.084
Μέσος σταθμισμένος αριθμός κοινών μετοχών για τα προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	Αριθμός μετοχών	3.682.680.282	3.713.688.124
Κέρδη ανά μετοχή			
-Βασικά κέρδη ανά μετοχή	€	0,40	0,31
-Προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	€	0,39	0,31
Κέρδη ανά μετοχή από συνεχιζόμενες δραστηριότητες			
-Βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	€	0,40	0,34

Οι βασικές και προσαρμοσμένες ζημιές ανά μετοχή από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024 ανήλθαν σε € 0,0019 (31 Δεκεμβρίου 2023: € 0,04 ζημιές).

15. Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμείο	617	502
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	15.514	10.441
Σύνολο	16.131	10.943

Η Τράπεζα και τα τραπεζικά ιδρύματα του Ομίλου στην Ευρωζώνη (Κύπρος και Λουξεμβούργο), υποχρεούνται να διακρατούν ένα ελάχιστο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων στην εθνική κεντρική τους τράπεζα (απαίτηση τήρησης ελαχίστων αποθεματικών- MRR), κατά τη διάρκεια κάθε περιόδου τήρησης (δηλ. περιόδους έξι εβδομάδων). Οι εν λόγω καταθέσεις υπολογίζονται ως ποσοστό 1% επί συγκεκριμένων υποχρεώσεων, κυρίως καταθέσεων πελατών και μπορούν να αποσυρθούν οποιαδήποτε χρονική στιγμή, υπό την προϋπόθεση ότι πληρείται η απαίτηση τήρησης ελαχίστων αποθεματικών στην καθορισμένη περίοδο. Παρόμοιες υποχρεώσεις για την τήρηση ελαχίστων αποθεματικών στην εθνική κεντρική της τράπεζα ισχύουν και για το τραπεζικό ίδρυμα του Ομίλου στην Βουλγαρία. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα υποχρεωτικά αποθεματικά (δηλ. εκείνα τα οποία οι εταιρείες του Ομίλου διατηρούν προκειμένου να πληρούνται οι απαιτήσεις τήρησης ελαχίστων αποθεματικών) με τις κεντρικές τράπεζες, ανήλθαν σε € 1.652 εκατ. (2023: € 1.096 εκατ.). Για τα υποχρεωτικά αποθεματικά (MRR) που τοποθετήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) εφαρμόστηκε το επιτόκιο καταθέσεων (DFR) μέχρι το Σεπτέμβριο 2023 ενώ μετέπειτα ορίστηκε μηδενικό επιτόκιο.

16. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και λοιπές πληροφορίες για την κατάσταση ταμειακών ροών

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνονται τα ακόλουθα υπόλοιπα, με αρχική λήξη μικρότερη ή ίση των τριών μηνών:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες (εξαιρουμένων των υποχρεωτικών και ενεχυριασμένων καταθέσεων σε κεντρικές τράπεζες)(σημ. 15)	14.479	9.847
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	1.398	998
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	31	0
Σύνολο	15.908	10.845

Τα λοιπά αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους που παρουσιάζονται στις ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής:

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και δεδουλευμένοι τόκοι	(102)	(10)
(Κέρδη)/ζημιές από επενδυτικούς τίτλους	(13)	(57)
Έσοδα από μερίσματα	(8)	(3)
Σύνολο	(123)	(70)

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι λοιπές προσαρμογές ποσού € 253 εκατ. περιλαμβάνουν κυρίως α) € 99 εκατ. κέρδος από την απόκτηση πρόσθετου ποσοστού συμμετοχής στην Ελληνική Τράπεζα (σημ. 23.2) και β) την αναλογία κερδών από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες ποσού € 161 εκατ. (σημ. 24), (31 Δεκεμβρίου 2023: € 153 εκατ. περιλαμβάνουν κυρίως € 111 εκατ. κέρδος από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα η οποία λογιστικοποιήθηκε ως συγγενής εταιρεία, σημ. 24).

Μεταβολές στις υποχρεώσεις που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι μεταβολές των υποχρεώσεων του Ομίλου που απορρέουν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες, πέραν των υποχρεώσεων από μισθώσεις (σημ. 42), οφείλονται σε: α) εκδόσεις πιστωτικών τίτλων € 2.649 εκατ. (2023: € 1.078 εκατ.) (μετά από έξοδα έκδοσης) β) αποπληρωμή χρέους ποσού € 789 εκατ. (2023: € 30 εκατ.) και γ) απόσβεση των εξόδων έκδοσης και σε δεδουλευμένους τόκους ύψους € 1,4 εκατ. (2023: € 51,3 εκατ.).

17. Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Δεσμευμένες καταθέσεις σε τράπεζες ⁽¹⁾	580	1.036
Τοποθετήσεις σε τράπεζες και λοιπές απαιτήσεις έναντι τραπεζών ⁽¹⁾	1.112	970
Τρεχούμενοι λογαριασμοί και υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες	504	348
Σύνολο	2.196	2.354

⁽¹⁾ Τα ποσά που παρατίθενται είναι μετά από συμψηφισμό (σημ. 5.2.1.4).

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι δεσμευμένες καταθέσεις του Ομίλου σε τράπεζες περιλαμβάνουν: α) € 543 εκατ. που αφορούν κυρίως εξασφαλίσεις σε μετρητά σχετικές με τις συμβάσεις μείωσης πιστωτικού κινδύνου για συναλλαγές σε παράγωγα προϊόντα και για συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων (CSAs, GMRA's) και β) € 37 εκατ. εξασφαλίσεις σε μετρητά οι οποίες σχετίζονται με τη πώληση των πρώην θυγατρικών εταιρειών στη Ρουμανία.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την γεωγραφική κατανομή των απαιτήσεων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου:

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ελλάδα	14	59
Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες	1.874	2.139
Λοιπές χώρες	307	156
Σύνολο	2.196	2.354

18. Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ομόλογα (σημ. 5.2.1.3)	186	245
Μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια	99	134
Σύνολο	285	379

19. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για αντιστάθμιση χρηματοπιστωτικών κινδύνων και για εμπορικούς σκοπούς.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχονται από τον Όμιλο ανά κατηγορία προϊόντος και τη σχέση αντιστάθμισης μαζί με την ονομαστική τους αξία. Η ονομαστική αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενδεικτική της αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό, χωρίς να προσδιορίζει απαραίτητα τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών, που σχετίζονται με αυτά τα μέσα ή την εύλογη αξία τους και για το λόγο αυτό δεν αντικατοπτρίζει τον κίνδυνο στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος κατά την περίοδο αναφοράς.

	31 Δεκεμβρίου 2024			31 Δεκεμβρίου 2023		
	Ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία Απαιτήσεων € εκατ.	Υποχρεώσεων € εκατ.	Ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία Απαιτήσεων € εκατ.	Υποχρεώσεων € εκατ.
Παράγωγα για τα οποία δεν εφαρμόζεται λογιστική αντιστάθμισης /διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	34.439	1.096	937	33.909	1.215	1.059
- Δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων ⁽¹⁾	8.265	45	47	9.268	69	71
- Συμβόλαια ανταλλαγής συναλλάγματος ⁽²⁾	4.700	54	26	3.468	21	26
- Λοιπά ⁽³⁾	893	3	14	462	5	40
		1.199	1.025		1.310	1.196
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	12.171	244	442	8.221	308	452
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (μακρο-αντιστάθμιση) ⁽⁴⁾	7.800	6	2	6.642	15	94
- Συμβάσεις κατώτατων ορίων διακύμανσης επιτοκίων	5.759	-	33	6.447	-	53
- Προθεσμιακές συμβάσεις πώλησης ομολόγων	55	1	-	-	-	-
		251	477		323	599
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών						
- Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	819	7	38	1.579	-	147
		7	38		-	147
Συμφηφισμός (σημ. 5.2.1.4)						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων		(619)	(420)		(752)	(492)
Σύνολο παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων		838	1.120		881	1.450

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

⁽¹⁾ Τα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων περιλαμβάνουν συμβάσεις ανώτατων και κατώτατων ορίων διακύμανσης επιτοκίων και δικαιώματα προαίρεσης επί συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίων.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος/ανταλλαγής συναλλάγματος και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης συναλλάγματος.

⁽³⁾ Περιλαμβάνουν συμβόλαια ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (Credit default swaps), τίτλους παραστατικών δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (warrants), παράγωγα επί εμπορευμάτων (commodity derivatives), προθεσμιακά συμβόλαια (futures) και δικαιώματα προαίρεσης μετοχών, που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήριο.

⁽⁴⁾ Περιλαμβάνει παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία έχουν συναφθεί για σκοπούς μακρο-αντιστάθμισης κατά τη διάρκεια του μήνα αναφοράς και θα περιληφθούν στην ομάδα των μέσων αντιστάθμισης στο τέλος του μήνα.

Πληροφορίες ως προς την επιμέτρηση της εύλογης αξίας και τον συμψηφισμό των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων ενεργητικού και υποχρεώσεων παρατίθενται στις σημειώσεις 5.3 και 5.2.1.4, αντίστοιχα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα και άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, τα οποία έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του σε κινδύνους αγοράς. Οι πρακτικές αντιστάθμισης και η λογιστική απεικόνισή τους παρουσιάζονται στη σημείωση 2.2.3. Συγκεκριμένα:

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, στις οποίες το σταθερό σκέλος αντικατοπτρίζει τους οικονομικούς κινδύνους των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού κινδύνου από πιθανή μεταβολή της εύλογης αξίας των χρεωστικών τίτλων σταθερού επιτοκίου, διακρατούμενων ή που έχουν εκδοθεί από τον Όμιλο, ή των δανείων και απαιτήσεων σταθερού επιτοκίου, τα οποία εκφράζονται σε εγχώρια και ξένα νομίσματα.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων πληρωτέου σταθερού/λαμβανόμενου κυμαινόμενου επιτοκίου προκειμένου να αντισταθμίσει τους χρεωστικούς τίτλους και τα δάνεια και απαιτήσεις, σταθερού επιτοκίου που κατέχει και συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων πληρωτέου κυμαινόμενου/λαμβανόμενου σταθερού επιτοκίου για να αντισταθμίσει τις σταθερού επιτοκίου υποχρεώσεις του. Ο Όμιλος αντισταθμίζει επίσης τον κίνδυνο μεταβολής της εύλογης αξίας χρεωστικών τίτλων οι οποίοι πρόκειται να πωληθούν στο μέλλον χρησιμοποιώντας προθεσμιακές συναλλαγές. Το 2024, ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιά € 34 εκατ. (2023: € 175 εκατ. ζημιά) από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης και € 27 εκατ. κέρδος (2023: € 173 εκατ. κέρδος) από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Το ποσό του μη αποτελεσματικού μέρους των συναλλαγών αντιστάθμισης το οποίο αναγνωρίστηκε το 2024 στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» ήταν € 7 εκατ. ζημιά (2023: € 2 εκατ. ζημιά).

(β) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας – χαρτοφυλάκιο στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ομάδες από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού κινδύνου από πιθανή μεταβολή της εύλογης αξίας ενός χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων σταθερού επιτοκίου, περιλαμβανομένων των χρεωστικών τίτλων ομολόγων που πρωτίστως εκδόθηκαν και διακρατήθηκαν από τον Όμιλο (Μακρο-αντιστάθμιση). Ο Όμιλος κατά κύριο λόγο προσδιορίζει την μεταβολή της εύλογης αξίας που οφείλεται στις μεταβολές του επιτοκίου αναφοράς ως τον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο χρησιμοποιώντας παραδοχές για τον κίνδυνο πρόωρων αποπληρωμών των δανείων και κατ' επέκταση συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στις οποίες το σταθερό σκέλος αντικατοπτρίζει τους οικονομικούς κινδύνους των αντισταθμιζόμενων στοιχείων. Το 2024, ο Όμιλος αναγνώρισε κέρδος € 20 εκατ. (2023: € 139 εκατ. ζημιά) από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης, και € 18 εκατ. ζημιά (2023: € 145 εκατ. κέρδη) από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Συνεπώς, το ποσό του μη αποτελεσματικού μέρους των συναλλαγών αντιστάθμισης το οποίο αναγνωρίστηκε το 2024 στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» ήταν € 2 εκατ. κέρδη (2023: € 6 εκατ. κέρδη).

Ο Όμιλος επίσης συνάπτει στην αγορά πωλήσεις δικαιωμάτων προαίρεσης κατώτατων επιτοκίων για να αντισταθμίσει τον κίνδυνο μεταβολής που απορρέει από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των αγορασθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης κατώτατων επιτοκίων τα οποία ενσωματώνονται σε χαρτοφυλάκια δανείων και απαιτήσεων καθώς και χρεωστικών τίτλων κυμαινόμενου επιτοκίου. Το 2024, ο Όμιλος αναγνώρισε κέρδη € 15 εκατ. (2023: € 45 χιλ. κέρδη) από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης, και € 15 εκατ. ζημιά (2023: € 45 χιλ. ζημιά) από μεταβολές στην λογιστική αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο.

Τέλος, όπως και στην αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου για στοιχεία ενεργητικού, ο Όμιλος αντισταθμίζει μέρος του επιτοκιακού κινδύνου του χαρτοφυλακίου των καταθέσεων όψεως που οφείλεται στις μεταβολές των επιτοκίων αναφοράς (μακρο-αντιστάθμιση). Παρά τους συμβατικούς όρους και λόγω της φύσης τους, μέρος των καταθέσεων όψεως δεν παρουσιάζουν

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

ευαισθησία στα επιτόκια και ως εκ τούτου συμπεριφέρονται ομοίως με τις υποχρεώσεις σταθερού επιτοκίου. Συνεπώς, ο Όμιλος συνάπτει ομάδες από συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στις οποίες λαμβάνει σταθερό επιτόκιο και πληρώνει κυμαινόμενο με βάση το επιτόκιο αναφοράς και ο όγκος τους επαναξιολογείται σε μηνιαία βάση. Το 2024, ο Όμιλος αναγνώρισε € 1 εκατ. ζημιά (2023: € 7 εκατ. ζημιά) από μεταβολές στην λογιστική αξία των μέσων αντιστάθμισης και € 2 εκατ. κέρδη (2023: € 5 εκατ. κέρδη) από μεταβολές στην εύλογη αξία των αντισταθμιζόμενων στοιχείων που αποδίδονται στον αντισταθμιζόμενο κίνδυνο. Κατά συνέπεια, το ποσό του μη αποτελεσματικού μέρους των συναλλαγών αντιστάθμισης το οποίο αναγνωρίστηκε το 2024 στα «Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών» ήταν € 1 εκατ. κέρδος (2023: € 2 εκατ. ζημιά).

(γ) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος προκειμένου να αντισταθμίσει μέρος του υφιστάμενου επιτοκιακού και συναλλαγματικού κινδύνου που απορρέει από τις διακυμάνσεις των ταμειακών ροών που οφείλονται στις μεταβολές των επιτοκίων των κυμαινόμενου επιτοκίου δανείων, τα οποία εκφράζονται σε ξένα νομίσματα, χρησιμοποιεί συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων, όπου το κυμαινόμενο μέρος βασίζεται στα επιτόκια αναφοράς των αντισταθμιζόμενων στοιχείων. Ο επιτοκιακός κίνδυνος όσον αφορά το επιτόκιο αναφοράς – καμπύλη επιτοκίου αυτών των στοιχείων, τα οποία έχουν τον ίδιο επιτοκιακό κίνδυνο αναφοράς ενδέχεται να αντισταθμιστούν από μεμονωμένα στοιχεία ή από ομάδα στοιχείων χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων με παρόμοια ληκτότητα. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, αναγνωρίστηκε ζημιά ποσού € 1 εκατ. στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση σχετικά με παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία είχαν οριστεί από τον Όμιλο ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών (2023: € 3 εκατ. ζημιά). Επιπλέον, το 2024, το μη αποτελεσματικό μέρος των συναλλαγών αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ήταν μηδέν (2023: μηδέν).

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος χρησιμοποιεί άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα τα οποία δεν έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, για να διαχειριστεί την έκθεσή του κατά κύριο λόγο σε επιτοκιακό και συναλλαγματικό κίνδυνο. Τα παράγωγα αυτά που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις λογιστικής αντιστάθμισης, χρησιμοποιούνται για σκοπούς οικονομικής αντιστάθμισης στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Τα αναφερθέντα παράγωγα, παρακολουθούνται και έχουν κατηγοριοποιηθεί για σκοπούς λογιστικής απεικόνισης μαζί με εκείνα που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την εύλογη αξία του Ομίλου σε παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, ανά γεωγραφικό τομέα και κλάδο δραστηριότητας:

31 Δεκεμβρίου 2024				
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δημόσιο	167	-	-	167
Τράπεζες	5	235	310	550
Επιχειρήσεις	113	6	2	121
Σύνολο	285	241	312	838

31 Δεκεμβρίου 2023				
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες € εκατ.	Λοιπές χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δημόσιο	227	-	-	227
Τράπεζες	12	228	335	575
Επιχειρήσεις	72	7	-	79
Σύνολο	311	235	335	881

Την 31 Δεκεμβρίου 2024 η συνολική λογιστική αξία των θέσεων σε παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα με το Ελληνικό Δημόσιο ανήλθε σε € 233 εκατ., υποχρέωση (31 Δεκεμβρίου 2023: € 260 εκατ., υποχρέωση).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 2023, η ανάλυση ληκτότητας της ονομαστικής αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που ορίζει ο Όμιλος ως μέσα αντιστάθμισης παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

	31 Δεκεμβρίου 2024									
	Αντιστάθμιση εύλογης αξίας					Αντιστάθμιση ταμειακών ροών				
	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1-5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια	Σύνολο	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1-5 χρόνια	Σύνολο	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων ⁽¹⁾	-	90	6.721	5.361	12.171	-	-	-	-	
Δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων	-	-	800	4.847	5.647	-	-	-	-	
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	-	-	112	-	112	-	618	201	819	
Προθεσμιακές συμβάσεις πώλησης ομολόγων	55	-	-	-	55	-	-	-	-	
Σύνολο	55	90	7.633	10.208	17.985	-	618	201	819	

	31 Δεκεμβρίου 2023									
	Αντιστάθμιση εύλογης αξίας					Αντιστάθμιση ταμειακών ροών				
	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1-5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια	Σύνολο	1 - 3 μήνες	3 - 12 μήνες	1-5 χρόνια	Σύνολο	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων ⁽¹⁾	500	16	4.285	3.420	8.221	-	-	-	-	
Δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων	-	-	800	5.647	6.447	-	-	-	-	
Συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	-	-	-	-	-	175	602	802	1.579	
Σύνολο	500	16	5.085	9.067	14.668	175	602	802	1.579	

⁽¹⁾ Δεν περιλαμβάνεται η ονομαστική αξία των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων τα οποία ορίζονται ως μέσα μακρο-αντιστάθμισης της εύλογης αξίας.

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Οι παρακάτω πίνακες παρέχουν πληροφορίες σχετικά με αντισταθμιζόμενα στοιχεία τα οποία υπόκεινται σε αντιστάθμιση εύλογης αξίας για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 2023:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	2024		
	Σωρευτικό ποσό των προσαρμογών της αντιστάθμισης εύλογης αξίας το οποίο σχετίζεται με το αντισταθμιζόμενο στοιχείο	Μεταβολή στην αξία που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για το μη αποτελεσματικό μέρος της λογιστικής αντιστάθμισης	
Λογιστική αξία/ Αντισταθμιζόμενη έκθεση	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Ενεργητικό			
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	6.939	(46)	(16)
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος ⁽¹⁾	5.568	195	41
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	1.736	(26)	30
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	5.864	47	61
Υποχρεώσεις προς πελάτες ⁽¹⁾	4.700	(9)	(2)

	2023		
	Σωρευτικό ποσό των προσαρμογών της αντιστάθμισης εύλογης αξίας το οποίο σχετίζεται με το αντισταθμιζόμενο στοιχείο	Μεταβολή στην αξία που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για το μη αποτελεσματικό μέρος της λογιστικής αντιστάθμισης	
Λογιστική αξία/ Αντισταθμιζόμενη έκθεση	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Ενεργητικό			
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ⁽¹⁾	9.184	69	172
Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος ⁽¹⁾	4.474	154	163
Χρεωστικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση	1.027	(54)	88
Υποχρεώσεις			
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	3.812	(15)	105
Υποχρεώσεις προς πελάτες ⁽¹⁾	1.628	20	(5)

⁽¹⁾ Για αντισταθμίσεις κινδύνου δανείων και απαιτήσεων από πελάτες, χρεωστικών τίτλων στο αποσβέσιμο κόστος που περιλαμβάνονται σε αντισταθμίσεις κινδύνου χαρτοφυλακίων και αντισταθμίσεων κινδύνου υποχρεώσεων σε πελάτες, παρουσιάζεται το ποσό που ορίζεται ως αντισταθμιζόμενο.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα σωρευμένα ποσά προσαρμογών αντιστάθμισης εύλογης αξίας που παραμένουν στον Ισολογισμό για στοιχεία τα οποία έχουν παύσει να προσαρμόζονται για κέρδη και ζημιές αντιστάθμισης ήταν € 218 εκατ. απαιτήσεις για χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος, € 2 εκατ. υποχρεώσεις για πιστωτικούς τίτλους και € 28 εκατ. υποχρεώσεις από προσαρμογές που σχετίζονται με χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (2023: € 253 εκατ. απαιτήσεις για χρεωστικούς τίτλους στο αποσβέσιμο κόστος, € 3 εκατ. υποχρεώσεις για πιστωτικούς τίτλους και € 44 εκατ. υποχρεώσεις από προσαρμογές που σχετίζονται με χρεωστικούς τίτλους αποτιμώμενους στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση). Οι αντίστοιχες προσαρμογές στην εύλογη αξία σχετιζόμενες με την αντιστάθμιση επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου (macro-hedging), ανήλθαν σε € 8 εκατ. κέρδη για δάνεια (συμπεριλαμβανομένων τιτλοποιήσεων δανειακών χαρτοφυλακίων) και € 5 εκατ. κέρδη για καταθέσεις (2023 : € 57 εκατ. ζημιά και € 25 εκατ. κέρδη, αντίστοιχα).

(β) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Το αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών για συνεχιζόμενες αντισταθμίσεις την 31 Δεκεμβρίου 2024 ήταν € 0,5 εκατ. ζημιά (2023: € 0,7 εκατ. κέρδη), τα οποία αφορούν δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα υπόλοιπα που παραμένουν στο αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών από σχέσεις αντιστάθμισης ταμειακών ροών για τις οποίες δεν εφαρμόζεται πλέον λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ήταν € 20 εκατ. ζημιά (2023: € 20 εκατ. ζημιά).

Η συμφωνία των στοιχείων των ειδικών αποθεματικών του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων των ταμειακών ροών, παρέχεται στη σημ. 39.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

20. Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος		
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	52.245	42.773
- Πρόβλεψη απομείωσης	(1.309)	(1.258)
Λογιστική αξία	50.936	41.515
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου	(3)	15
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	19	15
Σύνολο	50.953	41.545

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη λογιστική αξία και την έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες ανά κατηγορία προϊόντος και ανά στάδιο την 31 Δεκεμβρίου 2024:

	31 Δεκεμβρίου 2024					31 Δεκεμβρίου 2023
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 € εκατ.	POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	Συνολική αξία € εκατ.	Συνολική αξία € εκατ.
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος						
Στεγαστικά δάνεια:						
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	9.249	2.706	359	151	12.466	9.942
- Πρόβλεψη απομείωσης	(64)	(218)	(177)	(10)	(469)	(382)
Λογιστική αξία	9.185	2.489	182	141	11.997	9.560
Καταναλωτικά δάνεια:						
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	3.831	392	157	153	4.533	3.436
- Πρόβλεψη απομείωσης	(51)	(48)	(114)	(11)	(223)	(210)
Λογιστική αξία	3.780	344	43	142	4.310	3.225
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις:						
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	2.663	635	261	24	3.583	3.484
- Πρόβλεψη απομείωσης	(17)	(50)	(126)	(1)	(194)	(219)
Λογιστική αξία	2.645	585	135	23	3.389	3.265
Επιχειρηματικά δάνεια:⁽²⁾⁽³⁾						
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης	29.717	1.184	672	90	31.663	25.912
- Πρόβλεψη απομείωσης	(58)	(39)	(321)	(4)	(422)	(447)
Λογιστική αξία	29.659	1.145	351	86	31.241	25.465
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων από πελάτες στο αποσβέσιμο κόστος						
- Λογιστική αξία προ πρόβλεψης, εκ της οποίας:	45.460	4.917	1.449	419	52.245	42.773
Μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (NPE)	-	-	1.449	269	1.719	1.512
- Πρόβλεψη απομείωσης	(191)	(354)	(738)	(27)	(1.309)	(1.258)
Λογιστική αξία	45.270	4.563	711	392	50.936	41.515
Μεταβολές εύλογης αξίας δανείων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου					(3)	15
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων						
Λογιστική αξία ⁽⁴⁾					19	15
Σύνολο					50.953	41.545

⁽¹⁾ Με την απόκτηση της Ελληνικής Τράπεζας (σημ. 23.2), δάνεια με λογιστική αξία € 0,4 δις την 30 Ιουνίου 2024 προστέθηκαν στα δάνεια POCI του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

⁽²⁾ Περιλαμβάνει ποσό € 4.368 εκατ. τα οποία σχετίζονται με τα ομόλογα των τιτλοποιήσεων δανείων χορηγηθέντων από εταιρείες του Ομίλου, τα οποία επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος και έχουν ταξινομηθεί στο Στάδιο 1.

⁽³⁾ Περιλαμβάνει δάνεια στο Δημόσιο.

⁽⁴⁾ Περιλαμβάνει τα ομόλογα ενδιάμεσης διαβάθμισης των τιτλοποιήσεων δανείων χορηγηθέντων από την Τράπεζα.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, το υπόλοιπο των NPE του Ομίλου ανήλθε σε € 1.530 εκατ. μη συμπεριλαμβανομένων των δανείων της Ελληνικής Τράπεζας ύψους € 0,2 δις, τα οποία καλύπτονται από το πρόγραμμα Προστασίας Περιουσιακών Στοιχείων (APS) στην Κύπρο. Ο δείκτης NPE του Ομίλου μη συμπεριλαμβανομένων των NPE που καλύπτονται από το APS, μειώθηκε σε 2,9% (31 Δεκεμβρίου 2023: 3,5%), ενώ ο δείκτης κάλυψης των NPE βελτιώθηκε σε 88,4% (31 Δεκεμβρίου 2023: 86,4%). Με την προσθήκη των ανωτέρω NPE που καλύπτονται από το APS, ο δείκτης NPE του Ομίλου και ο δείκτης κάλυψης των NPE θα ήταν 3,3% και 79,8% αντίστοιχα. Σύμφωνα με το επιχειρηματικό πλάνο του Ομίλου για την περίοδο 2025-2027, ο δείκτης NPE του Ομίλου θα μειωθεί περαιτέρω σε περίπου 2,5% το 2027.

Δάνεια συνδεδεμένα με κριτήρια βιωσιμότητας

Σύμφωνα με το Πλαίσιο Βιώσιμης Χρηματοδότησης, ο Όμιλος χορηγεί δάνεια, τα οποία, ως μέρος των συμβατικών τους όρων, παρέχουν κίνητρα στον δανειολήπτη για την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων επιδόσεων βιωσιμότητας (SPTs). Ειδικότερα τα εν λόγω SPTs αποτελούν μια λίστα περιβαλλοντικών (E), κοινωνικών (S) και στόχων διακυβέρνησης (G), η εκπλήρωση των οποίων από τον πελάτη καθορίζεται από την επίτευξη των αντίστοιχων KPIs, δηλαδή των δεικτών μέτρησης για την ποσοτικοποίηση των επιδόσεων του πελάτη, για παράδειγμα κλιματικοί στόχοι όπως η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ή κοινωνικοί στόχοι όπως η αύξηση του επιπέδου διαφορετικότητας σε επίπεδο Διοικητικού Συμβουλίου. Στο πλαίσιο των όρων αυτών των δανείων, το συμβατικό επιτόκιο αυξάνεται εάν ο δανειολήπτης δεν επιτύχει συγκεκριμένους στόχους που συνδέονται με τη δραστηριότητά του.

Τα προαναφερθέντα δάνεια που κατέχονται στις 31 Δεκεμβρίου 2024 έχουν αξιολογηθεί, σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου (σημείωση 2), πως οι συμβατικές ταμειακές ροές τους θεωρούνται ότι πληρούν το τεστ SPPI.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία των δανείων συνδεδεμένων με κριτήρια βιωσιμότητας, τα οποία επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος, ανερχόταν σε € 1.024 εκατ. (2023: € 354 εκατ.).

Project «Solar»

Στο πλαίσιο της στρατηγικής διαχείρισης των NPE, ο Όμιλος έχει σχεδιάσει μία επιπλέον τιτλοποίηση NPE (project «Solar») ως μέρος μιας κοινής πρωτοβουλίας με τις άλλες Ελληνικές συστημικές τράπεζες (οι Τράπεζες), από το 2018. Από τους τίτλους που θα εκδοθούν μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV), οι Τράπεζες θα διακρατήσουν το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης (senior notes) καθώς και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης και θα πουλήσουν το υπόλοιπο ποσοστό των τίτλων μειωμένης εξασφάλισης της τιτλοποίησης. Τον Ιούνιο του 2024, οι Τράπεζες υπέβαλαν στο Υπουργείο Οικονομικών κοινή αίτηση για την ένταξη των ομολογιών υψηλής διαβάθμισης που θα εκδίδονταν στο Ελληνικό Πρόγραμμα Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων («HAPS»).

Από τον Ιούνιο 2022, ο Όμιλος ταξινόμησε ως κατεχόμενο προς πώληση το υποκείμενο επιχειρηματικό δανειακό χαρτοφυλάκιο, ενώ η επαναμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης ποσού € 12 εκατ. στο τέταρτο τρίμηνο του 2023. Η προαναφερθείσα ζημιά απομείωσης καθορίστηκε με βάση την εκτιμώμενη εύλογη αξία των ομολόγων που θα διακρατηθούν από τον Όμιλο με την ολοκλήρωση της συναλλαγής και το τίμημα που αναμένεται να εισπραχθεί από την πώληση των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία του προαναφερθέντος δανειακού χαρτοφυλακίου ανήλθε σε € 46 εκατ., αποτελούμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες λογιστικής αξίας προ προβλέψεων € 243 εκατ. με πρόβλεψη απομείωσης € 197 εκατ. Επιπλέον, η πρόβλεψη απομείωσης για εγγυητικές επιστολές που συμπεριλαμβάνονταν στο υποκείμενο χαρτοφυλάκιο ανήλθε σε € 1 εκατ. (σημ. 35).

Project «Leon» – αποαναγώριση δανείων και λοιπά δάνεια κατεχόμενα προς πώληση

Τον Δεκέμβριο 2023, ο Όμιλος, με στόχο να επιταχύνει περαιτέρω το πλάνο μείωσης των NPE, ξεκίνησε τη διαδικασία πώλησης ενός μικτού χαρτοφυλακίου NPE λογιστικής αξίας προ προβλέψεων περίπου € 400 εκατ., συμμετέχοντας παράλληλα σε διαπραγματεύσεις με πιθανούς επενδυτές. Κατά συνέπεια, την 31 Δεκεμβρίου 2023, η Τράπεζα ταξινόμησε το προαναφερθέν δανειακό χαρτοφυλάκιο ως κατεχόμενο προς πώληση, επαναμέτρησε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές του χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική της για την απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και αναγνώρισε ζημιά

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

απομείωσης € 55 εκατ. Το πρώτο εξάμηνο του 2024, η Τράπεζα αναθεώρησε τον στόχο πώλησης NPE και αύξησε τη προαναφερθείσα περίμετρο των NPE δανείων κατά € 240 εκατ. περίπου, τα οποία επίσης ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, την 30 Ιουνίου 2024, η λογιστική αξία των δανείων στην περίμετρο των κατεχόμενων προς πώληση ανήλθε σε € 239 εκατ., αποτελούμενη από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες λογιστικής αξίας προ προβλέψεων € 637 εκατ., με πρόβλεψη απομείωσης € 398 εκατ.

Την 8 Ιουλίου 2024, ο Όμιλος, μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV) «LEON CAPITAL FINANCE DAC», εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior notes), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής ονομαστικής αξίας € 1,5 δις περίπου, με τιτλοποίηση μεικτού χαρτοφυλακίου μη εξυπηρετούμενων δανείων, το οποίο περιλαμβάνει τα δάνεια που ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση την 30 Ιουνίου 2024 (περίμετρος του «Project Leon»), καθώς και τα διαγραφμένα δάνεια συνολικού οφειλόμενου ποσού € 1,5 δις περίπου, και λογιστικής αξίας προ προβλέψεων ποσού € 0,6 δις περίπου. Η εν λόγω τιτλοποίηση πληρούσε τις απαιτήσεις του νόμου για το Ελληνικό Πρόγραμμα Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων («HAPS»). Σε συνέχεια των ανωτέρω, την 13 Σεπτεμβρίου 2024, ο Όμιλος, ως κάτοχος των ομολογιών που εκδόθηκαν από την εταιρεία ειδικού σκοπού, προχώρησε στην πώληση του 95% των τίτλων ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης σε ανεξάρτητο επενδυτή. Κατά συνέπεια, από την προαναφερθείσα ημερομηνία, ο Όμιλος έπαψε να ελέγχει το SPV και τη σχετική εταιρεία ακινήτων «Leon Capital Estate Μονοπρόσωπη Α.Ε.», ο έλεγχος της οποίας ανήκει στους κατόχους της πλειοψηφίας των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης (mezzanine), αποαναγνώρισε το υποκείμενο χαρτοφυλάκιο δανείων, καθώς μετέφερε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις αποδόσεις που απορρέουν από την κατοχή του χαρτοφυλακίου και παραιτήθηκε από τον έλεγχο του, και αναγνώρισε στον ισολογισμό του σε εύλογη αξία τους διακρατούμενους τίτλους της τιτλοποίησης Leon, δηλαδή το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης και το 5% των τίτλων μεσαίας και χαμηλής διαβάθμισης. Επιπρόσθετα, πριν την αποαναγνώριση του δανειακού χαρτοφυλακίου, ο Όμιλος επανεκτίμησε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αυτού, οι οποίες καθορίστηκαν με βάση την εκτιμώμενη εύλογη αξία των ομολογιών που τελικά θα διακρατούνταν από τον Όμιλο και το συμφωνηθέν τίμημα από την πώληση των τίτλων μεσαίας και χαμηλής διαβάθμισης. Η παραπάνω επανεκτίμηση είχε ως αποτέλεσμα τον αντιλογισμό πρόβλεψης απομείωσης ποσού € 16 εκατ. (σημ. 21).

Η λογιστική αξία του δανειακού χαρτοφυλακίου που αποαναγνωρίστηκε, ως αποτέλεσμα της Συναλλαγής, ανέρχεται σε € 256 εκατ., αποτελούμενο από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες λογιστικής αξίας προ προβλέψεων € 589 εκατ., με πρόβλεψη απομείωσης € 333 εκατ. Η σχετική ζημιά αποαναγνώρισης, που καταχωρήθηκε στα «Λοιπά έσοδα/ (έξοδα)», ανήλθε σε € 1 εκατ. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία προ προβλέψεων του εναπομεινάντος δανειακού χαρτοφυλακίου προς πώληση ανήλθε σε € 42 εκατ. με ισόποση πρόβλεψη απομείωσης.

Project «Wave»

Τον Ιούλιο 2024, η Τράπεζα προχώρησε στην ολοκλήρωση μιας ακόμα συνθετικής συναλλαγής μεταφοράς κινδύνου (συναλλαγή «Wave V») με τη μορφή χρηματοοικονομικής εγγύησης, η οποία παρέχει πιστωτική προστασία επί του μεσαίου τμήματος ζημιών χαρτοφυλακίου ενήμερων δανείων προς μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις ύψους € 1,1 δις (χαρτοφυλάκιο αναφοράς). Αντίστοιχα με τις προηγούμενες συνθετικές συναλλαγές μεταφοράς κινδύνου με παρόμοια χαρακτηριστικά (συναλλαγές «Wave»), η συναλλαγή «Wave V» λογιστικοποιήθηκε ως αγορασθείσα σύμβαση χρηματοοικονομικής εγγύησης που δεν αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων του χαρτοφυλακίου αναφοράς, για την οποία αναγνωρίζεται ένα δικαίωμα αποζημίωσης που προκύπτει από τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των προστατευόμενων δανείων, στο βαθμό που θεωρείται κατ' ουσίαν βέβαιο ότι ο Όμιλος θα αποζημιωθεί για τις πραγματοποιηθείσες πιστωτικές ζημιές. Το χαρτοφυλάκιο αναφοράς της συναλλαγής Wave V συνεχίζει να αναγνωρίζεται στον ισολογισμό του Ομίλου.

Η συναλλαγή Wave V, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του Ομίλου για την βελτιστοποίηση των εποπτικών του κεφαλαίων, είχε ως αποτέλεσμα κεφαλαιακό όφελος 25 μονάδων βάσης στον δείκτη συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου.

Μια ακόμη συνθετική συναλλαγή μεταφοράς κινδύνου (συναλλαγή «Wave VI») πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο 2024, με την μορφή ομολόγων συνδεδεμένων με πιστωτικό κίνδυνο υποκείμενου μέσου (CLN – credit linked notes). Συγκεκριμένα, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση CLN € 80 εκατ., το οποίο παρέχει πιστωτική προστασία έναντι της ενδιάμεσης σειράς χαρτοφυλακίου ενήμερων δανείων προς μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις ύψους € 1,1 δις. Η πιστωτική προστασία προς την Τράπεζα παρέχεται μέσω προσαρμογών (διαγραφών) στην ονομαστική αξία του CLN, κατόπιν επέλευσης συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων σε σχέση με τα προστατευόμενα δάνεια, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του CLN.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Το CLN λογιστικοποιήθηκε ως χρηματοοικονομική υποχρέωση και περιλαμβάνεται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους» (σημ. 34).

Η συναλλαγή Wave VI, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών του Ομίλου για την βελτιστοποίηση των εποπτικών του κεφαλαίων, εκτιμάται πως θα συνεισφέρει κεφαλαιακό όφελος 22 μονάδων βάσης στον δείκτη συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου.

Τιτλοποιήσεις λοιπών δανείων χορηγηθέντων από εταιρείες του Ομίλου

Ο Όμιλος στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του (NPE) προχώρησε σε τιτλοποιήσεις διαφόρων κατηγοριών κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσω της έκδοσης τίτλων υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης, που είχαν ως αποτέλεσμα, όπως περιγράφεται παρακάτω, την αποαναγνώριση των υποκείμενων δανειακών χαρτοφυλακίων και την αναγνώριση των διακρατούμενων τίτλων.

Τιτλοποίηση «Mexico»

Το Μάιο 2021, ο Όμιλος, μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV) «Mexico Finance Designated Activity Company», εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior notes), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής ονομαστικής αξίας € 5,2 δις περίπου, με τιτλοποίηση μεικτού χαρτοφυλακίου κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων. Οι τίτλοι υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης είναι εγγυημένοι από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Τον Δεκέμβριο 2021, ολοκληρώθηκε η πώληση στην doValue S.p.A του 95% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης και ως αποτέλεσμα ο Όμιλος έπαψε να έχει τον έλεγχο του SPV και αποαναγνώρισε το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο από τον ισολογισμό του, καθώς μετέφερε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χαρτοφυλακίου και έπαψε να έχει τον έλεγχο του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος αναγνώρισε στον ισολογισμό του τους διακρατούμενους τίτλους, δηλαδή το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 1.290 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: € 1.415 εκατ.).

Τιτλοποίηση «Cairo»

Τον Ιούνιο 2019, ο Όμιλος, μέσω των εταιρειών ειδικού σκοπού (SPVs) «Cairo No. 1 Finance Designated Activity Company», «Cairo No. 2 Finance Designated Activity Company» και «Cairo No. 3 Finance Designated Activity Company», εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής ονομαστικής αξίας περίπου € 7,5 δις, με τιτλοποίηση μεικτού χαρτοφυλακίου κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPE) («τιτλοποίηση Cairo»). Τον Δεκέμβριο 2019, ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι σύναψε με την doValue S.p.A δεσμευτική συμφωνία για την πώληση του 20% των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης και του 50,1% των τίτλων χαμηλής διαβάθμισης της «τιτλοποίησης Cairo». Οι τίτλοι υψηλής διαβάθμισης της τιτλοποίησης είναι εγγυημένοι από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος Παροχής Εγγυήσεων σε Τιτλοποιήσεις Πιστωτικών Ιδρυμάτων.

Τον Ιούνιο 2020, η πώληση των προαναφερθέντων τίτλων ολοκληρώθηκε, και ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος έπαψε να έχει τον έλεγχο των Cairo SPVs δεδομένου ότι δεν έχει τη δυνατότητα να διευθύνει τις συναφείς δραστηριότητές τους. Επιπλέον, τον Ιούνιο 2020, η Eurobank Holdings, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), προχώρησε στην εισφορά των διακρατούμενων τίτλων του Cairo, δηλ. 75% των τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης και 44,9% των τίτλων χαμηλής διαβάθμισης, καθώς και ποσού € 1,5 εκατ. σε μετρητά στη θυγατρική της εταιρεία με έδρα την Κύπρο Mairanus Ltd, η οποία μετονομάστηκε σε «Cairo Mezz Plc», ως αντάλλαγμα για τις νεοεκδοθείσες μετοχές της προαναφερθείσας θυγατρικής. Τον Ιούλιο 2020, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας ενέκρινε τη διανομή των μετοχών έκδοσης της Cairo Mezz Plc στους μετόχους της Eurobank Holdings μέσω της μείωσης σε είδος του μετοχικού της κεφαλαίου.

Τον Σεπτέμβριο 2020, κατόπιν της ολοκλήρωσης της διανομής των μετοχών της Cairo Mezz Plc, το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο και οι σχετικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποαναγνωρίστηκαν από τον ισολογισμό του Ομίλου, εφόσον εκείνη τη χρονική στιγμή ο Όμιλος μετέφερε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του χαρτοφυλακίου και έπαψε να έχει τον έλεγχο του τιτλοποιημένου χαρτοφυλακίου. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος αναγνώρισε στον ισολογισμό του τους διακρατούμενους τίτλους δηλ. το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 1.790 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: € 2.019 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**Τιτλοποίηση «Pillar»**

Τον Ιούνιο 2019, ο Όμιλος, μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού (SPV) «Pillar Finance Designated Activity Company» εξέδωσε τίτλους υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης συνολικής αξίας περίπου € 2 δις, μέσω τιτλοποίησης χαρτοφυλακίου στεγαστικών κυρίως μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το Σεπτέμβριο 2019, ο Όμιλος πούλησε το 95% των προαναφερόμενων τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης στην Celidoria S.A R.L. Με την ολοκλήρωση της πώλησης, ο Όμιλος έπαψε να έχει τον έλεγχο του SPV και αποαναγνώρισε το υποκείμενο δανειακό χαρτοφυλάκιο στο σύνολό του, δεδομένου ότι μεταβίβασε ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από την κυριότητα του υποκείμενου δανειακού χαρτοφυλακίου. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος αναγνώρισε στον ισολογισμό του τους διακρατούμενους τίτλους, δηλ. το 100% των τίτλων υψηλής διαβάθμισης, καθώς και το 5% των τίτλων ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης με λογιστική αξία € 966 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: € 1.020 εκατ.).

Ομόλογα «Starlight» κατεχόμενα μετά την απόκτηση της Ελληνικής Τράπεζας

Με την απόκτηση της Ελληνικής Τράπεζας, η οποία ενοποιήθηκε από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ. 23.2), ο Όμιλος, την 31 Δεκεμβρίου 2024, περιλάμβανε στα δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες ομόλογα υψηλής και ενδιάμεσης διαβάθμισης € 58 εκατ. και € 5 εκατ. αντίστοιχα, τα οποία διακρατούνταν από την Ελληνική Τράπεζα στο πλαίσιο της τιτλοποίησης «Starlight» μη εξυπηρετούμενων δανείων χορηγηθέντων από αυτήν.

Μέτρα στήριξης των πελατών

Τον Μάρτιο 2024, η Τράπεζα ανακοίνωσε την παράταση της πρωτοβουλίας επιβράβευσης οφειλετών στεγαστικών δανείων κυμαινόμενου επιτοκίου, όπως υλοποιήθηκε από τον Απρίλιο 2023. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα, στην προσπάθειά της να συνεχίσει να στηρίζει και να επιβραβεύει τους συνεπείς πελάτες του στεγαστικού της χαρτοφυλακίου, ανακοίνωσε πως η εφαρμογή του «ανώτατου ορίου» στα επιτόκια αναφοράς που εφαρμόζονται στα εν λόγω δάνεια παρατείνεται για επιπλέον 12 μήνες. Η επίδραση της παράτασης του «ανώτατου ορίου» στα επιτόκια αναφοράς αξιολογήθηκε σε σχέση με τα επιτόκια της αγοράς και αντικατοπτρίστηκε στο πραγματικό επιτόκιο (effective interest rate) των δανείων με μελλοντική εφαρμογή.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

21. Προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους των δανείων και απαιτήσεων πελατών :

31 Δεκεμβρίου 2024																	
	Επιχειρηματικά				Στεγαστικά				Καταναλωτικά				Μικρές επιχειρήσεις				Σύνολο
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 € εκατ.	POCI € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 € εκατ.	POCI € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 € εκατ.	POCI € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 € εκατ.	POCI € εκατ.	
Πρόβλεψη απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	72	58	314	4	20	154	207	1	53	53	101	3	25	65	128	0	1.258
Νέα δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	38	(0)	-	-	3	-	-	-	26	-	-	-	6	-	-	-	73
Μεταφορές μεταξύ σταδίων																	
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	16	(11)	(5)	-	4	(3)	(1)	-	20	(14)	(6)	-	10	(7)	(3)	-	-
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(6)	12	(5)	-	(3)	30	(27)	-	(3)	16	(13)	-	(1)	15	(13)	-	-
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(1)	(4)	5	-	(5)	(12)	17	-	(2)	(8)	9	-	(1)	(10)	11	-	-
Επίπτωση επαναμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(46)	(12)	41	(4)	47	47	52	3	(36)	4	79	(1)	(33)	(11)	59	(7)	181
Ανακτήσεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	-	-	10	0	-	-	8	4	-	-	15	5	-	-	5	5	51
Δάνεια και απαιτήσεις που από-αναγνωρίστηκαν / ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽²⁾	(0)	-	(29)	-	(0)	(0)	(37)	-	(0)	(0)	(15)	-	-	-	(24)	-	(105)
Διαγραφές δανείων ⁽³⁾	-	-	(14)	(0)	-	-	(9)	(1)	-	-	(47)	(1)	-	-	(13)	(0)	(84)
Μεταβολή της παρούσας αξίας	(0)	-	(7)	-	-	-	(0)	-	-	-	(1)	-	-	-	(1)	-	(10)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά	(14)	(3)	11	4	(2)	2	(32)	3	(7)	(3)	(8)	5	12	(2)	(25)	3	(55)
Πρόβλεψη απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	58	39	321	4	64	218	177	10	51	48	114	11	17	50	126	1	1.309

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023												
	Επιχειρηματικά			Στεγαστικά			Καταναλωτικά			Μικρές επιχειρήσεις			Σύνολο € εκατ.
	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	ECL 12μήνου - Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων - Στάδιο 3 και POCI ⁽¹⁾ € εκατ.	
Πρόβλεψη απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	68	75	478	21	160	229	37	48	186	23	72	229	1.626
Νέα δάνεια και απαιτήσεις αναγνωρισθέντα ή αγορασθέντα	23	-	-	0	-	-	20	-	-	4	-	-	47
Μεταφορές μεταξύ σταδίων													
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές 12μήνου	23	(20)	(3)	10	(8)	(1)	15	(7)	(7)	11	(8)	(2)	-
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των δανείων	(6)	28	(22)	(3)	27	(23)	(2)	15	(13)	(2)	13	(11)	-
- σε αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ'όλη τη διάρκεια των απομειωμένων δανείων	(5)	(21)	27	(0)	(12)	12	(1)	(6)	6	(1)	(10)	11	-
Επίπτωση επαναμέτρησης των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών	(31)	(3)	72	(7)	(16)	148	4	10	84	(7)	(1)	89	342
Ανακτήσεις από διαγραφέντα δάνεια και απαιτήσεις	-	-	18	-	-	8	-	-	18	-	-	6	49
Δάνεια και απαιτήσεις που από- αναγνωρίστηκαν / ταξινομήθηκαν ως κατεχόμενα προς πώληση κατά τη διάρκεια της χρήσης ⁽²⁾	(4)	(1)	(17)	(0)	(0)	(92)	(4)	(7)	(95)	(1)	(1)	(115)	(337)
Διαγραφές δανείων ⁽³⁾	-	-	(216)	-	-	(46)	-	-	(62)	-	-	(62)	(387)
Μεταβολή της παρούσας αξίας	-	-	(8)	-	-	(3)	-	-	(2)	-	-	(3)	(16)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά	3	(0)	(10)	0	4	(24)	(16)	(1)	(11)	(1)	0	(13)	(67)
Πρόβλεψη απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	72	58	318	20	154	208	53	53	105	25	65	128	1.258

⁽¹⁾ Η πρόβλεψη απομείωσης για τα πιστωτικά απομειωμένα κατά την αρχική αναγνώριση δάνεια (POCI) ποσού € 8,1 εκατ. περιλαμβάνεται στο στάδιο «Αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια των δανείων – Στάδιο 3 και POCI».

⁽²⁾ Απεικονίζει την πρόβλεψη απομείωσης των δανείων τα οποία αποαναγνωρίστηκαν λόγω α) σημαντικών τροποποιήσεων των συμβατικών τους όρων, β) συναλλαγών πώλησης και τιτλοποίησης, γ) συναλλαγών ανταλλαγής χρέους με απόκτηση μετοχών του οφειλέτη και εκείνων που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα προς πώληση (σημ. 20 και 30).

⁽³⁾ Το συμβατικό απαιτητό ποσό από δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες που είχαν διαγραφεί κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024 και ο Όμιλος βρίσκεται ακόμα σε διαδικασίες ανάκτησης ανέρχεται σε € 68 εκατ. (2023: € 338 εκατ.).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι προβλέψεις απομείωσης για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών, οι οποίες αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024 ανήλθαν σε € 303 εκατ., συμπεριλαμβανομένων € 16 εκατ. που αφορούν αντιλογισμό πρόβλεψης απομείωσης η οποία σχετίζεται με το «Project Leon» (σημ. 20) (2023: € 412 εκατ.) και αναλύονται ως εξής:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	(255)	(390)
Κέρδη/(ζημιές) από χρηματοοικονομικές εγγυήσεις ⁽¹⁾	(44)	(37)
Κέρδη / (Ζημιές) από τροποποιήσεις δανείων και απαιτήσεων πελατών	(5)	8
(Πρόβλεψη απομείωσης) / αντιλογισμός πρόβλεψης απομείωσης για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	(0)	7
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες⁽²⁾	(303)	(412)

⁽¹⁾ Αφορά αποκτηθείσες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, που δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των εγγυημένων δανείων (συναλλαγές Wave).

⁽²⁾ Περιλαμβάνει € 9 εκατ. που αφορούν τον όμιλο της Ελληνικής Τράπεζας, ο οποίος ενοποιήθηκε από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ. 23.2 και 44), εκ των οποίων € 15 εκατ. αφορούν την αρχική πρόβλεψη για δάνεια σταδίου 1 κατά την απόκτηση.

22. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Επενδυτικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)	4.148	3.492
Επενδυτικοί τίτλοι στο αποσβέσιμο κόστος (AC)	17.651	10.955
Επενδυτικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL)	384	263
Σύνολο	22.184	14.710

Σημείωση: πληροφορίες για τους χρεωστικούς τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου παρουσιάζονται στη σημείωση 5.2.1.3.

Ως μέρος των στρατηγικών και άλλων πρωτοβουλιών του, ο Όμιλος έχει επιλέξει να κατηγοριοποιήσει τους ακόλουθους μετοχικούς τίτλους ως επιμετρούμενους στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση.

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Plum Fintech Ltd	12	7
Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία	0	8
Mintus Group Limited	2	2
JCC Payment Systems Ltd	13	-
Demetra Holdings Plc	30	-
Λοιπά	2	-
Σύνολο	59	17

Ομόλογα συνδεδεμένα με όρους βιωσιμότητας

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος είχε θέσεις σε ομόλογα με συμβατικούς όρους συνδεδεμένους με τομείς περιβαλλοντολογικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης (ESG) και στόχους επιδόσεων ως προς τη βιωσιμότητα (Sustainability Performance Targets) (σημ. 20) λογιστικής αξίας € 248 εκατ., εκ των οποίων € 156 εκατ. αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση και € 92 εκατ. αποτιμώμενα στο αποσβέσιμο κόστος (2023: € 118 εκατ., εκ των οποίων € 82 εκατ. σε FVOCI και € 36 εκατ. σε AC). Ο Όμιλος έχει εκτιμήσει τα ESG χαρακτηριστικά των προαναφερθέντων χρεωστικών τίτλων σύμφωνα και με τις λογιστικές πολιτικές του (σημ. 2) και έχει συμπεράνει ότι δεν συνιστούν έκθεση σε κινδύνους οι οποίοι δεν είναι συμβατοί με μια βασική δανειακή σύμβαση και κατά συνέπεια πληρούν τα κριτήρια αξιολόγησης του SPPI.

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Τον Ιανουάριο του 2025, η Τράπεζα ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της πώλησης του 8,58% της Demetra Holdings Plc («Demetra»), έναντι τιμήματος € 27 εκατ. περίπου. Η εν λόγω συναλλαγή αποτέλεσε μέρος της ευρύτερης συμφωνίας της Τράπεζας με τις Demetra και Logicom, στο πλαίσιο της απόκτησης από την Τράπεζα επιπλέον ποσοστού 24,66% στην Ελληνική Τράπεζα (σημ. 23.2).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

22.1 Κίνηση των επενδυτικών τίτλων

Οι κατωτέρω πίνακες παρουσιάζουν την κίνηση της λογιστικής αξίας των επενδυτικών τίτλων ανά κατηγορία επιμέτρησης, καθώς και ανά στάδιο αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς (ECL).

31 Δεκεμβρίου 2024									
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI			Επενδυτικοί τίτλοι AC			Επενδυτικοί τίτλοι FVTPL	Μετοχικοί τίτλοι FVOCI	Σύνολο	
ECL 12μήνου-Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 3 € εκατ.	ECL 12μήνου-Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 3 € εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.		
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	3.427	48	-	10.935	7	32	263	17	14.729
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών	36	-	-	5.203	0	0	140	14	5.394
Αγορές, πωλήσεις και λήξεις	453	(22)	-	1.368	-	0	(23)	39	1.815
Μεταφορές μεταξύ σταδίων	3	(3)	-	(12)	12	-	-	-	0
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης από μεταβολή στην εύλογη αξία	66	5	-	-	-	-	16	(11)	76
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και τόκοι	18	1	-	82	0	1	0	-	102
Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης ⁽¹⁾	-	-	-	5	0	1	-	-	6
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές μεταβολές ⁽²⁾	57	0	-	40	0	2	(12)	-	88
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	4.061	28	-	17.622	20	36	385	59	22.210
Πρόβλεψη απομείωσης	-	-	-	(15)	(1)	(9)	-	-	(26)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	4.061	28	-	17.606	19	27	385	59	22.184

31 Δεκεμβρίου 2023									
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI			Επενδυτικοί τίτλοι AC			Επενδυτικοί τίτλοι FVTPL	Μετοχικοί τίτλοι FVOCI	Σύνολο	
ECL 12μήνου-Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 3 € εκατ.	ECL 12μήνου-Στάδιο 1 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 2 € εκατ.	ECL καθ'όλη τη διάρκεια τους-Στάδιο 3 € εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.		
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 1 Ιανουαρίου	3.612	121	-	9.175	6	33	241	95	13.283
Αγορές, πωλήσεις και λήξεις	(394)	-	-	1.621	-	(2)	3	18	1.246
Μεταφορές μεταξύ σταδίων	76	(76)	-	(1)	1	-	-	-	-
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) χρήσης από μεταβολή στην εύλογη αξία	244	4	-	-	-	-	19	7	273
Απόσβεση διαφοράς υπέρ/υπό το άρτιο και τόκοι	(19)	0	-	28	(0)	2	(0)	-	10
Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης ⁽¹⁾	-	-	-	146	0	-	-	-	146
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές μεταβολές ⁽²⁾	(11)	(1)	-	(34)	(0)	(1)	0	(103)	(150)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(81)	-	-	-	-	-	-	-	(81)
Λογιστική αξία προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου	3.427	48	-	10.935	7	32	263	17	14.729
Πρόβλεψη απομείωσης	-	-	-	(11)	(0)	(7)	-	-	(18)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου	3.427	48	-	10.924	7	25	263	17	14.710

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

⁽¹⁾ Η μεταβολή στην εύλογη αξία από συνεχιζόμενες σχέσεις αντιστάθμισης ανέρχεται σε € 41 εκατ., κέρδη (2023: € 172 εκατ. κέρδη).

⁽²⁾ Οι λοιπές μεταβολές περιλαμβάνουν χρεωστικούς τίτλους ονομαστικής αξίας € 3 εκατ. σε FVOCI, € 31 εκατ. σε AC και € 25 εκατ. σε FVTPL, οι οποίοι απαλείφθηκαν για σκοπούς ενοποίησης μετά την απόκτηση της Ελληνικής Τράπεζας. Οι λοιπές μεταβολές στους μετοχικούς τίτλους στο FVOCI της συγκριτικής χρήσης, αναφέρονται κυρίως στην Ελληνική Τράπεζα, η οποία λογιστικοποιήθηκε ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου το δεύτερο τρίμηνο του 2023 (σημ. 23.2).

22.2 Κίνηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών

Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών (ECL) ανά κατηγορία επενδυτικών τίτλων, περιλαμβανομένης ανάλυσης για την κίνηση ECL ανά στάδιο.

	31 Δεκεμβρίου 2024			31 Δεκεμβρίου 2023		
	Επενδυτικοί τίτλοι AC € εκατ.	Επενδυτικοί τίτλοι FVOCI € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	Επενδυτικοί τίτλοι AC € εκατ.	Επενδυτικοί τίτλοι FVOCI € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	18	8	26	22	12	34
Νέα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αγορασθέντα	6	4	10	4	2	6
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	6	4	10	4	2	6
Μεταφορές μεταξύ σταδίων						
- (από)/σε ECL 12μήνου - Στάδιο 1	(0)	0	0	0	1	1
- (από)/σε ECL καθ'όλη τη διάρκεια - Στάδιο 2	0	(0)	(0)	(0)	(1)	(1)
- (από)/σε ECL καθ'όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	-	-	-	-	-	-
Επαναμέτρηση λόγω αλλαγής των παραμέτρων κινδύνου των ECL	4	1	4	(8)	(5)	(13)
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	1	(1)	0	(5)	(4)	(9)
- εκ των οποίων ECL καθ'όλη τη διάρκεια - Στάδιο 2	1	2	2	(0)	(1)	(1)
- εκ των οποίων ECL καθ'όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	2	-	2	(3)	-	(3)
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία πουλήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(1)	(5)	(6)	(1)	(1)	(2)
- εκ των οποίων ECL 12μήνου - Στάδιο 1	(1)	(3)	(4)	(1)	(1)	(2)
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία αποπληρώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(0)	(0)	(1)	(0)	(0)	(0)
- εκ των οποίων ECL καθ'όλη τη διάρκεια - Στάδιο 3	-	-	-	-	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	0	0	0	1	(0)	1
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	26	8	33	18	8	26

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
22.3 Αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων: αναπροσαρμογή επενδυτικών τίτλων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI)

Τα κέρδη/(ζημιές) από τη μεταβολή στην εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου των επενδυτικών τίτλων που επιμετρώνται σε FVOCI αναγνωρίζονται στο αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής των επενδυτικών τίτλων. Η κίνηση του αποθεματικού αναλύεται παρακάτω:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	48	(10)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) από μεταβολή στην εύλογη αξία (Εξοδο) / ωφέλεια φόρου	60 (10)	255 (49)
	50	206
Καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω πώλησης Μεταφορά αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών στο λογαριασμό αποτελεσμάτων (Εξοδο)/ωφέλεια φόρου σε καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων λόγω πώλησης	(7) 4 2	(50) (3) 15
(Εξοδο)/ωφέλεια φόρου επί αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	(1)	1
	(2)	(37)
Καθαρά (κέρδη)/ζημιές που μεταφέρθηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων από αντιστάθμιση της εύλογης αξίας (Εξοδο)/ωφέλεια φόρου	(45) 11	(91) 24
	(34)	(67)
Αποθεματικό αναπροσαρμογής από συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες, μετά από φόρο	(5)	1
Αποθεματικό αναπροσαρμογής από την επένδυση στην Ελληνική Τράπεζα που μεταφέρθηκε στα αποτελέσματα εις νέον	(0)	(45)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	57	48

23. Σύνοψη του Ομίλου
23.1 Συμμετοχές σε θυγατρικές εταιρείες

Παρακάτω παρατίθενται οι θυγατρικές της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2024, που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024:

Επωνυμία Εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό Συμμετοχής	Χώρα Εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας
Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Τράπεζα
Be Business Exchanges Μονοπρόσωπη Α.Ε. Δικτύων Διεταιρικών Συναλλαγών και Παροχής Λογιστικών και Φορολογικών Υπηρεσιών	γ	100,00	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου, παροχή λογιστικών, φορολογικών και λοιπών υπηρεσιών
Eurobank Asset Management Μονοπρόσωπη Α.Ε.Δ.Α.Κ.		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και περιουσίας
Eurobank Equities Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοστηριακές και συμβουλευτικές υπηρεσίες
Eurobank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Μονοπρόσωπη Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
Eurobank Factors Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Α.		100,00	Ελλάδα	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
Herald Ελλάς Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών 1		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Herald Ελλάς Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών 2		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 1 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
(Υπό εκκαθάριση) Anchor Ελληνική Επενδυτική Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επωνυμία Εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό Συμμετοχής	Χώρα Εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας
Αθηναϊκές Εκμεταλλεύσεις Ακινήτων Μονοπρόσωπη Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 2 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Piraeus Port Plaza 3 Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Τενμπέρκο Ανάπτυξη και Εκμετάλλευση Ακινήτων Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Value Τουριστική Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ξενοδοχειακών Εγκαταστάσεων και Επιχειρήσεων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Insignio Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Αξιοποίησης και Αναπτυξης Ακινήτων		100,00	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Eurobank Ανανεώσιμες Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία		100,00	Ελλάδα	Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο και διανομή της
Eurobank Bulgaria A.D.		99,99	Βουλγαρία	Τράπεζα
PB Personal Finance E.A.D.		99,99	Βουλγαρία	Εταιρεία διαμεσολάβησης συνταξιοδοτικής ασφάλισης
Berberis Investments Ltd	δ	100,00	Νησιά Channel	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
Eurobank Cyprus Ltd		100,00	Κύπρος	Τράπεζα
Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Τράπεζα
Ελληνική Τράπεζα (Επενδύσεις) Λτδ ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Επενδυτική Τραπεζική, διαχείριση χαρτοφυλακίου και χρηματιστηριακές υπηρεσίες
HB Data Analytics Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Βοηθητικές υπηρεσίες
Παγκυπριακή Ασφαλιστική Λτδ ⁽²⁾		55,94	Κύπρος	Γενικός κλάδος ασφαλειών
Hellenic Life Insurance Company Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Ασφάλειες ζωής
Hellenic Bank Insurance Holding Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Ασφαλιστικές Υπηρεσίες
Hellenic Insurance Agency Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Ασφαλιστικός Διαμεσολαβητής
Ezmero Holdings Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Anolia Industrial Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Drypto Holdings Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Arzetio Holdings Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Katlero Holdings Ltd ⁽²⁾		55,96	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Foramonio Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Lenevino Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Rano Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Neviko Ventures Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Zivar Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Amvanero Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Revasono Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Volki Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Adariano Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Elerovio Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Afinopio Investments Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Ovedrio Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Primoxia Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
Severdor Ltd		100,00	Κύπρος	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
Eurobank Private Bank Luxembourg S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Τράπεζα
Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Διαχείριση κεφαλαίων
ERB Lux Immo S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
ERB New Europe Funding B.V.		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
ERB New Europe Funding II B.V.		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
ERB New Europe Holding B.V.		100,00	Ολλανδία	Εταιρεία Χαρτοφυλακίου
ERB IT Shared Services S.A.		100,00	Ρουμανία	Επεξεργασία στοιχείων πληροφορικής

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επωνυμία Εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό Συμμετοχής	Χώρα Εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας
IMO Property Investments Bucuresti S.A. ⁽¹⁾		100,00	Ρουμανία	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Seferco Development S.A.		99,99	Ρουμανία	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας
ERB Leasing A.D. Beograd-in Liquidation		100,00	Σερβία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
IMO Property Investments A.D. Beograd		100,00	Σερβία	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Karta II Plc		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Astarti Designated Activity Company		-	Ιρλανδία	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
ERB Recovery Designated Activity Company		-	Ιρλανδία	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων

⁽¹⁾ Η εταιρεία έχει ταξινομηθεί ως κατεχόμενη προς πώληση (σημ. 30).

⁽²⁾ Εταιρείες του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, που ενοποιήθηκε από το τρίτο τρίμηνο του 2024. Από τον Νοέμβριο 2024, σε συνέχεια της σύναψης συμβάσεων αγοραπωλησίας μετοχών με συγκεκριμένους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας και του δικαιώματος εξαγοράς της Eurobank για την απόκτηση των εναπομένουσων μετοχών της, η Ελληνική Τράπεζα περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας με ποσοστό ενοποίησης 100% (σημ. 23.2).

Οι ακόλουθες εταιρείες δεν περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις λόγω μη σημαντικότητας:

(i) εταιρείες ειδικού σκοπού του Ομίλου για τη συγκέντρωση κεφαλαίων και οι σχετιζόμενες εταιρείες χαρτοφυλακίου, οι οποίες είναι αδρανείς και/ή υπό εκκαθάριση: Themeleion III Holdings Ltd, Themeleion IV Holdings Ltd, Themeleion Mortgage Finance Plc, Themeleion II Mortgage Finance Plc, Themeleion III Mortgage Finance Plc, Themeleion IV Mortgage Finance Plc, Themeleion V Mortgage Finance Plc, Themeleion VI Mortgage Finance Plc, Anaptyxi APC Ltd και Byzantium II Finance Plc.

(ii) η εταιρεία χαρτοφυλακίου για την Karta II Plc: Karta II Holdings Ltd.

(iii) η αδρανής εταιρεία: Enalios Αξιοποιήσεις Ακινήτων Α.Ε.Ε.

(iv) εταιρείες οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο βάσει σχετικών συμφωνητικών ενεχυρίασης των μετοχών τους: Finas A.E., Rovinvest A.E. και Promivet A.E.

Το 2024, οι μεταβολές στη δομή του Ομίλου που οφείλονται: α) σε εξαγορές και συγχωνεύσεις εταιρειών, β) σε πωλήσεις και άλλες εταιρικές πράξεις, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, γ) σε συναλλαγές με τα δικαιώματα τρίτων επί του μετοχικού κεφαλαίου των θυγατρικών εταιρειών, οι οποίες δεν οδήγησαν σε απώλεια ελέγχου και δ) σε εκκαθαρίσεις, έχουν ως εξής:

(α) Reco Real Property A.D. Beograd, Σερβία

Τον Φεβρουάριο 2024, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για την πώληση σε τρίτο του ποσοστού συμμετοχής της (100%) στη Reco Real Property A.D. Beograd έναντι τιμήματος € 11,5 εκατ. Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, η εταιρεία ταξινομήθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση και επαναμετρήθηκε με βάση το συμφωνηθέν τίμημα, το οποίο ήταν χαμηλότερο από τη λογιστική της αξία. Κατά συνέπεια, το πρώτο τρίμηνο του 2024, αναγνωρίστηκε € 1,8 εκατ. ζημιά επαναμέτρησης στην εύλογη αξία του κύριου περιουσιακού στοιχείου της εταιρείας, που αφορά σε επενδυτικό ακίνητο, στη γραμμή «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της κατάστασης αποτελεσμάτων. Τον Ιούνιο 2024, η πώληση της εταιρείας ολοκληρώθηκε, χωρίς ουσιώδη επίπτωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων του Ομίλου.

(β) Εταιρεία ειδικού σκοπού συγκέντρωσης κεφαλαίων για την τιτλοποίηση δανείων της Τράπεζας και σχετιζόμενη εταιρεία επενδύσεων ακίνητης περιουσίας

Στο πλαίσιο του Project «Leon», την 8 Ιουλίου 2024, η Τράπεζα προχώρησε σε συναλλαγή τιτλοποίησης μέσω της εταιρείας ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων «LEON CAPITAL FINANCE DESIGNATED ACTIVITY COMPANY». Τον Σεπτέμβριο 2024, ο Όμιλος πούλησε σε τρίτο το 95% των τίτλων της ενδιάμεσης και της χαμηλής διαβάθμισης της ανωτέρω τιτλοποίησης και κατά συνέπεια έπαψε να έχει τον έλεγχο του SPV και της σχετιζόμενης εταιρείας επενδύσεων ακίνητης περιουσίας «Leon Capital Estate Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» (σημ. 20).

(γ) Be Business Exchanges Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Δικτύων Διεταιρικών Συναλλαγών και Παροχής Λογιστικών και Φορολογικών Υπηρεσιών, Ελλάδα

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τον Σεπτέμβριο 2024, η Eurobank Holdings απέκτησε πρόσθετη συμμετοχή 1,99% στην Be Business Exchanges A.E. Εταιρεία Δικτύων Διεταιρικών Συναλλαγών και Παροχής Λογιστικών και Φορολογικών Υπηρεσιών, με συνέπεια το ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας να ανέλθει στο 100%. Το αποτέλεσμα της συναλλαγής δεν ήταν ουσιώδες και αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Eurobank Holdings. Τον Οκτώβριο 2024, σε συνέχεια της ανωτέρω συναλλαγής, η επωνυμία της εταιρείας τροποποιήθηκε με την προσθήκη του όρου «Μονοπρόσωπη».

(δ) Berberis Investments Ltd, Νησιά Channel

Εντός του 2024, αποφασίστηκε η εκκαθάριση της εταιρείας.

(ε) ΑΔΕΞΑ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ελλάδα

Τον Δεκέμβριο 2024, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση της Τράπεζας με την κατά 100% θυγατρική της, ΑΔΕΞΑ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, με απορρόφηση της από την Τράπεζα.

(στ) Severdor Ltd, Κύπρος και Insignio Μονοπρόσωπη Α.Ε., Ελλάδα

Τον Δεκέμβριο 2024, η Τράπεζα απέκτησε το 100% των μετοχών της Severdor Ltd έναντι τιμήματος € 34 εκατ. περίπου. Το κύριο περιουσιακό στοιχείο της Severdor Ltd είναι η συμμετοχή της κατά 100% στο μετοχικό κεφάλαιο της Insignio Μονοπρόσωπη Α.Ε., της οποίας το κύριο περιουσιακό στοιχείο είναι ένα επενδυτικό ακίνητο. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 3, η απόκτηση λογιστικοποιήθηκε ως απόκτηση περιουσιακών στοιχείων αντί για συνένωση επιχειρήσεων, δεδομένου ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν ουσιαστικά αντιστοιχούσε σε ένα μόνο περιουσιακό στοιχείο και δεν αποκτήθηκαν ουσιώδεις επιχειρηματικές διαδικασίες. Συνεπώς, δεν αναγνωρίστηκε υπεραξία, ενώ τα αποκτηθέντα ακίνητα, μαζί με τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού/λοιπές υποχρεώσεις, αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό του Ομίλου κατανέμοντας το ανωτέρω τίμημα στα επιμέρους αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις βάσει της εύλογης αξίας τους. Κατόπιν της ανωτέρω λογιστικής απεικόνισης, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, το σύνολο του ενεργητικού των δύο εταιρειών ανήλθε σε € 86 εκατ. περίπου, εκ του οποίου ποσό € 75 εκατ. περίπου αφορά σε επενδυτικό ακίνητο, ενώ οι συνολικές υποχρεώσεις ανήλθαν σε € 52 εκατ., εκ των οποίων € 44 εκατ. περίπου αφορούν σε ενδοομιλικό δανεισμό.

(ζ) Ezelco Holdings Ltd, Prunelox Holdings Ltd, Shanlo Holdings Ltd και Torki Holdings Ltd, Κύπρος

Τον Νοέμβριο 2024, ολοκληρώθηκε η συγχώνευση της Ελληνικής Τράπεζας με τις κατά 100% ανωτέρω θυγατρικές της.

Το 2023, οι σημαντικότερες αλλαγές στη δομή του Ομίλου είχαν ως εξής:

(i) Eurobank Direktna a.d., Σερβία

Την 2 Νοεμβρίου 2023, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι ολοκληρώθηκε η πώληση στην AIK Banka a.d. Beograd του ποσοστού συμμετοχής 70% που κατείχε στην Eurobank Direktna a.d. (σημ. 30).

(ii) Απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D.

Την 9 Δεκεμβρίου 2022, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας για την απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria (η «Επιχείρηση») από τη θυγατρική της Eurobank στη Βουλγαρία, Eurobank Bulgaria A.D. («Postbank»). Η συναλλαγή ολοκληρώθηκε τον Μάιο 2023, έπειτα από τη λήψη των απαιτούμενων κανονιστικών εγκρίσεων. Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 23.2 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023.

(iii) IMO Property Investments Sofia E.A.D., Βουλγαρία

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου τριμήνου 2023, η πώληση της IMO Property Investments Sofia E.A.D. θεωρήθηκε πολύ πιθανή, συνεπώς η εταιρεία ταξινομήθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση και επιμετρήθηκε με βάση το προσυμφωνημένο τίμημα με το τρίτο μέρος, που αντιστοιχούσε στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων πώλησης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5. Ως συνέπεια των ανωτέρω, αναγνωρίστηκε ζημιά επανεκτίμησης/απομείωσης ακινήτων ποσού € 23 εκατ. στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τον Μάιο 2023, η πώληση του ποσοστού συμμετοχής 100% που κατείχε η Τράπεζα στην εταιρεία, μαζί με τη δανειακή απαίτηση από την εταιρεία, ολοκληρώθηκε, έναντι συνολικού τιμήματος ποσού € 15,5 εκατ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**(iv) ΑΔΕΞΑ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων, Ελλάδα**

Τον Ιούνιο 2023, η Τράπεζα απέκτησε το 100% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου της ΑΔΕΞΑ Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης και Εκμετάλλευσης Ακινήτων έναντι τιμήματος € 50,8 εκατ. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 3, η απόκτηση λογιστικοποιήθηκε ως απόκτηση περιουσιακών στοιχείων αντί για συνένωση επιχειρήσεων, δεδομένου ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν ουσιαστικά αντιστοιχούσε σε ένα μόνο περιουσιακό στοιχείο και δεν αποκτήθηκαν ουσιώδεις επιχειρηματικές διαδικασίες. Συνεπώς, δεν αναγνωρίστηκε υπεραξία, ενώ τα αποκτηθέντα ακίνητα, μαζί με τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού/λοιπές υποχρεώσεις, αναγνωρίστηκαν στον ισολογισμό του Ομίλου κατανέμοντας το ανωτέρω τίμημα στα επιμέρους αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις βάσει της εύλογης αξίας τους. Κατόπιν της ανωτέρω λογιστικής απεικόνισης, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, το σύνολο του ενεργητικού της εταιρείας ανερχόταν σε € 52,3 εκατ., εκ του οποίου ποσό € 33,4 εκατ. αφορά σε ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα και € 18,7 εκατ. αφορά σε επενδύσεις σε ακίνητα, ενώ οι συνολικές υποχρεώσεις ανήλθαν σε € 1,5 εκατ.

Σημαντικοί περιορισμοί στην δυνατότητα του Ομίλου αναφορικά με την πρόσβαση ή χρήση των περιουσιακών του στοιχείων και τον διακανονισμό των υποχρεώσεών του

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικούς περιορισμούς αναφορικά με τη δυνατότητα πρόσβασης ή χρήσης των περιουσιακών του στοιχείων και διακανονισμού των υποχρεώσεών του, εκτός από αυτούς που απορρέουν από κανονιστικές ή νομοθετικές απαιτήσεις, από συμβατικούς όρους, ως ακολούθως:

- Οι θυγατρικές τράπεζες και οι λοιπές θυγατρικές εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα του Ομίλου, υπόκεινται σε εποπτικούς περιορισμούς και στις απαιτήσεις των κεντρικών τραπεζών των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται. Το εποπτικό αυτό πλαίσιο απαιτεί από τις θυγατρικές εταιρείες να τηρούν ελάχιστα κεφαλαιακά αποθέματα και συγκεκριμένους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας και ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών αναφορικά με την έκθεση τους και/ή τη μεταφορά κεφαλαίων προς την Εταιρεία και τις άλλες θυγατρικές εντός του Ομίλου. Κατά συνέπεια, ακόμη και όταν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού των θυγατρικών εταιρειών δεν είναι ενεχυριασμένα σε επίπεδο εταιρείας, η μεταφορά τους εντός του Ομίλου μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς λόγω του υπάρχοντος εποπτικού πλαισίου. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων των θυγατρικών εταιρειών χρηματοπιστωτικού τομέα, προ ενδοεταιρικών απαλοιφών, ανήλθε σε € 108,1 δις και € 96,2 δις, αντίστοιχα, συμπεριλαμβάνοντας την Eurobank A.E. (2023: € 85,6 δις και € 76,2 δις).
- Οι θυγατρικές εταιρείες λειτουργούν βάσει καθορισμένου νομικού πλαισίου, το οποίο αφορά κυρίως στο ύψος του μετοχικού τους κεφαλαίου και στα συνολικά ίδια κεφάλαια που πρέπει να τηρούν, στη διανομή κεφαλαίων και ειδικών αποθεματικών, καθώς και στην πληρωμή μερισμάτων στους κατόχους κοινών μετοχών.
- Οι θυγατρικές ασφαλιστικές εταιρείες του Ομίλου, οι οποίες υπόκεινται σε περιορισμούς βάσει του εποπτικού και νομικού τους πλαισίου λειτουργίας, διακρατούν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού προκειμένου να ικανοποιήσουν τις υποχρεώσεις έναντι των ασφαλισμένων ποσού € 128 εκατ. (προ ενδοομιλικών απαλοιφών).
- Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως εξασφάλιση για συναλλαγές συμφωνιών επαναγοράς (repo) και παραγώγων, εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς κεντρικές και άλλες τράπεζες, εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών, καθώς και για τιτλοποιήσεις. Ως εκ τούτου, τα δεσμευμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού δεν επιτρέπεται να μεταφερθούν εντός του Ομίλου. Πληροφορίες σχετικά με τα δεσμευμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου παρατίθενται στις σημ. 17, 29 και 41.
- Ο Όμιλος υποχρεούται να διατηρεί υποχρεωτικές και ενεχυριασμένες καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες. Πληροφορίες για αυτές τις καταθέσεις παρατίθενται στη σημ. 15.

23.2 Ενοποίηση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας

Η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ («Ελληνική Τράπεζα»), ένας χρηματοπιστωτικός οργανισμός με έδρα στην Κύπρο, εισηγμένος στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, λογιστικοποιούταν ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, από τον Απρίλιο του 2023 έως την 30 Ιουνίου 2024 (σημ.24). Ο όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας παρέχει ένα ευρύ φάσμα τραπεζικών και χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι οποίες περιλαμβάνουν χρηματοδοτικές, επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες, υπηρεσίες θεματοφυλακής και πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων (Factoring), καθώς και τη διαχείριση και διάθεση ακινήτων που αποκτήθηκαν κυρίως λόγω της εξόφλησης χρεών.

Ως αποτέλεσμα των συμφωνιών που είχε συνάψει η Τράπεζα με ορισμένους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας από τον Αύγουστο του 2023, την 4 Ιουνίου 2024, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι, κατόπιν των σχετικών εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές, απέκτησε

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

πρόσθετο ποσοστό συμμετοχής 26,1% στην Ελληνική Τράπεζα (“Συναλλαγή”) έναντι συνολικού τιμήματος € 275,7 εκατ. Κατόπιν της προαναφερθείσας Συναλλαγής, σύμφωνα με τον περί Δημοσίων Προτάσεων Εξαγοράς Νόμο του 2007 της Κυπριακής Δημοκρατίας, Ν.41(I)/2007, όπως τροποποιήθηκε (“Νόμος”), η Τράπεζα επίσης ανακοίνωσε την υποβολή Υποχρεωτικής Δημόσιας Πρότασης (“Δημόσια Πρόταση”) προς όλους τους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας για την απόκτηση ποσοστού έως 100% του μετοχικού κεφαλαίου της. Το προσφερόμενο αντίτιμο από την Τράπεζα ανήλθε σε € 2,56 ανά μετοχή, καταβαλλόμενο τοις μετρητοίς σε όλους τους μετόχους που θα αποδέχονταν την Δημόσια Πρόταση κατά την περίοδο από την 1 Ιουλίου μέχρι την 30 Ιουλίου 2024.

Επιπλέον, εντός του Ιουνίου 2024, η Τράπεζα προχώρησε στην απόκτηση πρόσθετου ποσοστού συμμετοχής 0,18% στην Ελληνική Τράπεζα έναντι συνολικού τιμήματος € 2 εκατ., δηλ. σε τιμή € 2,56 ανά μετοχή. Κατά συνέπεια, την 30 Ιουνίου 2024 το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στην Ελληνική Τράπεζα ανήλθε σε 55,48%.

Παρά την κατοχή ποσοστού άνω του 50% επί του μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικής Τράπεζας, μέχρι τη λήξη της περιόδου για την αποδοχή της Δημόσιας Πρότασης και σύμφωνα με το Νόμο, η Eurobank ως η εταιρεία που υπέβαλλε την εν λόγω Δημόσια Πρόταση, οι αντιπρόσωποί της και άτομα ενεργώντας σε συνεννόηση με αυτή δεν μπορούσαν να οριστούν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Τράπεζας, ούτε να εξασκήσουν ή να προκαλέσουν την εξάσκηση των ψήφων που συνδέονταν με τις μετοχές που κατείχαν στην Ελληνική Τράπεζα. Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια της περιόδου από τότε που το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Τράπεζας ενημερώθηκε ότι επίκειται σχετική πρόταση και μέχρι τη λήξη της περιόδου για την αποδοχή της Δημόσιας Πρότασης, δεν μπορούσε χωρίς προηγούμενη εξουσιοδότηση από τη γενική συνέλευση των μετόχων, να προχωρήσει σε οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να προκαλέσει τη ματαίωση της Δημόσιας Πρότασης.

Την 30 Ιουλίου 2024 έληξε η περίοδος για την αποδοχή της προαναφερθείσας Δημόσιας Πρότασης. Συνεπώς, έληξε η ισχύς των περιορισμών που απέρρεαν από το Νόμο αναφορικά με τη δυνατότητα της Τράπεζας να εξασκήσει τα δικαιώματα ψήφου, και έκτοτε η Τράπεζα δύναται να εξασκεί πλήρως τα δικαιώματά της. Με βάση τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις του Κυπριακού νομικού πλαισίου περιλαμβανομένου του Εταιρικού Νόμου Κεφ. 113 και του καταστατικού της Ελληνικής Τράπεζας αναφορικά με την εξάσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, καθώς και του χρονικού διαστήματος που απαιτείται για τη σύγκληση της γενικής συνέλευσης των μετόχων, αξιολογήθηκε ότι ο Όμιλος απέκτησε τον έλεγχο επί της Ελληνικής Τράπεζας εντός του Ιουλίου.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ10, έλεγχος υφίσταται όταν ο επενδυτής έχει στην πράξη την δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματα του όταν απαιτείται να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες. Σε αυτό το πλαίσιο, με βάση τις νομικές και εταιρικές διατάξεις, περιλαμβανομένης και της ελάχιστης περιόδου που απαιτείται για τη σύγκληση συνέλευσης των μετόχων, η 15 Ιουλίου 2024 ήταν η τελευταία ημέρα κατά την οποία μια γενική συνέλευση των μετόχων της Ελληνικής Τράπεζας θα μπορούσε να συγκληθεί και να λάβει χώρα πριν τη λήξη της περιόδου για την αποδοχή της Δημόσιας Πρότασης, στην οποία η Τράπεζα δεν θα είχε τη δυνατότητα να ασκήσει τα δικαιώματα ψήφου. Από την 16 Ιουλίου και έπειτα, η Τράπεζα θα ήταν σε θέση να ασκήσει ελεύθερα τα δικαιώματά της αν συγκαλούνταν μια συνέλευση των μετόχων, καθώς αυτή δεν θα λάμβανε χώρα παρά μόνο μετά την ελάχιστη περίοδο τουλάχιστον 14 ημερολογιακών ημερών, όταν οι περιορισμοί θα είχαν ήδη αρθεί. Συνεπώς, η Ελληνική Τράπεζα και οι θυγατρικές της περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας από την έναρξη του τρίτου τριμήνου του 2024, χρησιμοποιώντας την πιο πρόσφατη διαθέσιμη δημοσιευμένη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Το αποτέλεσμα από την ημερομηνία της ενοποίησης μέχρι την ημερομηνία της απόκτησης θεωρήθηκε μη σημαντικό.

Η απόκτηση της Ελληνικής Τράπεζας λογιστικοποιήθηκε ως συνένωση εταιρειών με τη μέθοδο της εξαγοράς, χρησιμοποιώντας προσωρινές αξίες, καθώς η άσκηση προσδιορισμού των εύλογων αξιών βρίσκεται σε εξέλιξη από τον Όμιλο προκειμένου να επιμετρηθούν τα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις και αναμένεται να ολοκληρωθεί όχι αργότερα από την αρχική περίοδο επιμέτρησης του ενός έτους από την ημερομηνία απόκτησης, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος του ομίλου που αποκτήθηκε και τη σχετική πολυπλοκότητα. Σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου, κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου επιμέτρησης, ο Όμιλος θα αναπροσαρμόσει αναδρομικά τις προσωρινές αξίες που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία της απόκτησης, προκειμένου να ενσωματωθεί στον υπολογισμό τους νεότερη πληροφόρηση για τα γεγονότα και τις συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η διαφορά μεταξύ α) της επιμέτρησης στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της εξαγοράς των αναγνωρίσιμων στοιχείων ενεργητικού που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν σε σχέση με τη συμμετοχή 55,48% που κατείχε ο Όμιλος στην Ελληνική Τράπεζα την 30 Ιουνίου 2024, σύμφωνα με προσωρινές αξίες – βλέπε κατωτέρω – που ανέρχεται σε € 868 εκατ. και β) της λογιστικής αξίας της επένδυσης στην εταιρεία που προηγουμένως λογιστικοποιούνταν ως συγγενής εταιρεία, ποσού € 862 εκατ., είχε ως αποτέλεσμα κέρδος € 6 εκατ. περίπου, το οποίο προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τη ζημιά επαναμέτρησης της προϋπάρχουσας συμμετοχής στην Ελληνική Τράπεζα στην εύλογη αξία της € 602 εκατ., η οποία

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αντικατοπτρίζει τα επίπεδα της αξίας των μετοχών της στο τοπικό χρηματιστήριο όπου διαπραγματευόταν κάτω από την λογιστική της αξία. Το εν λόγω αποτέλεσμα μαζί με τα έξοδα που σχετίζονται με την απόκτηση, ποσού € 6 εκατ. περίπου, αναγνωρίστηκαν στην γραμμή «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Ειδικότερα, ο Ισολογισμός του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας κατά την απόκτηση, βάσει των δημοσιευμένων ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων του για την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2024, περιλαμβανομένων και των προσωρινών προσαρμογών εύλογης αξίας που έχουν αναγνωριστεί, όπως επικαιροποιήθηκαν εντός του τετάρτου τριμήνου, παρατίθενται κατωτέρω:

Προσωρινές
αξίες κατά την
απόκτηση
€ εκατ.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	5.390
Απαιτήσεις από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	328
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	5.965
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	5.456
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	171
Επενδύσεις σε ακίνητα	10
Άυλα πάγια στοιχεία ⁽¹⁾	34
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽²⁾	167
Προσαρμογές εύλογης αξίας (βλέπε παρακάτω)	(81)
Σύνολο ενεργητικού ⁽³⁾	17.439

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	92
Υποχρεώσεις προς πελάτες	14.991
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	437
εκ των οποίων ενδοομιλικά υπόλοιπα με τον Όμιλο	63
Λοιπές υποχρεώσεις ⁽⁴⁾	320
Προσαρμογές εύλογης αξίας (βλέπε παρακάτω)	35
Σύνολο υποχρεώσεων	15.875

Ίδια Κεφάλαια του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας που αποκτήθηκαν	1.565
Ίδια Κεφάλαια που αναλογούν στα δικαιώματα τρίτων	697

Ίδια Κεφάλαια του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας που αναλογούν στους μετόχους	868
---	------------

Λογιστική αξία της επένδυσης στον όμιλο της Ελληνικής Τράπεζας, που λογιστικοποιήθηκε ως συγγενής εταιρεία την 30 Ιουνίου 2024	862
Εύλογη αξία της προϋπάρχουσας συμμετοχής στον όμιλο της Ελληνικής Τράπεζας, που λογιστικοποιήθηκε ως συγγενής εταιρεία την 30 Ιουνίου 2024 ⁽⁵⁾	602

⁽¹⁾ Τα Άυλα πάγια στοιχεία του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας δεν περιλαμβάνουν Υπεραξία (Goodwill) € 14 εκατ., η οποία δεν αναγνωρίστηκε ως περιουσιακό στοιχείο του αποκτηθέντος ομίλου.

⁽²⁾ Τα Λοιπά στοιχεία Ενεργητικού περιλαμβάνουν ποσό € 24 εκατ. που αφορά σε απαιτήσεις από συμβόλαια αντασφάλισης.

⁽³⁾ Περιλαμβάνει ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ποσού € 5.506 εκατ.

⁽⁴⁾ Οι Λοιπές Υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ποσό € 104 εκατ. που αφορά σε υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

⁽⁵⁾ Βάσει της τιμής των μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας την 28 Ιουνίου 2024.

Οι ανωτέρω προσωρινές προσαρμογές εύλογης αξίας κατά την απόκτηση που περιλαμβάνονται στις γραμμές ισολογισμού “Λοιπά στοιχεία ενεργητικού” και “Λοιπές υποχρεώσεις” του Ομίλου αναλύονται στον ακόλουθο πίνακα ανά κατηγορία στοιχείων ενεργητικού/υποχρεώσεων:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Προσωρινές
προσαρμογές
εύλογης αξίας
€ εκατ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	(17)
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	(84)
Άυλα πάγια στοιχεία	6
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού (ανακτηθέντα ακίνητα)	13
Σύνολο ενεργητικού	(81)

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	31
Λοιπές υποχρεώσεις (ενδεχόμενες υποχρεώσεις)	4
Σύνολο υποχρεώσεων	35

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία των προσωρινών προσαρμογών εύλογης αξίας, κατόπιν της μεταγενέστερης επιμέτρησης των σχετικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, όπως περιλαμβάνονται στις γραμμές ισολογισμού “Λοιπά στοιχεία ενεργητικού” και “Λοιπές υποχρεώσεις” ανέρχονταν σε € 66 εκατ. (μείωση) και € 33 εκατ. (αύξηση) αντιστοίχως (σημ. 29, 35).

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024, ο όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας είχε καθαρά κέρδη € 189 εκατ. σύμφωνα με τις αντίστοιχες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις. Την ίδια περίοδο, η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας που λογιστικοποιήθηκε με τη μέθοδο της καθαρής θέσης ανήλθε σε € 133 εκατ., όπως αναπροσαρμόστηκε κατά το τρίτο τρίμηνο του 2024 (περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 24 - επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες). Για την περίοδο από την ημερομηνία απόκτησης μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας συνεισέφερε € 382 εκατ. στα καθαρά έσοδα του Ομίλου από διεθνείς δραστηριότητες και € 141 εκατ. στα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους (περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στη σημείωση 44 “Πληροφόρηση ανά Επιχειρηματικό Τομέα”).

Την 7 Αυγούστου 2024, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι μετά τον τελικό έλεγχο των Εντύπων Αποδοχής και Μεταβίβασης, το συνολικό ποσοστό αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης ανήλθε σε 0,481%, το οποίο εξασφάλισε στην Τράπεζα συνολική συμμετοχή 55,962% στο μετοχικό κεφάλαιο της Ελληνικής Τράπεζας. Αναφορικά με το επιπλέον ποσοστό συμμετοχής που αποκτήθηκε στη θυγατρική εταιρεία, η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας των πρόσθετων καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν (βάσει προσωρινών αξιών), η οποία ανήλθε σε € 8 εκατ. περίπου, και του καταβληθέντος τιμήματος, ποσού € 6 εκατ. περίπου, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση, είχε ως αποτέλεσμα κέρδος ποσού € 2 εκατ. περίπου που καταχωρήθηκε απευθείας στην καθαρή θέση, ως συναλλαγή με τους μετόχους μειοψηφίας.

Επιπροσθέτως, τον Νοέμβριο 2024, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι σύναψε συμβάσεις αγοραπωλησίας μετοχών με συγκεκριμένους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας, βάσει των οποίων συμφώνησε να αποκτήσει συνολικό πρόσθετο ποσοστό 37,51% (154.832.195 μετοχές) στην εταιρεία, έναντι συνολικού τιμήματος € 750 εκατ. περίπου, το οποίο αντιστοιχεί σε € 4,843 ανά μετοχή. Ειδικότερα, η Eurobank συμφώνησε να αποκτήσει α) 88.064.705 μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας (21,33%) από τη Demetra Holdings Plc, έναντι τιμήματος € 426,5 εκατ. περίπου, κατόπιν της έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της πωλήτριας, β) 53.037.786 μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας (12,848%) από την Ένωση Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου, το Ταμείο Ευημερίας Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου, το Ταμείο Υγείας Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου και το Ταμείο Προνοίας Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου, έναντι συνολικού αναπροσαρμοσμένου τιμήματος € 257 εκατ. περίπου και γ) 13.729.704 μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας (3,33%) από την Logicom Services Limited έναντι τιμήματος € 66,5 εκατ. περίπου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι ανωτέρω συναλλαγές υπόκεινταν σε κανονιστικές εγκρίσεις και μετά τη λήψη τους, η συνολική συμμετοχή της Eurobank στην Ελληνική Τράπεζα διαμορφώνεται στο 93,47%.

Επιπλέον, σε συμμόρφωση με τις προβλέψεις του νόμου περί Δημοσίων Προτάσεων του 2007 της Κυπριακής Δημοκρατίας (“Νόμος”), η Τράπεζα, με την ολοκλήρωση των ανωτέρω συναλλαγών έχει την υποχρέωση να προβεί σε δημόσια πρόταση για όλες τις εναπομένουσες μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας τουλάχιστον στην ίδια τιμή, ήτοι €4,843 ανά μετοχή, ενώ σύμφωνα με το άρθρο

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

36 του ίδιου Νόμου έχει τη δυνατότητα, μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω δημόσιας πρότασης και δεδομένου ότι θα κατέχει πέραν του 90% των δικαιωμάτων ψήφου, να απαιτήσει από όλους τους κατόχους των εναπομενουσών μετοχών να πωλήσουν αυτές τις μετοχές. Σε αυτά τα πλαίσια, η Τράπεζα ανακοίνωσε τον Νοέμβριο 2024 ότι θα εξασκήσει το δικαίωμα εξαγοράς για να αποκτήσει τις εναπομένουσες μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας και θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη διαγραφή των μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας από το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Στην πράξη, η υποχρεωτική δημόσια πρόταση παράλληλα με το δικαίωμα εξαγοράς υποχρεώνουν τους αντισυμβαλλόμενους να ολοκληρώσουν την απόκτηση όλων των εναπομενουσών μετοχών από την Τράπεζα και συνεπώς το αποτέλεσμα είναι βέβαιο, οπότε και η συναλλαγή θεωρείται ως αντίστοιχη με ένα συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης που οδηγεί σε μια συμβατική υποχρέωση συνδεδεμένη με τις υποκείμενες μετοχές.

Οι ανωτέρω συναλλαγές περιλαμβανομένου και του δικαιώματος εξαγοράς της Τράπεζας για την απόκτηση των εναπομενουσών μετοχών της Ελληνικής Τράπεζας λογιστικοποιήθηκαν στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ως συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης με σταθερή τιμή (€ 4,843 ανά μετοχή) για να αποκτηθούν μετοχές σε μια θυγατρική εταιρεία οι οποίες κατέχονται από μετόχους μειοψηφίας και θεωρήθηκε ότι παρέχουν στην Τράπεζα παρούσα πρόσβαση στους κινδύνους και στις ωφέλειες από την ιδιοκτησία αυτών των μετοχών. Κατά συνέπεια, από τον Νοέμβριο 2024, η Ελληνική Τράπεζα περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου με ποσοστό ενοποίησης 100%. Η διαφορά μεταξύ α) της λογιστικής αξίας των δικαιωμάτων τρίτων στην Ελληνική Τράπεζα ποσού € 745 εκατ. περίπου τα οποία αποαναγνωρίστηκαν και β) της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης ποσού € 880 εκατ. περίπου που αναγνωρίστηκε για να απεικονίσει την αμετάκλητη δέσμευση της Τράπεζας να καταβάλλει μετρητά στους μετόχους μειοψηφίας για την απόκτηση των μετοχών τους στην Ελληνική Τράπεζα, είχε ως αποτέλεσμα ζημιά € 136 εκατ. περίπου, περιλαμβανομένων και των εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση τα οποία αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση.

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Την 11 Φεβρουαρίου 2025, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι μετά τη λήψη των σχετικών εποπτικών εγκρίσεων, ολοκλήρωσε την απόκτηση του πρόσθετου ποσοστού 37,51% στην Ελληνική Τράπεζα, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες συμβάσεις της Τράπεζας με συγκεκριμένους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας τον Νοέμβριο 2024. Κατόπιν αυτών και σύμφωνα με τις προβλέψεις του Νόμου περί Δημοσίων Προτάσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Τράπεζα ανακοίνωσε επίσης την υποβολή Υποχρεωτικής Δημόσιας Πρότασης για την απόκτηση ποσοστού έως 100% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Ελληνικής Τράπεζας (“Δημόσια Πρόταση”). Σε συνέχεια των ανωτέρω, στις 6 Μαρτίου 2025 η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι στις 5 Μαρτίου 2025 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου ενέκρινε το έγγραφο της Δημόσιας Πρότασης και επέτρεψε τη δημοσίευσή του. Με βάση το Έγγραφο Δημόσιας Πρότασης, το προσφερόμενο αντίτιμο στους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας που θα αποδεχθούν τη Δημόσια Πρόταση είναι €4,843 ανά μετοχή καταβαλλόμενο τοις μετρητοίς. Η περίοδος αποδοχής της Δημόσιας Πρότασης για τους μετόχους της Ελληνικής Τράπεζας αρχίζει την 11η Μαρτίου 2025 και λήγει την 9η Απριλίου 2025.

Συμφωνία με την CNP Assurances για την απόκτηση της CNP Cyprus Insurance Holdings

Την 9 Ιουλίου 2024, η Ελληνική Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία με την CNP Assurances για την απόκτηση της θυγατρικής της “CNP Cyprus Insurance Holdings Limited” (η Συναλλαγή), έναντι τιμήματος το οποίο αναμένεται να ανέλθει στο ποσό € 182 εκατ.

Ο όμιλος της CNP Cyprus Insurance Holdings Limited, ο οποίος αποτελείται μεταξύ άλλων από τις CNP Cyprialife Ltd, CNP Asfaltistiki Ltd, CNP Zois SA and CNP Cyprus Properties Ltd, κατέχει ηγετική θέση στον ασφαλιστικό κλάδο στην Κύπρο. Προσφέρει ασφαλιστικά προϊόντα και υπηρεσίες στους κλάδους ζωής και γενικών ασφαλειών μέσω ενός μεγάλου δικτύου ανεξάρτητων πρακτόρων στην Κύπρο. Για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023 απασχολούσε περίπου 330 εργαζομένους και είχε μεικτά ασφάλιστρα ποσού € 236 εκατ. Σχετικά με την ενδεχόμενη συνεισφορά στα αποτελέσματα του Ομίλου μετά την απόκτηση, οι εταιρείες του ομίλου CNP Cyprus είχαν συνολικό κέρδος € 21 εκατ. για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2023. Η CNP Cyprus Insurance Holdings Limited δραστηριοποιείται και στην Ελλάδα.

Την 28 Νοεμβρίου 2024, η Ελληνική Τράπεζα ανακοίνωσε ότι η επιτροπή για την προστασία του ανταγωνισμού, στη συνεδρίασή της την 27 Νοεμβρίου 2024 ενέκρινε τη συγκέντρωση που προκύπτει λόγω της Συναλλαγής. Η Συναλλαγή, υπόκειται επίσης σε λοιπές εποπτικές εγκρίσεις και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2025.

23.3 Έναρξη της διαδικασίας συγχώνευσης μεταξύ της Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Α.Ε. και της Τράπεζας Eurobank A.E.

Την 19 Δεκεμβρίου 2024, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της αποφάσισε την έναρξη της διαδικασίας συγχώνευσης της Eurobank Holdings με την Τράπεζα με απορρόφηση της πρώτης από την δεύτερη, προκειμένου να επιτευχθεί

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

λειτουργική αποδοτικότητα και πιο απλή διάρθρωση του Ομίλου. Η συγχώνευση θα υλοποιηθεί με συνδυασμένη εφαρμογή του Νόμου 4601/2019 και του άρθρου 16 του Νόμου 2515/1997 και η 31 Δεκεμβρίου 2024 ορίστηκε ως η ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού για τη συγχώνευση.

Με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης α) η Eurobank Holdings παύει να υφίσταται και οι μέτοχοι της καθίστανται μέτοχοι της Τράπεζας με τα ίδια ποσοστά συμμετοχής και τον ίδιο αριθμό μετοχών, λαμβάνοντας το σύνολο των νέων μετοχών εκδόσεως της Τράπεζας και β) η Τράπεζα, η οποία θα διατηρήσει την τραπεζική της άδεια, υποκαθίσταται ως καθολική διάδοχος στο σύνολο της μεταβιβαζόμενης σε αυτήν περιουσίας (ενεργητικό και παθητικό), όπως αυτή αποτυπώνεται στον ισολογισμό μετασχηματισμού της Eurobank Holdings και όπως θα διαμορφωθεί μέχρι την ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

Πριν την ολοκλήρωση της συγχώνευσης, οι μετοχές της Τράπεζας θα εισαχθούν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών και με την ολοκλήρωσή της, θα αποδοθούν στους μετόχους της Eurobank Holdings σε αντάλλαγμα των μετοχών που κατέχουν στη Eurobank Holdings, σε αναλογία μία νεοεκδιδόμενη μετοχή της Τράπεζας για μία υφιστάμενη μετοχή της Eurobank Holdings.

Η ολοκλήρωση της συγχώνευσης τελεί υπό την αίρεση των κατά Νόμο απαιτούμενων εγκρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και των δύο συγχωνευόμενων εταιρειών, καθώς και της λήψης όλων των αναγκαίων εγκρίσεων από τις αρμόδιες Αρχές.

24. Επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία των επενδύσεων του Ομίλου σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες ανήλθαν σε € 203 εκατ. (2023: € 541 εκατ.). Παρακάτω παρατίθενται οι συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2024:

Επωνυμία εταιρείας	Χώρα εγκατάστασης	Τομέας δραστηριότητας	Μερίδιο Ομίλου
Femion Ltd	Κύπρος	Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού	66,45
Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε.	Ελλάδα	Εταιρεία χρηματοδότησης επενδύσεων	33,82
Odyssey GP S.a.r.l.	Λουξεμβούργο	Εταιρεία επενδύσεων ειδικού σκοπού	20,00
Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών	Ελλάδα	Εταιρεία χαρτοφυλακίου	20,00
Alpha Επενδυτικής Περιουσίας Αθηναϊκών Εμπορικών Καταστημάτων Α.Ε.	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	30,00
Πείργα Κύθου ΙΚΕ	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	50,00
doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις	Ελλάδα	Διαχείριση Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις	20,00
Περιγένης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία	Ελλάδα	Επενδύσεις ακίνητης περιουσίας	18,90

Σημείωση: Το πρώτο εξάμηνο του 2024, στο πλαίσιο της τιτλοποίησης Solar (σημ. 20), ο Όμιλος, μαζί με τις υπόλοιπες ελληνικές συστημικές τράπεζες, ίδρυσε την «REOCO SOLAR Α.Ε.» με το ποσοστό συμμετοχής του να ανέρχεται σε 23,4%. Οι λειτουργικές δραστηριότητες της εταιρείας αναμένεται να ξεκινήσουν μετά την ολοκλήρωση της σχετικής συναλλαγής τιτλοποίησης.

Η Ωμέγα Μεσίτες Ασφαλίσεων και Αντασφαλίσεων Α.Ε. στην οποία ο Όμιλος συμμετέχει κατά 26,05% δεν λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος δεν εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας και συνεπώς δεν ασκεί ουσιώδη επιρροή στην εταιρεία.

Η Femion Ltd. λογιστικοποιείται ως κοινοπραξία του Ομίλου σύμφωνα με την ουσία και το σκοπό της κοινοπρακτικής σύμβασης και τους όρους συμφωνίας των μετόχων, που απαιτούν την ομόφωνη συναίνεση των μετόχων για τις σημαντικές αποφάσεις και ορίζουν από κοινού έλεγχο μέσω της ίσης εκπροσώπησης των μετόχων στα διοικητικά όργανα της εταιρείας.

Η Περιγένης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία λογιστικοποιείται ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου με βάση την εκπροσώπηση της Τράπεζας στο Διοικητικό Συμβούλιο και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων όπως ορίζεται στο καταστατικό της εταιρείας.

Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ, Κύπρος

Η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ («Ελληνική Τράπεζα») λογιστικοποιούταν ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου με τη μέθοδο της καθαρής θέσης από τον Απρίλιο του 2023 έως την 30 Ιουνίου 2024. Κατά τη διάρκεια του Ιουνίου 2024, ο Όμιλος απέκτησε πρόσθετο ποσοστό συμμετοχής 26,28% στην Ελληνική Τράπεζα και κατά συνέπεια, το ποσοστό συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανήλθε σε 55,48%. Την 30 Ιουνίου 2024, ο Όμιλος αξιολόγησε ότι δεν είχε αποκτήσει ακόμα τον έλεγχο επί

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

της Ελληνικής Τράπεζας, συνεπώς η εταιρεία λογιστικοποιήθηκε ως συγγενής εταιρεία του Ομίλου με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (περαιτέρω σχετικές πληροφορίες παρέχονται στη σημ. 23.2).

Η διαφορά μεταξύ: (α) της πρόσθετης αναλογίας 26,28% στην εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας ποσού € 383,3 εκατ. και (β) του κόστους της εν λόγω πρόσθετης συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρεία, ποσού € 277,7 εκατ., είχε ως αποτέλεσμα κέρδος € 99,4 εκατ., συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση ποσού € 6,2 εκατ., το οποίο αναγνωρίστηκε στη γραμμή «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» της κατάστασης αποτελεσμάτων (31 Δεκεμβρίου 2023: κέρδος € 111 εκατ., συμπεριλαμβανομένων εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση € 3 εκατ., κατά την αρχική εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης).

Την περίοδο που έληξε την 30 Ιουνίου 2024, την τελευταία ημερομηνία που ο όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας λογιστικοποιήθηκε ως συγγενής εταιρεία, η αναλογία επί των κερδών του αφορούσε στην περίοδο από την 30 Σεπτεμβρίου 2023 έως την 31 Μαρτίου 2024, με βάση τη διαθέσιμη δημοσιευμένη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Συνεπώς, το τρίτο τρίμηνο του 2024, η αναλογία επί των κερδών του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας αναπροσαρμόστηκε προκειμένου να συμπεριλάβει την αναλογία επί των κερδών του ομίλου για το δεύτερο τρίμηνο του 2024, με βάση τη δημοσιευμένη χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ως αποτέλεσμα, την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας που αναγνωρίστηκε στη γραμμή «Αναλογία κερδών από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες» της κατάστασης αποτελεσμάτων, ανήλθε σε € 133 εκατ. κέρδος (31 Δεκεμβρίου 2023: € 58 εκατ. κέρδος).

Συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες σημαντικές για τον Όμιλο

Όσον αφορά τις συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες του Ομίλου, η Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και η doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις θεωρούνται σημαντικές για τον Όμιλο. Τα οικονομικά στοιχεία των ανωτέρω εταιρειών παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες:

Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	3.544	3.387
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	290	353
Σύνολο ενεργητικού	3.834	3.740
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	389	380
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.783	2.683
Σύνολο υποχρεώσεων	3.172	3.063
Ίδια Κεφάλαια	662	677
Η συνολική λογιστική αξία της συμμετοχής	132	135
Λειτουργικά έσοδα	211	223
Καθαρά κέρδη	90	112
Λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση	(46)	(18)
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο	45	94
Μερίσματα που πληρώθηκαν στον Όμιλο	12	7

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	212	153
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	309	323
Σύνολο ενεργητικού	521	476
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	117	157
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	86	60
Σύνολο υποχρεώσεων	203	217
Ίδια Κεφάλαια	318	259
Η αναλογία του Ομίλου επί των ιδίων κεφαλαίων	64	52
Υπεραξία και λουιτές προσαρμογές	(6)	(4)
Η συνολική λογιστική αξία της συμμετοχής	58	48
Λειτουργικά έσοδα	110	79
Καθαρά κέρδη	56	57
Συνολικό αποτέλεσμα μετά από φόρο	56	57
Μερίσματα που πληρώθηκαν στον Όμιλο	-	5

Σημείωση: Η υπεραξία και οι λουιτές προσαρμογές περιλαμβάνουν α) € 6 εκατ. υπεραξία ως μέρος της λογιστικής αξίας της επένδυσης β) € -12 εκατ. που αφορούν στην απαλοιφή της αναλογίας του Ομίλου στα κέρδη της συγγενούς εταιρείας που σχετίζονται με συναλλαγές με την τράπεζα εκ των οποίων € 2 εκατ. (ζημιά), αναγνωρίστηκαν το 2024. Η αναλογία του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας μετά τις ανωτέρω προσαρμογές, συμπεριλαμβανομένων των cut off διαφορών ανέρχεται σε € 10 εκατ. έσοδα (2023: € 7,5 εκατ. έσοδα).

Η συνολική λογιστική αξία των κοινοπραξιών του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2024, ανερχόταν σε € 4 εκατ. (2023: € 4 εκατ.). Η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών ή ζημιών και των συνολικών αποτελεσμάτων των παραπάνω εταιρειών δεν ήταν σημαντική (2023: δεν ήταν σημαντική).

Η συνολική λογιστική αξία των συγγενών επιχειρήσεων του Ομίλου, εξαιρουμένων της Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών και της doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, η οποία παρουσιάζεται παραπάνω, (δηλ. οι Global Χρηματοδοτήσεις Επενδύσεων Α.Ε., Odyssey GP S.a.r.l. και Περιγένης Επαγγελματικών Ακινήτων Ανώνυμη Εταιρεία) την 31 Δεκεμβρίου 2024 ανερχόταν σε € 9 εκατ. (2023: € 9 εκατ.). Η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών ή ζημιών και των συνολικών εσόδων των παραπάνω εταιρειών δεν ήταν σημαντική (2023: δεν ήταν σημαντική).

Ο Όμιλος δεν έχει αναγνωρίσει ζημιές από τη συμμετοχή του στις κοινοπραξίες του, καθώς το ποσό της αναλογίας του επί των ζημιών ήταν μεγαλύτερο από τη συμμετοχή του σε αυτές και δεν έχει υφιστάμενες υποχρεώσεις ή δεν έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό τους. Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, το ποσό των μη αναγνωρισμένων ζημιών για τις κοινοπραξίες του Ομίλου ανερχόταν σε € 0,1 εκατ. (2023: € 0,1 εκατ.). Το σωρευτικό ποσό των μη αναγνωρισμένων ζημιών για τις κοινοπραξίες ανερχόταν σε € 4 εκατ. (2023: € 4 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος δεν έχει μη αναγνωρισμένες δεσμεύσεις σε σχέση με τη συμμετοχή του σε κοινοπραξίες ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναφορικά με τη συμμετοχή του σε συγγενείς εταιρείες ή κοινοπραξίες, οι οποίες θα μπορούσαν να προκαλέσουν μελλοντική εκροή διαθεσίμων ή λουπών στοιχείων.

Η συγγενής εταιρεία του Ομίλου, Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών, υπόκειται σε περιορισμούς βάσει του ισχύοντος εποπτικού και νομικού πλαισίου και οφείλει να τηρεί επαρκή κεφάλαια προκειμένου να ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις ασφαλιστικές της δραστηριότητες.

Πέραν των ανωτέρω, δεν υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί (π.χ. που να προκύπτουν από δανειακές συμβάσεις, κανονιστικές απαιτήσεις ή συμβατικές ρυθμίσεις) σχετικά με τη δυνατότητα των συγγενών επιχειρήσεων ή των κοινοπραξιών να μεταφέρουν κεφάλαια στον Όμιλο, είτε με τη μορφή μερισμάτων ή για την αποπληρωμή δανείων που έχουν χορηγηθεί από τον Όμιλο.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**25. Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης**

Ο Όμιλος συμμετέχει σε διαφόρους τύπους οικονομικών οντοτήτων, όπως φορείς τιτλοποίησης, αμοιβαία κεφάλαια και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια.

Οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης είναι η οικονομική οντότητα που έχει σχεδιαστεί ώστε τα δικαιώματα ψήφου ή παρόμοια δικαιώματα να μην αποτελούν τον κυρίαρχο παράγοντα για την άσκηση ελέγχου, όπως όταν τα τυχόν δικαιώματα ψήφου αφορούν μόνο διοικητικά καθήκοντα και οι σχετικές δραστηριότητες κατευθύνονται μέσω συμβατικών ρυθμίσεων. Μία οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης συχνά έχει περιορισμένες δραστηριότητες, έναν περιορισμένο και σαφώς καθορισμένο σκοπό, ανεπαρκή κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της χωρίς τη χρήση χρηματοδότησης μειωμένης εξασφάλισης και χρηματοδότησης με την μορφή πολλαπλών, συμβατικά συνδεδεμένων, τίτλων προς επενδυτές που δημιουργούν συγκεντρώσεις σε πιστωτικό ή άλλους κινδύνους.

Ως συμμετοχή σε μία οικονομική οντότητα ειδικής διάρθρωσης ορίζεται η συμβατική και μη συμβατική σχέση που εκθέτει τον Όμιλο σε μεταβλητές αποδόσεις από την δραστηριότητα της οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης. Παραδείγματα συμμετοχών σε Οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης περιλαμβάνουν την διακράτηση χρεωστικών και συμμετοχικών τίτλων, συμβατικές ρυθμίσεις, ενίσχυση της ρευστότητας, πιστωτική ενίσχυση, υπολειμματικές συμμετοχές.

Οι οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης μπορεί να έχουν συσταθεί από τον Όμιλο ή από τρίτα μέρη και ενοποιούνται όταν η ουσία της σχέσης είναι τέτοια ώστε οι οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης να ελέγχονται από τον Όμιλο όπως φαίνεται στην σημ. 2.2.1(i). Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης που πραγματοποιείται αναφορικά με την ύπαρξη υποχρέωσης ενοποίησης, ο Όμιλος συμμετέχει τόσο σε ενοποιούμενες όσο και μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, όπως περιγράφεται παρακάτω.

Ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης

Ο Όμιλος, στα πλαίσια της εξεύρεσης πηγών χρηματοδότησης, συμμετέχει σε συναλλαγές τιτλοποίησης διαφόρων κατηγοριών δανείων (επιχειρηματικών, δανείων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στεγαστικών, καταναλωτικών, πιστωτικών καρτών και ομολογιακών δανείων) οι οποίες συνήθως έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταβίβαση των παραπάνω στοιχείων ενεργητικού στις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης (φορείς τιτλοποίησης), οι οποίες με την σειρά τους εκδίδουν χρεωστικούς τίτλους διακρατούμενους από επενδυτές και τις εταιρείες του Ομίλου. Ο Όμιλος παρακολουθεί την πιστωτική ποιότητα των τιτλοποιημένων δανείων, καθώς και τη πιστωτική διαβάθμιση των εκδοθέντων χρεωστικών τίτλων, κατά περίπτωση και παρέχει πιστωτική ενίσχυση στους φορείς τιτλοποίησης και/ή μεταφέρει νέα δάνεια στην ομάδα των τιτλοποιημένων δανείων, όπου κρίνεται απαραίτητο, σύμφωνα με τους όρους των ισχυόντων σχετικών συμβατικών ρυθμίσεων.

Απαρίθμηση των οικονομικών οντοτήτων ειδικής διάρθρωσης του Ομίλου παρέχεται στη σημείωση 23.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η ονομαστική αξία των χρεωστικών τίτλων που εκδόθηκαν από τους φορείς τιτλοποίησης που ιδρύθηκαν από τον Όμιλο ανήλθε σε € 2.724 εκατ., εκ των οποίων € 2.171 εκατ., διακρατούνταν από την Τράπεζα (2023: € 3.959 εκατ., εκ των οποίων € 3.406 εκατ. διακρατούνταν από την Τράπεζα) (σημ. 20 και 34).

Ο Όμιλος δεν παρείχε μη συμβατική οικονομική ή άλλη στήριξη σε αυτές τις οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης ανάλογα με την περίπτωση και επί του παρόντος δεν έχει πρόθεση να προβεί σε τέτοια στο προσεχές μέλλον.

Μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης

Ο Όμιλος συμμετέχει σε συναλλαγές με μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, που δεν ελέγχονται από τον Όμιλο, μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών, προκειμένου να παράσχει υπηρεσίες διαχείρισης κεφαλαίων ή να εκμεταλλευτεί συγκεκριμένες επενδυτικές ευκαιρίες.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος στα πλαίσια των στόχων μείωσης των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων του (ΜΕΑ), έχει προχωρήσει σε τιτλοποιήσεις κυρίως μη εξυπηρετούμενων διαφόρων κατηγοριών δανείων που χορηγήθηκαν ή αποκτήθηκαν από τον Όμιλο, μέσω της έκδοσης τίτλων υψηλής, ενδιάμεσης και χαμηλής διαβάθμισης (σημ. 20).

Κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος

Ο Όμιλος συστήνει και διαχειρίζεται οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης προκειμένου να παρέχει στους πελάτες, θεσμικούς ή όχι, επενδυτικές ευκαιρίες. Αντίστοιχα, ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών του εταιρειών Eurobank Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. και

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

της Eurobank Fund Management Company (Luxembourg) S.A, μετέχει στη διαχείριση διαφόρων τύπων αμοιβαίων κεφαλαίων, περιλαμβανομένων αμοιβαίων κεφαλαίων σταθερού εισοδήματος, μετοχικών, funds of funds και διαχείρισης διαθεσίμων.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος δικαιούται να λαμβάνει αμοιβή διαχείρισης και άλλες προμήθειες και μπορεί να έχει επενδύσεις σε αυτά τα αμοιβαία κεφάλαια για ιδίους επενδυτικούς σκοπούς καθώς και προς όφελος των πελατών του.

Ο Όμιλος εμπλέκεται στον αρχικό σχεδιασμό των αμοιβαίων κεφαλαίων και, με την ιδιότητά του ως διαχειριστής κεφαλαίων, λαμβάνει επενδυτικές αποφάσεις αναφορικά με την επιλογή των επενδύσεων, εντούτοις εντός ενός προκαθορισμένου, από νόμους και κανονισμούς, πλαισίου αποφάσεων. Ως εκ τούτου, ο Όμιλος έχει καταλήξει ότι δεν ασκεί εξουσία επί αυτών των κεφαλαίων.

Επιπρόσθετα, με την ιδιότητά του ως διαχειριστής κεφαλαίων, ο Όμιλος πρωταρχικά ενεργεί ως εκπρόσωπος (agent) στην άσκηση των αποφάσεων επί αυτών. Βάσει των ανωτέρω, ο Όμιλος έχει αξιολογήσει ότι δεν έχει έλεγχο επί αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων και ως αποτέλεσμα δεν τα ενοποιεί. Ο Όμιλος δεν έχει καμία συμβατική υποχρέωση να παράσχει οικονομική ενίσχυση στα υπό διαχείριση κεφάλαια και η απόδοση τους δεν είναι εγγυημένη.

Κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος

Ο Όμιλος αγοράζει και διακρατεί μερίδια κεφαλαίων τρίτων περιλαμβανομένων αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και ιδιωτικών και λοιπών επενδυτικών κεφαλαίων.

Τιτλοποιήσεις

Ο Όμιλος συμμετέχει σε μη ενοποιούμενους φορείς τιτλοποίησης, μέσω επενδύσεων σε τιτλοποιημένα στεγαστικά δάνεια και λοιπά ομόλογα τιτλοποιήσεων που εκδίδονται από αυτές τις εταιρείες.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την λογιστική αξία των συμμετοχών του Ομίλου σε μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης, που έχουν αναγνωριστεί στον ενοποιημένο ισολογισμό την 31 Δεκεμβρίου 2024, η οποία αντιπροσωπεύει τη μέγιστη δυνατή έκθεσή του σε ζημιά από αυτές τις συμμετοχές. Επιπλέον, ο πίνακας παρέχει πληροφορίες αναφορικά με το συνολικό έσοδο από τις συμμετοχές σε μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης που αναγνωρίστηκαν είτε στα αποτελέσματα είτε στα λοιπά αποτελέσματα χρήσης απευθείας στην καθαρή θέση, κατά την διάρκεια του 2024 (όπως προμήθειες, έσοδα τόκων, καθαρά κέρδη ή ζημιές από επαναμέτρηση και αποαναγνώριση):

31 Δεκεμβρίου 2024				
Τύπος μη ενοποιούμενης οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης				
Τιτλοποιήσεις	Κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος	Κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος	Σύνολο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Συμμετοχή του Ομίλου - στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	4.387	-	-	4.387
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	2.008	89	113	2.210
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	2	-	2
Σύνολο	6.395	91	113	6.599
Συνολικό αποτέλεσμα από συμμετοχές του Ομίλου	158	77	3	238

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2023				
Τύπος μη ενοποιούμενης οικονομικής οντότητας ειδικής διάρθρωσης				
Τιτλοποιήσεις	Κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος		Κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος	Σύνολο
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Συμμετοχή του Ομίλου - στοιχεία ενεργητικού				
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	4.454	-	-	4.454
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων ⁽¹⁾	1.517	85	28	1.630
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	-	2	-	2
Σύνολο	5.971	87	28	6.086
Συνολικό εισόδημα από συμμετοχές του Ομίλου	123	62	0	185

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει χρεόγραφα καλυμμένα με περιουσιακά στοιχεία εκδόσεως τρίτων, που διακρατούν εταιρείες του Ομίλου. Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναπροσαρμοστεί προκειμένου να συνάδει με την παρουσίαση της τρέχουσας χρήσης.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, το συνολικό αποτέλεσμα από τις συμμετοχές του Ομίλου αναφορικά με τιτλοποιήσεις περιλαμβάνει κυρίως: (i) € 147,3 εκατ. έσοδα τόκων χρεωστικών τίτλων, οι οποίοι διακρατούνται από τον Όμιλο και επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών αποτελεσμάτων απευθείας στην καθαρή θέση (FVOCI) και στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVTPL), (ii) € 3,1 εκατ. από κέρδη ή ζημιές από αποτίμηση τα οποία έχουν αναγνωριστεί στα λοιπά αποτελέσματα απ' ευθείας στην καθαρή θέση και (iii) € 7,4 εκατ. κέρδη από αποτίμηση τίτλων ενδιάμεσης διαβάθμισης. Το συνολικό έσοδο από τις συμμετοχές σε κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος αποτελείται από : (i) € 70,2 εκατ. έσοδα που σχετίζονται με την διαχείριση και σχετικές αμοιβές για κεφάλαια που διαχειρίζεται ο Όμιλος και (ii) € 7,3 εκατ. από κέρδη ή ζημιές από αποτίμηση ή πωλήσεις των συμμετοχών του Ομίλου σε κεφάλαια (funds) τα οποία έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Επιπροσθέτως, το συνολικό αποτέλεσμα που προέρχεται από τα κεφάλαια που δεν διαχειρίζεται ο Όμιλος, περιλαμβάνει κυρίως κέρδη ή ζημιές αποτίμησης ή από πωλήσεις των συμμετοχών του Ομίλου σε κεφάλαια τα οποία αναγνωρίστηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, το σύνολο ενεργητικού των κεφαλαίων που διαχειρίζεται ο Όμιλος ανήλθε σε € 5,9 δις (2023: € 4,3 δις).

Για τα ομόλογα τιτλοποιήσεων δανείων που περιλαμβάνονται στη γραμμή του ισολογισμού «Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες», που σχετίζονται με τίτλους υψηλής (senior), ενδιάμεσης (mezzanine) και χαμηλής (junior) διαβάθμισης δανείων χορηγηθέντων από εταιρείες του Ομίλου (σημ. 20), η ονομαστική αξία των συνολικών εκδόσεων από μη ενοποιούμενες οικονομικές οντότητες ειδικής διάρθρωσης ανήλθε σε € 15,2 δις (2023: € 14,0 δις). Την 31 Δεκεμβρίου 2024 και 2023, για τις τιτλοποιήσεις που περιλαμβάνονται στη γραμμή του ισολογισμού “Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων” ο Όμιλος δεν κατείχε σημαντική θέση της ονομαστικής αξίας των συνολικών εκδόσεων των μη ενοποιούμενων φορέων τιτλοποίησης..

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
26. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

31 Δεκεμβρίου 2024					
Οικόπεδα, κτίρια και βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Εξοπλισμός (Η/Υ) και προγράμματα πληροφορικής (S/W)	Επιπλα, εξοπλισμός, οχήματα	Δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	Σύνολο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	697	191	316	338	1.542
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών (σημ. 23)	148	54	51	15	268
Μεταφορές	21	(3)	3	-	21
Μεταφορές από/προς ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία	2	(1)	-	-	1
Αγορές	26	21	26	15	88
Πωλήσεις, διαγραφές και προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	(16)	(7)	(2)	7	(18)
Απομείωση	-	-	(5)	-	(5)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	878	255	389	375	1.897
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	(220)	(140)	(241)	(168)	(769)
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών (σημ. 23)	(1)	(45)	(42)	(8)	(96)
Μεταφορές	0	1	-	-	1
Πωλήσεις, διαγραφές και προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	11	7	2	3	23
Αποσβέσεις χρήσεως	(15)	(11)	(21)	(34)	(81)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	(225)	(188)	(302)	(207)	(922)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου	653	67	87	168	975

31 Δεκεμβρίου 2023					
Οικόπεδα, κτίρια και βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων	Εξοπλισμός (Η/Υ) και προγράμματα πληροφορικής (S/W)	Επιπλα, εξοπλισμός, οχήματα	Δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	Σύνολο	
€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	676	206	526	328	1.736
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών	33	1	1	2	37
Μεταφορές	3	-	14	-	17
Αγορές	28	15	11	11	65
Πωλήσεις, διαγραφές και προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	(6)	(21)	(217)	20	(224)
Απομείωση	(1)	-	(9)	-	(10)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(36)	(10)	(10)	(23)	(79)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	697	191	316	338	1.542
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	(221)	(156)	(443)	(141)	(961)
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών	-	(1)	-	-	(1)
Μεταφορές	1	0	(1)	-	0
Πωλήσεις, διαγραφές και προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού ⁽¹⁾	4	20	217	2	243
Αποσβέσεις χρήσεως	(13)	(8)	(20)	(37)	(78)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	9	5	6	8	28
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	(220)	(140)	(241)	(168)	(769)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου	477	51	75	170	773

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

⁽¹⁾ Οι σχετικές υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» (σημ. 35). Η προσαρμογή των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού αφορά τη λήξη, τις τροποποιήσεις και τις επαναμετρήσεις των δικαιωμάτων χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού. Περιλαμβάνει την επαναμέτρηση από αναθεωρημένες εκτιμήσεις της περιόδου μίσθωσης κατά τη διάρκεια του έτους, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γεγονότα και τις συνθήκες που επηρεάζουν τις ανάγκες στέγασης του Ομίλου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, από τα € 168 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 170 εκατ.) δικαιώματα χρήσης μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού τα € 159 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 165 εκατ.) αφορούσαν μισθωμένα γραφεία, καταστήματα, τοποθεσίες ATM και κατοικίες και τα € 9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 5 εκατ.) οχήματα.

Οι βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων αφορούν κτίρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για τις δραστηριότητές του.

27. Επενδύσεις σε ακίνητα

Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της εύλογης αξίας για την επιμέτρηση των επενδύσεων σε ακίνητα σύμφωνα με το ΔΛΠ 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα».

Η κίνηση των επενδύσεων σε ακίνητα αναλύεται παρακάτω:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1.357	1.410
Προσθήκες	8	4
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών (σημ. 23)	84	19
Μεταφορές από/ προς ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία	33	2
Λοιπές μεταφορές	(20)	(3)
Πωλήσεις	(41)	(80)
Καθαρό κέρδος/(ζημιά) από τις προσαρμογές της εύλογης αξίας	9	6
Ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση/Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(26)	(3)
Προσθήκες και προσαρμογές στα δικαιώματα χρήσης των μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού	-	2
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	1.404	1.357

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα δικαιώματα χρήσης των μισθωμένων στοιχείων ενεργητικού που πληρούν τον ορισμό της επένδυσης σε ακίνητα ανέρχονται σε € 17 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 16 εκατ.). Οι αντίστοιχες μισθωτικές υποχρεώσεις παρουσιάζονται στις «λοιπές υποχρεώσεις» (σημ. 35).

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα αναγνωρίζονται ως κέρδη/(ζημιές) στα αποτελέσματα και περιλαμβάνονται στα «Λοιπά έσοδα/έξοδα» (σημ. 10). Όλα τα κέρδη/(ζημιές) θεωρούνται ως μη πραγματοποιηθέντα.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό εσόδων από μη τραπεζικές υπηρεσίες της κατάστασης αποτελεσμάτων ποσό € 90 εκατ. (2023: € 89 εκατ.), το οποίο αφορά ενοίκια από επενδύσεις σε ακίνητα (σημ. 8).

Οι κύριες κατηγορίες επενδύσεων σε ακίνητα έχουν προσδιοριστεί με βάση τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τους κινδύνους που ενσωματώνουν τα ακίνητα αυτά. Οι εύλογες αξίες των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου, οι οποίες κατηγοριοποιούνται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Οικιστικά	4	6
Εμπορικά ακίνητα	1.373	1.320
Οικόπεδα	27	30
Βιομηχανικά	-	1
Σύνολο	1.404	1.357

Οι βασικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου είναι η προσέγγιση βάσει του εισοδήματος (κεφαλαιοποίηση εσόδων/μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών), η προσέγγιση βάσει

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

της αγοράς (συγκρίσιμων συναλλαγών) και η προσέγγιση βάσει κόστους, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν και συνδυαστικά, ανάλογα με την κατηγορία του ακινήτου που αποτιμάται.

Η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών αποτελεί την κύρια μέθοδο που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων του Ομίλου σε ακίνητα και εφαρμόζεται κυρίως για την κατηγορία των επενδύσεων σε εμπορικά ακίνητα καθώς επίσης και για άλλες κατηγορίες επενδύσεων σε ακίνητα σε μεγάλο βαθμό, σε συνδυασμό με άλλες μεθόδους. Σύμφωνα με τη μέθοδο των προεξοφλημένων ταμειακών ροών, η εύλογη αξία υπολογίζεται μέσω της εκτίμησης μίας σειράς μελλοντικών ταμειακών ροών, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες υποθέσεις σχετικά με τα οφέλη και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιοκτησία των ακινήτων (λειτουργικά έσοδα και έξοδα, δείκτες κενών ακινήτων, αύξηση εισοδήματος), συμπεριλαμβανομένης και της υπολειμματικής αξίας που αναμένεται να έχει το ακίνητο στο τέλος της προεξοφλητικής περιόδου. Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των εν λόγω ταμειακών ροών εφαρμόζεται κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο της αγοράς.

Με την προσέγγιση βάσει εισοδήματος, η οποία χρησιμοποιείται επίσης και για την κατηγορία των επενδύσεων σε εμπορικά ακίνητα, η εύλογη αξία του ακινήτου είναι το αποτέλεσμα από την διαίρεση των καθαρών λειτουργικών εσόδων που παράγονται από το ακίνητο με το επιτόκιο κεφαλαιοποίησης (επιτόκιο απόδοσης).

Η προσέγγιση βάσει της αγοράς χρησιμοποιείται για επενδύσεις σε οικιστικά, εμπορικά ακίνητα και οικόπεδα. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει δεδομένων για συγκρίσιμες συναλλαγές, είτε αναλύοντας τις πραγματικές συναλλαγές για παρόμοια ακίνητα, είτε χρησιμοποιώντας τις τιμές οι οποίες προκύπτουν μετά την διενέργεια των απαραίτητων προσαρμογών.

Η προσέγγιση βάσει κόστους χρησιμοποιείται για την εκτίμηση της εύλογης αξίας των επενδύσεων του Ομίλου σε οικιστικά και βιομηχανικά ακίνητα. Η προσέγγιση αυτή αναφέρεται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας βάσει του τρέχοντος κόστους ανακατασκευής/αντικατάστασης (εκτιμώμενο κόστος κατασκευής), το οποίο εν συνεχεία μειώνεται βάσει κατάλληλου συντελεστή, προκειμένου να αντανakλά τις αποσβέσεις του ακινήτου.

Οι αποτιμήσεις επενδύσεων σε ακίνητα του Ομίλου πραγματοποιούνται λαμβάνοντας υπόψη την μεγαλύτερη και βέλτιστη χρήση του κάθε περιουσιακού στοιχείου που είναι υλικά, νομικά και οικονομικά εφικτή.

Η κύρια μέθοδος που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της εύλογης αξίας του χαρτοφυλακίου των επενδυτικών ακινήτων του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2024, είναι η μέθοδος των προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Τα σημαντικότερα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στην επιμέτρηση της εύλογης αξίας του σχετικού χαρτοφυλακίου είναι ο ρυθμός αύξησης του εσόδου από μισθώσεις και το προεξοφλητικό επιτόκιο. Αύξηση στο ρυθμό αύξησης του εσόδου από μισθώσεις θα επέφερε αύξηση της λογιστικής αξίας ενώ αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου θα είχε το αντίθετο αποτέλεσμα. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε κυμαίνεται μεταξύ 7% και 12%. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2024, μια αύξηση ή μείωση του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιήθηκε στην ανάλυση των προεξοφλημένων ταμειακών ροών κατά 5%, θα κατέληγε σε μια πτωτική ή ανοδική προσαρμογή της λογιστικής αξίας των σχετικών επενδύσεων σε ακίνητα της τάξης των € 33 εκατ. και € 35,4 εκατ. αντιστοίχως.

Στα πλαίσια της αποτίμησης των ακινήτων, τα θέματα βιωσιμότητας και τα περιβαλλοντικά θέματα περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα από φυσικούς παράγοντες, παράγοντες που αφορούν την κλιματική αλλαγή, την κοινωνία και την εταιρική υπευθυνότητα και οικονομικούς παράγοντες, περιλαμβανομένων και των σημαντικών περιβαλλοντικών κινδύνων όπως πλημμύρες, την ενεργειακή απόδοση, καθώς και θέματα σχεδιασμού, διαμόρφωσης, προσβασιμότητας και νομοθεσίας, τα οποία επηρεάζουν την αξία τους. Ο Όμιλος αναβαθμίζει σταδιακά το χαρτοφυλάκιο ακίνητης περιουσίας, στοχεύοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος και πραγματοποιεί τη μετάβαση προς υψηλών προδιαγραφών, σύγχρονα, και φιλικά προς το περιβάλλον κτίρια, καθώς τέτοιου είδους ακίνητα παρουσιάζουν μεγάλη ζήτηση. Επιπροσθέτως, ο Όμιλος έχει εισάγει πιστοποιήσεις για τα «πράσινα» ακίνητα του, επικυρώνοντας την αξία βιωσιμότητας τους και ταυτόχρονα μεγιστοποιώντας την απόδοση και την εμπορική τους αξία. Από την άλλη πλευρά, οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι λαμβάνονται υπόψη στις αποτιμήσεις των ακινήτων σε περιπτώσεις όπου υπάρχει ένδειξη ότι το ακίνητο που αποτιμάται υπόκειται σε φυσικούς κινδύνους, όπως οι πλημμύρες, περιβαλλοντική μόλυνση ή επηρεάζεται αρνητικά από υφιστάμενους περιβαλλοντικούς νόμους/ κανονισμούς.

Σε ετήσια βάση, ο Όμιλος στοχεύει στην αξιολόγηση αυξημένου αριθμού επιλεγμένων ακινήτων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο των επενδυτικών ακινήτων, για τη σταδιακή πιστοποίησή τους σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, ενώ παράλληλα επενδύει ενεργά προκειμένου να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση του χαρτοφυλακίου ακινήτων και τη περιβαλλοντική του εικόνα.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

28. Άυλα πάγια στοιχεία

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων ήταν € 415 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 334 εκατ.), και περιλαμβάνει προγράμματα πληροφορικής (S/W), αγορασθέντα ή αναπτυχθέντα, € 373 εκατ., και υπεραξία από την απόκτηση επιχειρήσεων € 42 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 44 εκατ.).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κίνηση των προγραμμάτων πληροφορικής (S/W):

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Αξία κτήσεως:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	515	658
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών (σημ. 23)	107	1
Μεταφορές	(2)	(14)
Προσθήκες	117	83
Πωλήσεις και διαγραφές	(13)	(142)
Απομείωση	(13)	(8)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες		(63)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	711	515
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:		
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	(225)	(362)
Υπόλοιπο από την απόκτηση εταιρειών (σημ. 23)	(74)	
Μεταφορές	-	1
Αποσβέσεις χρήσεως	(51)	(42)
Πωλήσεις και διαγραφές	12	142
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	36
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	(338)	(225)
Αναπόσβεστη αξία την 31 Δεκεμβρίου	373	290

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η λογιστική αξία της υπεραξίας στον Όμιλο ανέρχεται σε € 42 εκατ., προερχόμενη από την απόκτηση της BNP Paribas Personal Finance Bulgaria από την Eurobank Bulgaria A.D τον Μάιο 2023 και αποδίδεται στον επιχειρηματικό τομέα των Διεθνών Δραστηριοτήτων, Βουλγαρία.

Για σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται εξ' ολοκλήρου στη μονάδα καταναλωτικών δανείων της Eurobank Bulgaria A.D, η οποία αποτελεί τη μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών ("ΜΔΤΡ") που αναμένεται να έχει οφέλη από τη προαναφερθείσα συνένωση επιχειρήσεων. Δεν προέκυψε ζημιά απομείωσης της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανομηθεί η υπεραξία κατά το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024.

Ειδικότερα, το ανακτήσιμο ποσό της ΜΔΤΡ καθορίστηκε ως η εύλογη αξία της μείον το κόστος πώλησης, η οποία υπολογίστηκε προεξοφλώντας τις μελλοντικές ταμειακές ροές που αναμένεται να παραχθούν από τη συνεχιζόμενη χρήση των περιουσιακών στοιχείων της ΜΔΤΡ και την τελική πώληση τους. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές της ΜΔΤΡ για την 3ετή περίοδο είναι σύμφωνες με το επίσημο εγκεκριμένο 3ετές επιχειρηματικό σχέδιο, το οποίο λαμβάνει ήδη υπόψη παράγοντες όπως η εκτιμώμενη ανάπτυξη της αγοράς, ο πληθωρισμός, καθώς και οι προσδοκίες των μελλοντικών αποδόσεων με βάση την προηγούμενη εμπειρία. Ένας μακροπρόθεσμος συντελεστής ανάπτυξης (συντελεστής ανάπτυξης στο διηνεκές) χρησιμοποιήθηκε για την προέκταση των ταμειακών ροών πέρα από τον 3ετή ορίζοντα. Ο συντελεστής ανάπτυξης στο διηνεκές καθορίζεται αφού ληφθούν υπόψη παράγοντες όπως ο εκτιμώμενος μακροπρόθεσμος πληθωρισμός και ο ρυθμός αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ στη Βουλγαρία. Ο συντελεστής προεξόφλησης που εφαρμόζεται προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας το μοντέλο αποτίμησης κεφαλαιακών περιουσιακών στοιχείων (Capital Assets Pricing Model "CAPM") με βάση το επιτόκιο του 10ετούς κυβερνητικού ομολόγου της Βουλγαρίας, προσαρμοσμένο με ένα ασφάλιστρο κινδύνου το οποίο αντιπροσωπεύει τόσο τον αυξημένο κίνδυνο των επενδύσεων σε μετοχές γενικά και τον συστηματικό κίνδυνο της συγκεκριμένης ΜΔΤΡ. Η προεξόφληση των προϋπολογισμένων ταμειακών ροών και των τελικών αξιών πραγματοποιείται μετά από φόρους.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας μείον το κόστος πώλησης της ΜΔΤΡ ήταν οι ακόλουθες:

	Προϋπολογισμένη ανάπτυξη λειτουργικών εσόδων (Μ.Ο. 3ετους περιόδου)	Συντελεστής προεξόφλησης	Συντελεστής ανάπτυξης πέραν των αρχικών ταμειακών ροών
Τιμή βασικής παραδοχής	9,0%	14,5%	2,0%

Το κόστος πώλησης υπολογίζεται ως ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων της ΜΔΤΡ και βασίζεται στους μέσους όρους που παρατηρούνται σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές του κλάδου (εύρος 2-4%).

Οι τιμές που αποδόθηκαν στις παραπάνω βασικές παραδοχές αντιπροσωπεύουν την εκτίμηση της Διοίκησης σχετικά με τις μελλοντικές τάσεις στον αντίστοιχο τομέα και έχουν βασιστεί σε ιστορικά δεδομένα, τόσο από εσωτερικές όσο και από εξωτερικές πηγές.

Το ανακτήσιμο ποσό της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία είναι ευαίσθητο στις παραπάνω βασικές παραδοχές. Μια μείωση των λειτουργικών εσόδων κατά 5% ή μια αύξηση του συντελεστή προεξόφλησης κατά 1% θεωρούνται λογικά πιθανές μεταβολές στις βασικές παραδοχές. Αν επέλθουν οι προαναφερόμενες μεταβολές, η υπεραξία της εναπομένουσας ΜΔΤΡ θα συνεχίσει να είναι ανακτήσιμη.

Οι βασικές παραδοχές που αναφέρονται παραπάνω ενδέχεται να μεταβληθούν καθώς αλλάζουν οι οικονομικές συνθήκες και οι συνθήκες της αγοράς. Ο Όμιλος εκτιμά ότι λογικά πιθανές μεταβολές σε αυτές τις παραδοχές δεν θα οδηγήσουν το ανακτήσιμο ποσό της ΜΔΤΡ να μειωθεί κάτω από τη λογιστική αξία.

29. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Απαιτήσεις από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων	70	286
Ανακτηθέντα περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς και σχετικές προκαταβολές	541	509
Ενεχυριασμένο ποσό που σχετίζεται με χρηματοοικονομική εγγύηση για τον πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου	242	236
Υπόλοιπα σε διακανονισμό ⁽¹⁾	55	53
Έξοδα επομένων περιόδων και δεδουλευμένα έσοδα	144	85
Λοιπές εγγυήσεις	262	215
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος ⁽²⁾	98	58
Απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αντασφάλισης (σημ. 36)	30	-
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽³⁾	253	325
Σύνολο	1.695	1.767

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει υπόλοιπα σε διακανονισμό με πελάτες, και χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει παρακρατούμενους φόρους μετά από προβλέψεις.

⁽³⁾ Περιλαμβάνει προσωρινές προσαρμογές εύλογης αξίας € 66 εκατ. περίπου (μείωση) για τα στοιχεία ενεργητικού του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας (σημ. 23.2).

Σύμφωνα με το νόμο 4370/2016, όπως ισχύει, τον Δεκέμβριο του 2024 αποδόθηκε στην Τράπεζα από το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ) ποσό € 215 εκατ. σχετικά με την απαίτηση για το «Πρόσθετο Κεφάλαιο Κάλυψης Καταθέσεων».

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού ποσού € 253 εκατ., μετά από προβλέψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε απαιτήσεις σχετιζόμενες με (α) προκαταβολές σε προμηθευτές, (β) δημόσιους οργανισμούς, (γ) δραστηριότητες διαχείρισης ακινήτων, (δ) νομικές υποθέσεις και (ε) την πώληση της μονάδας υπηρεσιών αποδοχής και εκκαθάρισης συναλλαγών καρτών της Τράπεζας το 2022.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

30. Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση και σχετιζόμενες υποχρεώσεις και μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Στοιχεία ενεργητικού προς πώληση		
Ακίνητα	33	37
Δανειακά χαρτοφυλάκια (σημ. 20)	46	169
IMO Property Investments Bucuresti S.A.	12	-
Σύνολο	91	206
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με στοιχεία ενεργητικού προς πώληση		
IMO Property Investments Bucuresti S.A.	2	-
Λοιπά στοιχεία παθητικού που σχετίζονται με δανειακά χαρτοφυλάκια (σημ. 20 και 35)	1	1
Σύνολο	3	1

Ακίνητα

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο της στρατηγικής του για την ενεργή διαχείριση του χαρτοφυλακίου ακινήτων του (ανακτηθέντα από πλειστηριασμούς, επενδυτικά και ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα) έχει ταξινομήσει σταδιακά ως κατεχόμενα προς πώληση συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια ακινήτων συνολικής υπολειπόμενης λογιστικής αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2024 € 33 εκατ. περίπου (31 Δεκεμβρίου 2023: € 37 εκατ.), μετά την επαναμέτρησή τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5.

Ο Όμιλος παραμένει προσηλωμένος στο σχέδιο πώλησης των εν λόγω ακινήτων, τα οποία σταδιακά διατίθενται και πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι ανωτέρω μη επαναλαμβανόμενες επιμετρήσεις της εύλογης αξίας ταξινομήθηκαν στο Επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας λόγω της σημαντικότητας των μη παρατηρήσιμων δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν, χωρίς καμία αλλαγή να έχει υπάρξει μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2024.

IMO Property Investments Bucuresti S.A., Ρουμανία

Τον Ιούνιο του 2024, η πώληση της IMO Property Investments Bucuresti S.A. θεωρήθηκε πολύ πιθανή, συνεπώς η εταιρεία ταξινομήθηκε ως κατεχόμενη προς πώληση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5. Ως συνέπεια, το δεύτερο τρίμηνο του 2024, αναγνωρίστηκε ζημιά επαναμέτρησης /απομείωσης της αξίας των ακινήτων ποσού € 9,4 εκατ. στη γραμμή «Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα» της κατάστασης αποτελεσμάτων.

Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, αναγνωρίστηκε επιπλέον πρόβλεψη € 10 εκατ. (€ 7,1 εκατ. μετά από φόρο), σχετιζόμενη με την πώληση πρώην θυγατρικής της Τράπεζας, η οποία είχε παρουσιαστεί ως μη συνεχιζόμενη δραστηριότητα, σύμφωνα με τις ειδικές ρήτρες αποζημίωσης που περιλαμβάνονταν στη σχετική συμφωνία αγοραπωλησίας.

Eurobank Direktna a.d. – μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες

Από την 31 Μαρτίου 2023, τα στοιχεία ενεργητικού της Eurobank Direktna a.d. και οι σχετιζόμενες υποχρεώσεις, που αποτελούσαν τμήμα της συμφωνίας αγοράς μετοχών που υπέγραψε η Τράπεζα με την AIK Banka a.d. Beograd, ταξινομήθηκαν ως στοιχεία κατεχόμενα προς πώληση και οι αντίστοιχες δραστηριότητες παρουσιάζονταν ως μη συνεχιζόμενες. Οι δραστηριότητες του Ομίλου στη Σερβία, οι οποίες παρουσιάζονται στον Τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων, διενεργούνταν κυρίως μέσω της εν λόγω θυγατρικής εταιρείας.

Μέχρι την ολοκλήρωση της πώλησης, η καθαρή ζημιά από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες της Eurobank Direktna a.d. για το 2023 ανήλθε σε € 47 εκατ., εκ των οποίων € 12 εκατ. αναλογούσαν σε τρίτους.

Την 2 Νοεμβρίου 2023, κατόπιν της λήψης των απαιτούμενων εποπτικών εγκρίσεων, η πώληση στην AIK Banka a.d. Beograd της συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος στη Eurobank Direktna, ολοκληρώθηκε, έναντι τιμήματος € 188,7 εκατ., αφαιρούμενων των σχετικών εξόδων. Σε συνέχεια των ζημιών επαναμέτρησης ποσού € 63,5 εκατ. που αναγνωρίστηκαν έως την 31 Οκτωβρίου 2023, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 5, η ζημιά που προέκυψε από την πώληση ανήλθε σε € 123 εκατ. προ φόρων, περιλαμβανομένων σωρευτικών ζημιών ύψους € 124 εκατ. (που σχετίζονται κυρίως με συναλλαγματικές διαφορές), οι οποίες

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

αναταξινομήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων από τα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση όπου είχαν προηγουμένως αναγνωριστεί.

31. Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες

Τον Δεκέμβριο 2024, ο Όμιλος αποπλήρωσε πλήρως τον εξασφαλισμένο δανεισμό του στο πλαίσιο του προγράμματος αναχρηματοδότησης TLTRO III της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) (31 Δεκεμβρίου 2023: € 3,7 δις υπόλοιπο κεφαλαίου στο πλαίσιο του προγράμματος αναχρηματοδότησης TLTRO III).

32. Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Εξασφαλισμένες υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα⁽¹⁾

Δανεισμός από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς οργανισμούς

Καταθέσεις χρηματικών εγγυήσεων από τράπεζες⁽¹⁾

Τρεχούμενοι λογαριασμοί και υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες

Διατραπεζικός δανεισμός

Σύνολο

2024	2023
€ εκατ.	€ εκατ.
1.952	2.428
457	379
118	87
104	79
169	105
2.800	3.078

⁽¹⁾ Τα ποσά που παρατίθενται είναι μετά από συμψηφισμό (σημ. 5.2.1.4).

Ο δανεισμός από διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς οργανισμούς περιλαμβάνει δανεισμό από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (European Bank for Reconstruction and Development) και από λοιπούς παρεμφερείς οργανισμούς.

33. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Καταθέσεις ταμειυτηρίου και τρεχούμενοι λογαριασμοί

Προθεσμιακές καταθέσεις

Λογιστική αξία

Μεταβολές εύλογης αξίας καταθέσεων λόγω αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο χαρτοφυλακίου

Σύνολο

2024	2023
€ εκατ.	€ εκατ.
49.993	37.238
28.604	20.209
78.597	57.447
(4)	(5)
78.593	57.442

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι υποχρεώσεις προς πελάτες για τις ελληνικές και διεθνείς δραστηριότητες ανέρχονταν σε € 43.287 εκατ. και € 35.306 εκατ., αντίστοιχα (2023: € 39.950 εκατ. και € 17.492 εκατ., αντίστοιχα).

34. Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

Ομόλογα από τιτλοποίηση

Ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης (Tier 2)

Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)

Ομόλογα συνδεδεμένα με τον πιστωτικό κίνδυνο

Σύνολο

Κεφαλαιακά μέσα κατηγορίας 2 (Tier 2)

2024	2023
€ εκατ.	€ εκατ.
554	555
1.758	1.296
4.664	2.905
80	-
7.056	4.756

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τον Ιανουάριο του 2024, η Eurobank Holdings προχώρησε στην έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης (subordinated Tier 2), ποσού € 300 εκατ., το οποίο λήγει τον Απρίλιο 2034 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία τον Απρίλιο 2029, φέρει ετήσιο τοκομερίδιο 6,25% και είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Την ίδια ημερομηνία, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης με όρους αντίστοιχους, το οποίο αποκτήθηκε εξ ολοκλήρου από την Εταιρεία. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω της έκδοσης συνεισφέρουν στην κάλυψη των υποχρεώσεων του ομίλου της Eurobank Holdings όσον αφορά τον συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και διατίθενται για επιχειρηματικούς σκοπούς της Τράπεζας. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Εταιρείας την 19 Ιανουαρίου 2024.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα κεφαλαιακά μέσα της κατηγορίας 2 περιλαμβάνουν ομόλογα τα οποία έχουν εκδοθεί από την Ελληνική Τράπεζα, ονομαστικής αξίας € 200 εκατ., εκ των οποίων € 33 εκατ. διακρατούνταν από εταιρείες του Ομίλου. Τα ομόλογα εκδόθηκαν τον Μάρτιο 2023 στην ονομαστική τους αξία, φέρουν ετήσιο τοκομερίδιο 10,25%, έχουν ημερομηνία λήξης την 14 Ιουνίου 2033, μπορούν να ανακληθούν στην ονομαστική τους αξία εντός περιόδου τριών μηνών η οποία αρχίζει την 14 Μαρτίου 2028 και είναι εισηγμένα στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου.

Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)

Τον Μάρτιο του 2024, η Τράπεζα άσκησε το δικαίωμα επαναγοράς ομολόγων υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας που είχε εκδώσει, ονομαστικής αξίας € 500 εκατ.

Τον Απρίλιο του 2024, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 650 εκατ. Το ομόλογο, το οποίο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου, λήγει την 30 Απριλίου 2031 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία την 30 Απριλίου 2030, φέρει ετήσιο τοκομερίδιο 4,875%. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω της έκδοσης συνεισφέρουν στην κάλυψη των υποχρεώσεων του Ομίλου της Eurobank όσον αφορά την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (Minimum Required Eligible Liabilities – MREL) και διατίθενται για επιχειρηματικούς σκοπούς της Eurobank. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Εταιρείας την 24 Απριλίου 2024.

Τον Ιούλιο του 2024, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία επιπρόσθετη έκδοση («Νέα Ομόλογα») στα ομόλογα υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας σταθερού επιτοκίου και ονομαστικής αξίας € 650 εκατ. που είχαν εκδοθεί τον Απρίλιο 2024 («Αρχικά Ομόλογα»). Τα Νέα Ομόλογα συνολικής ονομαστικής αξίας € 100 εκατ. θα συγχωνευτούν και θα αποτελούν ενιαία σειρά έκδοσης με τα Αρχικά Ομόλογα. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Εταιρείας την 8 Ιουλίου 2024.

Τον Σεπτέμβριο του 2024, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση πράσινου ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 850 εκατ. Το ομόλογο, το οποίο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου, λήγει την 24 Σεπτεμβρίου 2030 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία την 24 Σεπτεμβρίου 2029, φέρει ετήσιο τοκομερίδιο 4%. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω της έκδοσης θα διοχετευτούν στη χρηματοδότηση ή αναχρηματοδότηση χαρτοφυλακίου επιλέξιμων πράσινων επενδύσεων οι οποίες θα επιλεγούν βάσει των κριτηρίων του Πλαισίου Πράσινων Επενδύσεων της Eurobank και θα συνεισφέρουν στην κάλυψη των υποχρεώσεων του Ομίλου της Eurobank όσον αφορά την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Εταιρείας την 18 Σεπτεμβρίου 2024.

Τον Σεπτέμβριο 2024, η Ελληνική Τράπεζα ανακοίνωσε την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 100 εκατ., εκ των οποίων € 57 εκατ. διακρατήθηκαν από εταιρείες του Ομίλου. Το ομόλογο, το οποίο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου, λήγει την 17 Σεπτεμβρίου 2026 και φέρει ετήσιο τοκομερίδιο 4%.

Τον Δεκέμβριο του 2024, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 600 εκατ. Το ομόλογο, το οποίο είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου, λήγει την 12 Μαρτίου 2030 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία την 12 Μαρτίου 2029 και φέρει ετήσιο τοκομερίδιο 3,25%. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω της έκδοσης συνεισφέρουν στην κάλυψη των υποχρεώσεων του Ομίλου της Eurobank όσον αφορά την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (Minimum Required Eligible Liabilities – MREL) και διατίθενται για επιχειρηματικούς σκοπούς της Eurobank. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκδοση παρέχονται στη σχετική ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο της Εταιρείας την 6 Δεκεμβρίου 2024.

Ομόλογο συνδεδεμένο με πιστωτικό κίνδυνο

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τον Δεκέμβριο 2024, η Τράπεζα προχώρησε στην έκδοση ομολόγου συνδεδεμένου με πιστωτικό κίνδυνο υποκείμενου μέσου (CLN – credit linked note) € 80 εκατ., το οποίο παρέχει πιστωτική προστασία έναντι της ενδιάμεσης σειράς χαρτοφυλακίου ενήμερων δανείων προς μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις ύψους € 1,1 δις (συναλλαγή «Wave VI» - σημείωση 20). Η πιστωτική προστασία προς της Τράπεζα παρέχεται μέσω προσαρμογών (διαγραφών) στην ονομαστική αξία του CLN, κατόπιν επέλευσης συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων σε σχέση με τα προστατευόμενα δάνεια, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του CLN. Επιπρόσθετα, το εκδοθέν ομόλογο λήγει τον Ιούλιο του 2039 με δυνατότητα ανάκλησης τον Σεπτέμβριο του 2029, προσφέροντας κυμαινόμενο επιτόκιο (Euribor 3 μηνών συν 9,39 % περιθώριο επιτοκίου) το οποίο επίσης αντιπροσωπεύει τα στοιχεία προστασίας της σειράς χαρτοφυλακίου, όπως ορίζεται στους όρους και τις προϋποθέσεις του CLN.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού**Κεφαλαιακά μέσα κατηγορίας 2 (Tier 2)**

Τον Ιανουάριο 2025, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι προχώρησε επιτυχώς στην τιμολόγηση της έκδοσης ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης (subordinated Tier 2 – Νέα Ομόλογα) ονομαστικής αξίας € 400 εκατ. τα οποία λήγουν τον Απρίλιο 2035 με δυνατότητα ανάκλησης στην ονομαστική αξία από την 30 Ιανουαρίου 2030 έως την 30 Απριλίου 2030, προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 4,25% και είναι εισηγμένα στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Επιπλέον, η Εταιρεία ανακοίνωσε την έναρξη προσφοράς ανταλλαγής για τα υφιστάμενα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης Tier 2 της Ελληνικής Τράπεζας ύψους € 200 εκατ., εκ των οποίων € 33 εκατ. διακρατούνταν από εταιρείες του Ομίλου, με πρόσθετα ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης Tier 2 της Εταιρείας που θα εκδοθούν σε ενιαία σειρά και με τους ίδιους όρους με την έκδοση των € 400 εκατ. των Νέων Ομολόγων. Η περίοδος προσφοράς ορίστηκε από την 21 Ιανουαρίου 2025 έως την 27 Ιανουαρίου 2025.

Την 28 Ιανουαρίου 2025, η Εταιρεία ανακοίνωσε ότι αποφάσισε να αποδεχτεί προς ανταλλαγή το σύνολο των προσφερθέντων ομολόγων, σύμφωνα με την προσφορά ανταλλαγής, ονομαστικής αξίας € 157 εκατ. Η ονομαστική αξία των νέων ομολόγων που θα εκδοθούν ανέρχεται σε € 188,5 εκατ. τα οποία θα αποτελέσουν ενιαία σειρά με τα Νέα Ομόλογα συνολικής ονομαστικής αξίας € 589 εκατ.

Σκοπός της προσφοράς ανταλλαγής και της έκδοσης των ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης είναι η βελτιστοποίηση της κανονιστικής αποδοτικότητας της κεφαλαιακής βάσης της Εταιρείας ενώ τα έσοδα θα διατεθούν για γενικούς χρηματοδοτικούς σκοπούς.

Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)

Τον Φεβρουάριο του 2025, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας ονομαστικής αξίας € 350 εκατ. μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης. Το ομόλογο λήγει την 7 Φεβρουαρίου 2036 με δυνατότητα ανάκλησης την 7 Φεβρουαρίου 2035 στην ονομαστική αξία, προσφέροντας ετήσιο τοκομερίδιο 4% και είναι εισηγμένο στην αγορά Euro MTF του Χρηματιστηρίου του Λουξεμβούργου. Τα κεφάλαια που αντλήθηκαν μέσω της έκδοσης συνεισφέρουν στην κάλυψη των υποχρεώσεων του Ομίλου της Eurobank όσον αφορά την Ελάχιστη Απαίτηση Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (Minimum Required Eligible Liabilities – MREL).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
35. Λοιπές υποχρεώσεις

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Υπόλοιπα σε διακανονισμό ⁽¹⁾	439	380
Υποχρεώσεις από μισθώσεις	190	190
Έσοδα επομένων περιόδων και έξοδα δεδουλευμένα	269	194
Λοιπές προβλέψεις	154	116
Πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο (σημ. 5.2.1.2)	63	48
Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και παροχές εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 37)	143	59
Πρόβλεψη χρηματοοικονομικής εγγύησης για πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου	29	31
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	70	30
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 13)	43	28
Υποχρεώσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών (Trading liabilities)	43	121
Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	108	-
Υποχρέωση αναφορικά με την απόκτηση των Δικαιωμάτων τρίτων στην Ελληνική Τράπεζα (σημ. 23.2)	880	-
Λοιπές υποχρεώσεις ⁽²⁾	251	188
Σύνολο	2.682	1.385

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει υπόλοιπα σε διακανονισμό που σχετίζονται με τραπεζικές επιταγές και εμβάσματα, συναλλαγές πιστωτικών καρτών, λοιπές τραπεζικές και χρηματιστηριακές δραστηριότητες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει προσωρινές προσαρμογές εύλογης αξίας € 33 εκατ. περίπου (αύξηση) για τις υποχρεώσεις του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας (σημ. 23.2).

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού € 251 εκατ. αφορούν κυρίως σε (α) υποχρεώσεις σε προμηθευτές και πιστωτές, (β) εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, και (γ) υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη.

Στο πλαίσιο των τιτλοποιήσεων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων (NPE) (Pillar, Cairo, Mexico), και όπως συνηθίζεται για τον πωλητή σε τέτοιου είδους συναλλαγές, η Τράπεζα έχει παράσχει δεσμεύσεις και εγγυήσεις στους επενδυτές σχετικά με τα υποκείμενα δάνεια, που καλύπτουν διάφορους τομείς όπως η νομιμότητα, η αδιαμφισβήτητη κυριότητα των δανείων, η ακρίβεια των στοιχείων εξασφάλισεων κ.λπ., με παραγραφή έως τρία έτη από την ημερομηνία των συναλλαγών. Βάσει των ανωτέρω, την 31 Δεκεμβρίου 2024, η Τράπεζα έχει αναγνωρίσει ποσό € 22 εκατ. περίπου για πιθανές ζημιές εν αναμονή της υλοποίησης τέτοιων δεσμεύσεων και εγγυήσεων (2023: € 12 εκατ.).

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η τεκμηρίωση και η οριστικοποίηση πιθανών ποσών υπό αμφισβήτηση όπως και η τελική συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών απαιτεί σημαντικό χρόνο, ο Όμιλος συνεχίζει να αξιολογεί τον αντίκτυπό τους καθώς περισσότερες πληροφορίες γίνονται διαθέσιμες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι λοιπές προβλέψεις ποσού € 154 εκατ. (2023: € 116 εκατ.) περιλαμβάνουν κυρίως: (α) € 33 εκατ. για αξιώσεις υπό αμφισβήτηση και εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις έναντι του Ομίλου (σημ. 43), (β) € 32 εκατ. που σχετίζονται με την πώληση πρώην θυγατρικών εταιρειών της Τράπεζας, (γ) € 22 εκατ. για δεσμεύσεις και εγγυήσεις που έχουν παρασχεθεί στους επενδυτές στο πλαίσιο των συναλλαγών των τιτλοποιήσεων NPE, (δ) λοιπές προβλέψεις για λειτουργικούς κινδύνους ποσού € 15 εκατ. (ε) € 12 εκατ. που αφορούν συνεισφορά σε έργα αποκατάστασης μετά από φυσικές καταστροφές και (ζ) € 27 εκατ. που σχετίζονται με τη συμμετοχή στο πρόγραμμα της ελληνικής πολιτείας για την ανακαίνιση σχολικών κτιρίων (σημ. 11).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η κίνηση των λοιπών προβλέψεων του Ομίλου παρουσιάζεται παρακάτω:

31 Δεκεμβρίου 2024			
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και απαιτήσεις υπό αμφισβήτηση		
	€ εκατ.	Λοιπά € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	38	78	116
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών	8	5	13
Προβλέψεις χρήσης	3	59	62
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(13)	(12)	(25)
Ανακτήσεις χρήσης	(2)	(7)	(9)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(1)	(2)	(3)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	33	121	154

31 Δεκεμβρίου 2023			
	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις και απαιτήσεις υπό αμφισβήτηση		
	€ εκατ.	Λοιπά € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	28	52	80
Προβλέψεις χρήσης	21	34	55
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις	(5)	(7)	(12)
Ανακτήσεις χρήσης	(1)	-	(1)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπές κινήσεις	(1)	(0)	(1)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(4)	(1)	(5)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	38	78	116

36. Υποχρεώσεις/(Απαιτήσεις) ασφαλιστηρίων συμβολαίων και απαιτήσεις από συμβόλαια αντασφάλισης

Μετά την ενσωμάτωση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ. 23.2), ο Όμιλος ανέλαβε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από εκδοθέντα ασφαλιστήρια συμβόλαια που περιλαμβάνονται στις λοιπές υποχρεώσεις (σημ.35) και απέκτησε απαιτήσεις από συμβόλαια αντασφάλισης οι οποίες περιλαμβάνονται στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού (σημ. 29).

Ο Όμιλος εφαρμόζει τα τρία μοντέλα επιμέτρησης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 17 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια, για την επιμέτρηση των υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια και των απαιτήσεων από συμβόλαια αντασφάλισης, δηλαδή την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής ("VFA"), την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων ("ΡΑΑ") και το γενικό μοντέλο επιμέτρησης ("GMM"), αναλόγως των χαρακτηριστικών κάθε σχετικής ομάδας συμβολαίων.

Η ανάλυση (απαιτήσεων)/υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια και των απαιτήσεων από συμβόλαια αντασφάλισης ανά τομέα δραστηριότητας και μέθοδο επιμέτρησης, παρατίθεται κατωτέρω.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2024			
	Κλάδος Ζωής		Γενικός Κλάδος	
	Καθαρές (απαιτήσεις)/ υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων ⁽¹⁾	Απαιτήσεις από συμβόλαια αντασφάλισης	Υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων	Απαιτήσεις από συμβόλαια αντασφάλισης
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
VFA	61	-	-	-
PAA	8	0	37	3
GMM	(1)	11	1	14
Σύνολο	68	12	38	17

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει απαιτήσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων ύψους € 1 εκατ.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την μεταβολή ανά τομέα δραστηριότητας για την περίοδο 1 Ιουλίου – 31 Δεκεμβρίου των καθαρών (απαιτήσεων)/υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια για την εναπομένουσα κάλυψη (“LRC”) και της υποχρέωσης για επελθούσες απαιτήσεις (“LIC”), για τα εκδοθέντα συμβόλαια.

	31 Δεκεμβρίου 2024				
	Κλάδος Ζωής		Γενικός κλάδος		Σύνολο
	Υποχρεώσεις εναπομένουσας κάλυψης	Υποχρεώσεις από επελθούσες απαιτήσεις	Υποχρεώσεις εναπομένουσας κάλυψης	Υποχρεώσεις από επελθούσες απαιτήσεις	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρές (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων την 1η Ιουλίου	62	12	6	25	104
Έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες	(11)	-	(22)	-	(34)
Απαιτήσεις που έχουν επέλθει και λοιπά έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών	0	5	3	17	25
Αποτέλεσμα ασφαλιστικών υπηρεσιών	(11)	5	(19)	17	(9)
Χρηματοδοτικά έξοδα ασφάλισεων	(2)	3	0	1	2
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(13)	8	(19)	18	(7)
Εισπραχθέντα ασφάλιστρα	11	-	22	-	33
Απαιτήσεις και λοιπά έξοδα ασφαλιστικών υπηρεσιών που πληρώθηκαν	(3)	(8)	(3)	(10)	(24)
Σύνολο ταμειακών ροών	8	(8)	19	(10)	9
Καθαρές (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις ασφαλιστηρίων συμβολαίων την 31 Δεκεμβρίου	57	11	5	33	106

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι καθαρές (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια συμβόλαια, σύμφωνα με την Προσέγγιση Κατανομής Ασφαλίσεων (“PAA”) ανήλθε σε € 46 εκατ. (1 Ιουλίου 2024 € 46 εκατ.), και αποτελούνται από α) την υποχρέωση για επελθούσες απαιτήσεις (LIC) € 41 εκατ. (1 Ιουλίου 2024 € 33 εκατ.) συμπεριλαμβανομένων € 38 εκατ. αναφορικά με τις εκτιμήσεις της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών και € 2 εκατ. αναφορικά με την προσαρμογή κινδύνου για μη χρηματοοικονομικό κίνδυνο (1 Ιουλίου 2024 € 31 εκατ. και € 2 εκατ. αντίστοιχα) και β) την εναπομένουσα κάλυψη (“LRC”) η οποία ανήλθε σε € 5 εκατ. (1 Ιουλίου 2024 € 13 εκατ.).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την μεταβολή για την περίοδο 1 Ιουλίου – 31 Δεκεμβρίου των καθαρών (απαιτήσεων)/υποχρεώσεων από ασφαλιστήρια συμβόλαια του κλάδου ζωής σύμφωνα με την προσέγγιση της μεταβλητής αμοιβής (“VFA”) και το γενικό μοντέλο επιμέτρησης (“GMM”) ανά στοιχείο επιμέτρησης.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2024			
	Κλάδος Ζωής			Σύνολο
	Εκτιμήσεις παρούσας αξίας μελλοντικών ταμειακών ροών	Προσαρμογή Κινδύνου	Συμβατικό περιθώριο υπηρεσιών	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρές (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις ασφαλιστήριων συμβολαίων την 1η Ιουλίου	41	2	15	58
Περιθώριο συμβατικής υπηρεσίας που αναγνωρίζεται για τις υπηρεσίες που παρέχονται	-	-	(1)	(1)
Προσαρμογή κινδύνου, εμπειρίας και λοιπές προσαρμογές	1	(0)	-	1
Μεταβολές που αφορούν τρέχουσες υπηρεσίες	1	(0)	(1)	(0)
Συμβόλαια που αναγνωρίστηκαν αρχικά στην περίοδο	(2)	0	2	0
Μεταβολές στις εκτιμήσεις που προσαρμόζουν το περιθώριο συμβατικής υπηρεσίας	(3)	0	3	(0)
Μεταβολές στις εκτιμήσεις που δεν προσαρμόζουν το περιθώριο συμβατικής υπηρεσίας	(0)	(0)	-	(0)
Μεταβολές που αφορούν μελλοντικές υπηρεσίες	(5)	0	5	0
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις για πραγματοποιηθείσες αποζημιώσεις	(2)	(0)	-	(2)
Αποτέλεσμα ασφαλιστικών υπηρεσιών	(6)	0	3	(2)
Χρηματοοικονομικά έξοδα ασφαλιστηρίων συμβολαίων	0	0	1	1
Συνολικές μεταβολές στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(6)	0	4	(1)
Σύνολο ταμειακών ροών	3	-	-	3
Καθαρές (απαιτήσεις)/υποχρεώσεις ασφαλιστήριων συμβολαίων την 31 Δεκεμβρίου	39	2	19	60

Η ανάλυση των υποχρεώσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων του Ομίλου με βάση την εναπομένουσα συμβατική λήξη τους παρέχεται στην σημείωση 5.2.3.

37. Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη αποζημίωσης του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για τους υπαλλήλους του στην Ελλάδα και το εξωτερικό, που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση όταν αυτοί παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Η αποζημίωση αυτή υπολογίζεται βάσει των ετών υπηρεσίας και των απολαβών των υπαλλήλων κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική νομοθεσία. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία συνήθως εκθέτουν τον Όμιλο σε αναλογιστικούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος επιτοκίου και ο κίνδυνος μεταβολής των μισθών. Ως εκ τούτου, μια μείωση στο προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται στον υπολογισμό της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών ή μια αύξηση στους μελλοντικούς μισθούς, θα αυξήσουν την υποχρέωση του Ομίλου.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει προσφέρει παροχές εξόδου από την υπηρεσία κυρίως σε σχέση με τα Προγράμματα Εθελούσιας Εξόδου (Voluntary Exit Scheme - VES), τα οποία έχουν εφαρμοστεί είτε με εφάπαξ αποζημιώσεις, είτε με χορήγηση αδειών μεγάλης διάρκειας όπου οι υπάλληλοι λαμβάνουν ένα ποσοστό του μηνιαίου μισθού, ή με συνδυασμό των προαναφερθέντων.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ανάλυση των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών.

	31 Δεκεμβρίου 2024 € εκατ.	31 Δεκεμβρίου 2023 € εκατ.
Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI)	21	22
Υποχρέωση για παροχές εξόδου από την υπηρεσία	122	37
Σύνολο	143	59

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συμφωνία μεταξύ αρχικού και τελικού υπολοίπου των υποχρεώσεων αποζημίωσης λόγω εξόδου από την υπηρεσία και των παροχών λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	59	80
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών	-	1
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3	3
Τόκος στην υποχρέωση	2	2
Κόστος προϋπηρεσίας και (κέρδη)/ζημιές διακανονισμών	132	6
Επαναμετρήσεις:		
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω μεταβολής των χρηματοοικονομικών παραδοχών	1	(1)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω μεταβολής των δημογραφικών παραδοχών	(0)	(0)
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές λόγω εμπειρικών και λοιπών αναπροσαρμογών	2	3
Αποζημιώσεις που πληρώθηκαν	(56)	(34)
Μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	143	59

Για τις υποχρεώσεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, οι πιο σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν (εκφρασμένες σε σταθμισμένους μέσους όρους) παρουσιάζονται παρακάτω:

	2024 %	2023 %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	3,0	3,6
Μελλοντική αύξηση μισθών	3,3	3,2

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η παραδοχή για τον πληθωρισμό (σταθμισμένος μέσος όρος) ανέρχεται σε 2,0% (2023: 2,3%) και έχει ληφθεί υπόψη στον καθορισμό της παραπάνω αναλογιστικής παραδοχής για την μελλοντική αύξηση μισθών.

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η μέση διάρκεια της υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία ήταν 7 έτη (2023: 7 έτη).

Η ανάλυση ευαισθησίας των σημαντικότερων παραδοχών, με βάση μια εύλογη μεταβολή αυτών, που χρησιμοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2024 παρουσιάζεται παρακάτω:

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η αύξηση/(μείωση) του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 50 μονάδες βάσης/(50 μονάδες βάσης), θα είχε ως αποτέλεσμα τη (μείωση)/αύξηση της υποχρέωσης κατά (€ 0,8 εκατ.)/€ 0,8 εκατ.

Η αύξηση/(μείωση) των μελλοντικών μισθών κατά 0,5%/(0,5%), θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση/(μείωση) της υποχρέωσης κατά € 0,8 εκατ./(€ 0,8 εκατ.).

Η παραπάνω ανάλυση ευαισθησίας βασίζεται στην αλλαγή μιας παραδοχής διατηρώντας τις υπόλοιπες σταθερές. Στην πράξη αυτό δεν είναι σύνηθες να συμβεί και οι μεταβολές σε κάποιες από τις παραδοχές μπορεί να συσχετίζονται.

Οι μέθοδοι και οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την προετοιμασία της παραπάνω ανάλυσης ευαισθησίας είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών και δεν μεταβλήθηκαν συγκριτικά με την προηγούμενη χρήση.

Για τις παροχές λόγω εξόδου από την υπηρεσία, το προεξοφλητικό επιτόκιο (σταθμισμένος μέσος όρος) είναι η σημαντική αναλογιστική παραδοχή, η οποία την 31 Δεκεμβρίου 2024 ανήλθε σε 2,5% (2023: 3,8%) με βάση την ισχύουσα διάρκεια των υποχρεώσεων. Την ίδια ημερομηνία, η αύξηση/(μείωση) του προεξοφλητικού επιτοκίου κατά 50 μονάδες βάσης/(50 μονάδες βάσης), θα είχε ως αποτέλεσμα τη (μείωση)/αύξηση της υποχρέωσης κατά (€ 1,2 εκατ.)/€ 1,2 εκατ.

Γεγονός μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Την 17 Φεβρουαρίου 2025, η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ ανακοίνωσε την έναρξη ενός Προγράμματος Εθελούσιας Εξόδου (VES), το οποίο θα προσφερθεί στους εργαζομένους της τράπεζας και των ασφαλιστικών θυγατρικών της.

38. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, η ονομαστική αξία των μετοχών της Εταιρείας είναι € 0,22 ανά μετοχή (2023: € 0,22). Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη μεταβολή του μετοχικού κεφαλαίου των κοινών μετοχών και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο:

	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	816,3	1.161,3
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	1,3	0,1
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	817,6	1.161,4
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2024	817,6	1.161,4
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(11,5)	(16,3)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	2,7	0,1
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2024	808,9	1.145,2

Αποφάσεις Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων

Την 23 Ιουλίου 2024, η Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) των μετόχων της Εταιρείας, μεταξύ άλλων, ενέκρινε:

- Την ακύρωση 52.080.673 ιδίων μετοχών, τις οποίες απέκτησε η Εταιρεία το 2023 από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Με την εν λόγω ακύρωση, το μετοχικό κεφάλαιο και η διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο της Εταιρείας μειώθηκαν κατά το ποσό των € 11.457.748,06 και € 16.274.764,99 αντίστοιχα.
- Τη διανομή μερίσματος ποσού € 342 εκατ. από τον λογαριασμό «Ειδικά Αποθεματικά», μετά από έγκριση που έλαβε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) την 5 Ιουνίου 2024 (σημ. 39). Το εν λόγω μέρισμα αντιστοιχεί σε ποσοστό διανομής 30% επί των καθαρών κερδών του Ομίλου για το 2023 και σε μεικτό μέρισμα € 0,09333045 ανά μετοχή, κατόπιν της προαναφερθείσας ακύρωσης των ιδίων μετοχών.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

- Τη διανομή ποσού € 404.330 σε ανώτατα διοικητικά στελέχη και εργαζομένους της Εταιρείας, από τον λογαριασμό «Ειδικά Αποθεματικά» (σημ. 39). Επιπρόσθετα, στην ΤΓΣ επισημάνθηκε ότι το αντίστοιχο ποσό που εγκρίθηκε να διανεμηθεί σε ανώτατα διοικητικά στελέχη και εργαζομένους της Τράπεζας ανέρχεται σε € 26.237.474.

Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Κατόπιν εξάσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης που είχαν παραχωρηθεί σε στελέχη του Ομίλου, σε εφαρμογή του τρέχοντος προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών (βλέπε κατωτέρω) και δυνάμει της από 30 Αυγούστου 2024 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας αυξήθηκε κατά το ποσό των € 2.714.189,50 με την έκδοση 12.337.225 νέων κοινών μετοχών με δικαίωμα ψήφου, ονομαστικής αξίας 0,22 ευρώ η κάθε μία και σε τιμή διάθεσης 0,23 ευρώ η κάθε μία. Η διαφορά μεταξύ της τιμής διάθεσης των νέων μετοχών και της ονομαστικής τους αξίας, μετά από τα έξοδα που σχετίζονται άμεσα με την εν λόγω συναλλαγή καθαρής θέσης, ανήλθε σε € 100.899,18 και καταχωρήθηκε στο λογαριασμό "Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο". Οι εν λόγω νέες μετοχές της Εταιρείας εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών την 12 Σεπτεμβρίου 2024.

Η μεταβολή του αριθμού των μετοχών της Εταιρείας παρουσιάζεται παρακάτω:

	Αριθμός μετοχών		
	Εκδοθείσες μετοχές	Ίδιες μετοχές	Καθαρό ποσό
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	3.710.677.508	(260.036)	3.710.417.472
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	5.802.269	-	5.802.269
Επαναγορά των μετοχών που διακρατούνταν από το ΤΧΣ	-	(52.080.673)	(52.080.673)
Λοιπές αγορές ιδίων μετοχών	-	(5.740.696)	(5.740.696)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	1.654.166	1.654.166
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	3.716.479.777	(56.427.239)	3.660.052.538
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2024	3.716.479.777	(56.427.239)	3.660.052.538
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	12.337.225	-	12.337.225
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(52.080.673)	52.080.673	-
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(1.475.008)	(1.475.008)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	3.907.033	3.907.033
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2024	3.676.736.329	(1.914.541)	3.674.821.788

Ίδιες μετοχές

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατείχε η θυγατρική της Εταιρείας, Eurobank Equities Μονοπρόσωπη Α.Ε.Π.Ε.Υ. (στο πλαίσιο της συνήθους δραστηριότητάς της), ήταν 1.914.541 και η λογιστική τους αξία (χρεωστικό υπόλοιπο εντός των αποθεματικών) ανερχόταν σε € 3,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 101 εκατ., συμπεριλαμβανομένου ποσού € 93,8 εκατ. που σχετίζεται με την προαναφερθείσα απόκτηση ιδίων μετοχών από το ΤΧΣ). Κατά την ίδια ημερομηνία, ο αριθμός των μετοχών της Εταιρείας που κατείχαν οι συγγενείς εταιρείες του Ομίλου στα συνήθη πλαίσια των ασφαλιστικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων τους ήταν συνολικά 64.163.790 (31 Δεκεμβρίου 2023: 64.163.790).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
39. Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον

	Τακτικό αποθεματικό € εκατ.	Αφορολόγητα αποθεματικά € εκατ.	Αποθεματικά εύλογης αξίας € εκατ.	Λοιπά Αποθεματικά € εκατ.	Αποτελέσματα εις νέον € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2023	270	829	(10)	2.077	1.495	4.660
Καθαρά κέρδη	-	-	-	-	1.140	1.140
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	(42)	(0)	(45)	64	24	-
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI	-	-	83	-	-	83
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	(2)	-	(2)
Συναλλαγματικές διαφορές (σημ. 30)	-	-	-	123	-	123
Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές FVOCI	-	-	18	-	-	18
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες						
- Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 "Χρηματοοικονομικά Μέσα" από συγγενή εταιρεία του Ομίλου	-	-	(7)	-	7	-
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους	-	-	9	(12)	0	(4)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους	-	-	-	-	(2)	(2)
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	-	-	-	7	7
Αγορά/πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	(100)	-	(100)
Λοιπά	(1)	-	(0)	(1)	(1)	(3)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2023	227	829	48	2.147	2.670	5.920
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2024	227	829	48	2.147	2.670	5.920
Καθαρά κέρδη	-	-	-	-	1.448	1.448
Υπόλοιπο από απόκτηση εταιρειών (σημ. 23.2)	260	-	-	-	(260)	-
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	44	1	(1)	383	(428)	-
Χρεωστικοί τίτλοι FVOCI	-	-	22	-	-	22
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	(1)	-	(1)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	0	0
Κέρδη/(ζημιές) από μετοχές FVOCI	-	-	(8)	-	-	(8)
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες						
- μεταβολή αναλογίας λοιπών αποτελεσμάτων συγγενών εταιρειών και κοινοπραξιών, μετά από φόρους	-	-	(5)	(3)	(0)	(8)
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές) υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, μετά από φόρους	-	-	-	-	(2)	(2)
Μερίσματα (βλ. παρακάτω)	-	-	-	(342)	-	(342)
Μεταβολές των ποσοστών συμμετοχής σε θυγατρικές εταιρείες (σημ. 23.2)	-	-	-	-	(134)	(134)
Πρόγραμμα διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (σημ. 40)	-	-	-	-	18	18
Αγορά/πώληση και ακύρωση ιδίων μετοχών (σημ. 38)	-	-	-	97	(64)	33
Λοιπά	-	-	-	-	(1)	(1)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2024	532	830	57	2.281	3.246	6.945

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα λοιπά αποθεματικά αποτελούνται, μεταξύ άλλων, από: (α) € 1.752 εκατ. που αφορούν σε μερίσματα και κέρδη από πώληση συμμετοχών (2023: € 1.713 εκατ.), (β) αποθεματικά εταιρικού νόμου € 8 εκατ., σύμφωνα με τις διατάξεις του Ελληνικού εταιρικού νόμου όπως ισχύει (2023: € 8 εκατ.), (γ) € 4 εκατ. (χρεωστικό υπόλοιπο) που αφορά τη λογιστική αξία των ιδίων μετοχών που κατέχει η Εταιρεία και η θυγατρική της Eurobank Equities Investment Firm Single Member S.A. (2023: € 101 εκατ.) (σημ. 38), (δ) € 15 εκατ. σωρευμένη ζημιά που σχετίζεται με αντιστάθμιση ταμειακών ροών (2023: € 14 εκατ. σωρευμένη ζημιά) και

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(ε) € 3 εκατ. σωρευμένη ζημία που σχετίζεται με συναλλαγματικές διαφορές δραστηριοτήτων εξωτερικού (2023: € 2 εκατ. σωρευμένη ζημία).

Μερίσματα/Ανταμοιβή των Μετόχων

Το τρίτο τρίμηνο του 2024, κατόπιν των ανωτέρω αποφάσεων της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας, διανεμήθηκε μέρισμα ποσού € 342 εκατ. στους μετόχους που αντιστοιχεί σε ποσοστό διανομής 30% επί των καθαρών κερδών του Ομίλου για το 2023 και σε μεικτό μέρισμα € 0,09333045 ανά μετοχή.

Τον Δεκέμβριο του 2024, η Τράπεζα διένειμε προαιρετικά αποθεματικά συνολικού ποσού € 240 εκατ., στο πλαίσιο της συνολικής συνεισφοράς της προς τον μοναδικό της μέτοχο, Eurobank Holdings, προκειμένου να καταστήσει δυνατή την ανταμοιβή των μετόχων της τελευταίας από τα κέρδη της χρήσης του 2024, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 162 παρ. 3 του Νόμου 4548/2018.

Σύμφωνα με τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου για τη χρήση του 2024, η Eurobank Holdings προτίθεται να ανταμείψει τους μετόχους της με ποσό ύψους € 674 εκατ., που αντιστοιχεί σε ποσοστό διανομής 50% επί των καθαρών κερδών του Ομίλου για το 2024, εξαιρουμένης της αρνητικής υπεραξίας (€ 99,5 εκατ. κέρδος από την απόκτηση συμμετοχής στην Ελληνική Τράπεζα), με την προϋπόθεση της λήψης έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της και τις εποπτικές αρχές. Η τελική ανταμοιβή θα είναι συνδυασμός μετρητών και επαναγοράς μετοχών.

40. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μετόχων της Eurobank Holdings την 28 Ιουλίου 2020 ενέκρινε τη θέσπιση πενταετούς προγράμματος διάθεσης μετοχών, ξεκινώντας από το 2021, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών με έκδοση νέων μετοχών και με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του Νόμου 4548/2018, τα οποία χορηγούνται σε στελέχη της Διοίκησης και του προσωπικού της Eurobank Holdings και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 32 του Νόμου 4308/2014. Ο μέγιστος αριθμός των δικαιωμάτων που δύναται να εγκριθούν καθορίστηκε στα 55.637.000 δικαιώματα, κάθε ένα εκ των οποίων θα αντιστοιχεί σε μια νέα μετοχή με τιμή εξάσκησης ίση με € 0,23. Η Ετήσια Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank Holdings να ορίσει τους δικαιούχους και να καθορίσει τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις του προγράμματος.

Οι τελικοί όροι και η εφαρμογή του προγράμματος διάθεσης δικαιωμάτων προαίρεσης για την αγορά μετοχών, το οποίο αποτελεί ένα μακροπρόθεσμο κίνητρο με μελλοντική προοπτική, με στόχο την παραμονή βασικών στελεχών, καθορίζονται και εγκρίνονται κάθε έτος από το Διοικητικό Συμβούλιο, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον νομικό πλαίσιο και τις πολιτικές του Ομίλου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης είναι εξασκίσιμα τμηματικά, σε ετήσια βάση για περίοδο από 1 έως 5 έτη. Κάθε τμήμα μπορεί να εξασκηθεί ολικώς ή μερικώς και να μετατραπεί σε μετοχές κατά την προαίρεση των εργαζομένων, με την προϋπόθεση ότι θα παραμείνουν απασχολούμενοι από τον Όμιλο μέχρι την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία εξάσκησης. Κάθε τμήμα αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστή διάθεση με διαφορετική περίοδο κατοχύρωσης και διαφορετική εύλογη αξία. Οι εταιρικές πράξεις που αναπροσαρμόζουν τον αριθμό και την τιμή των μετοχών αναπροσαρμόζουν αναλόγως και τα δικαιώματα προαίρεσης για αγορά μετοχών.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η κίνηση των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά τη διάρκεια της χρήσης αναλύεται ως ακολούθως:

Παραχώρηση δικαιωμάτων προαίρεσης	2024	2023
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	26.863.702	22.268.322
Δικαιώματα που χορηγήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	6.822.123	12.101.092
Δικαιώματα που ακυρώθηκαν/έληξαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	-	(1.703.443)
Δικαιώματα που εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης	(12.337.225)	(5.802.269)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	21.348.600	26.863.702

Τον Ιούλιο του 2024, ο Όμιλος χορήγησε σε στελέχη του 6.822.123 νέα δικαιώματα προαίρεσης, εξασκίσιμα τμηματικά σε ετήσια βάση έως το 2029, εκ των οποίων 3.076.786 εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια του τρίτου τριμήνου 2024.

Από τα δικαιώματα προαίρεσης που ήταν εξασκίσιμα το 2024, 12.337.225 δικαιώματα εξασκήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης, έχοντας ως αποτέλεσμα την έκδοση ίσου αριθμού νέων κοινών μετοχών με δικαιώματα ψήφου.

Τα δικαιώματα προαίρεσης για απόκτηση μετοχών κατά το τέλος της χρήσης ανέρχονται σε 21.348.600 (31 Δεκεμβρίου 2023: 26.863.702) και έχουν τις ακόλουθες ημερομηνίες λήξεως:

Ημερομηνία λήξεως ⁽¹⁾	Δικαιώματα προαίρεσης 31 Δεκεμβρίου 2024
2025	6.194.066
2026	5.763.315
2027	5.763.177
2028	3.149.366
2029	478.676

Σταθμισμένη μέση υπολειπόμενη συμβατική διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών κατά το τέλος της περιόδου

23 μήνες

⁽¹⁾ Με βάση την εγγύτερη συμβατική ημερομηνία άσκησής τους.

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική του Ομίλου για τις παροχές σε μετοχές προς το προσωπικό, η εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης κατά την ημερομηνία παραχώρησης αναγνωρίζεται ως έξοδο με αντίστοιχη αύξηση της καθαρής θέσης κατά την περίοδο κατοχύρωσης.

Η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία παραχώρησης προσδιορίστηκε χρησιμοποιώντας μια προσαρμοσμένη μορφή του μοντέλου Black-Scholes για δικαιώματα προαίρεσης σε μετοχές τύπου Βερμούδων, το οποίο λαμβάνει υπόψη την τιμή εξάσκησης, τις ημερομηνίες εξάσκησης, τους όρους των δικαιωμάτων προαίρεσης, την τιμή της μετοχής κατά την ημερομηνία παραχώρησης και την αναμενόμενη διακύμανση της τιμής της υποκείμενης μετοχής, την αναμενόμενη μερισματική απόδοση και το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου για τη διάρκεια των δικαιωμάτων προαίρεσης.

Η σταθμισμένη μέση εύλογη αξία των δικαιωμάτων προαίρεσης για αγορά μετοχών που χορηγήθηκαν τον Ιούλιο του 2024 ήταν € 1,66 (2023: € 1,13). Οι σημαντικές παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν τιμή μετοχής € 2,021 (2023: € 1,442) κατά την ημερομηνία παραχώρησης, τιμή εξάσκησης € 0,23, ετησιοποιημένη μερισματική απόδοση 3% (2023: 3%), αναμενόμενη μέση διακύμανση 32% (2023: 41%), αναμενόμενη διάρκεια ζωής των δικαιωμάτων προαίρεσης από 1 έως 5 έτη και επιτόκιο μηδενικού κινδύνου που αντιστοιχεί στις λήξεις των δικαιωμάτων προαίρεσης, με βάση την καμπύλη αποδόσεων των συμβολαίων ανταλλαγής (swap) σε Ευρώ. Η αναμενόμενη διακύμανση επιμετράται κατά την ημερομηνία παραχώρησης των δικαιωμάτων προαίρεσης και βασίζεται στη μέση ιστορική διακύμανση της τιμής της μετοχής.

41. Μεταβιβάσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές με τις οποίες μεταβιβάζει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που έχει αναγνωρίσει, απευθείας σε τρίτους ή σε εταιρείες ειδικού σκοπού.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

(α) Ο Όμιλος πωλεί χρεόγραφα, έναντι μετρητών, στο πλαίσιο συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων («repos») και αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει στον αντισυμβαλλόμενο τα χρήματα που εισέπραξε. Επιπλέον, ο Όμιλος ενεχυριάζει, έναντι μετρητών, τίτλους, καλυμμένα ομόλογα, όπως επίσης δάνεια και απαιτήσεις πελατών και αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει στον αντισυμβαλλόμενο τα χρήματα που εισέπραξε. Ο Όμιλος μπορεί επίσης να μεταβιβάσει χρεόγραφα στο πλαίσιο του δανεισμού χρεογράφων χωρίς την ανταλλαγή μετρητών ή την δέσμευση άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ως εγγύηση. Για όλες τις παραπάνω συναλλαγές, ο Όμιλος εκτιμά ότι διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων του σχετικού πιστωτικού και επιτοκιακού κινδύνου, και τις αποδόσεις αυτών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ως εκ τούτου δεν τα έχει αποαναγνωρίσει. Ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει, πουλήσει ή να ενεχυριάσει τα μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία κατά τη διάρκεια της συναλλαγής. Η σχετική υποχρέωση, όπου υφίσταται, αναγνωρίζεται ανάλογα στις Υποχρεώσεις προς κεντρικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (σημ. 31 και 32), Υποχρεώσεις προς πελάτες (σημ. 33) και Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους (σημ. 34), ως ενδείκνυται.

Ο Όμιλος έχει προχωρήσει σε τιτλοποιήσεις διαφόρων κατηγοριών δανείων (επιχειρηματικών, καταναλωτικών, δανείων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και διάφορες κατηγορίες μη εξυπηρετούμενων δανείων), σύμφωνα με τις οποίες αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεταβιβάσει τις ταμειακές ροές από τα δάνεια στους κατόχους των ομολογιών. Ο Όμιλος εκτιμά ότι διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων του σχετικού πιστωτικού και επιτοκιακού κινδύνου, και τις αποδόσεις αυτών των δανείων και ως εκ τούτου δεν τα έχει αποαναγνωρίσει. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω συναλλαγών, ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει, πουλήσει ή να ενεχυριάσει τα μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία κατά την περίοδο που διακρατούνται από τις εταιρείες ειδικού σκοπού. Επιπλέον, το δικαίωμα αναγωγής των κατόχων των ομολογιών περιορίζεται μόνο στα δάνεια που έχουν μεταβιβαστεί. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα ομόλογα από τιτλοποιήσεις τα οποία διακρατούνται από τρίτους ανέρχονται σε € 554 εκατ. (2023: € 555 εκατ.) (σημ. 34).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου που έχουν πωληθεί ή μεταβιβαστεί σε τρίτους, για τα οποία δεν πληρούνται τα κριτήρια αποαναγνώρισής τους από το ενεργητικό του Ομίλου:

	Λογιστική Αξία ⁽¹⁾	
	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	-	11
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	2.801	9.947
- τιτλοποιημένα δάνεια	727	767
- ενεχυριασμένα δάνεια στο πλαίσιο προγράμματος έκδοσης καλυμμένων ομολογιών	1.794	3.832
- ενεχυριασμένα δάνεια σε κεντρικές τράπεζες	-	5.017
- λοιπά ενεχυριασμένα δάνεια	280	332
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	1.200	2.231
Λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων	4.001	12.189
Συναφείς υποχρεώσεις⁽²⁾	2.954	7.969

⁽¹⁾ Τα ποσά που παρουσιάζονται παραπάνω δεν περιλαμβάνουν τιτλοποιημένα δάνεια και περιουσιακά στοιχεία ενεχυριασμένα σε κεντρικές τράπεζες ή στο πλαίσιο προγράμματος έκδοσης καλυμμένων ομολογιών, τα οποία δεν χρησιμοποιήθηκαν για χρηματοδότηση. Η συγκριτική πληροφόρηση έχει αναμορφωθεί αντίστοιχα.

⁽²⁾ Τα ποσά είναι πριν τον συμψηφισμό συμφωνιών επαναπώλησης χρεογράφων έναντι συμφωνιών επαναγοράς χρεογράφων αξίας € 447 εκατ. (2023: € 1.210 εκατ.) (σημ. 5.2.1.4).

(β) Ο Όμιλος ενδέχεται να πωλήσει ή να ενεχυριάσει εκ νέου τίτλους που έχει δανειστεί ή αποκτήσει μέσω συμφωνιών επαναπώλησης τίτλων («reverse repos»), τους οποίους έχει την υποχρέωση να επιστρέψει. Ο αντισυμβαλλόμενος διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και αποδόσεις των τίτλων αυτών και ως εκ τούτου δεν αναγνωρίζονται από τον Όμιλο. Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι τίτλοι που είχε αποκτήσει ο Όμιλος μέσω συμφωνιών επαναπώλησης ονομαστικής αξίας € 583 εκατ. δεν είχαν πωληθεί ή ενεχυριαστεί εκ νέου (2023: € 1.413 εκατ. ονομαστική αξία που αποκτήθηκαν βάσει συμφωνιών επαναπώλησης, τα οποία δεν είχαν πωληθεί ή ενεχυριαστεί εκ νέου).

Τα λοιπά ενεχυριασμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου, πέραν αυτών που παρουσιάζονται ανωτέρω, ως εγγυήσεις για συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων, παράγωγα, τιτλοποιήσεις και λοιπές συναλλαγές αναφέρονται στις σημειώσεις 17 και 29.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

42. Μισθώσεις

Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος μισθώνει εγκαταστάσεις για γραφεία και υποκαταστήματα, τοποθεσίες για ATM, ακίνητα κατοικίας για το προσωπικό του Ομίλου και οχήματα.

Η πλειοψηφία των μισθώσεων του Ομίλου είναι βάσει μακροχρόνιων συμβάσεων (για περίοδο 12 ετών ή περισσότερων στην περίπτωση μισθωμένων ακινήτων), με δικαίωμα επέκτασης ή λήξης της μίσθωσης σύμφωνα με τους όρους κάθε συμβολαίου και των εμπορικών μισθώσεων που ισχύουν σε κάθε χώρα, ενώ τα οχήματα έχουν συνήθως συμβάσεις μίσθωσης έως 4 έτη. Τα δικαιώματα επέκτασης του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται στη διάρκεια της μίσθωσης όταν, βάσει εκτίμησης, θεωρείται βέβαιο ότι θα ασκηθούν. Για τις συμβάσεις αορίστου υπολειπόμενης διάρκειας, η σύμβαση μίσθωσης έχει οριστεί, κατά μέσο όρο, στα 7 έτη για την Τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχετικά δεδομένα. Για νέες ή τροποποιημένες συμβάσεις μίσθωσης αορίστου χρόνου, που ισχύουν από το τέταρτο τρίμηνο του 2023 και μετά, η εκτιμώμενη διάρκεια μίσθωσης έχει αναθεωρηθεί σε 5 έτη. Ανάλογα με τους όρους του κάθε συμβολαίου μίσθωσης, τα μισθώματα αναπροσαρμόζονται σε ετήσια βάση σύμφωνα με το δείκτη τιμών καταναλωτή, όπως δημοσιεύεται από την ΕΛΣΤΑΤ, συν ένα συμφωνημένο σταθερό ποσοστό.

Πληροφορίες αναφορικά με τις μισθώσεις για τις οποίες ο Όμιλος είναι μισθωτής παρουσιάζονται παρακάτω:

Δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων

Την 31 Δεκεμβρίου 2024, τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία ανέρχονται σε € 168 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 170 εκατ.) (σημ. 26), ενώ εκείνα που πληρούν τον ορισμό των επενδυτικών ακινήτων ανέρχονται σε € 17 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 16 εκατ.) (σημ. 27).

Υποχρεώσεις από μισθώσεις

Οι υποχρεώσεις από μισθώσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στις λοιπές υποχρεώσεις ανέρχονται σε € 190 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: € 190 εκατ.) (σημ. 35). Η χρονοανάλυση των υποχρεώσεων από μισθώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2024 σύμφωνα με τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές, παρουσιάζεται στην σημείωση 5.2.3.

Ποσά που έχουν αναγνωριστεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων

Οι τόκοι των υποχρεώσεων από μισθώσεις παρουσιάζονται στην σημείωση 6 και τα έξοδα μισθώσεων που σχετίζονται με βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ανέρχονται σε περίπου € 1,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 1,2 εκατ.).

Ο Όμιλος το 2024 είχε συνολικά € 41 εκατ. ταμειακές εκροές για μισθώσεις (2023: € 44 εκατ.).

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα και εξοπλισμό με συμβάσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων, με την ιδιότητά του ως εκμισθωτής.

Η χρονοανάλυση των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις, σύμφωνα με τα εισπρακτέα, μη προεξοφλημένα μισθώματα, μετά την ημερομηνία αναφοράς παρουσιάζεται παρακάτω :

	2024 € ΕΚΑΤ.	2023 € ΕΚΑΤ.
Εντός ενός έτους	205	230
1-2 έτη	88	89
2-3 έτη	74	95
3-4 έτη	64	53
4-5 έτη	36	34
Άνω των πέντε ετών	116	154
Εισπρακτέα μισθώματα	583	656
Απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις	583	656
Μείον: Μη δεδουλευμένα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(60)	(83)
Καθαρό ποσό απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	523	573
Μείον: Συσσωρευμένη πρόβλεψη απομείωσης	(80)	(93)
Σύνολο	443	480

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Λειτουργικές μισθώσεις

Ο Όμιλος εκμισθώνει τα επενδυτικά του ακίνητα σύμφωνα με τους όρους των εμπορικών μισθώσεων που ισχύουν σε κάθε χώρα. Όταν οι μισθώσεις αυτές δεν μεταφέρουν επί της ουσίας τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η κυριότητα των μισθωμένων ακινήτων, ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις μισθώσεις αυτές ως λειτουργικές. Πληροφορίες σχετικά με τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων και των εσόδων από μισθώματα τα οποία έχει αναγνωρίσει ο Όμιλος κατά τη διάρκεια του έτους, παρατίθενται στη σημείωση 27.

Η χρονοανάλυση των απαιτήσεων από λειτουργικές μισθώσεις, σύμφωνα με τις μη προεξοφλημένες καταβολές μισθωμάτων που πρόκειται να εισπραχθούν μετά την περίοδο αναφοράς, παρατίθεται παρακάτω :

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Εντός ενός έτους	85	94
Από ένα έως δύο έτη	75	83
Από δύο έως τρία έτη	67	76
Από τρία έως τέσσερα έτη	61	68
Από τέσσερα έως πέντε έτη	47	64
Άνω των πέντε ετών	153	209
Σύνολο	488	594

43. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιπές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος παρουσιάζει τις δεσμεύσεις που σχετίζονται με πιστωτικό κίνδυνο και τις οποίες ανέλαβε στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του που σχετίζονται με τις δανειοδοτήσεις στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες: α) χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, οι οποίες αναφέρονται σε εγγυήσεις και σε πιστωτικές επιστολές σε αναμονή που φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια (υποκατάστατα πιστώσεων), β) δεσμεύσεις για την επέκταση της πίστωσης, οι οποίες περιλαμβάνουν ρητές δεσμεύσεις που είναι ανέκκλητες μέχρι τη λήξη της πίστωσης ή μπορούν να ανακληθούν μόνο μετά από σημαντικό δυσμενές γεγονός και γ) άλλες δεσμεύσεις που συνδέονται με πιστωτικό κίνδυνο, οι οποίες αφορούν ενέγγυες πιστώσεις και άλλες εγγυήσεις μεσαίου και χαμηλού κινδύνου σύμφωνα με τον Κανονισμό 575/2013/ΕΕ.

Οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο αναλύονται παρακάτω:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις	2.221	2.082
Ανέκκλητες δεσμεύσεις πιστωτικών ορίων	5.783	4.521
Λοιπές δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο	1.298	1.268
Σύνολο	9.302	7.871

Οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 ποσού € 14 δις (2023: € 11,4 δις), περιλαμβάνουν ανακλητές δανειακές δεσμεύσεις ποσού € 4,7 δις (31 Δεκεμβρίου 2023: € 3,5 δις), ενώ το ποσό της αντίστοιχης πρόβλεψης απομείωσης ανέρχεται σε € 63 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 48 εκατ.).

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει εκδώσει χρηματοοικονομική εγγύηση για τον πιστωτικό κίνδυνο Ελληνικού Δημοσίου ποσού € 0,24 δις (2023: € 0,24 δις) για την εξασφάλιση της οποίας έχει γίνει ισόποση κατάθεση βάσει σχετικής συμφωνίας ενεχυρίασης (σημ. 29).

Λοιπές δεσμεύσεις

(α) Η Τράπεζα έχει υπογράψει με το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (Single Resolution Board – SRB), συμβάσεις αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής και παροχής εξασφάλισης ποσού € 29 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2024 (2023: € 29 εκατ.). Σύμφωνα με τις ανωτέρω συμβάσεις, στις οποίες προβλέπεται η παροχή ισόποσης χρηματικής εγγύησης, η Τράπεζα ανέλαβε να καταβάλλει στο SRB ποσό που θα ανέρχεται μέχρι το ποσό της αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής, σε περίπτωση αξίωσης εκτέλεσης και απαίτησης για πληρωμή από αυτό αναφορικά με μια ενέργεια εξυγίανσης για μία άλλη ευρωπαϊκή τράπεζα. Η αμετάκλητη δέσμευση πληρωμής έχει λογιστικοποιηθεί ως ενδεχόμενη υποχρέωση ενώ η εν λόγω χρηματική εγγύηση έχει αναγνωρισθεί ως χρηματοοικονομικό

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

στοιχείο ενεργητικού το οποίο επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος στη γραμμή ισολογισμού του Ομίλου «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού» (σημ. 29).

Με απόφαση του τον Οκτώβριο του 2023, το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέρριψε την προσφυγή ενός Γαλλικού πιστωτικού ιδρύματος κατά του SRB, σε συνέχεια της απόρριψης από το τελευταίο της αίτησης για την επιστροφή των εξασφαλίσεων που συνδέονταν με τις εκ των προτέρων εισφορές που είχαν δοθεί με την μορφή αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής. Η επιστροφή των εξασφαλίσεων που συνδέονταν με την αμετάκλητη δέσμευση πληρωμής, η οποία ζητήθηκε από το πιστωτικό ίδρυμα κατόπιν της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του, δεν έγινε δεκτή από το SRB, που υποστήριξε ότι η επιστροφή των εξασφαλίσεων της αμετάκλητης δέσμευσης πληρωμής απαιτεί την προηγούμενη πληρωμή της υποχρεωτικής εισφοράς που όφειλε το πιστωτικό ίδρυμα.

Η προαναφερθείσα απόφαση δεν είναι οριστική καθώς το εμπλεκόμενο πιστωτικό ίδρυμα αποφάσισε να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς ο Όμιλος δεν έχει προχωρήσει σε κάποια αλλαγή του λογιστικού χειρισμού που περιγράφεται παραπάνω στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις.

Ο Όμιλος θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην υπόθεση και να αξιολογεί την πιθανή επίπτωση στις οικονομικές του καταστάσεις.

(β) Την 31 Δεκεμβρίου 2024, οι συμβατικές δεσμεύσεις για την απόκτηση ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσώματων, άυλων πάγιων στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων ανήλθαν σε € 51 εκατ. (2023: € 41 εκατ.).

Επίδικες υποθέσεις

Την 31 Δεκεμβρίου 2024 οι προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις έναντι του Ομίλου ανέρχονταν σε € 33 εκατ., (σημ. 35) (31 Δεκεμβρίου 2023: € 38 εκατ.).

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει εισέλθει σε μια σειρά από δίκες, στο πλαίσιο της ασκήσεως των συνήθων δραστηριοτήτων του, οι οποίες βρίσκονται είτε σε πρώιμο ακόμη είτε σε προχωρημένο δικαστικό στάδιο. Η οριστική διευθέτηση των υποθέσεων αυτών μπορεί να απαιτήσει ανά περίπτωση την πάροδο ορισμένου χρόνου με την εξάντληση των κατά νόμο προβλεπόμενων ενδίκων μέσων από τα διάδικα μέρη. Η Διοίκηση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις στις σχετικές υποθέσεις και, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη των Νομικών Υπηρεσιών, δεν αναμένει ότι θα υπάρξει εκροή πόρων και συνεπώς θεωρεί ότι δεν απαιτείται η αναγνώριση πρόβλεψης.

Επιπρόσθετα, σε συνέχεια της ενσωμάτωσης του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημ.23.2), ο Όμιλος αξιολογεί τις επίδικες υποθέσεις έναντι του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας και έχει αναγνωρίσει ενδεχόμενες υποχρεώσεις στην προσωρινή εύλογη αξία των € 4 εκατ. κατά την ημερομηνία απόκτησης, με τη μέθοδο της εξαγοράς, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3, Συνενώσεις Εταιρειών.

44. Πληροφόρηση ανά επιχειρηματικό τομέα

Η Διοίκηση έχει καθορίσει τους επιχειρηματικούς τομείς με βάση τις εσωτερικές αναφορές που επισκοπούνται από την Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού (Strategic Planning Committee). Οι ανωτέρω αναφορές χρησιμοποιούνται για τη διάθεση των πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης κάθε τομέα, προκειμένου να ληφθούν οι στρατηγικές αποφάσεις. Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού εξετάζει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τόσο με βάση τους επιχειρηματικούς τομείς όσο και με γεωγραφικά κριτήρια. Γεωγραφικά, η Διοίκηση εξετάζει την απόδοση των δραστηριοτήτων που κατευθύνονται από την Ελλάδα και άλλες χώρες της Ευρώπης (Διεθνείς Δραστηριότητες).

Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα διαχωρίζονται περαιτέρω σε λιανική τραπεζική, τραπεζική επιχειρήσεων, διεθνείς αγορές και διαχείριση κεφαλαίων, επενδυτικά ακίνητα και στον τομέα «Remedial and Servicing Strategy». Οι Διεθνείς Δραστηριότητες παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε επίπεδο χώρας. Ο Όμιλος ενοποιεί τους επιχειρηματικούς τομείς με κοινά οικονομικά χαρακτηριστικά, οι οποίοι αναμένεται να έχουν παρόμοια οικονομική ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

Ο Όμιλος είναι οργανωμένος στους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

- Λιανική Τραπεζική: περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως πελατών, ταμειευτήριο, καταθέσεις και καταθετικά-επενδυτικά προϊόντα, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, χορηγήσεις μικρών επιχειρήσεων και στεγαστικά δάνεια.
- Τραπεζική Επιχειρήσεων: περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως, καταθέσεις, ανοιχτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς, δάνεια και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις, προϊόντα συναλλάγματος και παράγωγα προϊόντα για εταιρείες, υπηρεσίες

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

θεματοφυλακής και εκκαθάρισης συναλλαγών, υπηρεσίες συναλλακτικής τραπεζικής και υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής, συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα συγχωνεύσεων και εξαγορών.

- Διεθνείς αγορές και Διαχείριση κεφαλαίων: περιλαμβάνει υπηρεσίες διαπραγμάτευσης χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε θεσμικούς επενδυτές όπως επίσης και ειδικών χρηματοοικονομικών συμβουλών και διαμεσολαβήσεων. Επιπλέον, ο συγκεκριμένος τομέας ενσωματώνει τα προϊόντα αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και τις χρηματιστηριακές υπηρεσίες.
- Διεθνείς Δραστηριότητες: περιλαμβάνουν δραστηριότητες σε α) Βουλγαρία, β) Κύπρο, που αφορούν στις δραστηριότητες της Eurobank Cyprus και αυτές του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, ο οποίος περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας από το τρίτο τρίμηνο του 2024 (σημείωση 23.2), γ) Λουξεμβούργο και δ) Ρουμανία και Σερβία, οι οποίες από το τρίτο τρίμηνο του 2024 παρουσιάζονται στις «Λοιπές» διεθνείς δραστηριότητες.
- Επενδυτικά Ακίνητα: περιλαμβάνει δραστηριότητες επενδυτικών ακινήτων που σχετίζονται με ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο εμπορικών ακινήτων.
- Remedial and Servicing Strategy (RSS): περιλαμβάνει τη διαχείριση μη εξυπηρετούμενων περιουσιακών στοιχείων, τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας (ανακτηθέντα ακίνητα), τα ομόλογα των τιτλοποιήσεων δανείων χορηγηθέντων από την Τράπεζα, τα οποία διακρατούνται από τον Όμιλο, και την αναλογία στα αποτελέσματα της doValue Greece Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις.

Οι λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου αφορούν κυρίως (α) στη διαχείριση ακίνητης περιουσίας (ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα και εξοπλισμός), (β) σε λοιπές επενδυτικές δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων θέσεων σε μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια), (γ) σε υπηρεσίες Private Banking σε μεσαίου και υψηλού εισοδήματος ιδιώτες, (δ) στην αναλογία στα αποτελέσματα του ομίλου Eurolife και (ε) στα αποτελέσματα που σχετίζονται με τις δράσεις για το μετασχηματισμό του Ομίλου.

Οι αναφορές προς τη Διοίκηση του Ομίλου βασίζονται στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως υιοθετήθηκαν από την ΕΕ. Οι λογιστικές αρχές των επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου είναι οι ίδιες με αυτές που περιγράφονται στις ουσιώδεις λογιστικές αρχές.

Τα έσοδα που προκύπτουν από τις συναλλαγές μεταξύ των επιχειρηματικών τομέων κατανέμονται με βάση αμοιβαίως συμφωνημένους όρους που προσεγγίζουν τις τιμές της αγοράς.

44.1 Επιχειρηματικοί τομείς

	31 Δεκεμβρίου 2024							
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχ/σεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Επενδυτικά Ακίνητα € εκατ.	RSS € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.170	405	32	(13)	(37)	1.023	(73)	2.507
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	106	137	138	0	3	176	2	561
Λοιπά καθαρά έσοδα	(51)	19	76	108	(31)	61	91	272
Έσοδα από τρίτους	1.225	560	245	95	(65)	1.261	20	3.341
Έσοδα μεταξύ τομέων	59	49	(55)	2	(0)	(6)	(49)	-
Συνολικά έσοδα	1.283	610	190	97	(65)	1.255	(30)	3.341
Λειτουργικά έξοδα	(391)	(131)	(63)	(33)	(60)	(416)	(6)	(1.098)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(230)	(3)	-	-	34	(61)	(43)	(303)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα (σημ. 12)	(4)	(0)	(11)	(1)	(9)	(18)	(16)	(59)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	(0)	-	10	133	18	161
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και εξόδων αναδιάρθρωσης	658	476	116	64	(90)	893	(76)	2.040
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	(15)	(2)	(2)	(1)	(0)	(2)	(145)	(168)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	643	474	114	64	(91)	891	(222)	1.872
Ζημιές προ φόρου από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες (σημ. 30)	-	-	-	-	-	-	(10)	(10)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	-	-	-	(0)	-	66	0	66
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	643	474	114	64	(91)	825	(232)	1.796

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2024							
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχ/σεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Επενδυτικά Ακίνητα € εκατ.	RSS € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽¹⁾ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα	11.921	18.825	14.617	1.474	7.734	42.318	4.260	101.150
Υποχρεώσεις ανά τομέα	32.270	12.215	4.391	221	1.288	37.874	3.992	92.251

Ο τομέας των Διεθνών Δραστηριοτήτων αναλύεται περαιτέρω ως ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου 2024					
	Κύπρος ⁽³⁾					Σύνολο διεθνών δραστηριοτήτων
	Βουλγαρία	Eurobank Cyprus	Ελληνική Τράπεζα	Λουξεμβούργο	Λοιπές	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	394	273	295	58	4	1.023
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	83	42	40	11	(1)	176
Λοιπά καθαρά έσοδα	9	4	48	1	(1)	61
Έσοδα από τρίτους	486	320	382	70	2	1.261
Έσοδα μεταξύ τομέων	0	0	-	(6)	(0)	(6)
Συνολικά έσοδα	486	320	382	64	2	1.255
Λειτουργικά έξοδα	(194)	(59)	(127)	(32)	(3)	(416)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(49)	(7)	(9)	0	4	(61)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα	(4)	(1)	(2)	(1)	(10)	(18)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	-	133	-	-	133
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και εξόδων αναδιάρθρωσης	239	253	377	31	(8)	893
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	-	-	(1)	(1)	-	(2)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	239	253	376	31	(8)	891
Ζημιές από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου	-	-	-	-	-	-
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	0	-	66	-	-	66
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	239	253	309	31	(8)	825

	31 Δεκεμβρίου 2024					
	Κύπρος ⁽³⁾					Σύνολο διεθνών δραστηριοτήτων
	Βουλγαρία	Eurobank Cyprus	Ελληνική Τράπεζα	Λουξεμβούργο	Λοιπές	
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα ⁽²⁾	11.529	9.275	18.262	3.240	128	42.318
Υποχρεώσεις ανά τομέα ⁽²⁾	10.193	8.074	16.501	3.005	215	37.874

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2023								
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχ/σεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Επενδυτικά Ακίνητα € εκατ.	RSS € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.118	437	59	(12)	(8)	657	(77)	2.174
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	87	127	102		5	122	4	447
Λοιπά καθαρά έσοδα	(48)	3	108	103	15	(1)	113	293
Έσοδα από τρίτους	1.157	567	269	91	12	778	40	2.914
Έσοδα μεταξύ τομέων	41	39	(40)	2		(8)	(34)	-
Συνολικά έσοδα	1.198	606	229	93	12	770	6	2.914
Λειτουργικά έξοδα	(379)	(118)	(55)	(35)	(62)	(263)	(3)	(915)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(126)	(31)	-	-	(159)	(57)	(39)	(412)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα (σημ. 12)	(20)	(1)	3	(1)	(25)	(36)	(16)	(96)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες				-	8	58	22	88
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και εξόδων αναδιάρθρωσης	673	456	177	57	(226)	472	(30)	1.579
Έξοδα αναδιάρθρωσης (σημ. 12)	(4)	(4)	(1)		(1)	(11)	(16)	(37)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	669	452	176	57	(227)	461	(46)	1.542
Κέρδη από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου	-	-	-	-	-	(170)	-	(170)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	-	-	-	-	-	(12)		(12)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	669	452	176	57	(227)	303	(46)	1.384

31 Δεκεμβρίου 2023								
	Λιανική Τραπεζική € εκατ.	Τραπεζική Επιχ/σεων € εκατ.	Διεθνείς Αγορές και Διαχείριση Κεφαλαίων € εκατ.	Επενδυτικά Ακίνητα € εκατ.	RSS € εκατ.	Διεθνείς Δραστηριότητες € εκατ.	Λοιπά και κέντρο απαλοιφής ⁽¹⁾ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα	12.344	15.897	14.627	1.453	8.259	21.336	5.865	79.781
Υποχρεώσεις ανά τομέα	31.264	11.558	4.942	280	1.767	18.740	3.331	71.882

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

	31 Δεκεμβρίου 2023					
	Βουλγαρία € εκατ.	Κύπρος € εκατ.	Λουξεμβούργο € εκατ.	Ρουμανία € εκατ.	Σερβία € εκατ.	Σύνολο διεθνών δραστηριοτήτων € εκατ.
Καθαρά έσοδα από τόκους	322	273	58	3	1	657
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	76	39	8	(1)	-	122
Λοιπά καθαρά έσοδα	6	-	(2)	(1)	(4)	(1)
Έσοδα από τρίτους	404	312	64	1	(3)	778
Έσοδα μεταξύ τομέων	-	-	(8)	-	-	(8)
Συνολικά έσοδα	404	312	56	1	(3)	770
Λειτουργικά έξοδα	(169)	(59)	(28)	(5)	(2)	(263)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και απαιτήσεις πελατών	(52)	(16)	-	11	-	(57)
Λοιπές απομειώσεις, προβλέψεις για κινδύνους και συναφή έξοδα	(31)	(1)	-	(4)	-	(36)
Αναλογία κερδών/(ζημιών) από επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες	-	58,00	-	-	-	58
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες και εξόδων αναδιάρθρωσης	152	294	28	3	(5)	472
Έξοδα αναδιάρθρωσης	(11)	-	-	-	-	(11)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	141	294	28	3	(5)	461
Κέρδη από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες προ φόρου	-	-	-	-	(170)	(170)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν σε τρίτους	-	-	-	-	(12)	(12)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου που αναλογούν στους μετόχους	141	294	28	3	(163)	303

	31 Δεκεμβρίου 2023					
	Βουλγαρία € εκατ.	Κύπρος € εκατ.	Λουξεμβούργο € εκατ.	Ρουμανία € εκατ.	Σερβία € εκατ.	Σύνολο διεθνών δραστηριοτήτων € εκατ.
Ενεργητικό ανά τομέα ⁽²⁾	9.832	8.625	2.644	143	91	21.336
Υποχρεώσεις ανά τομέα ⁽²⁾	8.714	7.300	2.426	214	86	18.740

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται απαλοιφές διατραπεζικής και υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους μεταξύ του τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων και των λοιπών επιχειρηματικών τομέων του Ομίλου.

⁽²⁾ Τα διεταιρικά υπόλοιπα μεταξύ των χωρών έχουν εξαιρεθεί από το σύνολο του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του τομέα Διεθνών Δραστηριοτήτων.

⁽³⁾ Η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας έως την 30 Ιουνίου 2024, ποσού € 133 εκατ. περιλαμβάνεται στον αντίστοιχο διακριτό τομέα των δραστηριοτήτων στην Κύπρο. Στη συγκριτική περίοδο, η αναλογία του Ομίλου επί των κερδών του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας περιλαμβανόταν στις δραστηριότητες της Κύπρου και ανερχόταν σε € 58 εκατ. (σημ. 24).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

44.2 Γνωστοποιήσεις όσον αφορά στο σύνολο του Ομίλου

Η ανάλυση των εσόδων του Ομίλου από συνεχιζόμενες δραστηριότητες για κάθε κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών με παρόμοια χαρακτηριστικά παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2024 € εκατ.	2023 € εκατ.
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες	1.203	1.117
Καταθέσεις και υπηρεσίες διαχείρισης επενδύσεων	2.011	1.671
Κεφαλαιαγορές	(31)	(36)
Μη τραπεζικές και λοιπές εργασίες	158	162
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	3.341	2.914

Πληροφορίες σχετικά με την υποβολή εκθέσεων ανά χώρα, με βάση το Νόμο 4261/2014, παρατίθενται στο Παράρτημα.

45. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πληροφορίες σχετικά με γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού αναφέρονται στις εξής σημειώσεις:

Σημείωση 4 – Διαχείριση ιδίων κεφαλαίων

Σημείωση 22 – Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Σημείωση 23.2 – Ενοποίηση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας

Σημείωση 34 – Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους

Σημείωση 37 – Υποχρέωση αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI) και παροχές εξόδου από την υπηρεσία

Σημείωση 46 – Συνδεόμενα μέρη

46. Συνδεόμενα μέρη

Η Eurobank Ergasias Υπηρεσιών και Συμμετοχών Ανώνυμη Εταιρεία («Εταιρεία» ή «Eurobank Holdings») είναι η μητρική εταιρεία της εταιρείας «Τράπεζα Eurobank Ανώνυμη Εταιρεία» («Τράπεζα»). Το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της Eurobank Holdings είναι το ίδιο με το ΔΣ της Τράπεζας, ενώ κάποια μέλη εκ των Βασικών Μελών Διοίκησης (ΒΜΔ) της Τράπεζας παρέχουν υπηρεσίες στην Eurobank Holdings σύμφωνα με τους όρους της σχετικής συμφωνίας μεταξύ των δύο εταιρειών.

Ο Όμιλος Fairfax ("Fairfax") θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή στη Eurobank Holdings. Κατόπιν των αλλαγών στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας εντός του τρίτου τριμήνου του 2024 (σημ. 38), η Fairfax κατείχε το 33,29% επί του συνολικού αριθμού των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings την 31 Δεκεμβρίου 2024 (31 Δεκεμβρίου 2023: 32,93%), σύμφωνα με την τελευταία γνωστοποίηση που η Eurobank Holdings είχε λάβει από την εταιρεία. Την 7 Φεβρουαρίου 2025, η Eurobank Holdings ανακοίνωσε ότι, σε συνέχεια της ανακοίνωσης της με ημερομηνία 23 Ιανουαρίου 2025, ενημερώθηκε από την Fairfax ότι κατόπιν της ολοκλήρωσης της πώλησης 80 εκατομμυρίων μετοχών της Εταιρείας, αυτή κατέχει 32,89% του μετοχικού κεφαλαίου και των δικαιωμάτων ψήφου της Eurobank Holdings. Περαιτέρω πληροφόρηση παρέχεται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τραπεζικές συναλλαγές με τα συνδεόμενα μέρη στο σύνηθες πλαίσιο των εργασιών του και σε καθαρά εμπορική βάση. Οι συναλλαγές αυτές περιλαμβάνουν δάνεια, καταθέσεις και εγγυήσεις. Επιπλέον, στο σύνηθες πλαίσιο των επενδυτικών τραπεζικών εργασιών του, ο Όμιλος ενδέχεται να κατέχει χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους των συνδεόμενων μερών.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών με (α) τον όμιλο Fairfax, (β) τα βασικά μέλη της Διοίκησης (ΒΜΔ) και τις εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ και (γ) λοιπά συνδεδεμένα μέρη, καθώς και τα αντίστοιχα έσοδα και έξοδα παρουσιάζονται παρακάτω:

	31 Δεκεμβρίου 2024			31 Δεκεμβρίου 2023		
	Όμιλος Fairfax ⁽²⁾ € εκατ.	ΒΜΔ και Εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ ⁽¹⁾ € εκατ.	Λοιπά Συνδεδεμένα μέρη ⁽³⁾ € εκατ.	Όμιλος Fairfax ⁽²⁾ € εκατ.	ΒΜΔ και Εταιρείες που ελέγχονται ή ελέγχονται από κοινού από ΒΜΔ ⁽¹⁾ € εκατ.	Λοιπά Συνδεδεμένα μέρη ⁽³⁾ € εκατ.
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	-	-	-	-	-	60,95
Δάνεια και απαιτήσεις από πελάτες	152,23	5,32	0,17	119,64	5,25	25,55
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	11,97	-	99,77	12,89	0,54	85,19
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	-	-	-	-	-	0,04
Υποχρεώσεις προς πελάτες	23,35	18,05	96,11	46,57	16,33	93,24
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	-	0,91	1,23	82,85	2,01	103,56
Λοιπές υποχρεώσεις	0,01	0,19	8,43	0,01	0,11	6,02
Καθαρά έσοδα από τόκους	8,28	(0,11)	(1,10)	3,20	(0,05)	(0,98)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	0,03	0,04	13,57	0,04	0,07	10,57
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους	-	-	-	-	-	0,57
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους από δάνεια και επενδυτικούς τίτλους συμπεριλαμβανομένων σχετικών εξόδων	0,72	-	(69,50)	(2,60)	-	(77,26)
Λοιπά λειτουργικά έσοδα / (έξοδα)	9,77	(8,83)	(13,16)	5,71	(13,97)	(9,06)
Εκδοθείσες εγγυήσεις	2,48	-	0,45	2,47	-	-

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται τα βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα.

⁽²⁾ Τα υπόλοιπα με τη συγγενή εταιρεία του Ομίλου "Eurolife FFH Insurance Group Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών", η οποία ανήκει στον όμιλο Fairfax παρουσιάζονται στη στήλη Λοιπά συνδεδεμένα μέρη.

⁽³⁾ Τα λοιπά συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν συγγενείς εταιρείες (η Ελληνική Τράπεζα περιλαμβάνεται από το δεύτερο τρίμηνο του 2023 έως το τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2024, σημ. 24) κοινοπραξίες και το ταμείο επαγγελματικής ασφάλισης προσωπικού Ομίλου Eurobank.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024, λογίστηκε πρόβλεψη απομείωσης ποσού € 0,01 εκατ. (2023: € 0,01 εκατ.), έναντι δανείων σε συγγενείς εταιρείες και σε κοινοπραξίες του Ομίλου, ενώ η αντίστοιχη συνολική πρόβλεψη απομείωσης ανέρχεται σε € 0,1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2023: € 0,02 εκατ.).

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης (μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και λοιπά βασικά μέλη της Διοίκησης του Ομίλου)

Οι αμοιβές των βασικών μελών της Διοίκησης που αφορούν σε βραχυπρόθεσμες παροχές, ανέρχονται σε € 11,8 εκατ. (2023: € 8,3 εκατ.) συμπεριλαμβανομένου ποσού € 2,2 εκατ. που αφορά στο άμεσα καταβλητέο μέρος μεταβλητών αποδοχών που χορηγήθηκαν με τη μορφή συμμετοχής στα διανεμητέα κέρδη, ενώ εκείνες που αφορούν σε μακροπρόθεσμες παροχές ανέρχονται σε € 5,3 εκατ. (2023: € 1,4 εκατ.) συμπεριλαμβανομένου ποσού € 3,2 εκατ. που αφορά στο αναβαλλόμενο μέρος μεταβλητών αποδοχών που χορηγήθηκαν με τη μορφή συμμετοχής στα διανεμητέα κέρδη και θα καταβληθούν σε ισόποσες δόσεις τα επόμενα 4-5 έτη. Επιπλέον στα ΒΜΔ χορηγήθηκαν € 5,5 εκατ. μεταβλητές αποδοχές με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης για την απόκτηση μετοχών (2023: € 7,8 εκατ.), εκ των οποίων € 3,3 εκατ. σχετίζονται με δικαιώματα που δύναται να ασκηθούν τμηματικά και ισόποσα τα επόμενα 4-5 έτη. Οι μεταβλητές αποδοχές χορηγήθηκαν κατόπιν της εγκρίσεως τους από τις Ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων της Εταιρείας και της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Ιουλίου 2024 (σημ. 38), σύμφωνα με την πολιτική αποδοχών της Εταιρείας και της Τράπεζας. Επιπρόσθετα, την 31 Δεκεμβρίου 2024, ο Όμιλος έχει σχηματίσει μια υποχρέωση καθορισμένων παροχών για τα ΒΜΔ ποσού € 2,1 εκατ. (2023: € 1,8 εκατ.), ενώ το αντίστοιχο κόστος για την περίοδο το οποίο έχει αναγνωρισθεί

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

στην κατάσταση αποτελεσμάτων ανέρχεται σε € 0,1 εκατ. (2023: € 0,1 εκατ.) και οι αναλογιστικές ζημιές οι οποίες αναγνωρίστηκαν στα λοιπά αποτελέσματα απευθείας στην καθαρή θέση ανέρχονται σε € 0,3 εκατ. (2023: € 0,05 εκατ. αναλογιστική ζημιά).

47. Εξωτερικοί Ελεγκτές

Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει Πολιτική για την Ανεξαρτησία των Εξωτερικών Ελεγκτών στην οποία ορίζονται, μεταξύ άλλων, οι επιτρεπόμενες και μη επιτρεπόμενες υπηρεσίες που μπορούν να παρασχεθούν από τους ελεγκτές του Ομίλου, πέρα από τις υπηρεσίες υποχρεωτικού τακτικού ελέγχου. Για οποιεσδήποτε τέτοιες υπηρεσίες που υφίσταται πρόθεση να ανατεθούν στους ελεγκτές του Ομίλου, υπάρχουν συγκεκριμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί προκειμένου η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας να διασφαλίζει ότι α) οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που ανατίθενται στην «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.», καθώς και στο δίκτυο της KPMG (KPMG), έχουν αξιολογηθεί και εγκριθεί όπως απαιτείται και β) υπάρχει ικανοποιητική σχέση μεταξύ των ελεγκτικών και των επιτρεπόμενων μη ελεγκτικών εργασιών.

Οι συνολικές αμοιβές που κατέβαλλε ο Όμιλος στον κύριο ανεξάρτητο ελεγκτή KPMG για ελεγκτικές και λοιπές υπηρεσίες που του παρασχέθηκαν αναλύονται ως ακολούθως:

	2024	2023
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τακτικός έλεγχος ⁽¹⁾	(3,0)	(2,9)
Φορολογικό πιστοποιητικό	(0,5)	(0,4)
Λοιπές ελεγκτικές υπηρεσίες	(1,5)	(1,4)
Μη ελεγκτικές υπηρεσίες	(0,5)	(0,2)
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	(5,5)	(4,9)

⁽¹⁾ Περιλαμβάνει αμοιβές για τον τακτικό έλεγχο των ετήσιων ατομικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώνεται ότι, οι αμοιβές για τις μη ελεγκτικές υπηρεσίες του τακτικού ελεγκτή του Ομίλου «KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές Α.Ε.» Ελλάδα, ανήλθαν σε € 0,23 εκατ.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις**48. Διοικητικό Συμβούλιο**

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων (ΤΓΣ) την 23 Ιουλίου 2024, για θητεία τριών ετών η οποία θα λήξει την 23 Ιουλίου 2027 παρατεινόμενη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας εντός της οποίας θα συνέλθει η ΤΓΣ για το έτος 2027.

Η σύνθεση του Δ.Σ. έχει ως ακολούθως:

Γ. Ζανιάς	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό μέλος
Φ. Καραβίας	Διευθύνων Σύμβουλος
Σ. Ιωάννου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
Κ. Βασιλείου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος
B.P. Martin	Μη Εκτελεστικό μέλος
A. Γρηγοριάδη	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
E. Ρουβιθά Πάνου	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
R. Kakar	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
J. Mirza	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
C. Basile	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
B. Eckes	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
J. A. Hollows	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος
E. Κωτσοβίνος	Μη Εκτελεστικό Ανεξάρτητο μέλος

Αθήνα, 7 Μαρτίου 2025

Γεώργιος Π. Ζανιάς
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 414343

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Φωκίων Χ. Καραβίας
Α.Δ.Τ. ΑΙ - 677962

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΝ - 582334

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ FINANCE ΟΜΙΛΟΥ
CHIEF FINANCIAL OFFICER

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Γνωστοποιήσεις βάσει του Νόμου 4261/ 2014
Πληροφόρηση ανά χώρα

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του Νόμου 4261/2014, που ενσωμάτωσε το άρθρο 89 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ στην Ελληνική νομοθεσία, ο Όμιλος παρέχει την παρακάτω πληροφόρηση για κάθε χώρα στην οποία δραστηριοποιείται:

- (i) Επωνυμίες, φύση δραστηριοτήτων και γεωγραφική θέση.
- (ii) Τα λειτουργικά έσοδα (κύκλος εργασιών), τα κέρδη/(ζημιές) προ φόρου, το φόρο επί των αποτελεσμάτων και τον τρέχοντα φόρο σε ενοποιημένη βάση για κάθε χώρα. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των χωρών απαλείφονται στη γραμμή 'Ενδοομιλικά ποσά'. Η οικονομική πληροφόρηση που γνωστοποιείται, έχει καταρτιστεί με βάση το ίδιο πλαίσιο με τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024.
- (iii) Τον αριθμό εργαζομένων σε ισοδύναμο καθεστώς πλήρους απασχόλησης.
- (iv) Τις εισπραττόμενες δημόσιες επιδοτήσεις.

Οι θυγατρικές εταιρείες της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2024, η χώρα εγκατάστασης και ο τομέας δραστηριότητας τους παρουσιάζονται στη σημ. 23.1.

Η πληροφόρηση ανά χώρα παρατίθεται παρακάτω:

	Χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024				
	Λειτουργικά έσοδα	Κέρδη/(ζημιές) προ φόρου	Φόρος επί των αποτελεσμάτων	Τρέχων φόρος	Αριθμός εργαζομένων την 31 Δεκεμβρίου
	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	
Ελλάδα	2.064	918	(218)	(0)	6.043
Βουλγαρία	487	247	(36)	(36)	3.444
Ρουμανία	(4)	(15)	(0)	(0)	12
Κύπρος	705	505	(92)	(90)	2.768
Σερβία	(2)	(3)	(0)	(0)	6
Λουξεμβούργο ⁽¹⁾	91	58	(15)	(15)	133
Ολλανδία	1	1	-	-	-
Άλλες χώρες	0	(0)	-	-	-
Ενδοομιλικά ποσά	(1)				
Σύνολο από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	3.341	1.711	(361)	(141)	12.406
Σύνολο από μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες	-	(10)	3	-	
Σύνολο	3.341	1.701	(358)	(141)	12.406

⁽¹⁾ Οι δραστηριότητες του υποκαταστήματος του Λονδίνου της Eurobank Private Bank Luxembourg S.A. περιλαμβάνονται στο Λουξεμβούργο.

Άρθρο 82 του Νόμου 4261/2014

Για το 2024, ο δείκτης απόδοσης του ενεργητικού του Ομίλου (Return on Assets – RoA) ανήλθε σε 1,64%. Ο δείκτης RoA υπολογίζεται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2024 προς το μέσο όρο του συνόλου ενεργητικού του Ομίλου για τη χρήση.